ERIC REPORT RESUME

ED 010 240 2-27-67 48 (REV)

A FIRST-YEAR COLLEGE LEVEL AUDIOLINGUAL COURSE FOR THE DUTCH LANGUAGE, VOLUMES I AND II.

LAGERWEY, WALTER
CQE09020 CALVIN COLL., GRAND RAPIDS, MICH.

BR-5-1246
- -65 OEC-3-14-027
EDRS PRICE MF-$0.63 HC-$18.80 470P.

*AUDIOLINGUAL METHODS, *LANGUAGES, *DUTCH, *GRAMMAR, INDEXES (LOCATORS), *LANGUAGE INSTRUCTION, GRAND RAPIDS, MICHIGAN

THE MATERIAL IN THIS DOCUMENT IS PARTIALLY INFORMATIVE AND PARTIALLY CONVERSATIONALLY ORIENTED. DUTCH PASSAGES ARE MIXED WITH ENGLISH TRANSLATIONS IN NUMBERED PARAGRAPHS. THE SOUNDS OF THE LANGUAGE ARE STRESSED. SEPARATE INDEXES ARE INCLUDED FOR GRAMMAR AND WORD STUDY. A KEY TO SOUND TESTS IS ALSO INCLUDED IN AN APPENDIX. (LP)

ED010240

MODERN DUTCH

A First Year College Level Audio-Lingual Course for the Dutch Language

VOLUME
I

Dr. Walter Lagerwey

Calvin College
Grand Rapids, Michigan
1965

The research reported here was performed
pursuant to Contract No. OE-3-14-027
with the U. S. Office of Education,
Department of Health, Education, and Welfare.

U. S. DEPARTMENT OF HEALTH, EDUCATION AND WELFARE
Office of Education
This document has been reproduced exactly as received from the person or organization originating it. Points of view or opinions stated do not necessarily represent official Office of Education position or policy.

5-1246

MODERN DUTCH

A First Year College Level Audio-Lingual Course for the Dutch Language, VOLUMES I AND II

Dr. Walter Lagerwey

Calvin College
Grand Rapids, Michigan
1965

The research reported here was performed pursuant to Contract No. OE-3-14-027 with the U. S. Office of Education, Department of Health, Education, and Welfare.

PREFACE

The idea that language is a tool of communication is one of the underlying assumptions of modern language learning. Thus this course of study aims at more than just enabling the student to read the language. The objective is much more comprehensive; it aims at developing facility in hearing and speaking the language as well. If language is a tool of communication, its study involves the creative ability and effort of the student to communicate, to generate sentences in the foreign language.

The Dutch language has its own system of sounds (and intonation patterns), syntactical structures, and forms which must constantly be distinguished from those of the English language. Perhaps the greatest hindrance in the learning of a foreign language is the interference of one's native tongue. The peculiarities of the foreign system of sounds and structures must be learned and practiced until they can be produced automatically. Thus great attention is given through-out this course to the sounds of the Dutch language: in the special unit on sounds, in the recording of basic sentences by native speakers, in the phonetic transcription of the basic sentences (first five dialogs) and of individual words. Similarly, extensive pattern drills are provided in the first twenty lessons to help the learner in developing mastery of the basic vocabulary, forms, and structures of the Dutch language. The omission of such structural drills in later lessons was dictated by the necessity of limiting the size of this book, which already exceeds considerably the original outline.

In bringing to a conclusion this extended research, which I was enabled to undertake with a grant supplied by the U.S. Office of Education, I wish to acknowledge the assistance rendered me at various times by numerous individuals, not all of whom can be mentioned here. I am especially indebted to Dr. Herbert Penzl (University of California, Berkeley) for his valuable advice on organization and presentation of grammatical matters; to Dr. L. Koelmans (University of Utrecht) who was my principal Dutch consultant (and wrote the concluding reading selections); to Dr. L. Rus (Grand Valley College) who was largely responsible for developing the unit on sounds. I also wish to thank "Radio Nederland" for supplying me with the map of the Netherlands.

During the two and a half years that I worked on this project I enjoyed the fullest cooperation from the Language Section, Curriculum Branch, of the Office of Education, and particularly from Mr. A. Koski and Mrs. Julia A. Petrov. I wish to thank the administration of Calvin College, and Dr. W. Spoelhof, the President, for granting me a semester's leave of absence to do this research.

My closest, constant, patient and devoted helper in proofreading and typing of several drafts of the manuscript was Wilma, my dear wife, to whom this book is dedicated.

TABLE OF CONTENTS

I. SOUNDS OF THE DUTCH LANGUAGE
- Introduction 1-4
- Vowels and Diphthongs 4
- Summary of Vowels and Diphthongs 17
- Consonants 18
- Summary of Consonants 24

General Instructions for Study of the Course in Modern Dutch 27

II. DE POST 30
Word Stress; Pronunciation final b/d, unstressed en; spelling schwa; articles: een, de, het; hebben, zijn conjugation; interrogative and declarative sentences with zijn; interrogative sentences with other verbs.

III. EEN BRIEF UIT AMERIKA 50
Assimilation; long vowels in open and closed syllables; stem and infinitive form of verb; conjugation present tense; negation; er: sentence opener; imperative sentence; polite and familiar speech.

IV. EEN AMERIKAAN LEERT NEDERLANDS 70
Short vowels in closed syllables; b,d, v,z medially; f,s finally; ng,g/zj/; capital letters; quotation marks; noun plural -en; verb conjugation present tense; pronouns: emphatic, unemphatic forms; grammatical gender; imperative sentence; diminutive suffix je.

V. BIJ DE DOUANE 96
Foreign words (spelling and pronunciation); unstressed prefixes be, ge, ver; cardinal numbers; syllable division mark; noun plural -s; pronouns: object form stressed; frame construction (auxiliary + infinitive); negation of frame construction; van possessor preposition; wel, emphatic adverb.

VI. NAAR 't STATION 117
Intonation patterns; summary of spelling rules; verb conjugation: modals; future: zullen + infinitive, gaan + infinitive; emphatic and progressive forms; noun plural - ; demonstrative pronouns; declarative word order; exclamatory sentences; modal verb - infinitive; laten + infinitive; negation; position of adverbs of time and place; diminutive suffix -je.

VII. REVIEW LESSON 140
Review sentences; summary of assimilation rules; personal pronouns: summary subject and object forms.

VIII. MET DE TREIN MEE 152
End words: stressed; verbs: stressed separable prefix; prepositional compounds with *daar*, *waar*; preposition + *wie*; ordinal numbers; short answer question; expressions of time; prepositions, use of.

IX. IN DE STATIONSRESTAURATIE 166
Adjective inflection; possessive adjectives; *ons-onze*; progressive verb construction; word order prepositional compounds; double infinitive in end position; short answers *Ja*;*Nee*; reading selection.

X. HET LANDSCHAP 182
Spelling (*typisch*, *daken*, *koeien*, *horizon*); verb: present participle; separable prefix; adverb: same form as adjective; adjective and adverb comparison; *dit*, *dat zijn*; short answer question.

XI. DE NEDERLANDSE STEDEN 202
Pronunciation and spelling; adjective: material; comparison; adjectives as nouns; verbs: present form + *al*; present form + *sinds*; coordinating conjunctions: *maar*, *en want*; material adjectives and nouns.

XII. AVONDWANDELING 222
Future (gaan + infinitive); adjectives as nouns; intensive adverbs position; separable verbs; suffixes *lijk*, *heid*; *-s avonds*.

XIII. HET ONTBIJT 240
reflexive verbs; *zelf*, intensive pronoun; *om* clauses (*om* + *te* + infinitive); separable verbs; word order: declarative and exclamatory sentences; reflexive verb imperative sentence; frame construction; *laten* + infinitive.

XIV. REVIEW LESSON 264
Review sentences

XV. BIJ DE KAPPER 276
Alphabet; past tense *zijn*, *hebben*; compound infinitives; independent and dependent word order; verb second sentences; separable prefix position; abbreviations; word study; reading selection.

XVI. BIJ DE KAPPER (Vervolg) 293
Subordinate conjunctions; dependent clauses; word study.

XVII. BIJ DE KAPPER (Besluit) 304
Pronunciation and spelling;.

XVIII. EEN FIETSTOCHT 317
Past participle: weak, strong, irregular verbs; present perfect tense; past tense; hebben/zijn principal parts; perfect tense; word order.

XIX. EEN FIETSTOCHT (Vervolg) 329
Past tense and principal parts of regular, strong, and irregular verbs; the auxiliary zijn in the perfect tenses; zijn and hebben auxiliaries with verbs of locomotion; past perfect tense; word order in dependent clause; separable verbs in main and dependent clauses.

XX. EEN FIETSTOCHT (Besluit) 348
Diminutive suffixes; je, tje, etje, pje; het words; word order in perfect tense; main and dependent clauses compared; suffixes; -er, -heid; zijn...te (zien); wist...te (vertellen).

XXI. REVIEW LESSON 365
Review sentences; principal parts of regular verbs; principal parts of strong and irregular verbs; reading selection.

XXII. DIALECTEN EN DIJKEN 376
Provinces; hyphen; passive verb construction; modal + passive infinitive; impersonal passive construction; passive construction in main and dependent clauses.

XXIII. AMSTERDAM 385
Comma usage; relative pronouns; plural cardinal numbers; het words; prefix ont; comparison independent/dependent word order; die substitute personal pronoun.

XXIV. AMSTERDAM (vervolg) 394
subordinat conjunctions; modal + perfect infinitive; word order.

XXV. DE HOOFDSTAD VAN NEDERLAND 400
The Royal Family; ng and nk.
XXVI. HET WEER 406
Impersonal constructions; progressive construction (aan het + infinitive).
XXVII. HET VERKEER 412
Passive verb construction: perfect tense.
XXVIII. IN HET RESTAURANT; IN DE SIGARENWINKEL 420
Noun compounds; participles as adjectives.
XXIX. HET POSTKANTOOR 425
XXX. WINKELEN; BIJ DE SLAGER 429
Perfect tense (double infinitive); zonder + te + infinitive.
XXXI. IN DE HERENZAAK 435
Units of money.
XXXII. READING SELECTIONS 439
De Tweede Wereldoorlog 439
Bezoek aan Rotterdam 441
Nederland en Amerika 442

INDEX OF GRAMMAR: SOUNDS AND FORMS 445
SENTENCE PATTERNS 449
INDEX OF WORD STUDY 451

APPENDIX A: KEY TO SOUND TESTS 456

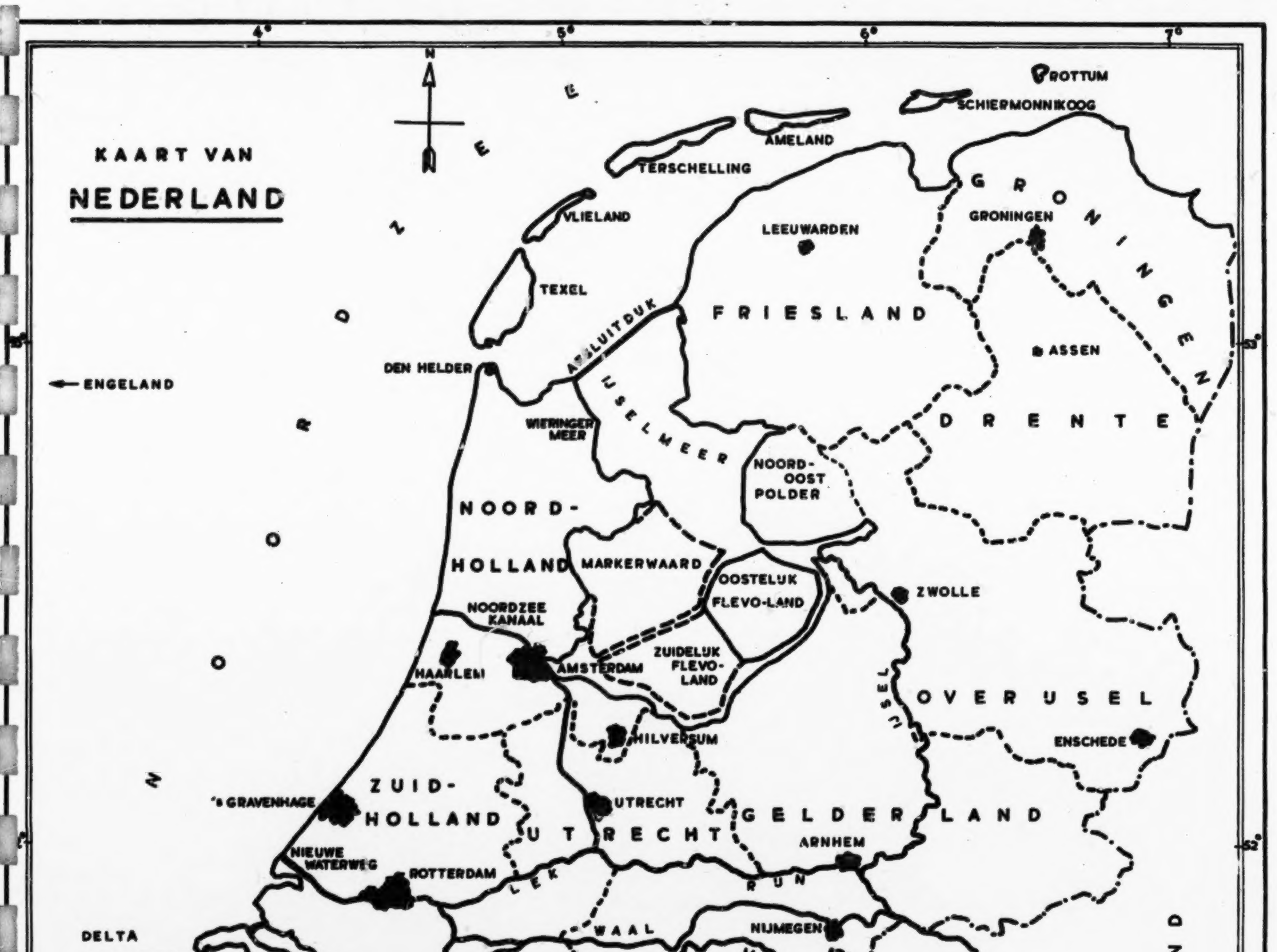
KAART VAN
NEDERLAND
N
NOORDZEE
ENGELAND
ROTTUM
SCHIERMONNIKOOG
AMELAND
TERSCHELLING
VLIELAND
TEXEL
DEN HELDER
AFSLUITDIJK
LEEUWARDEN
FRIESLAND
GRONINGEN
GRONINGEN
ASSEN
DRENTE
WIERINGERMEER
IJSELMEER
NOORD-OOST POLDER
NOORD-HOLLAND
MARKERWAARD
OOSTELIJK FLEVO-LAND
ZUIDELIJK FLEVO-LAND
ZWOLLE
NOORDZEE KANAAL
HAARLEM
AMSTERDAM
IJSEL
OVERIJSEL
ENSCHEDE
HILVERSUM
ZUID-HOLLAND
'S GRAVENHAGE
UTRECHT
UTRECHT
GELDERLAND
ARNHEM
NIEUWE WATERWEG
ROTTERDAM
LEK
RIJN
WAAL
NIJMEGEN
MAAS
DELTA AFSLUITINGEN
'S HERTOGENBOSCH
RIJN
DUITSLAND
NOORD-BRABANT
MIDDELBURG
ZEELAND
ZEELAND
EINDHOVEN
LIMBURG
MAAS
KM 0 20 40
MIJL 30
BELGIE
MAASTRICHT
4°
5°
6°
7°
53°
52°
51°

LP 111963

SOUNDS OF THE DUTCH LANGUAGE

1. Introduction

1.1 Distinctive Sounds of the Language

Each language has its own system of distinctive sounds. None of the sounds of the Dutch language has an exact counterpart in English, though some are very similar. To be able to understand, that is, to hear and respond to a foreign language, requires mastery of its system of sounds. This unit is intended to assist you in developing such mastery, and thus to facilitate learning of the oral language materials of the course.

In order to concentrate on the sounds of the language we shall ignore meaning in this first unit. The distinctive sounds of the Dutch language will be presented in single words only, generally monosyllables. This procedure enables us to concentrate on individual sounds and to emphasize minimal sound differences which distinguish the meaning of words. Initially, we are deliberately ignoring sound modifications such as assimilation, for example, which generally occur in larger units of the spoken language.

The distinctive sounds of the Dutch language in word context are presented in systematic order and extensive drills and tests for each sound and sound group are provided as well. In the recordings which accompany the text you will hear the language as spoken by native speakers. The best way to learn the sounds of a foreign language is by hearing and repeating them. You should attempt to imitate and reproduce as faithfully as possible the speech of the native speakers in the recordings. Many sounds are easily learned, others, in particular some vowels and diphthongs, will be difficult.

An attempt has also been made to provide a description of several sounds, notably of the vowels, diphthongs, and difficult consonants. You should find them helpful when you try to imitate the Dutch sounds. In the description of these sounds, it is necessary to use a few technical terms. Definitions of these terms follow.

1.2 Formation of (Vowel) Sounds

In the pronunciation of vowels the mouth plays an important role as a resonance chamber. As the air stream from the lungs passes through the mouth, different vowels are produced depending primarily upon the position of the tongue and lips.

Dutch vowels may be divided into two groups which are qualitatively different. They are described by several terms: tense-lax, high-mid-low, front-central-back, round-unround.

Tense and lax refer to the relative muscular tension of the jaws and other muscles when the vowel sounds are produced.

High, mid, low refer to the relative size of the oral cavity as a resonance chamber. The size of the mouth as a resonance chamber affects vowel quality. Its size depends upon the relative height of the tongue from the roof of the mouth and the distance between the jaws. As the tongue moves closer to the roof of the mouth, the oral cavity becomes smaller, and conversely, it becomes larger as the tongue is withdrawn from the roof of the mouth. Depending on tongue position, we can speak of high, mid, or low vowels.

A high vowel is one that is produced with the tongue raised high towards the roof of the mouth. The tongue is in high position when it is near the alveolar ridge, the palate, or the velum. A mid vowel is produced with the tongue in mid position in its raising toward the roof of the mouth. A low vowel is produced with the tongue in low position, that is, it is not raised towards the roof of the mouth.

Tongue position can be specified more exactly by the terms: front, central, and back. A front vowel is produced with the tongue raised toward the front of the roof of the mouth, that is, the alveolar ridge. A central vowel is produced with the tongue raised toward the center of the roof of the mouth, the palate. A back vowel is produced with the tongue raised toward the back of the roof of the mouth, the velum.

Not only the tongue, but also the lips play an important part in the forming of Dutch vowels. Depending on lip position a vowel may be rounded or unrounded (spread). A rounded vowel is produced with some degree of lip rounding. An unrounded vowel is pronounced with spread lips.

In the following examples the above terms are used to describe the vowels in the English words beet, boot, bet, bat:

beet	high front tense unround vowel
boot	high back tense round vowel
bet	lower mid front lax unround vowel
bat	low front tense unround vowel

1.3 Diagram of Speech Organs

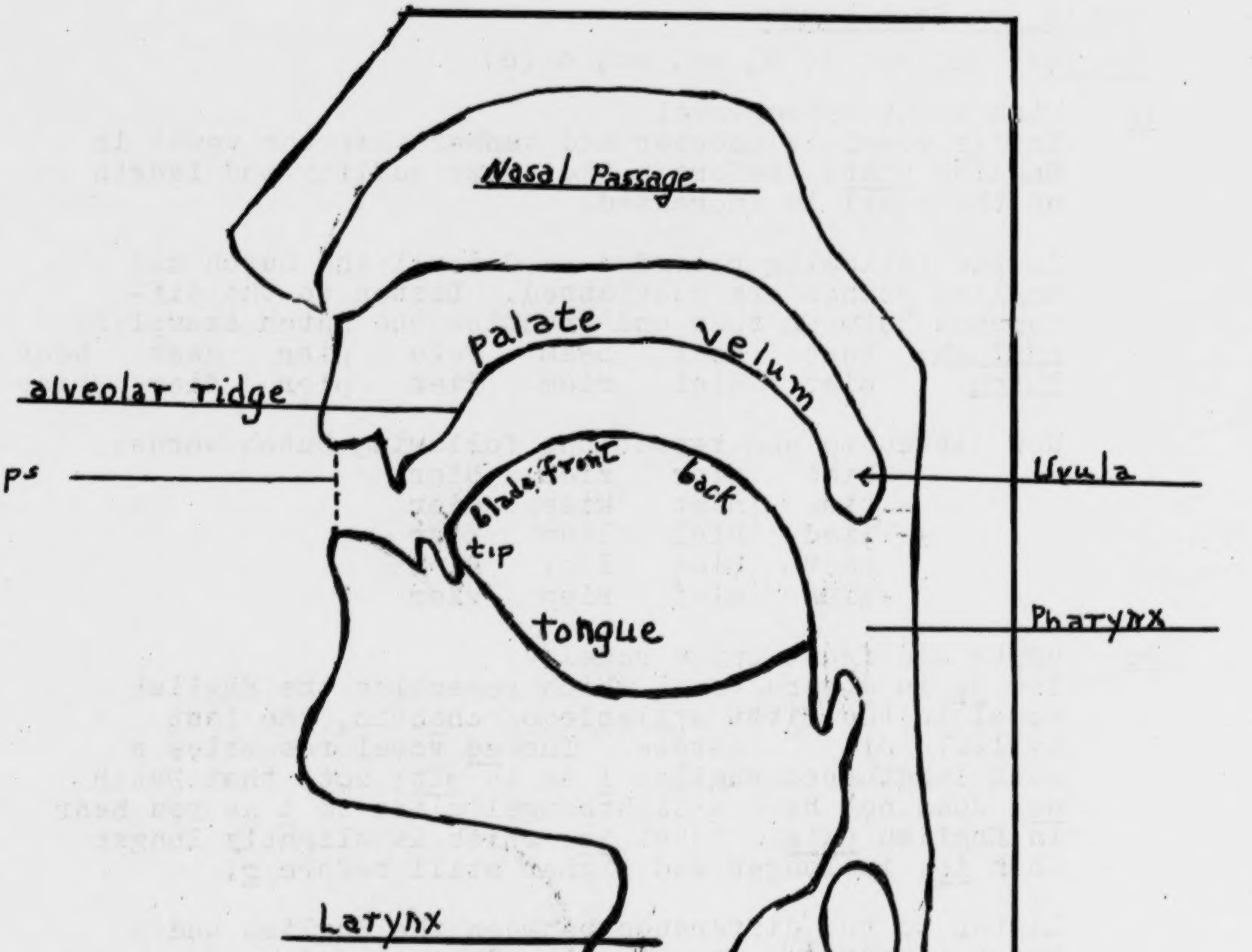
Nasal Passage
palate
velum
alveolar ridge
Lips
blade: front
back
Uvula
tip
tongue
Pharynx
Larynx
Vocal cords

1.4 Sound and Spelling

Dutch orthography is much more consistent than is English. Generally the same sound is rendered by the same letter; this is particularly true in one syllable words such as we are using in this unit. We shall take advantage of this fact and use the regular orthographic letter symbols to represent sounds phonetically wherever possible.

2. Vowels and Diphthongs

2.1 Vowels: ie, ee, i, e, oe, oo, o (ò)

ie high front tense vowel

The ie vowel is shorter and tenser than the vowel in English seat. Before r the tense quality and length of the vowel is increased.

In the following recorded word-drill the Dutch and English sounds are contrasted. Listen to the difference between them and practice the Dutch examples:

English:	beet	heel	ream	Pete	pier	dear	beer
Dutch :	biet	hiel	riem	Piet	pier	dier	bier

Now listen to and repeat the following Dutch words:

biet tien lied piet vies
zien niet hiel kiem dief
ziet kies liep lief riep
bier dier kier mier vier

ee upper mid front tense vowel

The ee is a pure vowel which resembles the English vowel in the first syllable of chaotic, the last syllable of estate. The ee vowel resembles a much lengthened English i as in pit; note that Dutch ee does not have a diphthongal glide to i as you hear in English pate. Dutch ee, which is slightly longer than ie, is longer and higher still before r.

Listen to the difference between the English and Dutch sounds and practice the Dutch sounds:

English:	mate	name	wait	race	late	kale	bake
Dutch :	meet	neem	weet	rees	leed	keel	beek

Now listen to and repeat the following Dutch words:

beet beek heel meet wees
neem keel veel teen leed
rees zeef geen weet geel
meer beer peer zeer heer

i mid front lax vowel
The i vowel resembles the English vowel in bit, pit, but it is invariably shorter; i is somewhat less front than ie.

Again listen to the difference between English and Dutch sounds and practice the Dutch examples:

English:	chin	thick	miss	pit	bid	lid	kim
Dutch :	kin	dik	mis	pit	bid	lid	kim

Now repeat the Dutch examples which follow:

bid
kim
lid
pit
zin
kin
min
vis
dit
zit
wit
tin
kip
dik
mis

e lower mid front lax vowel
The e vowel is similar to the English vowel in bet, but tongue position for the Dutch vowel is lower. Dutch e is always short, and is somewhat less front than ee.

Contrast the English and Dutch sounds, practice the Dutch examples:

English:	beck	hem	net	let	hell	fell	wreck
Dutch :	bek	hem	net	let	hel	vel	rek

Now practice the following Dutch examples:

bek
hem
lek
met
bed
pet
zet
vet
gek
hel
wet
let
net
heb
bed

oe high back round tense vowel
oe is similar to the English vowel in boot, but it is very short, except before r.

Contrast the English and Dutch sound, practice the Dutch examples:

English:	soup	tune	dune	room	tour	lure
Dutch :	soep	toen	doen	roem	toer	loer

Now practice repeating the following Dutch words:

hoed
boef
joeg
boek
zoet
roem
toen
roep
poes
soep
zoen
goed
hoek
doen
voel
boer
moer
voer
loer
toer

oo upper mid back round tense vowel
The oo vowel is similar to the English vowel in oat, but has no glide. Do not let your tongue glide up to the oe position as in English boat. The oo is slightly longer than Dutch oe and is still somewhat higher and longer before r.

Practice the Dutch examples in the following contrasting pairs:

English:	rote	dope	boat	tone	more	door
Dutch :	rood	doop	boot	toon	moor	door

Listen to and repeat the following Dutch words:

rood toon zoon door
doof hoop loop voor
hoog boos doos goor
kook boot poot moor
boom loof zool koor

o low back round lax vowel
The o vowel resembles the vowel sound in English law, caught, but the Dutch vowel is very short.+

Repeat the following examples:

bod hol dor
bol jok por
doch kok hor
dok kop nor
dop lot tor

+ A slightly higher variant ȯ, which has stronger horizontal lip rounding, occurs before nasals and some other consonants. Since the contrast between the vowels is very difficult for an English speaker to hear and produce, and since not all Dutch speakers make this distinction, the beginning student need not practice these as separate vowel sounds. Examples of ȯ occur in the following words:

bot hom mof
dof jong top
dol kon ton
dom kom som
bof long vol

Tests

To aid you in determining your ability to recognize and to distinguish Dutch sounds, a number of tests are included after the practice sections. The test generally consists of about twenty words which have been recorded. In each test you are expected to recognize the specific sounds that you have studied: vowels, diphthongs, or consonants. As each word is repeated twice, you should circle the appropriate letter symbol on the test sheet. Sometimes a test may be repeated and you will be asked to write down the letter symbol for the sound spoken.

Test 1. Sounds: ie, ee, i, e, oe, oo, o

The following test consists of twenty monosyllabic words, which contain one of the above vowels. On the test sheet below the vowels are listed and you are to circle the vowel you hear. Each word will be repeated twice.

1.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	11.	ie	ee	i	e	oe	oo	o
2.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	12.	ie	ee	i	e	oe	oo	o
3.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	13.	ie	ee	i	e	oe	oo	o
4.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	14.	ie	ee	i	e	oe	oo	o
5.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	15.	ie	ee	i	e	oe	oo	o
6.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	16.	ie	ee	i	e	oe	oo	o
7.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	17.	ie	ee	i	e	oe	oo	o
8.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	18.	ie	ee	i	e	oe	oo	o
9.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	19.	ie	ee	i	e	oe	oo	o
10.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	20.	ie	ee	i	e	oe	oo	o

Test 2.

The following test is for the same sounds, but you will be hearing other words. Again circle the vowel you hear. Each word will be repeated twice.

1.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	11.	ie	ee	i	e	oe	oo	o
2.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	12.	ie	ee	i	e	oe	oo	o
3.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	13.	ie	ee	i	e	oe	oo	o
4.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	14.	ie	ee	i	e	oe	oo	o
5.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	15.	ie	ee	i	e	oe	oo	o
6.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	16.	ie	ee	i	e	oe	oo	o
7.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	17.	ie	ee	i	e	oe	oo	o
8.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	18.	ie	ee	i	e	oe	oo	o
9.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	19.	ie	ee	i	e	oe	oo	o
10.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	20.	ie	ee	i	e	oe	oo	o

Test 3.

Repeat the test(s) writing out the symbol for the vowel sound you hear. Then repeat the test(s) until you make no mistakes. After you are confident that you can recognize these sounds, and that you have mastered the symbols, practice your pronunciation by playing the test(s) several times and repeating the words in imitation of the speaker.

2.2 Vowels: uu, eu, u

Three Dutch vowels are distinctly foreign sounds to the English speaker. They are the rounded, front vowels.

uu high front round tense vowel

The uu has about the same tongue position as ie, but with very pronounced lip rounding. The vowel uu is very short, but is lengthened noticeably before r. Repeat the following examples:

buut
fuut
guus
huug
tuut
ruud
juut
muus
suus
tuuf
muur
duur
buur
huur
puur
guur
vuur
zuur
kuur
luur

eu upper mid front round tense vowel.

Tongue position for eu is about the same as for ee, but the lips are rounded. The vowel eu is slightly longer than uu, and it is somewhat longer still before r. Repeat the following examples:

deuk
deun
heup
reus
peut
reuk
beul
jeuk
peuk
teut
beuk
geul
keus
veul
meug
geur
keur
heur
deur

u mid front round lax vowel

Position of the tongue for u is about the same as for i, but with lip rounding. The vowel u is invariably short. Repeat the following examples:

ruk
bul
rus
dun
mug
fut
buk
ruk
puk
bus
gul
nul
dus
juk
mus
kus
lus
vul
hun
put

Test 4. Sounds: uu, eu, u

In the following test we will practice the sounds uu, eu, u. Twenty words will be spoken and you are asked to circle the correct vowel. Each word will be repeated twice.

1. uu eu u
2. uu eu u
3. uu eu u
4. uu eu u
5. uu eu u
6. uu eu u
7. uu eu u
8. uu eu u
9. uu eu u
10. uu eu u
11. uu eu u
12. uu eu u
13. uu eu u
14. uu eu u
15. uu eu u
16. uu eu u
17. uu eu u
18. uu eu u
19. uu eu u
20. uu eu u

Test 5.

Listen to the following twenty words and write the vowel sound you hear.

Test 6.

In the following test we will be reviewing all the sounds we have learned so far. There will be two groups of ten words. Circle the vowel sound you hear in each case. Each word will be repeated twice.

1. ie ee i e oe oo o uu eu u
2. ie ee i e oe oo o uu eu u
3. ie ee i e oe oo o uu eu u
4. ie ee i e oe oo o uu eu u
5. ie ee i e oe oo o uu eu u
6. ie ee i e oe oo o uu eu u
7. ie ee i e oe oo o uu eu u
8. ie ee i e oe oo o uu eu u
9. ie ee i e oe oo o uu eu u
10. ie ee i e oe oo o uu eu u

Test 6. (continued)

1.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	uu	eu	u
2.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	uu	eu	u
3.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	uu	eu	u
4.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	uu	eu	u
5.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	uu	eu	u
6.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	uu	eu	u
7.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	uu	eu	u
8.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	uu	eu	u
9.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	uu	eu	u
10.	ie	ee	i	e	oe	oo	o	uu	eu	u

2.3 Vowels: a, aa

Now we will go on to two other vowels, which are difficult for the speaker of English to differentiate.

a	low back unround lax vowel The vowel a resembles the sound in American/English dot, lot. Dutch a is always a short vowel.
aa	low, front unround tense vowel The aa sound is about like the vowel in the English word ah. Dutch aa is a slightly more fronted vowel than Dutch a. The vowel aa is lengthened before r.

In the following exercise the members of each of the following pairs of words are pronounced the same except for the vowel. Practice recognition and pronunciation of the vowel in these words:

bad	baat	kas	kaas
dat	daad	mat	maat
mal	maal	bar	baar
hak	haak	nar	naar
lat	laat	var	vaar
rad	raad	man	maan
ban	baan	nam	naam
gat	gaat	tak	taak
dal	daal	was	waas
had	haat	zak	zaak

Test 7.

Test of vowels a, aa. Twenty words will be spoken. Each word is repeated twice. Circle either the vowel a or aa

1. a aa
2. a aa
3. a aa
4. a aa
5. a aa
6. a aa
7. a aa
8. a aa
9. a aa
10. a aa
11. a aa
12. a aa
13. a aa
14. a aa
15. a aa
16. a aa
17. a aa
18. a aa
19. a aa
20. a aa

Test 8

Test of vowels: ie, ee, i, e, oe, oo, o, uu, eu, u, a, aa
Twenty-four words will be spoken. Each word is repeated twice.

1. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa
2. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa
3. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa
4. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa
5. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa
6. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa
7. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa
8. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa
9. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa
10. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa
11. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa
12. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa
13. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa
14. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa
15. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa
16. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa
17. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa
18. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa
19. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa
20. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa
21. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa
22. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa
23. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa
24. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa

Test 9

Twenty-four words will be repeated twice. Write down the vowel you hear.

2.4 Vowel: Schwa /E/

schwa mid central (unround) vowel

/E/ One vowel remains to be considered, the so-called schwa. It is also called the "obscure" or "neutral" vowel. This sound occurs in words and syllables which are completely unstressed. It varies somewhat in pronunciation, but is generally a mid central vowel, and sometimes it is slightly rounded. It most resembles the accented Dutch vowel u, but with less if any lip rounding (lip rounding varies with speakers). The English schwa, as in above, the man, enemy, is never rounded and generally is in mid central position.

The schwa sound is written e, i, ij, ee, a in Dutch conventional orthography. Since these letters represent other sounds, we shall use /E/ as the letter symbol for the schwa sound in this unit.

The pronunciation of schwa can best be practiced in word groups or in words of more than one syllable. Listen to and imitate the following word groups. The underlined letter represents the schwa sound. Take special note of the word het in which the h is silent.

de moeder
de vader
de bakker

de tafel
de lepel
de appel

de jongen
de keuken
de bezem

het pakje
het koekje
het meisje

de dame
de tante
de heide

onze vrienden
deze mensen
goede boeken
een heerlijk glaasje
een smakelijk koekje

twintig brieven
dertig jongens
veertig meisjes
meneer Jansen
mijnheer Timmer

Geen groter gemak dan eigen dak
Een goed begin is het halve werk

VOWEL CHART

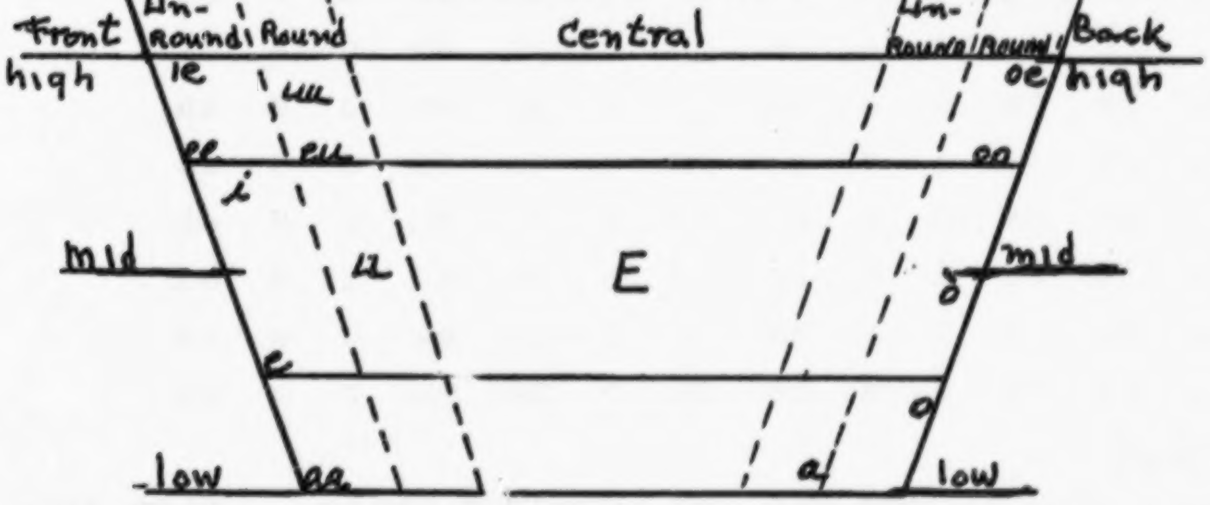

2.5 Diphthongs: ou, ei, ui

A diphthong is the fusion of two different vowels into a single syllable. In Dutch (except in dialects) the second component of the diphthong is either an *ie* or an *oe* sound. The diphthong combinations are: *o* + *oe*, *e* + *ie*, and *u* + *ie*.

ou The diphthong *o* + *oe*, which is written *ou*, *au*, *ouw*, *auw* in the Dutch conventional orthography, begins in the position of Dutch *o* and glides to *oe*. The sound is quite different from that of the English diphthong in *house*. The first vowel of the Dutch diphthong is low back round and the second is a high back round vowel.

To practice this diphthong repeat Dutch *o* and *oe* in quick succession until the sounds fuse into a single syllable.

The following word drill is intended to help you pronounce the diphthong *ou* in word context, and to distinguish it from the sounds *o* and *oe*.

Repeat the series in horizontal sequence, first slowly then more rapidly:

bot	boet	boud	pos	poes	paus
hot	hoed	houd	ros	roes	raus
mot	moed	mout	zot	zoet	zout
pol	poel	paul	vod	voet	vouwt
kot	koet	koud	dot	doet	dauwt

Now listen to the sounds in English and Dutch and practice:

English:	now	how	cow	bough	rout	doubt	ploug
Dutch :	nou	hou	kou	bouw	rouwt	dauwt	blauw

ei The diphthong *e* + *ie* is written both *ei* an *ij* in conventional orthography. The diphthong begins in the position of Dutch *e* and glides to Dutch *ie*. Notice that the Dutch diphthong is quite different from that in English *bite*. The first vowel of the Dutch diphthong is a lower mid front vowel, not a low central vowel. If you pronounce Dutch *e* and *ie* in quick succession, you will form the glide of Dutch *ei*. Repeat the following series in horizontal sequence:

bed	biet	bijt	men	mien	mijn	tel	tiel	teil
hel	hiel	heil	net	niet	nijd	vel	viel	vijl
let	liet	leid	red	riet	rijd	wek	wiek	wijk
lef	lief	lijf	rek	riek	rijk	wel	wiel	wijl
les	lies	lijs	rem	riem	rijm	zet	ziet	zijt

Now listen to the sounds in English and Dutch and practice:

English:	tile	bite	mine	night	life	ripe	rime
Dutch :	teil	bijt	mijn	nijd	lijf	rijp	rijm

ui Dutch diphthong ui is a front round diphthong. It is difficult for native English speakers to pronounce. The pronunciation can be approximated by beginning with the Dutch u sound and gliding to Dutch uu. The diphthong ui is always short. In the following exercise repeat the three horizontal words in quick succession to produce the Dutch ui:

bus	uu	buis	kus	uu	kuis	ruk	uu	ruik
buk	uu	buik	lus	uu	luis	rum	uu	ruim
bul	uu	buil	mus	uu	muis	rus	uu	ruis
dun	uu	duin	puk	uu	puik	tut	uu	tuit
hut	uu	huid	pul	uu	puil	vul	uu	vuil

Test 10.

In the following exercise recognition of the diphthongs ei and ui is to be tested. The test consists of ten monosyllabic words each of which is repeated twice. Circle the diphthong you hear:

1. ei ui
2. ei ui
3. ei ui
4. ei ui
5. ei ui
6. ei ui
7. ei ui
8. ei ui
9. ei ui
10. ei ui

Test 11.

Your recognition of the diphthongs ou(au) and ui is tested in the following exercise. Ten monosyllabic words are repeated twice. Circle the diphthong you hear:

1. ou ui
2. ou ui
3. ou ui
4. ou ui
5. ou ui
6. ou ui
7. ou ui
8. ou ui
9. ou ui
10. ou ui

Test 12.

In the following exercise the diphthongs ou(au), ei(ij) and ui are to be tested. The test consists of twenty monosyllabic words. Each word is repeated twice; circle the diphthong which you hear.

1. ou ei ui
2. ou ei ui
3. ou ei ui
4. ou ei ui
5. ou ei ui
6. ou ei ui
7. ou ei ui
8. ou ei ui
9. ou ei ui
10. ou ei ui
11. ou ei ui
12. ou ei ui
13. ou ei ui
14. ou ei ui
15. ou ei ui
16. ou ei ui
17. ou ei ui
18. ou ei ui
19. ou ei ui
20. ou ei ui

Test 13.

Repeat exercises 10, 11, 12, writing down the diphthongs you hear.

Test 14.

Sounds ie, ee, i, e, oe, oo, o, uu, eu, u, a, aa, ou, ei, ui

All the sounds learned so far except the schwa are to be tested. Twenty monosyllabic words are spoken, each is repeated twice. Circle the vowel or diphthong you hear.

1. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa ou ei ui
2. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa ou ei ui
3. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa ou ei ui
4. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa ou ei ui
5. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa ou ei ui
6. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa ou ei ui
7. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa ou ei ui
8. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa ou ei ui
9. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa ou ei ui
10. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa ou ei ui
11. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa ou ei ui
12. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa ou ei ui
13. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa ou ei ui
14. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa ou ei ui
15. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa ou ei ui
16. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa ou ei ui
17. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa ou ei ui
18. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa ou ei ui
19. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa ou ei ui
20. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa ou ei ui

Test 15.

Twenty words are spoken; each is repeated twice; circle the vowel or diphthong you hear:

1. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa ou ei ui
2. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa ou ei ui
3. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa ou ei ui
4. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa ou ei ui
5. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa ou ei ui
6. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa ou ei ui
7. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa ou ei ui
8. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa ou ei ui
9. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa ou ei ui
10. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa ou ei ui
11. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa ou ei ui
12. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa ou ei ui
13. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa ou ei ui
14. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa ou ei ui
15. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa ou ei ui
16. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa ou ei ui
17. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa ou ei ui
18. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa ou ei ui
19. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa ou ei ui
20. ie ee i e oe oo o uu eu u a aa ou ei ui

Test 16.

Repeat tests 14 and 15; write down the vowel or diphthong you hear.

2.6 Summary of Vowels and Diphthongs

Sound	Example	English	Example	English
ie	biet	"beet"	dief	"thief"
	bier	"beer"	dier	"animal"
ee	beet	"bite"	meet	"measure"
	beer	"bear"	meer	"lake"
i	bid	"pray"	pit	"pit"
e	bed	"bed"	pet	"cap"
oe	boet	"atone"	roet	"soot"
	boer	"farmer"	roer	"helm"
oo	boot	"boat"	kool	"cabbage"
	boor	"drill"	koor	"choir"
o	bod,bot	"offer,dull"	lot	"fate"
uu	buut	"goal"	minuut	"minute"
	buur	"neighbor"	muur	"wall"
eu	beu	"tired"	deuk	"dent"
	beur	"collect"	deur	"door"
u	but	"goal"	put	"well"
a	bad	"bath"	had	"had"
	baat	"benefit"	haat	"hate"
	baar	"bier"	haar	"her"
ou	boud	"bold"	goud	"gold"
	bouwt	"builds"	rouw	"mourning"
	bauwt	"parrot"	dauw	"dew"
ei	bijt	"bite"	lijd	"suffer"
	beitel	"chisel"	leid	"lead"
ui	buit	"booty"	huis	"house"
E	de	"the"	bezem	"broom"
	(h)et	"the, it"	laken	"sheet"
	tafel	"table"	vrolijk	"gay"
	moeder	"mother"	twintig	"twenty"

3. Consonants

3.I Introduction

3.1a Voiced and Voiceless Sounds

A voiced sound is produced when the vocal cords are vibrating. A voiceless sound is produced when the vocal cords are not vibrating. In English b,d,v,z are voiced sounds, p,t,f,s are voiceless sounds. Normally all vowels are voiced sounds; however, when they are whispered, vowels are voiceless.

3.1b Stops and Spirants

A stop (English p,t,k,d,g,) is a consonant uttered with a complete stoppage of the breath in some part of the oral passage.

A spirant (English f,s,sh,v,z) is produced by forcing the breath stream through a narrow passage formed somewhere in the vocal tract; the resulting friction becomes audible.

3.2 Consonants: Sound and Spelling

j Dutch j is a glide pronounced much like the English y in yes, yellow. Do not ever confuse it with the English orthographic symbol in June, July.

Practice the following words:

jak juk juut joeg
jek jaar jeuk
jok jood juich

j(i) The j sound frequently follows the vowels oe, oo, aa; after these vowels the j sound is spelled i.

Sound	oe + j	oo + j	aa + j
Spelling	oe + i	oo + i	aa + i

boei dooi baai
foei fooi haai
moei gooi maai
roei hooi saai
sproei mooi taai

When a word ends in the vowel oe, oo, and an inflection is added to the stem, the j glide (spelled i) separates the two syllables:

koe koeien vlo vlooien stro strooien

After a double stem vowel final d often becomes a j (spelled i) when an inflectional e is added to the stem:

rood rooie goed goeie

w Dutch w has three pronunciations:

1. When w precedes a vowel at the beginning of a word it is a voiced stop made by a loose contact of the lower lip against the upper teeth.

wat week woud
wet wiek wuif
wit woog was
wol wijn werk
waal woed wind

Practice the following words in which w is preceded by a consonant:

dwaal	twee	zwart	kwam
dweil	twente	zwaar	kwaad
dwars	twintig	zwaai	kwel
dwing	twijg	zweet	kweek
dweep	twaalf	zwerm	kwijt

2. When w follows the vowels ie, ee, uu, in word final position or before a consonant, it is pronounced like the English w, with the lips in loose contact. Note the spelling of the following words and practice pronouncing them:

Sound	ee + w		ie + w		uu + w
Spelling	eeuw	(n)	ieuw		uw
lee	leeuw				
mee	meeuw	ie	kieuw	u	ruw
zee	zeeuw	ie	hieuw	u	duw
snee	sneeuw	knie	nieuw	u	luw

3. Before r the w is often pronounced like a v. Practice the following:

wreed	wraak	wrijven
wrang	wringen	wroeten

m, n, ng The Dutch nasal consonants m, n, ng are almost identical to the English nasal sounds as in map, nap, and sing. As in English, the ng sound before k is spelled n. Repeat the following words:

m		n		ng	nk
dam	damp	ton	tong	rang	rank
klom	klomp	van	vang	lang	lank
kam	kamp	vin	ving	bang	bank
glim	glimp	men	meng	wang	wank

The m and n sounds, and other consonantal sounds as well, are represented by two letters (mm, nn) in conventional orthography after one of the stressed vowels a e i o u when another syllable follows. Note that only one consonantal sound is heard in each of the following examples:

dam	dammen	pan	pannen
klom	klommen	ton	tonnen
glim	glimmen	vin	vinnen
rem	remmen	pen	pennen
gum	gummen	gun	gunnen

h Dutch h is equivalent to English h.

b The voiced stop b is pronounced like English b. A voiced b never appears in final position in Dutch as it does in English, however. The Dutch voiced b changes to a voiceless p (written b in conventional orthography) at the end of a word. Practice the following examples:

webben	tobben	ribben	lobben
web	tob	rib	lob

Contrast the English voiced b and the Dutch voiceless p (written b) in final position in the following words:

English:	web	rib	tub
Dutch :	web	rib	tob

d The voiced stop d sounds like English d, but is pronounced with the tip of the tongue against the upper teeth, not against the alveolar ridge as in English. Note the similarity between the Dutch and English d in the following words:

English:	day	dike	bidden	redden	laden	ride
Dutch :	dag	dijk	bidden	redden	leden	rijden

Unlike English d, the Dutch voiced d sound never appears at the end of a word. In final position the Dutch voiced d sound changes to a voiceless sound, i.e. to a t (written d in conventional orthography). In the following examples contrast the final voiced consonant in the English word with the voiceless consonant in the Dutch word:

English:	bid	red	ride	good	bead	bed
Dutch :	bid	red	rijd	goed	bied	bed

p, t, k These three voiceless stops sound practically the same as the English stops p, t, k. Dutch t differs from English in that the tongue is pressed against the upper teeth rather than against the alveolar ridge. Also note that in English these stops are heavily aspirated, i.e. a puff of air follows the stop before a stressed vowel. In Dutch these stops are unaspirated in all positions.

Contrast and practice the Dutch and English sounds in the following pairs of words:

English	Dutch	English	Dutch	English	Dutch
pair	paar	time	tijd	can	kan
pill	pil	task	taak	cup	kopje
pound	pond	top	top	kiss	kus
park	park	tooth	tand	cat	kat
point	punt	total	totaal	castle	kasteel

Notes on the p,t,k consonants

1. The English sounds p, t, k are not aspirated following s; stop, spank, skin; host, lisp, ask. These unaspirated stops are like the Dutch consonants.

2. The Dutch t is never voiced. In American English the t is often voiced between voiced sounds. Contrast the pronunciation of the following words:

English	Dutch
water	water
butter	boter
rattle	ratel
hotter	heter
spatter	spatten

3. c=k In foreign loan words, of which there are many in the Dutch language, c often represents the k sound:

accolade accu academisch accomodatie
accoord accountant

Now practice the following words:

kok kokken pop poppen teut teuten
keek keken paap papen toet toeten
kijk kijken piep piepen

spel ski stuk wesp last waskuip
speel skelet stam weesp past wiskunde
spier scala ster rasp mast muskiet

s Dutch s is pronounced like English s.

f Dutch f is pronounced like English f.

v Dutch v is articulated like the English v. In initial position the Dutch sound begins as an f, but becomes voiced.

Practice the f and v sounds in the following words:

fier fonds faam vier voet vuur
fee furie fout vind voor vat
fel feudaal feit vee vond vijf
foeter fut fluit vel vul vuil

The following exercise is intended to help you in distinguishing the f, v, w, sounds. Repeat the following groups of three words:

vier vind vee vel vond
fier fin fee fel fonds
wier wind wee wel wond

vat vaar vijf vuil vouwt
fat faam feit fluit fout
wat waar wijd wuif woud

z Dutch z is articulated like the English z. In initial position the Dutch sound begins as an s and becomes voiced.

Practice the following words:

sap sip som sus saam soep saus
zak zin zon zus zaal zoen zout

Test 17. Sounds f, v, w

Twenty words will be spoken. Each will be repeated twice. Write down the first letter for each word: f, v, or w.

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.
12.
13.
14.
15.
16.
17.
18.
19.
20.

A note on Dutch v and z. In contrast with English, the Dutch voiced v and z sounds never occur at the end of a word. Observe and practice this contrast in the following examples:

to give	geven	houses	huizen
give	geef	house	huis
to live	leven	bosses	bazen
live	leef	boss	baas
doves	duiven	choices	keuzen
dove	duif	choice	keus

sj Dutch sj is pronounced similar to English sh as in wish and shirt. In the Dutch sound the tongue is nearer the alveolar ridge than in the English sound. Practice the following words:

sjok sjees meisje wasje
sjaal sjofel huisje muisje

This sound also occurs in common foreign loan words:

chocolade chauffeur jus jam

zj The zj sound, written g in conventional orthography, is the voiced counterpart of sj. It is voiced like the medial consonant in English measure, and occurs commonly in French words:

horloge logies logeren rouge

tj The combination tj is pronounced as one unit. Dutch tj resembles, but is not identical with the English ch as in church. In the Dutch combination the t element is articulated stronger, the j element weaker than in the corresponding English sound. Practice the following words:

beetje bonnetje vrouwtje tafeltje tjalk
bootje stemmetje karretje keukentje tjilpen
paartje mannetje wagentje muurtje tjonge

l Dutch l is similar to English l as found in let. The English l varies in pronunciation, however. For instance, the second l sound in lilt is produced with the back of the tongue near the velum. The Dutch l is always produced with the tip of the tongue on the alveolar ridge near the teeth; back of the tongue is not raised towards the velum as in English. Practice the following words:

lied leed loot leid leuk luw
lid let laat luit louw loef

zal wel pil vul heil paul peul
zaal wiel pol veel huil poel pool

klaar flink slaap glim plas vlieg blijf
klap fles slap glom plus vloog bleef

hield vult gilt melk kalm half
haalt rolt belt zulk helm wolf

r The Dutch r is pronounced in several ways, depending on the dialect. The principal variations are the tongue (alveolar)and the uvular r. Generally, the easiest pronunciation for English speakers to approximate is a voiced tongue trill near the alveolar ridge. The tongue is high and the tip trills against the alveolar ridge. In forming the uvular r, the tongue is lifted back toward the velum or soft palate to form a small resonance chamber in which the uvula trills as the air stream passes. Be sure to avoid the American non-trilled r.

Practice the following words:

riet
rit
reed
red

roep
rook
rok
ruk

reuk
ruik
ruzie
reik

rad
raad

kier
kir
der
deer

hoor
hor
dier
deur

bar
baar
boer
buur

broer
spraak
straf
paard

kern
korrel
toren
harem

ch this sound corresponds to the ch sound in German Bach, Scottish loch. It is a voiceless sound produced by the friction of the air as it is forced through a narrow passage between the raised back of the tongue and the velum or uvula. It is produced in the same position as Dutch k, but is a fricative not a stop.

/gh/ gh is always a fricative and only differs from ch in being articulated with less force; it is a "lenis" while ch is a "fortis". Medially it is voiced between vowels, and it may be slightly voiced initially. In final position gh is usually pronounced like its voiceless counterpart ch. The gh sound is spelled g,gg.

Practice the following words: (slightly voiced or voiceless gh):

geel
giel
gil
geld

goed
goot
god
guur

geul
gul
gat
gaat

gauw
gij

Contrast h and gh sounds in the following words:

hap	gap	haat	gaat	hoed	goed
hang	gang	haan	gaan	haas	gaas
hek	gek	heel	geel	heus	geus
hing	ging	huid	guit	hoes	goes

Now practice the voiceless ch sound in final position:

lieg
leeg
leg

boeg
boog
beug

mag
maag

zuig
zijg

ligt
liegt
legt

ch in final position: (voiceless)

doch
toch
noch
kuch
juich
zich
lacht
macht
nacht
licht
vecht
zucht

Compare:

ligt	licht
toog	toch
zeg	zich

Between vowels the gh sound, written g or gg in conventional orthography, is always voiced; the ch sound is voiceless:

Practice the following words:

kachel
bochel
kuchen
vechten
richten
loochen
bagger
logger
snugger
leggen
liggen
wagen
kogel
leugen
regel
liegen
wogen
vroeger
reiger
buigen

A difficult consonant combination to pronounce is: s + ch.

Practice the following:

schiet
schil
scheer
schel
schoen
school
schol
schuur
scheur
schurk
schat
schaal
schouw
schijn
schuin
schudden

Another difficult combination is: s + ch + r.

Practice the following:

schriel
schrift
schreef
schroef
schroom
schrobben
schreeuwen
schrapen
schrijven
schrander
schrikken
schrokken

3.3 Summary of Consonants

Sound		Spelling
j	ja, jas, juli	j
	roei, strooi, draai	i
w	wel, wat, wie	w
	eeuw, nieuw, duw	uw
	eeuwen, nieuwe, duwen, vrouwen	uw
m	man, muis	m
	nam, naam	m
	namen, ramen	m
	kammen, bommen	mm
n	nu, nul, nat	n
	een, Jan	n
	tenen, lanen	n
	kannen, kunnen	nn
ng	zing, lang	ng
	zink, denk	n
h	huis, hand	h
b	boer, baal, band	b
	tobben, riggen, dubbel	bb
d	daar, dan	d
	reden, daden	d
	redden, hadden	dd
p	poot, pet	p
	kip, koop	p
	lepel, kopen	p
	dapper, kippen, koppen	pp
	heb, rib, tob	b
t	toon, ton	t
	noot, nut	t
	noten, poten	t
	potten, putten	tt
	pad, bed, bid, daad, deed, leed	d
k	kat, kas, kaas	k
	tak, taak	k
	taken, laken, teken	k
	takken, lekker	kk

f	fier, fonds	f
	lof, bof, muf	f
	boffen, suffen	ff
s	speel, stuk, sul	s
	was, huis, roos, les	s
	cent, centraal, centrum (foreign words)	c
	wassen, vissen, lessen	ss
v	veel, vis, vol	v
	leven, zeven, loven, dieven	v
z	ziel, zal, zoet, zin	z
	lezen, razen, reizen	z
sj	sjaal, sjofel	sj
	jus, jam (foreign words)	j
	chocolade, chauffeur (foreign words)	ch
zj	horloge, logies, rouge (foreign words)	g
tj	pootje, mannetje, vrouwtje, katje	tj
	paadje, deedje	dj
l	land, lucht	l
	bal, baal	l
	palen, polen	l
	ballen, rollen	ll
r	raam, ram	r
	maar, nar	r
	paren, peren	r
	karren, korrel	rr
ch	recht, licht, lach, zich	ch
	weg, lig, log	g
	weeg, hoog, laag	g
	rustig, gelukkig	g
	ligt, legt, liegt	g
gh	bagger, logger, snugger, biggen, zeggen	gg
	wagen, mogen, heugen, liegen, zegen	g
	goed, geel, geven	g

GENERAL INSTRUCTIONS FOR STUDY OF THE BASIC COURSE IN MODERN DUTCH

In the following lessons you will be learning basic sentences in the Dutch language, studying the grammatical and lexical analysis of these sentences, and practicing pattern drills based on them. The material of the unit is divided into six sub-headings: 1) Basic Sentences, 2) Grammar: Sounds and Forms, 3) Grammar: Sentence Patterns, 4) Word Study, 5) Pattern Drills, and 6) Vocabulary.

The Basic Sentences of section 1 have been recorded by native Dutch speakers. The basic or model sentences are introduced in dialog form. Each dialog is based on a real life situation and will introduce you to some aspect of life in the Netherlands. The sentences of the dialog are the basic study material for the entire course. They are supplemented in earlier lessons by some miscellaneous expressions which include basic formulae: greetings, directions, and the like, as well as expressions useful in the class-room. The grammatical explanations and drills of each unit are based on these model sentences. Therefore, the basic sentences of the dialog (and miscellaneous and class-room expressions) should be practiced intensively with the aid of the recording. You should attempt to imitate the speech of the native Dutch speakers, paying close attention to pronunciation, pitch, and intonation. To aid you in listening and speaking a special phonetic transcription, based on the phonology of the first unit, is provided for the next five lessons. You should concentrate on listening and speaking before you concern yourself with matters of spelling and writing. Study the basic sentences until you can give an immediate Dutch response to the English cue (sentence). When you have mastered the basic sentences, you will be ready to proceed to the recorded questions and answers based on them. Listen carefully to the Dutch question, and practice making the suggested, recorded Dutch response. You should practice until you can give the suggested answer as an immediate response to the Dutch question cue. When you have completed this exercise, you should proceed to the grammatical and lexical analysis of the basic sentences, which is dealt with in sections 2, 3, and 4.

In section 2, Grammar: Sounds and Forms, you will find explanatory comments on phonetics, orthography, and grammar (forms). Matters of syntax are dealt with separately in section 3, Grammar: Sentence Patterns. Section 4, Word Study, deals with lexical matters: word meaning, word formation, idioms, etc. The grammar, syntax, and phonology of the Dutch language are introduced gradually and systematically through the basic sentences. Discussion of grammatical (and other) matters always follows previous introduction of them in the basic sentences. The grammatical explanations are, thus, elucidations of matters previously learned. Discussion of particular points of grammar may be deferred until there have been sufficient occurrences in the basic sentences of several lessons. Reference is then made in the discussion to those sentences. Thus in each lesson the grammatical explanations are limited to a select number of essential matters. Study of these sections will provide you with an understanding of basic principles, rules, and factual data, a knowledge of which should enable you to proceed with the exercises of the pattern drills in an intelligent manner. In section 5, Pattern Drills a variety of structural drills provides extensive practice with the vocabulary, idiom, grammar and structure of the basic sentences. Each different kind of drill is introduced with explanatory comment and examples. Again it is essential that you practice the drills until you can make automatic responses to the cues given. For this reason many drills (all in the first units) include a key which supplies the correct response. In later lessons, when you have mastered basic vocabulary, grammatical forms, and sentence patterns, you will be expected to work out certain exercises on your own. Since this book is also intended for self-study, a key to those exercises is included in a special appendix.

In section 6 there is a Dutch/English vocabulary list. Though you should have little occasion to use the list in studying individual lessons. the listing of individual words may well have other beneficial uses.

A limited number of reading selections are included in this course. Though they are intended primarily for review, the vocabulary and grammar is not limited to what has been previously learned. Therefore, the reading selections, which include simple prose passages, reading dialogs, and literary selections, are provided with annotations.

Phonetic Transcription

The phonetic transcription in the first five lessons is based on the phonology of Unit I, and is in accord with the summaries of sounds and spelling as found on page 17 for vowels and diphthongs, on pages 25 and 26 for consonants.

In the transcription the stresses are indicated by /´/ for primary, / `/ for secondary stress. Unstressed syllables are not indicated.

Intonation, the rise and fall in pitch of the voice in speech, is indicated by several symbols:

→ means a slight pause, and indicates that the preceding pitch is sustained. It generally indicates that a sentence or phrase is not completed, and that something more is to follow.

↓ is a symbol which indicates a falling intonation; it is characteristic of completed statements.

↑ is a symbol which indicates a rising intonation; it is generally characteristic of questions.

‿ is a symbol for close linking which usually results in assimilation. Assimilation is the conformation of a sound, usually a consonant, to a neighboring sound. Examples:

Spelling		Sound
is‿zo	becomes	/is‿so/
is‿van	becomes	/is‿fan/
post‿bode	becomes	/posd‿boodE/
bent‿vroeg	becomes	/bent‿froech/
is‿een	becomes	/ iz‿En/

The phonetic transcription shows you the actual pronunciation of words in a sentence. In the conventional orthography words are always written the same way no matter where they occur in the sentence.

Phonetic Transcription

1.1 ghEśprek dE ṕost

1. ghoedEḿorghE^n mEv́rou ↓
2. d́ach‿ánie→jE bent‿f́roech‿fEńdaach↓
3. jaa→Et ẃeer is‿so ḿooj↓
4. en hoe ḿaaktùu Et mEv́rou↑
5. ǵhoet→dankjE↓
6. wat h́epjE d́aar ánie↑
7. hieriz‿dE ḱrant endE ṕost mEv́rou↓
8. dE ṕosd̥b́oodE was ńet hier↓
9. uu hept ṕost uit‿f́eelE ĺandE^n↓
10. oo j́aa↑wat ísEr d́an↑
11. eris En b́rief uit aaḿeerieḱaa→En b́riefḱaart uit f́rankr̀eik→en éen uit ńeedErĺant↓
12. en wat iz‿d́at↑ En ṕakjE ↑
13. jaa mEv́rou→ Et ḱomt uit éngEĺant↓
14. en ẃaar komt d́E b́rief fEnd́aan↑
15. h́ei komt uit aaḿeerieḱaa↓
16. óo↑ dE b́rief is‿f́an j́an vandEnb́erch↓
17. wie iz‿d́at mEv́rou→hept uu fEḿielie in aḿeerieḱaa↑
18. j́aa ik hep En b́roer indE vEréenEgdE śtaatE^n↓
19. maar j́an izEn ńeef‿f́an mein ḿan↓
20. heeft meńeer vEnd́am óok fEḿilie in aḿeerieḱaa↑
21. jaa→źein źustEr ẁoont in h́olànt↓
22. neemEnietḱwaalEk mEv́rou→ waar íz‿dat↑
23. d́at is En śtat indE śtaat ḿisjEǵhen↓
24. óo↑en j́an vandEnb́erch iz‿dE źoon van dE źustEr van mEńeer vand́am↓
25. j́aa→źoo ist↓

1. Basic Sentences

1.1 Gesprek + DE POST

1. Annie : Goedemorgen mevrouw!
2. Mevrouw: Dag Annie. Je bent vroeg vandaag!
3. Annie : Ja, 't weer is zo mooi!
4. : En hoe maakt u 't mevrouw?
5. Mevrouw: Goed, dank je.
6. : Wat heb je daar Annie?
7. Annie : Hier is de krant en de post mevrouw.
8. : De postbode was net hier.
9. : U hebt post uit vele landen!
10. Mevrouw: O ja? Wat is er dan?
11. Annie : Er is een brief uit Amerika, een briefkaart uit Frankrijk, en één uit Nederland.
12. Mevrouw: En wat is dat? Een pakje?
13. Annie : Ja mevrouw. Het komt uit Engeland.
14. Mevrouw: En waar komt de brief vandaan?
15. Annie : Hij komt uit Amerika.
16. Mevrouw: O, de brief is van Jan van den Berg!
17. Annie : Wie is dat mevrouw? Hebt u familie in Amerika?
18. Mevrouw: Ja, ik heb een broer in de Verenigde Staten.
19. : Maar Jan is een neef van mijn man.
20. Annie : Heeft meneer van Dam ook familie in Amerika?
21. Mevrouw: Ja, zijn zuster woont in Holland.
22. Annie : Neem me niet kwalijk mevrouw. Waar is dat?
23. Mevrouw: Dat is een stad in de staat Michigan.
24. Annie : O, en Jan van den Berg is de zoon van de zuster van meneer van Dam!
25. Mevrouw: Ja, zo is 't.

+ Gesprek tussen mevrouw van Dam en haar werkster Annie.

1.1 CONVERSATION[+] THE MAIL

1. **Anne** : Good morning, (ma'am)!
2. **Mrs. Van Dam**: Hello Anne. You're early today!
3. **Anne** : Yes, the weather is so nice!
4. : And how are you?
5. **Mrs. Van Dam**: Fine, thank you.
6. : What do you have there, Anne?
7. **Anne** : Here's the paper and the mail.
8. : The mailman was just here.
9. : You have mail from many countries!
10. **Mrs. Van Dam**: Oh yes? And what is there?
11. **Anne** : There's a letter from America, a postcard from France and one from the Netherlands.
12. **Mrs. Van Dam**: And what's that? A package?
13. **Anne** : Yes (ma'am). It's from England.
14. **Mrs. Van Dam**: And where is the letter from?
15. **Anne** : It's from America.
16. **Mrs. Van Dam**: Oh, the letter is from John Vandenberg!
17. **Anne** : Who is that? Do you have relatives in America?
18. **Mrs. Van Dam**: Yes, I have a brother in the United States.
19. : But John is a nephew of my husband.
20. **Anne** : Does Mr. Van Dam also have relatives in America?
21. **Mrs. Van Dam**: Yes, his sister lives in Holland.
22. **Anne** : I beg your pardon, (ma'am). Where's that?
23. **Mrs. Van Dam**: That's a city in the state of Michigan.
24. **Anne** : Oh, and John Vandenberg is the son of the sister of Mr. Van Dam!
25. **Mrs. Van Dam**: Yes, that's right.

[+] Conversation between Mrs. Van Dam and her cleaning-lady.

1.2 Miscellaneous and Classroom Expressions

The miscellaneous and classroom expressions are intended to supplement the basic sentences. Some of these expressions are general in character, others pertain more directly to the classroom situation. Wherever possible, the idiomatic expressions have been correlated with the basic sentences of the dialog. Frequently the idiomatic expressions include variations or expansions of the basic sentences. Like the basic sentences, these idiomatic expressions should be practiced until they can be reproduced readily as automatic responses.

1.2a Miscellaneous Expressions

1.	Goedemorgen.	Good morning.
2.	Goedemiddag.	Good afternoon.
3.	Goedenacht.	Good night.
4.	Goedenavond.	Good evening.
5.	Hoe maakt u het?	How are you?
6.	Heel goed, dank u.	Very well, thank you.
7.	Hoe gaat 't?	How are things?
8.	Goed, dank je.	Fine, thanks.
9.	Dank je Annie.	Thanks, Anne.
10.	Dank je wel Jan.	Thanks a lot, John.
11.	Dank u mevrouw.	Thank you, (ma'am).
12.	Dank u wel meneer.	Thank you very much, sir.
13.	Dag mevrouw.	Hello, (ma'am).
14.	Dag meneer.	Hello, (sir).
15.	Dag juffrouw.	Hello, (miss).
16.	Dag.	Bye.
17.	Dag Jan.	Good-bye, John.
18.	Ja meneer.	Yes, sir.
19.	Nee mevrouw.	No, ma'am.
20.	Nee juffrouw.	No, ma'am.
21.	Niets te danken mevrouw.	Your're welcome, (ma'am).
22.	Niets te danken juffrouw.	Your're welcome, (ma'am).
23.	Neem me niet kwalijk mevrouw.	I beg your pardon, (ma'am).
24.	Neem me niet kwalijk meneer.	I beg your pardon, sir.
25.	Neemt u mij niet kwalijk juffrouw.	I beg your pardon, (ma'am).

1.2b Classroom Expressions

1. Let op!	Pay attention!
2. Luister goed!	Listen carefully!
3. Ga verder!	Go on! Continue!
4. Leer dit van buiten!	Learn this by heart!
5. In 't Nederlands alsjeblieft!	In Dutch, please!
6. Nog eens, alsjeblieft!	Once again, please!

1.3 Questions on the Dialog

The following questions and answers are based on the dialog. They have been recorded and are intended to give you additional practice in hearing and speaking. Try to avoid referring to the text in doing this exercise. Listen to the question and practice making the suggested response until you can give it without any hesitation. Sometimes the responses suggested are not the only possible answers. After practicing the suggested responses, try to vary and replace them with your own formulations wherever possible.

	Vraag - Question	Antwoord - Answer
1.	De post? Wat is er?	Er is een brief uit Amerika.
2.	Van wie is de brief?	De brief is van Jan van den Berg.
3.	Wie is Jan van den Berg?	Hij is de neef van meneer van Dam.
4.	Waar woont Jan?	Hij woont in Holland.
5.	Holland? Waar is dat?	Dat is een stad in de staat Michigan.
6.	En waar is de staat Michigan?	Michigan is een van de Verenigde Staten.
7.	Woont meneer van Dam in de Verenigde Staten?	Nee, hij woont in Nederland.
8.	Waar woont de zuster van meneer van Dam?	Zij woont in Amerika.
9.	Wie woont in Amerika?	De zuster van meneer van Dam woont in Amerika.
10.	Waar woont zijn zuster?	Zij woont in Holland.
11.	Is Holland een staat?	Nee, Holland is een stad.
12.	Is Holland een stad?	Ja, Holland is een stad in de Verenigde Staten.
13.	Wie heeft familie in Nederland?	Jan van den Berg heeft familie in Nederland.

14.	Is Jan van den Berg familie van meneer van Dam?	Ja, hij is een neef van meneer van Dam.
15.	Is Jan familie van mevrouw van Dam?	Ja, hij is ook eén neef van mevrouw van Dam.
16.	Heeft mevrouw van Dam familie in Amerika?	Ja, zij heeft een broer in Amerika.
17.	Heeft meneer van Dam ook familie in Amerika?	Ja, hij heeft een zuster en een neef in Amerika.
18.	Waar woont de familie van Dam?	De familie van Dam woont in Nederland.
19.	Woont de familie van den Berg in Nederland?	Nee, de familie van den Berg woont in de Verenigde Staten.
20.	Wie heeft familie in de Verenigde Staten?	Meneer van Dam heeft familie in de Verenigde Staten.
21.	Is de postbode vroeg vandaag?	Ja, hij is vandaag vroeg.
22.	Wie is vroeg vandaag?	De postbode is vandaag vroeg.
23.	Wie is vandaag ook vroeg?	Annie is vandaag ook vroeg.
24.	Wie heeft de krant en de post?	Annie heeft de krant en de post.
25.	Wat heeft Annie?	Zij heeft de krant en de post.
26.	Waar komt de post vandaan?	De post komt uit vele landen.
27.	Waar komt de brief vandaan?	De brief komt uit Amerika.
28.	Komt de brief uit Engeland?	Nee, hij komt uit Amerika.
29.	Waar komt de briefkaart vandaan?	De briefkaart komt uit Frankrijk.
30.	Komt de briefkaart uit Amerika?	Nee, hij komt uit Frankrijk.
31.	Komt 't pakje uit Engeland?	Ja, 't pakje komt uit Engeland.
32.	Waar komt 't pakje vandaan?	Het komt uit Engeland.
33.	Wie is meneer van Dam?	Hij is de man van mevrouw van Dam.
34.	Hoe is 't weer vandaag?	Het weer is heel mooi.
35.	Hoe maakt u 't?	Heel goed, dank u.

2. GRAMMAR: SOUNDS AND FORMS

2.1 Word Stress

2.1a Stress markers

pakje	/´pakjE/	briefkaart	/´brief`kaart/
staten	/´staatEn/	Holland	/´hol`ant/
zuster	/´zustEr/	Nederland	/´needEr`lant/
kwalijk	/´kwaalEk/		
meneer	/mE´neer/		
mevrouw	/mE´vrouw/		
vandaan	/vEn´daan/		
vandaag	/vEn´daag/		

Stress is indicated by the markers ´and`. They always appear before the syllable being stressed. The marker ´indicates a greater or primary stress, `a lesser or secondary stress. Unstressed syllables (those with the schwa vowel!) are not marked!

Note especially how important it is to recognize the schwa vowel. The syllable in which it occurs is always unstressed. Observe the contrast in stress in the two groups of words in the first column. In native Dutch words of two or more syllables, the first syllable generally, though by no means always, receives primary stress.

2.1b Word Stress in Proper Names

Meneer van´Dam	Mr. Van´Dam
Jan van den ´Berg	John´VandenBerg
Annie v.d. ´Molen	Anne ´VanderMolen

Many Dutch family names consist of interesting, though rather common-place word groups:

van ´Dam	"from dam"
van ´Dijk	"from dike"
van den ´Berg	"from the mountain"
van der ´Molen	"from the mill"
van 't ´Land	"from the country"
van 't ´Hof	"from the court"
ten ´Broek	"at the marshland"
ter ´Molen	"at the mill"

In word groups, the noun generally receives greater stress than its modifiers. In the above Dutch names, it is the last word, the noun that is stressed. Contrast spelling, pronunciation, and stress in word combinations in Dutch and English:

van den ´Berg	´VandenBerg
ten ´Broek	´TenBroek

abbreviation of van der, van den to v.d. is very common; 't is, of course, an abbreviation of het. In Dutch directories names will always be entered according to the last word in the word-group.

2.2 Sound and Spelling

You will recall from the Unit on Sounds that Dutch conventional orthography represents the sound of the language rather consistently. If you compare the phonetic transcription of this lesson with the regular orthography, you will find some differences between the letter symbol and the sound represented. In this and following lessons we shall call attention to these spelling problems.

2.2a b and d at the end of a word:

Compare the conventional orthography and the phonetic transcription of the following words:

broer	/broer/	dat	/dat/
brief	/brief/	goedemorgen	/ghoedEmorghE^n/
heb	/hep/	goed	/ghoet/
hebt	/hept/	stad	/stat/

At the end of a word the voiced b becomes a voiceless p and the voiced d becomes a voiceless t sound.

2.2b Unstressed en /E^n/

goedemorgen	/ghoedEmorghE^n/
staten	/staatE^n/
landen	/landE^n/

In unstressed syllables, often final, the n is either pronounced very weakly or not at all in normal speech. A complete ignoring of the unstressed n tends to sound vulgar, however. In the phonetic transcription the raised n symbol indicates n articulation though the sound cannot always be heard.

Listen carefully to the native speakers on the recording. You will observe that they are not always consistent in the pronunciation of the unstressed en, though generally the n is not heard. This is especially true in the first, uninterrupted recording of the dialog which is the most natural one.

2.2c Schwa - /E/

Note the frequent occurrence of the schwa sound and the variety of spellings for this sound in the following examples:

Goedemorgen mevrouw.	/ghoedEmorghE^{n} mEvrou/	1.1 +
Je bent vroeg vandaag.	/jE bent froech fEndaach/	1.2
De postbode was net hier.	/dE posdboodE was net hier/.	1.8
Er is een brief uit Amerika.	/eris En brievuit aameeriekaa/	1.11
Het weer is zo mooi.	/Et weer isso mooi/	1.3
Neem me niet kwalijk	/neemE niet kwaalEk/	1.22

Can you find other examples of the schwa sound in the basic sentences?

2.2d een, en, één; het, 't

Compare the sounds and meaning of the following words:

een	/En/	a, an	/En/ pronounced like the n in button.
en	/en/	and	
één	/een/	one	
het	/Et/	the, it	
't	/Et/	the, it	

Observe that het and its abbreviation 't are both pronounced /Et/; the h is normally silent.

2.2e ij =/ei/, /E/

Frankrijk	/frankreik/
kwalijk	/kwaalEk/

ij usually represents the diphthong /ei/, in the suffix lijk the ij is a /E/ sound.

2.3 Noun Modifiers

2.3a Een: a, an

Er is een brief uit Amerika. 1.11
Wat is dat? Een pakje? 1.12

The indefinite article in Dutch is een /En/: een brief, een pakje.

2.3b Een: one

Er is een briefkaart uit Frankrijk en een uit Nederland. 1.11

The indefinite article een /En/ must be distinguished from the cardinal number een /een/. Sometimes, though not nearly always, the cardinal number is distinguished from the indefinite article by stress marks over the e's één - one
een - a, an.

+ Note that the numbers refer to the basic sentences.

2.3c De, het, (-t): The

Hier is de krant en de post. 1.7
De brief is van Jan van den Berg. 1.16
Het (pakje) komt uit Engeland.. 1.13
Holland is een stad in de staat Michigan. 1.23
Ik heb een broer in de Verenigde Staten. 1.18

In English the article the is a determiner for nouns in the singular and in the plural: the letter, the mailman, the packages.

Unlike English, Dutch has two articles: de /dE/ het /Et/, abbreviated 't. In the singular Dutch nouns can be divided into two groups, those which take the article de and those which take het. Hereafter we will refer to these groups as the de and the het words. In the plural there is but on definite article, de, which is used for all nouns. Thus we get the following table:

	De Words		Het Words
Singular:	de brief	de postbode	het pakje
	de briefkaart	de neef	't pakje
	de krant	de broer	
	de stad	de zuster	
	de staat		
Plural:	de Verenigde Staten		

2.4 hebben - to have / zijn - to be — present tense singular forms.

ik	heb	ben	
jij, u	hebt	bent	heb, ben jij
hij, zij, het, u	heeft	~~bent~~ is	

Before jij (second person singular) the verb always drops the inflectional t ending.

3. GRAMMAR: SENTENCE PATTERNS

3.1 The Verb To Be - Zijn: Interrogative and Declarative Sentences

Wat is dat? 1.12	Dat is de krant.
Wat is dit?	Dit is een pakje.
Wat is mooi?	De briefkaart is mooi.
Wie is vroeg?	De postbode is vroeg.
Wie is Jan van den Berg?	Hij is de neef van Meneer van den Berg.
Holland? Waar is dat? 1.22	Dat is een stad in de staat Michigan. 1.23

Sentences with the verb to be - zijn are very similar in Dutch and English. The question may begin with a question word followed by the finite verb. The response to a question of identification is often introduced by a pointing word like dit or dat or a noun or pronoun which is the subject of the verb that follows.

Is Jan van den Berg uw broer?	Nee, hij is een neef van mijn man.
Bent u juffrouw van Dam?	Nee, ik ben juffrouw van den Berg.

The interrogative sentence may also begin with the finite verb which is then followed by the subject. In the declarative sentence the finite verb follows the subject.

3.2 Pattern of the Interrogative Sentence with other verbs.

Hoe maakt u het? 1.4	How are you?
Hoe gaat 't? 1.2a7	How are things?
Wat heb je daar? 1.6	What do you have there?
Waar komt de brief vandaan? 1.14	Where does the letter come from?
Hebt u familie in Amerika? 1.17	Do you have relatives in America?
Komt de brief uit Engeland?	Is the letter from England?
Heeft mevrouw van Dam familie in Amerika?	Does Mrs. Van Dam have relatives in America?
Woontmeneer van Dam in de Verenigde Staten?	Does Mr. Van Dam live in the United States?

The Dutch question either begins with a verb (verb first question pattern) followed by the subject, or with a question word followed by the verb (verb second question pattern).

Dutch never uses any compound question forms parallel to English do (you) have, is (Pete) reading.

4. WORD STUDY

4.1 Polite and Familiar Speech

Hoe maakt u 't mevrouw. 1.4	Goed, dank je Annie. 1.5
Dank u wel meneer. 1.2a12	Dank je wel Jan. 1.2a10

These sentences illustrate one of many differences between polite (formal) and familiar (informal) speech. Note that Mrs. Van Dam addresses Annie, her cleaning girl, by her first name and with the familiar pronoun je. Annie, however, always says mevrouw to the lady for whom she is working and uses the polite pronoun u in speaking to her.

The use of the polite and familiar pronouns is indicative of a society which is conscious of social levels. Though these distinctions are diminishing, they are still quite common. Thus the pronoun u should always be used in addressing strangers or even persons with whom one is not on intimate terms. The familiar pronoun je is used in a more intimate way, among close friends or among children. In writing and printing the u is often capitalized, probably as a mark of respect.

Goedemorgen mevrouw. 1.1
Hoe maakt u 't mevrouw. 1.4
Hier is de post mevrouw. 1.7
Neem me niet kwalijk mevrouw. 1.22
Niets te danken mevrouw. 1.2a21

Ja meneer. 1.2a18
Nee mevrouw. 1.2a19
Dag meneer. 1.2a13
Dag juffrouw. 1.2a15

Another important and interesting aspect of Dutch life is the attention given to polite forms of address. It is considered rude to address a stranger or one's superior without a noun of address. The repeated use of *mevrouw* (meneer) in the above sentences may impress you as exaggerated, but it reflects actual practice.

Niets te danken mevrouw.	No thanks, ma'am.
Niets te danken juffrouw.	No thanks, ma'am(miss).

The words *mevrouw* and *juffrouw* need to be distinguished. Nowadays *juffrouw* is used mostly to refer to a young lady, let us say a sales clerk, or an unmarried woman, such as a lady school teacher. Generally speaking, the word *mevrouw* shows greater respect, and consequently is used in addressing married women and old ladies.

4.2 *Dag* 1.2a16

Dag is probably the most common form of greeting in the Dutch language. It is used both in meeting and taking leave, thus it can have the meanings of hello, hi, bye, good-bye. If you listen carefully, you can often detect slight pitch and intonation differences between *dag* as hello and goodbye. In the meaning goodbye the pitch is slightly higher and there is a slight rise and fall in intonation.

4.3 *Nederland*, *Holland*, *Nederlands*, *Hollands*

The official name of the Netherlands is *Nederland*. Note that the Dutch word is in the singular, unlike the English *Netherlands*. The name *Holland* is often used as well, but we shall use the official name to avoid confusion with the names of the important provinces: *Noord-Holland* and *Zuid-Holland*.

The name of the language spoken in the Netherlands is *Nederlands* or *Hollands*. Although some linguists now use the term *Netherlandic* we shall use the familiar word *Dutch* to designate the language.

4.4 *Familie* - family, relative(s)

Hebt u familie in Amerika? 1.17	Do you have relatives in America?
Jan is familie van meneer van Dam.	John is a relative of Mr. Van Dam.
De familie van Dam woont in Nederland.	The Van Dam family lives in the Netherlands.

Familie can mean both a relative and relatives, and as the last sentence indicates, may also be used for family. Note the contrast in the phrases: De familie van Dam and Van Dam family.

4.5 Uit - from

Dat is een pakje uit Engeland.	That is a package from England.
De brief komt uit Amerika.	The letter comes from America.

Although the number of prepositions is very limited, mastery of them is one of the most troublesome aspects of language learning, because they are so often idiomatic in usage and meaning. The preposition uit, which corresponds to English out in its basic meaning, often connotes point of departure or origin.

4.6 Vandaan - from

Waar komt de brief vandaan? 1.14	Where is the letter from?

In questions the adverb vandaan is often used with a verb of motion to express point of origin or departure. In such questions vandaan usually occupies final position.

In a similar English construction (but contrast the verbs), from also functions as an adverb with the same connotation and also occupies final position in the sentence.

5. PATTERN DRILLS

5.1 Substitution Drill

One type of drill we shall be practicing is the substitution drill. In this type of exercise you will be given a number of model sentences. In each sentence one or more words are underlined. Below the model sentence are a series of isolated words (or word groups). You are to substitute these, one by one, for the word(s) underlined in the model sentence, and to make any other grammatical change which may be necessary because of the substitution.

Example: I am learning the Dutch language.
he He is learning the Dutch language.
we We are learning the Dutch language.

In working through this oral drill keep the answer on the right side covered.

1. De brief is van Jan van den Berg.

the post card, the package	de briefkaart, 't pakje

2. De neef van meneer van Dam woont in Amerika.

Mrs. Van Dam's sister	de zuster van mevrouw van Dam
Mr. Van Dam's brother	de broer van meneer van Dam
John's nephew	de neef van Jan
The mailman's son	de zoon van de postbode
Miss Vandenberg's nephew	de neef van juffrouw van den Berg
My husband's brother	de broer van mijn man

3. Jan is de zoon van zijn broer.

of his sister	van zijn zuster
of his nephew	van zijn neef
of my brother	van mijn broer
of the mailman	van de postbode

4. Niets te danken meneer.

ma'am (miss)	juffrouw
ma'am (Mrs.)	mevrouw

5. Ik heb een broer in de Verenigde Staten.

a sister	een zuster
a nephew	een neef
relatives	familie
a son	een zoon

6. Hij heeft familie in de Verenigde Staten.

the Netherlands	Nederland
England	Engeland
France	Frankrijk
America	Amerika

7. Hij heeft familie in Nederland.

she	zij heeft
I	Ik heb
who	wie heeft
Miss Van Dam	Juffrouw van Dam heeft

8. De brief komt uit Amerika.

the United States	de Verenigde Staten
France	Frankrijk
the Netherlands	Nederland
England	Engeland.

9. Waar komt 't pakje vandaan?

the letter - the post card	de brief de briefkaart
the newspaper - the mail	de krant de post

10. Hebt u familie in Nederland?

you (familiar) - he - she	heb je - heeft hij - heeft zij
I - John - Anne -	heb ik - heeft Jan - heeft Annie
the mailman	heeft de postbode

11. Je bent vroeg vandaag.

he - she - I - you(polite)	hij is - zij is - ik ben - U bent
the mailman	de postbode is

12. Er is een brief uit Amerika.

a postcard - a package	een briefkaart - een pakje
a newspaper	een krant

13. Hier is de krant.

the mail - the package	de post - 't pakje
the postcard	de briefkaart

14. Wat heb je?

I - he - Annie	heb ik - heeft hij - heeft Annie
she	heeft zij

15. U hebt post uit vele landen.

I - he - you(familiar)	ik heb - hij heeft - je hebt
Mrs. Van Dam - she	Mevrouw van Dam heeft - zij heeft

16. Het weer is mooi.

the post card - the city	de briefkaart - de stad
the postcard from France	de briefkaart uit Frankrijk
the city of Holland	de stad Holland

17. Zijn zuster woont in Holland.

she - Mr. Van Dam's sister	zij woont - de zuster van meneer
he - Mrs. van Dam's	van Dam - hij woont - de broer
brother - the son of Mr.	van mevrouw van Dam - de zoon
van Dam's sister	van de zuster van meneer van Dam

5.2 Question Formation Drill

In this exercise there are 15 sentence responses. Make appropriate questions to fit each one of the Each question should begin with one of the question words: wie - wat - waar - hoe - van wie.

Example:	Dit is een pakje.	Wat is dit?
1.	De postbode was net hier.	Wie was net hier?
2.	De briefkaart is mooi.	Wat is mooi?
3.	Het pakje is hier.	Waar is 't pakje?
4.	Dat is een brief.	Wat is dat?
5.	Dat is zijn broer.	Wie is dat?
6.	Hij woont in Amerika.	Wie woont in Amerika?
7.	De familie van Dam woont in Nederland.	Waar woont de familie van Dam?
8.	Het pakje komt uit Engeland.	Waar komt 't pakje vandaan?
9.	De brief is van Jan.	Van wie is de brief?
10.	Het weer is vandaag mooi.	Hoe is 't weer vandaag?
11.	De brief komt uit Amerika.	Waar komt de brief vandaan?
12.	De briefkaart is van Annie.	Van wie is de briefkaart?
13.	Er is een brief uit Nederland.	Wat is er?
14.	Heel goed, dank u.	Hoe maakt u 't?
15.	Goed, dank je.	Hoe gaat 't?

5.3 Variation Drill

This exercise consists of several groups of sentences. At the head of each group is a model sentence in Dutch. The English sentences are variations of the basic Dutch sentence. Read the English sentence silently and then supply the Dutch equivalent of the variation sentence. The Dutch sentence should be stated with proper pronunciation and intonation; and without any hesitation or pausing. If you cannot immediately give the Dutch variation, you need additional practice on the basic sentences.

1. De brief komt uit Amerika.

a.	Where is the letter from?	Waar komt de brief vandaan?
b.	Is the letter from America?	Komt de brief uit Amerika?
c.	The letter is from the Netherlands.	De brief komt uit Nederland.
d.	The letter is from John Vandenberg.	De brief is van Jan van den Berg.
e.	The letter is from Mr. Van Dam's nephew.	De brief is van de neef van meneer van Dam.

2. Hebt u familie in Amerika?

a.	I have relatives in France.	Ik heb familie in Frankrijk.
b.	He has a son in the United States.	Hij heeft een zoon in de Verenigde Staten.

c. Does she have relatives in England?	Heeft zij familie in Engeland?
d. Does Mr. Van Dam also have relatives in America?	Heeft meneer van Dam ook familie in Amerika?
e. Who has a sister in Holland?	Wie heeft een zuster in Holland?

3. Er is een brief uit Amerika.

a. What is there?	Wat is er?
b. There is one postcard.	Er is één briefkaart.
c. There's a package from England.	Er is een pakje uit Engeland.
d. Is there a letter from John?	Is er een brief van Jan?
e. From whom is there a letter?	Van wie is er een brief?

4. Jan is een neef van mijn man.

a. Is John Mr~~s~~. Van Dam's brother?	Is Jan de broer van meneer van Dam?
b. John is Mrs. Vandenberg's son.	Jan is de zoon van mevrouw van den Berg.
c. Mrs. Vandenberg is his sister.	Mevrouw van den Berg is zijn zuster.
d. John is the son of Mr. Van Dam's sister.	Jan is de zoon van de zuster van meneer van Dam.
e. He is Mrs. Van Dam's husband.	Hij is de man van mevrouw van Dam.

5. U hebt post uit vele landen.

a. Do you (familiar) have the mail?	Heb je de post?
b. I have a letter from John.	Ik heb een brief van Jan.
c. He has a post card from Anne.	Hij heeft een briefkaart van Annie.
d. Who has the package?	Wie heeft 't pakje?
e. Do you (polite) have relatives in the Netherlands?	Hebt u familie in Nederland?

5.4 Review Sentences Cover right-hand side of page and give Dutch version of the sentences in the English column. Go over drill until you can give Dutch version without any hesitation.

1. Here's the mailman.	Hier is de postbode.
2. The postcard is nice.	De briefkaart is mooi.
3. What do I have here?	Wat heb ik hier?
4. You have a newspaper.	U hebt een krant.
5. Here's the mail.	Hier is de post.
6. Where's the package?	Waar is 't pakje?
7. The package is here.	Het pakje is hier.
8. Where's the mail from?	Waar komt de post vandaan?

9.	There's mail from many countries.	Er is post uit vele landen.
10.	What's this?	Wat is dit?
11.	That's a letter.	Dat is een brief.
12.	The letter is from Ann.	De brief is van Annie.
13.	Where is the package from?	Waar komt 't pakje vandaan?
14.	The package is from France?	Het pakje komt uit Frankrijk.
15.	Do you have relatives in the Netherlands?	Hebt u familie in Nederland?
16.	Yes, I have a brother in the Netherlands.	Ja ik heb een broer in Nederland.
17.	Is John Van den Berg a relative of Mr. Van Dam?	Is Jan van den Berg familie van meneer van Dam?
18.	Yes, he's a nephew of Mr. Van Dam.	Ja, hij is een neef van meneer van Dam.
19.	He's the son of a sister of Mr. Van Dam	Hij is de zoon van een zuster van meneer van Dam.
20.	I have relatives in the United States.	Ik heb familie in de Verenigde Staten.
21.	Who is that?	Wie is dat?
22.	That's Mrs. Van Dam.	Dat is mevrouw van Dam.
23.	Where does John Van den Berg live?	Waar woont Jan van den Berg?
24.	He lives in the United States.	Hij woont in de Verenigde Staten.
25.	Where does the brother of Mrs. Van Dam live?	Waar woont de broer van mevrouw van Dam?
26.	He lives in the city of Holland.	Hij woont in de stad Holland.
27.	Does John Van den Berg live in the Netherlands?	Woont Jan van den Berg in Nederland?
28.	No, he lives in America.	Nee hij woont in Amerika.
29.	Hello, John. How are you?	Dag Jan. Hoe gaat 't?
30.	Hello, ma'am. And how are you?	Dag mevrouw. En hoe maakt u het?
31.	Holland is a city in the state of Michigan.	Holland is een stad in de staat Michigan.
32.	Who has the mail?	Wie heeft de post?
33.	I have the mail.	Ik heb de post.
34.	Who has relatives in the Netherlands?	Wie heeft familie in Nederland?
35.	John has relatives in the Netherlands.	Jan heeft familie in Nederland.
36.	Who is John Vandenberg?	Wie is Jan van den Berg?
37.	He is a nephew of Mr. Van Dam.	Hij is een neef van meneer van Dam.
38.	Who is early?	Wie is vroeg?
39.	The mailman is early.	De postbode is vroeg.
40.	The weather is nice.	Het weer is mooi.

6. VOCABULARY

alsjeblieft	please
Amerika	America
bent	are
de brief	the letter
de briefkaart	the postcard
de broer	the brother
daar	there
dag	hello, hi
dag	bye
dan	then
dank(je)	thanks
dat	that
de	the
dit	this
een	a
één	one
eens	once
eerste	first
Engeland	England
er	there
de familie	the family
Frankrijk	France
ga verder	go on, continue
gaat, hoe - "t	how are things
"t gesprek	the conversation
goed	good, well, fine
goedemiddag	good afternoon
goedemorgen	good morning
goedenavond	good evening
goedenacht ; haar	good night ; her
heb	have
hebt	have
heel	very
het ("t)	the, it
hier	here
hij	he
hoe	how
ik	I
in	in
is	is
ja	yes
Jan	John
je	you
juffrouw	miss
komt, "t - uit Engeland	comes, it's (comes) from England
de krant	the newspaper
kwalijk, neem me niet -	I beg your pardon
de landen	the countries
leer	learn
de les	the lesson

	let op		pay attention
	luister (goed)		listen (carefully)
	maakt, hoe - u 't		how are you
	maar		but
de	man	the	husband
	me		me
	meneer		Mr.
	mevrouw		Mrs.
	mij		me
	mijn		my
	mooi		nice, beautiful
	Nederland	the	Netherlands
't	Nederlands	the	Dutch language
de	neef	the	nephew
	neemt u mij niet kwalijk		I beg your pardon
	net		just
	niet		not
	niets te danken		you're welcome
	nog eens		once again
	o		oh
	ook		also
't	pakje	the	package
de	post	the	mail
de	postbode	the	mailman
de	staat	the	state
de	stad	the	city
	't ; tussen		the, it ; between
	tweede		second
	uit		from
	van		from, of
	van buiten, leer dit -		learn this by heart
	vandaag		today
	vandaan,(komen)		from (come -)
	vele		many
de	Verenigde Staten	the	United States
	vroeg		early
	waar		where
	was		was
	wat		what
't	weer	the	weather
	wel, (dank je-);werkster		(thank you) very much;cleani lady
	wie		who
	woont		lives
	zijn		his
	zo		so
	zo is 't		that's right
de	zoon	the	son
de	zuster	the	sister

1.1 ghEśprek En b́rief uit aaḿeerieḱaa

1. d́agh maaf́ie↓
2. d́ach ṕiet→b́enjE al tEf́uch↑ hoe ĺaat is Ed‿dan↑
3. Et iz‿al beinaa źe‿zuur↓
4. óo↑ ist al źoo laat↑
5. jaaźeekEr→ iz‿ḿoedEr niet‿t́uis↑
6. ńee→ zE is naar dE ḱruidEńier↓
7. enis‿f́aadEr óokniet‿tuis↑
8. h́ei is ńoch op kant́oor↓
9. h́ei komt vEnávont ĺaat naar h́uis↓
10. is Et éetE^{n} ńochniet ḱlaar maaf́ie↑
11. Et śpeit mE ẃel→maar Et is nochńiet ḱlaar↓
12. wańeer ghaan wE d́an éetE^{n}↑
13. óovEr En h́alE‿vuur↓
14. źech ṕiet→ eris En b́rief uit aaḿeerieḱaa↓
15. waarom ĺeesjE hem niet éerst↑
16. en van wie iz‿dE b́rief↑
17. van jE ńeef j́an vandE^{n} b́erch↓
18. śtaat Er ietsńiews in↑
19. j́aa→jan is nou stuud́ent aan En ḱoletj↓
20. d́at is t́och niets ńiews↑
21. jaa maar ḱeikèens→hei śchreift inEt ńeedErĺants↓
22. hoe iz‿d́at ḿooghElEk↑
23. jan leert ńeedErĺants op śchool↓
24. en ẃaarom doet hei d́at↑
25. hei wil in dE h́erfst naar ńeedErĺant ḱoomE^{n}↓
26. ńou→d́at is ĺeuk↓

1. BASIC SENTENCES

1.1 Gesprek[+] EEN BRIEF UIT AMERIKA

1. Piet : Dag Marie!
2. Marie: Dag Piet! Ben je al terug? Hoe laat is 't dan?
3. Piet : Het is al bijna zes uur!
4. Marie: O, is het al zo laat?
5. Piet : Jazeker. Is moeder niet thuis?
6. Marie: Nee, ze is naar de kruidenier.
7. Piet : En is vader ook niet thuis?
8. Marie: Hij is nog op kantoor.
9. : Hij komt vanavond laat naar huis.
10. Piet : Is het eten nog niet klaar, Marie?
11. Marie: Het spijt me wel, maar het is nog niet klaar.
12. Piet : Wanneer gaan we dan eten?
13. Marie: Over een half uur.
14. : Zeg Piet, er is een brief uit Amerika.
15. : Waarom lees je hem niet eerst?
16. Piet : En van wie is de brief?
17. Marie: Van je neef Jan van den Berg.
18. Piet : Staat er iets nieuws in?
19. Marie: Ja, Jan is nou student aan een "college".
20. Piet : Dat is toch niets nieuws.
21. Marie: Ja, maar kijk eens. Hij schrijft in het Nederlands!
22. Piet : Hoe is dat mogelijk?
23. Marie: Jan leert Nederlands op school.
24. Piet : En waarom doet hij dat?
25. Marie: Hij wil in de herfst naar Nederland komen.
26. Piet : Nou, dat is leuk.

[+] Marie van Dam praat met haar broer Piet.

1.1 Conversation+ A LETTER FROM AMERICA

1. Pete : Hello, Marie!
2. Marie: Hello, Pete! Are you back already? What time is it then?
3. Pete : It's almost six o'clock already!
4. Marie: Oh, is it that late already?
5. Pete : Yes, it is. Isn't mother home?
6. Marie: No, she's gone to the grocer's.
7. Pete : And isn't father home either?
8. Marie: He's still at the office.
9. : He's coming home late this evening.
10. Pete : And isn't dinner ready yet, Marie?
11. Marie: I'm sorry, but it isn't ready yet.
12. Pete : When are we going to eat?
13. Marie: In a half hour.
14. : Say Pete, there's a letter from America.
15. : Why don't you read it first?
16. Pete : And who is the letter from?
17. Marie: From your cousin John Vandenberg.
18. Pete : Is there anything new in it?
19. Marie: Yes, John's a student at a college now.
20. Pete : That is certainly nothing new.
21. Marie: Yes, but look. He writes in Dutch!
22. Pete : How is that possible?
23. Marie: John is learning Dutch at school.
24. Pete : And why is he doing that?
25. Marie: He wants to come to the Netherlands in the fall.
26. Pete : Well, that's nice.

+ Marie Van Dam is talking with her brother Pete.

1.2a Miscellaneous Expressions

1.	Goedemorgen meneer Jansen.	Good morning, Mr. Johnson.
2.	Goedemorgen meneer.	Good morning, sir.
3.	Goedemiddag mevrouw Timmer.	Good afternoon, Mrs. Timmer.
4.	Goedemiddag mevrouw.	Good afternoon, (ma'am).
5.	Goedenavond juffrouw Klein.	Good evening, Miss Klein.
6.	Goedenavond juffrouw.	Good evening, (ma'am).
7.	Dag Marie!	Hello, Marie!
8.	Dag Jan!	Hello, John!
9.	Dag! Tot ziens! Tot kijk! Tot straks!	Bye! So long! See you! See you later!
10.	Pardon!	Excuse me!
11.	Pardon meneer!	Excuse me, sir!

1.2b Classroom Expressions

13.	Dat is goed.	That's good. That's right.
14.	Dat is fout.	That's wrong.
15.	Praat langzaam!	Talk slowly!
16.	Praat hardop!	Talk out loud!
17.	Praat niet zo vlug!	Don't talk so fast!
18.	Praat asjeblieft langzaam!	Please, talk slowly!
19.	Je praat te langzaam.	You talk too slowly.
20.	Praat ik te vlug?	Am I talking too fast?
21.	Hoeveel leerlingen zitten er in deze klas?	How many students are there in this class?
22.	Een, twee, drie, vier, vijf, zes, zeven, acht, negen, tien, elf, twaalf.	One, two, three, four, five, six, seven, eight, nine, ten, eleven, twelve.

1.2c Classroom Conversation Practice

L = Leraar J = Jan P = Piet JP = Jan en Piet

J :	Versta je me?	Do you understand me?
P :	Nee, je praat te vlug.	No, you talk too fast.
L :	Versta je me, Jan?	Do you understand me, John?
J :	Ik versta u niet, meneer.	I don't understand you, sir.
L :	Verstaan jullie me niet?	Don't you understand me?
JP :	We verstaan u niet, meneer.	We don't understand you, sir.
:	Wilt u alstublieft langzaam spreken.	Will you please speak slowly.
JP :	Verstaat u ons?	Do you understand us?
L :	Ja, ik versta jullie!	Yes, I understand you!
J :	Versta je hen?	Do you understand them?
P :	Nee, ik versta ze niet.	No, I don't understand them.

1.3	Vragen over het gesprek	Questions on the dialog
1.	Met wie praat Piet?	Hij praat met Marie.
2.	Wie is Marie?	Zij is de zuster van Piet.
3.	En wie is Piet?	Hij is de broer van Marie.
4.	Waar zijn Piet en Marie?	Ze zijn thuis.
5.	Is moeder ook thuis?	Nee, zij is niet thuis.
6.	Waar is moeder?	Ze is naar de kruidenier.
7.	Is vader al thuis?	Nee, hij is nog niet thuis.
8.	Wie komt vanavond laat naar huis?	Vader komt vanavond laat naar huis.
9.	Hoe laat is het?	Het is bijna zes uur.
10.	Is het eten al klaar?	Het eten is nog niet klaar.
11.	Wanneer gaan ~~Jan~~ Piet en Marie eten?	Ze gaan over een half uur eten.
12.	Wat is er uit Amerika?	Er is een brief uit Amerika.
13.	Wat leest Piet eerst?	Hij leest de brief uit Amerika.
14.	Van wie is de brief?	De brief is van Jan v.d. Berg.
15.	Wat is Jan?	Hij is student.
16.	Wat leert Jan?	Hij leert Nederlands.
17.	Waar leert Jan Nederlands?	Hij leert op school Nederlands.
18.	Schrijft Jan in 't Nederlands?	Ja, hij schrijft in 't Nederlands.
19.	Hoe is dat mogelijk?	Hij leert Nederlands op school.
20.	Waarom leert Jan Nederlands?	Hij wil in de herfst naar Nederland gaan.
21.	Waar is Jan student?	Hij is student aan een college.
22.	Staat er niets nieuws in de brief?	Er staat wel iets nieuws in de brief!

2. GRAMMAR: SOUNDS AMD FORMS

2.1 Assimilation

In our speech words are run together in sentences which show stressed an unstressed syllables (words) and the rising and falling of pitch in certain intonational patterns. As words are linked together the quality of one sound may be altered by the character of the following sound. This sound alteration we call assimilation. Check the phonetic transcription and observe how frequently assimilation occurs. The following examples show various kinds of sound alteration which occur in assimilation:

	Assimilation	
Het weer is zo mooi. 2.3	s + z	
/Et weer is‿so mooi/	z > s	
De brief is van Jan. 2.16	s + v	
/dE brief Is‿fan jan/	v > f	
Jan is een neef van mijn man. 2.19	f + v	s + vowel
/jan Iz‿En neef‿fan mein man/	v > f	s > z
Je bent vroeg vandaag. 2.2	g /ch/ + v	t + v
/jE bent‿froech‿fEndaach/	v > f	v > f
De postbode was net hier. 2.8	t + b	
/dE posdboodE was net hier/	t > d	
Het is al bijna zes uur. 3.3	s + vowel	
/Et iz‿al beinaa zez‿uur/	s > z	
Er is een brief uit Amerika. 3.14	f + vowel	
/er iz‿En briev‿uit aameeriekaa/	f > v	
Is moeder niet thuis? 3.5	t + t	
/is moedEr niettuis/	t + t > t	
Waar komt de brief vandaan?	f + v v > f	
/waar komt dE brief‿fEndaan/	f + f > f	

The > sign means: becomes

2.2 Sound and Spelling

a. Long vowels in open and closed syllables.

1) Long vowels in closed syllables:

laat	/laat/
school	/school/
neef	/neef/
uur	/uur/

In closed syllables, those ending on a consonant, the long vowels are written with two letters in conventional orthography.

2) Long vowels in open syllables:
Compare sound and spelling of the long stressed vowels in the following words:

staten	/śtaatEn/	ja	/jaa/
kwalijk	/ḱwaalEk/		
over	/óovEr/	zo	/zoo/
komen	/ḱoomEn/		
eten	/éetEn/	nee	/nee/
zeven	/źeevEn/		
student	/s̀tuud́ent/	u	/uu/

Pronounce the words in the first column and observe the natural division into syllables. In each word there are two syllables. The first ends on the long (double) vowel, the second begins with the medial consonant and ends with a consonant.

sta-ten ko-men ze-ven stu-dent
/stáa-tEn/ /koo-mEn/ /zee-vEn/ /stuu-dent/

The syllable which ends on a vowel we call an open syllable.

3) Spelling of long vowels in open, stressed syllables:
Now compare the phonetic transcription and the regular spelling of the long vowel sounds. In the conventional orthography the vowel sounds /aa/ /oo/ /ee/ /uu/ are spelled with a single letter in open, stressed (primary or secondary) syllables: staten, ja. There is only one exception, the /ee/ sound, which is spelled with a double letter in word end-position: contrast nee and eten.

Can you now explain the spelling of the long vowels in the following words:

Nederland	/needErlant/
Amerika	/aameeriekaa/
mogelijk	/mooghElEk/
bijna	/beinaa/
postbode	/posdboodE/
Marie	/maarie/
vele	/veelE/
verenigde	/vEreenEghdE/

b. th = t

thuis	/tuis/
toch	/toch/

The letters th always represent the t sound in Dutch conventional orthography.

2.3 Verb: Stem and Infinitive

a. Verb Stem:

Kijk een. 3.1.21
Luister goed. 2.1.2b.2
Zeg Piet.... 3.1.14
Neem me niet kwalijk. 2.1.22
Praat langzaam. 3.1.2.14
Ga verder. 2.1.2b.3

The underlined words are the stem forms of their respective verbs. This form is very important to recognize, because the inflectional endings are added to it.

b. Verb Infinitive:

Wanneer gaan we dan eten. 3.1.12
Hij wil in de herfst naar Nederland komen. 3.1.25
Wilt u alstublieft langzaam spreken. 3.1.2.22
Wil je alsjeblieft langzaam praten.
Hij wil niet luisteren. (He doesn't want to listen.)
Ik wil naar huis gaan. (I want to go home.)
Hij wil het niet doen. (He doesn't want to do it.)

In these sentences the underlined word is the infinitive form of the verb. Take note that the infinitive always ends in en or n (pronounced /En/ E^n/ /E/). This is the form under which the verb is listed in the dictionary.

If the infinitive ends on en (and nearly all do), the stem is found by dropping en from the infinitive:

infinitive	-en	=	verb stem	
luisteren	/luistErEn/		luister	/luistEr/
eten	/eetEn/		eet	/eet/
spreken	/spreekEn/		spreek	/spreek/
praten	/praatEn/		praat	/praat/

If the infinitive ends on n (only a few verbs), the stem is found by dropping n from the infinitive:

gaan	/ghaan/	ga	7ghaa/
doen	/doen/	doe	/doe/

The infinitive form is, therefore, the stem plus en or n. Compare the stem and infinitive of the following verbs:

Stem	Infinitive	English
kijk /keik/	kijken /keikEn/	to look
zeg /zech/	zeggen /zeghEn/	to say
neem /neem/	nemen /neemEn/	to take
ga /ghaa/	gaan /ghaan/	to go

Observe that when inflectional endings are added to the stem, the quality of the stem vowel normally remains the same.

2.4 Verb Conjugation

a. Plural form of the verb: en/n

Hoeveel leerlingen zitten er in deze klas? 3.1.2.23
Wanneer gaan we dan eten? 3.1.12

The inflectional ending for the plural form of the verb is en or n.

b. Conjugation of the verbs hebben and zijn (irregular)

ik	heb	ben
jij, u	hebt	bent
hij, zij, het, u	heeft	~~bent~~ is
wij, jullie, zij	hebben	zijn

c. Other verbs (regular)

ik	kijk	luister	zeg	neem	ga
jij, u	kijkt	luistert	zegt	neemt	gaat
hij, zij, het	kijkt	luistert	zegt	neemt	gaat
wij, jullie, zij	kijken	luisteren	zeggen	nemen	gaan

d. Verb conjugation: je after verb

Je bent vroeg vandaag.
Ben je al terug? Neemt u mij niet kwalijk.

One irregularity in verb conjugation must be noted. When je follows the verb, the verb does not have the t inflection. Note that this is not true for the pronoun u. Other examples that have occured in the basic sentences:

Wat heb je daar Annie? Waarom lees je hem niet eerst.

3. GRAMMAR: SENTENCE PATTERNS

3.1 Negation in sentences with the verb zijn.

Is moeder niet thuis?	3.1.5	Isn't mother home?
Is vader ook niet thuis?	3.1.7	Isn't father home either?
Is het eten nog niet klaar.	3.1.10	Isn't dinner ready yet?
Het is nog niet klaar.	3.1.11	It isn't ready yet!

The negator niet generally precedes the predicate adjective or adverb.

Generally ook niet, nog niet are not separated by other words. Contrast this with the English construction where separation often occurs:

not ready yet	not ready either
not home yet	not home either
not coming yet	not coming either

3.2 Er as sentence opener

Er is een brief uit Amerika. 3.1.14	There is a letter from America.
Is er een brief uit Amerika?	Is there a letter from America?

In both Dutch and English declarative sentences a linking verb may begin with an expletive: there-er. In the interrogative sentence, expletive and verb are simply inverted.

3.3 Imperative Sentence Pattern

Luister goed! 2.1.2b.2
Leer dit van buiten! 2.1.2b.4
Praat langzaam! 3.1.2.14
Neem me niet kwalijk. 2.1.22

Praat asjeblieft langzaam.	3.1.2.15	Please talk slowly.
Praat alsjeblieft hardop.	3.1.2.17	Talk slowly, please.

The imperative sentence is a verb-first sentence. The form of the verb in the imperative sentence is the root or stem.

Contrast the polite imperative (request) form in Dutch and English. Alsjeblieft (alstublieft) always follows immediately after the verb (stem).

4. WORD STUDY

4.1 Polite and Familiar Speech

4.1a Versta *je* me Jan?
Nee meneer. Ik versta *u* niet.
Wilt u alstublieft langzaam spreken. /alstuublieft/

Praat langzaam!
Praat *alsjeblieft* langzaam. /alsjEblieft/
Praat *asjeblieft* langzaam. /asjEblieft/

The distinction between *je* and *u*, the familiar versus the polite or formal, also occurs in the courtesy formula: *alstublieft*, *alsjeblieft*, *asjeblieft*. The pronunciation /asjEblieft/ is by far the most common in ordinary conversation. The spelling *asjeblieft* is rarely seen in print, however. This is but one of many differences between spoken and written forms of the language.

4.1b

Pardon meneer.	Excuse me, sir.
Neem me niet kwalijk mevrouw.2.1.22	I beg your pardon, ma'am.
Neemt u mij niet kwalijk mevrouw.	I beg your pardon, ma'am.

These formulae are used in offering an excuse. For minor, quite unintentional violations of the rules of courtesy, pardon is very commonly used. Like many other words borrowed from the French language, stress is on the second or final syllable. *Neem me niet kwalijk*, with the meaning of *I beg your pardon*, is much more commonly used than the very formal *neemt u mij niet kwalijk*.

4.2 Meneer, Mevrouw, Juffrouw

meneer Jansen.	Mr. Jansen	Ja meneer.	Yes, sir.
mevrouw Jansen	Mrs. Jansen	Ja mevrouw.	Yes, Ma'am.
juffrouw Jansen	Miss Jansen	Nee juffrouw.	No, ma'am

Meneer means both Mr. and sir
Mevrouw means both Mrs. and ma'am
Juffrouw means both Miss and ma'am.

4.3 Goed

Goedemorgen mevrouw.	Good morning, ma'am.
Goed, dank je.	Good (fine) thanks.
Dat is goed.	That's right.
Dat is fout.	That's wrong.

Goed means good and can connote fine, well, etc. When contrasted with *fout* - *wrong*, it has the connotation of *right*, *correct*.

4.4 Thuis, Naar Huis

Is moeder niet thuis? 1.5	Isn't mother home.
En is vader ook niet thuis? 1.7	Isn't father home either.
Hij komt vanavond laat naar huis.	He's coming home late tonight.

Thuis means at home; to express movement in the direction of home, we must use naar huis + a verb of motion like gaan and komen.

4.5 Op School, Op Kantoor

Hij is nog op kantoor.	He is still at the office.
Jan leert Nederlands op school.	John is learning Dutch at school.

Note the idiomatic character of the phrases op kantoor, op school.

4.6 Student, Leerling

Take note that there are two words for student in Dutch: student refers to someone studying at the graduate level, at a university; leerling refers to students at the elementary and secondary level.

5. PATTERN DRILLS

5.1 Substitution Drill

1. Het is vier uur.

one o'clock, two o'clock, nine o'clock, five o'clock	een uur, twee uur, negen uur, vijf uur.

2. Het is al bijna zes uur.

ten o'clock, three o'clock eight o'clock, twelve o'clock	tien uur, drie uur, acht uur, twaalf uur

3. Is 't al tien uur?

eleven o'clock, twelve o'clock seven o'clock, nine o'clock	elf uur, twaalf uur, zeven uur, negen uur

4. Het is nog niet tien uur.

four o'clock, three o'clock eight o'clock, two o'clock.	vier uur, drie uur acht uur, twee uur.

5. Lees de brief eerst.

the newspaper, the postcard	de krant, de briefkaart.

6. Waarom lees je hem niet eerst?

the postcard, it,	de briefkaart, hem,
the newspaper, it	de krant, hem,
the letter, it.	de brief, hem.

7. Is het eten nog niet klaar?

the letter, the package,	de brief, 't pakje,
the student, the grocer, the	de student, de kruidenier,
food, your cousin, he, she	't eten, je neef, hij, ze
you(f.)you (polite), I	ben je, bent u, ben ik

8. Hij schrijft in 't Nederlands.

John, Marie, she, the	Jan schrijft, Marie schrijft,
student, I	zij schrijft, de leerling
	schrijft, ik schrijf

9. Waarom lees je hem niet eerst?

you (pol.), she,	leest u, leest ze,
I, he	lees ik, leest hij

10. Jan leert Nederlands op school.

he, Marie, she,	Hij leert, Marie leert, zij
the student, your cousin, I	leert, de leerling leert,
	je neef leert, ik leer.

11. Schrijft hij in 't Nederlands?

she, you (pol.), you, I	schrijft ze, schrijft u,
	schrijf je, schrijf ik.

12. Leert Jan Nederlands op school?

he, your cousin,	leert hij, leert je neef,
you (pol.), you	leert u, leer je
Marie, she	leert Marie, leert ze

13. Waarom doet hij dat?

she, your brother,	doet zij, doet je broer,
you, I, you (pol),	doe je, doe ik, doet u,
the mailman	doet de postbode.

14. Hij komt vanavond laat naar huis.

father, mother,	vader komt, moeder komt,
she, your father	zij komt, je vader komt,
your mother, I	je moeder komt, ik kom

5.2 Variation Drill

1. Is moeder niet thuis?

a.	Marie is at home	Marie is thuis.
b.	Father is at the office.	Vader is op kantoor.
c.	John is at school.	Jan is op school.
d.	Father is still at the office.	Vader is nog op kantoor.
e.	John is still at school.	Jan is nog op school.
f.	Marie is also still at school.	Marie is ook nog op school.
g.	Isn't Marie at home?	Is Marie niet thuis?
h.	Isn't father at the office?	Is vader niet op kantoor?
i.	Aren't John and Marie at school.	Zijn Jan en Marie niet op school?

2. Nou, dat is leuk.

a.	That's right.	Dat is goed.
b.	That's wrong.	Dat is fout.
c.	That's possible.	Dat is mogelijk.
d.	That's not nice.	Dat is niet leuk.
e.	Isn't this right?	Is dit niet goed?
f.	That's not possible.	Dat is niet mogelijk.
g.	Isn't this possible?	Is dit niet mogelijk?

3. O, is 't al zo laat?

a.	How late is it?	Hoe laat is het?
b.	It's not late.	Het is niet laat.
c.	It's not late yet.	Het is nog niet laat.
d.	It's early.	Het is vroeg.
e.	It's still early.	Het is nog vroeg.
f.	It's not early	Het is niet vroeg.
g.	Is it that early?	Is het zo vroeg?
h.	Is it still that early?	Is het nog zo vroeg?
i.	It's late already.	Het is al laat.
j.	It's four o'clock already.	Het is al vier uur.
k.	Is it six o'clock already?	Is het al zes uur?

4. Is 't eten nog niet klaar?

a.	Dinner is ready.	Het eten is klaar.
b.	Is the package ready?	Is het pakje klaar?
c.	The package is not ready.	Het pakje is niet klaar.
d.	Isn't the letter ready?	Is de brief niet klaar?
e.	The letter isn't ready yet.	De brief is nog niet klaar.
f.	Why isn't the letter ready yet?	Waarom is de brief nog niet klaar?
g.	Are you ready?	Ben je klaar?
h.	Aren't you ready?	Ben je niet klaar?

i.	Aren't you ready yet?	Ben je nog niet klaar?
j.	Aren't the students home yet?	Zijn de leerlingen nog niet thuis?

5. En is vader ook niet thuis?

a.	Father isn't home.	Vader is niet thuis.
b.	Mother isn't home either.	Moeder is ook niet thuis.
c.	He isn't home yet.	Hij is nog niet thuis.
d.	She isn't ready yet.	Zij is nog niet klaar.
e.	He isn't ready either.	Hij is ook niet klaar.
f.	Are you back already?	Ben je al terug?
g.	Are you back already too?	Ben jij ook al terug?
h.	Aren't you ready yet?	Ben je nog niet klaar?
i.	Aren't you ready either?	Ben jij ook niet klaar?
j.	I'm not ready yet.	Ik ben nog niet klaar.

6. Het is al bijna zes uur.

a.	It's ten o'clock.	Het is tien uur.
b.	It's almost eleven o'clock.	Het is bijna elf uur.
c.	It's twelve o'clock already.	Het is al twaalf uur.
d.	It's almost one o'clock already.	Het is al bijna een uur.
e.	Is it two o'clock already?	Is het al twee uur?
f.	Is it almost three o'clock already?	Is het al bijna drie uur?
g.	Isn't it four o'clock yet?	Is het nog niet vier uur?

7. Waarom lees je hem niet eerst?

a.	Read the letter first.	Lees de brief eerst.
b.	Why don't you read the paper?	Waarom lees je de krant niet?
c.	Why don't you (pol.) read the letter first?	Waarom leest u de brief niet eerst?
d.	Who is reading the letter from America?	Wie leest de brief uit Amerika?
e.	I am reading a letter from my cousin John.	Ik lees een brief van mijn neef Jan.
f.	Doesn't he read the paper?	Leest hij de krant niet?
g.	No, he doesn't read the paper.	Nee, hij leest de krant niet.
h.	Read the letter slowly.	Lees de brief langzaam.
i.	Why don't you read the letter out loud?	Waarom lees je de brief niet hardop.

8. Hij komt vanavond laat naar huis.

a.	Who is coming home late tonight?	Wie komt vanavond laat naar huis?
b.	Father is coming home late.	Vader komt laat naar huis.
c.	Is mother coming home late too?	Komt moeder ook laat naar huis?
d.	Why is she coming home so late?	Waarom komt ze zo laat naar huis?
e.	I am coming home early tonight.	Ik kom vanavond vroeg naar huis
f.	Are you coming home late tonight too?	Kom je vanavond ook laat naar huis?

9. Jan leert Nederlands op school.

a.	Are you learning Dutch?	Leer je Nederlands?
b.	I am learning Dutch too.	Ik leer ook Nederlands.
c.	She is learning Dutch at school.	Ze leert op school Nederlands.
d.	Why are you learning Dutch?	Waarom leer je Nederlands?
e.	Is John learning Dutch at school?	Leert Jan op school Nederlands?

10. Waar leert Jan Nederlands?

a.	He's learning Dutch at school.	Hij leert Nederlands op school.
b.	Where are you learning Dutch?	Waar leer je Nederlands?
c.	I'm learning it at school.	Ik leer het op school.

11. Waarom doet hij dat? 1.24

a.	Why are you doing that?	Waarom doe je dat?
b.	What is he doing?	Wat doet hij?
c.	What does he do?	Wat doet hij?
d.	How do you do that?	Hoe doe je dat?
e.	Why don't you do it?	Waarom doe jij het niet?
f.	Am I doing it right?	Doe ik het goed?
g.	What is John doing?	Wat doet Jan?

12. En van wie is de brief?

a.	The letter is from Jan.	De brief is van Jan.
b.	Is the letter from Marie?	Is de brief van Marie?
c.	Who is the postcard from?	Van wie is de briefkaart?
d.	Where is the package from?	Waar komt 't pakje vandaan?
e.	Who is the package from?	Van wie is het pakje?
f.	It's from my cousin.	Het is van mijn neef.

13. Hij schrijft in 't Nederlands.

a.	Who writes in Dutch?	Wie schrijft in 't Nederlands?
b.	My brother is writing a letter in Dutch.	Mijn broer schrijft een brief in 't Nederlands.
c.	Write the letter in Dutch!	Schrijf de brief in 't Nederlands!
d.	Are you writing the letter in Dutch?	Schrijf je de brief in 't Nederlands?
e.	I am writing it in Dutch.	Ik schrijf hem in 't Nederlands.

14. Praat langzaam!

a.	Who talks slowly?	Wie praat langzaam?
b.	Do I talk slowly?	Praat ik langzaam?
c.	No, you don't talk slowly.	Nee, je praat niet langzaam.
d.	Please talk slowly.	Praat alsjeblieft langzaam.
e.	Talk out loud.	Praat hardop.
f.	Will you please talk slowly.	Wil je alsjeblieft langzaam praten.

15. Luister goed.

a.	Is John listening?	Luistert Jan?
b.	He isn't listening.	Hij luistert niet.
c.	Isn't he listening?	Luistert hij niet?
d.	Why isn't he listening?	Waarom luistert hij niet?
e.	Are you listening?	Luister je?
f.	I am listening.	Ik luister.

5.3 Response Drill

Answer the questions in Dutch.

1. Is vader thuis?
2. Waar is moeder?
3. Is Marie op school?
4. Is Jan op kantoor?
5. Komt vader vroeg naar huis?
6. Is het eten al klaar?
7. Wat is over een half uur klaar?
8. Wat doet Jan eerst?
9. Van wie is de brief?
10. Waar komt de brief vandaan?
11. Staat er iets nieuws in de brief?
12. Wat leert Jan op school?
13. Waarom leert hij Nederlands?
14. Wanneer komt Jan naar Nederland?
15. Met wie praat Jan?
16. Praat je Nederlands?
17. Hoe is dat mogelijk?
18. Ben je student of leerling?
19. Praat je op school Nederlands?
20. Wat leer je van buiten?

5.4 Review Sentences

1.	Read the letter.	Lees de brief.
2.	Write the letter first.	Schrijf de brief eerst.
3.	Do not read the paper.	Lees de krant niet.
4.	Are you reading the postcard?	Lees je de briefkaart?
5.	Don't you read the letter first?	Lees je de brief niet eerst?
6.	Why don't you read the paper?	Waarom lees je de krant niet?
7.	Why don't you read the paper first?	Waarom lees je de krant niet eerst?
8.	Who reads the newspaper?	Wie leest de krant?
9.	Who reads the paper first?	Wie leest de krant eerst?
10.	Who doesn't read the paper?	Wie leest de krant niet?
11.	I don't read the paper.	Ik lees de krant niet.
12.	Who is writing the letter?	Wie schrijft de brief?
13.	Who is reading the paper?	Wie leest de krant?
14.	Who is learning Dutch?	Wie leert Nederlands?
15.	Who understands Dutch?	Wie verstaat Nederlands?
16.	What are you doing?	Wat doe je?
17.	I am listening.	Ik luister.
18.	Listen carefully.	Luister goed.
19.	Do you understand me?	Versta je me?
20.	I understand you (pol.).	Ik versta u.
21.	Don't you understand me?	Versta je me niet?
22.	I don't understand you(pol.).	Ik versta u niet.
23.	Do I speak slowly?	Spreek ik langzaam?
24.	You don't speak slowly.(Pol).	U spreekt niet langzaam.
25.	Will you (pol.) please speak slowly.	Wilt u alstublieft langzaam spreken.
26.	What are the students doing	Wat doen de leerlingen?
27.	They're talking in Dutch.	Ze praten in 't Nederlands.
28.	Are they talking Dutch?	Praten ze Nederlands?
29.	Yes, they're talking Dutch.	Ja ze praten Nederlands.
30.	Where are they learning Dutch?	Waar leren ze Nederlands?
31.	They learn Dutch at school.	Ze leren op school Nederlands.
32.	Why are they learning Dutch?	Waarom leren ze Nederlands?
33.	They want to come to the Netherlands.	Ze willen naar Nederland komen.
34.	How many students are there in the class.	Hoeveel leerlingen zitten er in de klas?
35.	There are twelve students in the class.	Er zitten twaalf leerlingen in de klas.
36.	Are there twelve students in the class?	Zitten er twaalf leerlingen in de klas?
37.	What time is it?	Hoe laat is 't?
38.	It's three o'clock.	Het is drie uur.

6. VOCABULARY

aan	at
acht	eight
al	already
asjeblieft	please
bijna	nearly
dan	then
deze	this
doet (hij -); doen	does, (he -) to do
drie	three
eerst	first
eet (ik -)	eat (I -)
elf	eleven
er....in	in it
eten	to eat
't eten	the food
fout (zijn)	wrong (to be -)
ga	go
gaan	to go
goed (- zijn)	right (to be -)
haar	her
half	half
hardop	out loud
hem	him
de herfst	the autumn
hoe; hoe laat is 't	how; what time is it
hoeveel	how much, many
huis (naar - gaan); 't huis	home (to go -); the house
iets (- nieuws)	something (- new)
jazeker	yes indeed
je	your
juffrouw (Timmer)	Miss (Timmer)
jullie	you (Plural fam.)
't kantoor	the office
kijk eens	look, (just -)
kijken	to look
klaar (zijn)	ready, finished (to be -)
de klas	the class, classroom
komen	to come
de kruidenier	the grocer
laat (hoe - is 't)	late (what time is it)
langzaam	slow(ly)
de leerlingen	the students
leren	to learn
leert(hij -)	learns (he -)
lees; lezen	read; to read
leuk (zijn)	to be nice
maar	but
meneer (Timmer)	Mr. (Timmer)
met	with
mevrouw (Timmer)	Mrs. (Timmer)
de moeder	the mother
mogelijk	possible

naar	to
't Nederlands	the Dutch language
negen	nine
niets (- nieuws)	nothing (- new)
nieuws	the news
nog	still
nog niet	not yet
nou	now; well
ook niet	not either
op	on
op (kantoor)	at the office
op (school)	at (school)
over (een half uur)	in (a half hour)
pardón	excuse me
praat; praten	talk; to talk
de school	the school
schrijft (hij -);	writes, (he -);
schrijven	to write
spreek; spreken	speak; to speak
staan	to stand
staat er...	is there
sta	stand
straks	presently, pretty soon
de student	the student
terug	back
thuis	at home
tot ziens	so long
twaalf	twelve
twee	two
de universiteit	the university
't uur	the hour
uur (twee uur)	o'clock (two -)
de vader	the father
van wie is (de brief)	from whom is (the letter)
vanavond	this evening
vanmiddag	this afternoon
vanmorgen	this morning
vannacht	tonight; last night
verstaan	to understand
versta je	do you understand
vier	four
vijf	five
waarom	why
wanneer	when
we	we
wij	we
wil (wil hij)	wants (does he want)
willen	to want
ze; [zij]	she; they
zeg; zeggen	say ; to say
zes	six
zeven	seven
zit; zitten	to sit
zo(- laat)	so, that (-late)

1.1 gheśprek En aaḿeerieḱaan leert ńeedErĺants

1. jE bent weer ĺaat‿tuis↓
2. j́aa→we hebE^{n} Et érgh‿d́ruk op kant́oor↓
3. jE zult wel ḿoe zein naa zoon ĺangE d́rukE d́ach↓
4. ńee→t́ochńiet→maar ik hep ẃel ńongEr↓
5. Et éetE^{n} is b́eińaa ḱlaar↓ ghaa maar éevEn źitE^{n}↓
6. wE ǵhaan oóvEr t́ien mińuutEn éetE^{n}↓
7. wiljE misćhien éerst En ḱopjE ḱofie↑
8. ghraach↓
9. maaf́ie→d́ek j́ei dE t́aafEl voor Et ḿidaghèetE^{n}↑
10. ṕiet→źet j́ei de śtoelE^{n} om dE t́afEl↓
11. źoo ḿoedEr→zE staan al op hun ṕlaats↓
12. geef‿f́aadEr d́an dE b́rief‿f́an ńeef j́an↓
13. waar íz‿die b́riev‿ńou↑
14. hei ĺicht t́och ob‿dE śchoorśteenḿantEl↑
15. ik‿kan Em ńiet‿finden↓
16. j́ei kunt ook ńooit iets‿f́indE^{n}↓
17. ńier→ǵeev‿dE b́rief aan jE v́aadEr↓
18. ḱeikt uu eens→v́aadEr→dE b́rief is in Et ńeedErĺants
ghEśchreevE^{n}↓
19. dat is ńaastńiet tE ghEĺoovE^{n}↓ leert jan ńeedErĺants↑
20. j́aa→hei ḱomt in śeptembEr naar ńeedErĺant↓
21. en ẃat wil hei ńier doen↑
22. hei gaat ńier aan de uunieversiet́eit ghEsćhiedEnis
stuudeerE^{n}↓
23. ńier→in úutrecht↑
24. j́aa→en hei zou ǵhraach een paar ẃeekE^{n} bei óns loozj́eerE^{n}↓
25. we hebE^{n} b́oovE^{n} En kleinE ḱaamEr→nietẃaar↑
26. Et ḱaamErtjE naast Et d́akŕaam staat ĺeech↓
27. ńou ṕiet→schreif j́ei jan in Et éngEls→jE b́ent ẃelḱom↓

1. BASIC SENTENCES

1.1 Gesprek[+] EEN AMERIKAAN LEERT NEDERLANDS

1. Moeder: Je bent weer laat thuis.
2. Vader : Ja, we hebben 't erg druk op kantoor.
3. Moeder: Je zult wel moe zijn na zo'n lange, drukke dag.
4. Vader : Nee, toch niet. Maar ik heb wel honger.
5. Moeder: 't Eten is bijna klaar. Ga maar even zitten.
6. : We gaan over tien minuten eten.
7. : Wil je misschien eerst een kopje koffie?
8. Vader : Graag.
9. Moeder: Marie, dek jij de tafel voor 't middageten!
10. : Piet, zet jij de stoelen om de tafel!
11. Piet : Zo moeder, ze staan al op hun plaats.
12. Moeder: Geef vader dan de brief van neef Jan.
13. Piet : Waar is die brief nou?
14. Moeder: Hij ligt toch op de schoorsteenmantel?
15. Piet : Ik kan hem niet vinden.
16. Moeder: Jij kunt ook nooit iets vinden.
17. : Hier, geef de brief aan je vader.
18. Piet : Kijkt u eens, vader, de brief is in 't Nederlands geschreven.
19. Vader : Dat is haast niet te geloven! Leert Jan Nederlands?
20. Piet : Ja, hij komt in september naar Nederland.
21. Vader : En wat wil hij hier doen?
22. Piet : Hij gaat hier aan de universiteit geschiedenis studeren.
23. Vader : Hier in Utrecht?
24. Piet : Ja, en hij zou graag een paar weken bij ons logeren.
25. Vader : We hebben boven een kleine kamer, niet waar?
26. Moeder: 't Kamertje naast 't dakraam staat leeg.
27. Vader : Nou Piet, schrijf jij Jan in 't Engels: "Je bent welkom."

[+] Gesprek tussen vader en moeder (van Dam) en hun kinderen Piet en Marie.

1.1 Conversation + AN AMERICAN LEARNS DUTCH

1. Mother: You're home late again.
2. Father: Yes, we're very busy at the office.
3. Mother: You must be tired after such a long, busy day.
4. Father: Not really. But I am hungry.
5. Mother: Dinner is nearly ready. Just sit down for a little while.
6. : We're going to eat in ten minutes.
7. : Do you want a cup of coffee first?
8. Father: Yes, please.
9. Mother: Marie, you set the table for dinner!
10. : Pete, you set the chairs around the table!
11. Pete : There, mother, they are (all) in their places already.
12. Mother: Then give father the letter from cousin John.
13. Pete : Where is that letter now?
14. Mother: It's lying on the mantle-piece, isn't it?
15. Pete : I can't find it.
16. Mother: You can't ever find anything!
17. : Here, give the letter to your father.
18. Pete : Look, father, the letter is written in Dutch.
19. Father: I can hardly believe it. Is John studying Dutch?
20. Pete : Yes, he's coming to the Netherlands in September.
21. Father: And what does he want to do here?
22. Pete : He's going to study history at the university here.
23. Father: Here in Utrecht?
24. Pete : Yes, and he would like to stay with us a few weeks.
25. Father: We do have a small room upstairs, don't we?
26. Mother: The small room next to the roof-window is vacant.
27. Father: Well, Pete, you write John in English: "You're welcome!"

+ Conversation between father en mother and their children Pete and Marie.

1.2a Miscellaneous Expressions

1.	Hoe maakt u het?	How are you?
2.	Goed, dank u, en u?	Fine, thanks, and you?
3.	Heel goed.	Very well.
4.	Hoe gaat het met uw vrouw en kinderen?	How are your wife and children?
5.	Ook heel goed.	Also very well.
6.	Hoe heet je?	What's your name?
7.	Ik heet Timmer, Jan Timmer.	My name's Timmer, John Timmer.
8.	Hoe heet de jongen?	What's the boy's name?
9.	Hij heet Piet.	His name is Pete.
10.	Hoe heet 't meisje?	What's the girl's name?
11.	Zij heet Annie.	Her name is Anne.
12.	Hoe heet de leraar Nederlands?	What's the Dutch teacher's name?
13.	Hij heet van der Molen.	His name is VanderMolen.
14.	Mag ik me voorstellen, de Leeuw.	May I introduce myself, Mr. De Leeuw.
15.	Dit is mijn vrouw.	This is my wife.
16.	Dit is mijn vader.	This is my father.
17.	Dit is mijn vriend.	This is my friend.
18.	Dit is mijn vriendin.	This is my girl-friend.
19.	Mag ik me voorstellen, mevrouw de Leeuw.	May I introduce myself, Mrs. De Leeuw.
20.	Dit is onze zoon.	This is our son.
21.	Dit is onze dochter.	This is our daughter.
22.	Dit is mijn moeder.	This is my mother.
23.	Dit is mijn man.	This is my husband.

1.2b Class-room Expressions

1.	Ga naar 't bord!	Go to the blackboard!
2.	Schrijf de zin op 't bord!	Write the sentence on the blackboard!
3.	Schrijf 't woord 'Nederland' op 't bord!	Write the word 'Netherlands' on the blackboard!
4.	Ga zitten!	Sit down!
5.	Ga in je bank zitten!	Sit down in your seat!
6.	Jan, ga voor Marie zitten!	John, sit in front of Marie!
7.	Marie, ga achter Jan zitten!	Marie, sit behind John!
8.	Ga bij het raam zitten!	Sit down by the window!
9.	Geef 't boek aan Jan!	Give the book to John!
10.	Geef Jan 't boek van Marie!	Give John Marie's book!
11.	Hoe laat is 't?	What time is it?
12.	Het is bijna acht uur.	It's almost eight o'clock.
13.	Hoe laat begint de les?	What time does the class start?
14.	Om negen uur.	At nine o'clock.
15.	Hebben jullie 't druk?	Are you busy?
16.	We hebben 't erg druk.	We are very busy.

1.3 Dialog Questions

1.	Waarom is vader laat thuis?	Hij heeft het erg druk op kantoor.
2.	Is hij moe na zo'n lange, drukke dag?	Nee, hij is niet moe.
3.	Heeft hij honger?	Ja, hij heeft wel honger.
4.	Waarom gaat vader even zitten?	Het eten is nog niet klaar.
5.	Wil hij eerst een kopje koffie?	Ja, hij wil graag een kopje koffie.
6.	Wanneer gaat de familie van Dam eten?	De familie van Dam gaat over tien minuten eten.
7.	Wie dekt de tafel voor 't middageten?	Marie dekt de tafel voor 't middageten.
8.	Wat doet Jan?	Hij zet de stoelen om de tafel.
9.	Waar staan de stoelen?	Ze staanop hun plaats.
10.	Waar is de brief van neef Jan?	Hij ligt op de schoorsteenmantel.
11.	Kan Jan de brief vinden?	Hij kan de brief niet vinden.
12.	Wie geeft vader de brief?	Jan geeft vader de brief.
13.	Wat geeft Jan aan zijn vader?	Jan geeft de brief aan zijn vader.
14.	Hoe is de brief geschreven?	Hij is in 't Nederlands geschreven.
15.	Wat is haast niet te geloven?	Een Amerikaan leert Nederlands.
16.	Wanneer komt Jan naar Nederland?	Hij komt in september naar Nederland.
17.	Wat wil hij in Nederland doen?	Hij wil aan de universiteit studeren.
18.	Wat gaat hij aan de universiteit studeren?	Hij gaat geschiedenis studeren.
19.	Waar zou Jan graag een paar weken logeren?	Hij zou graag een paar weken bij de familie van Dam logeren.
20.	Staat het kamertje naast het dakraam niet leeg?	Ja, het staat leeg.
21.	Wat schrijft Piet aan zijn neef?	Hij schrijft: „je bent welkom."

2. GRAMMAR: SOUNDS AND FORMS

2.1 Sounds and Spelling

2.1a Short vowels in closed syllables

Compare sound and spelling of the following words:

druk	/druk/	drukke	/drukE/
zit	/zit/	zitten	/zitEn/
heb	/hep/	hebben	/hebEn/
dek	/dek/	dekken	/dekEn/
klas	/klas/	klassen	/klasEn/
kop	/kop/	koppen	/kopEn/
bord	/bort/		/bordEn/
vind	/vint/		/vindEn/

The short vowels sounds, /a e i o u / are written with a single letter in closed syllables: klas, dek, zit, bord, druk. If we add an inflectional ending beginning with a vowel to any one of these words, the final consonant becomes medial, and we get a two syllable word. In order to indicate that the vowel preceding a single medial consonant is short, that consonant is always doubled in conventional orthography, though it is pronounced as a single consonant.

klas-klassen	/klasE^n/	zit-zitten	/zitE^n/
dek -dekken	/dekE^n/	druk-drukke	/drukE/

Thus the spelling of this short vowel in a closed syllable is distinguished from the long vowel in an open syllable; Compare:

mannen	"men"	manen	"moons"
zonnen	"suns"	zonen	"suns"
dekken	"to set"	deken	"blanket"

2.1b b and d medially

heb	/hep/	hebben	/hebEn/
bord	/bort/	borden	/bordEn/
vind	/vint/	vinden	/vindEn/

At the end of a word or syllable the letters b and d represent the voiceless stops p and t. Medially they represent the voiced b and d.

2.1c v > f; z > s

schrijven	/schreivE^n/	schrijf	/schreif/
geven	/gheevE^n/	geef	/gheef/
lezen	/leezE^n/	lees	/lees/

The voiced spirants v and z only occur medially, after a long vowel, after ie, oe, or a diphthong. In final position (when a syllable or inflection is dropped) v becomes f, and z becomes s.

neef	/neef/	lees	/lees/
neven	/neevEn/	lezen	/leezEn/
geloof	/gheloof/		
geloven	/gheloovEn/		

After the sounds/ie/and/oe/ the long vowels/aa ee oo uu/, and the diphthongs /ei ui ou/ final f and s become v and z when an inflectional ending beginning with a vowel is added.

2.1d ng in honger, lange

Je zult wel honger hebben na zo’n lange drukke dag.4.1.3[+]

Observe that the ng sound in honger, lange is a simple nasal as in English singer, not a sequence of nasal and stop as in English hunger, longer.

2.1e alsjeblieft /asjEblieft/

The polite phrase alsjeblieft is very commonly pronounced without an l. The spelling asjeblieft is rarely seen in print, however.

2.1f logeren /loožjeerE^n/

Logeren is a French loan word. Note that stress is on the second syllable (common in foreign words) and that g represents the /zj/ sound.

2.2 Spelling and Punctuation

2.2a zo’n /zoon/

Je zult wel moe zijn na zo’n lange drukke dag. 4.1.3

The word zo’n, pronounced /zoon/, is a contraction of zo een and means such a.

2.2b ’t(Eten)

’t Eten is bijna klaar. f.1.15

When the contraction ’t is used in initial sentence position, it is written with a small letter and the first letter of the following word is capitalized.

2.2c Names of months

Hij komt in september naar Nederland.

Names of the months are not capitalized in modern Dutch.

2.2d Quotation marks

„Je bent welkom.” 4.1.27

Opening quotation marks generally appear below the line.

[+] Hereafter all references to Basic Sentences will include Chapter, Section, and Sentence number.
4.1.3 means chapter four, basic sentence, number three.

2.3 Noun Plural: en

Jan, zet jij de stoelen om de tafel. 4.1.10	John, you put the chairs around the table.
U hebt post uit vele landen. 2.1.9	You have mail from many countries.
Hoeveel leerlingen zitten er in deze klas? 3.1.2a.23	How many students are there in this class?

The plural of most nouns is formed by adding en to the singular form:

de stoel - de stoelen
't land - de landen
de leerling - de leerlingen

2.3a Spelling changes after long vowels /aa oo uu ee/

Ik heb een broer in de Verenigde Staten. 2.1.18	I have a brother in the United States.
Dat is een stad in de staat Michigan.2.1.23	That's a city in the state of Michigan.
We gaan over tien minuten eten. 4.1.5	We're going to eat in ten minutes.
Hij zou graag een paar weken bij ons logeren.4.1.24	He would like to stay with us for a few weeks.
De nieuwe scholen zijn mooi.	The new schools are beautiful.

Compare the singular and plural forms of the underlined nouns:

de staat	de staten
de minuut	de minuten
de week	de weken
de school	de scholen

The long volwels /aa uu ee oo/, stand in an open syllable when the plural inflection en is added to the noun. In open syllables the long vowels are spelled with a single letter. (cf. Sound and Spelling 3.2.2a).

2.3b After short vowels /a e i o u/

De leerlingen leren de lessen thuis.	The students learn the lessons at home.
Hij leert de les thuis.	He is learning the lesson at home.

It is a rule of spelling that a final consonant is doubled after any one of the stressed short vowels /a e i o u/ when a syllable is added (cf. Sounds and Spelling 4.2.1a): de les - de lessen.

2.3c Final s and f become z and v.

het huis	de huizen
de brief	de brieven
de neef	de neven

Note that after a long vowel, diphthong, or after ie and oe final s and f become z v when the plural inflection en is added (cf. Sound and Spelling 4.2.1.c).

2.3d Double Stem Consonants

krant	plaats	woord	/woort/	bord	/bort/
krant-en	plaats-en	woor-den	/woor-dEn/	bor-den	/bordEn/

Take note that these nouns end on a double consonant. When en is added to the singular form of such nouns, the final stem consonant becomes the first letter of the following syllable. Since the stem vowel remains in a closed syllable, no spelling changes are required.

2.3e Stem with ie/oe vowel or diphthong

vier	boek	vrouw	/vrou/	fout (mistake)
vie-ren	boe-ken	vrou-wen	/vrouwEn/	fou-ten

Since the vowels ie/oe and the diphthongs may appear in open syllables, no spelling changes are necessary when en is added to a noun with one of these stem vowels or diphthongs.

2.4 Verb Conjugation: Present Tense

2.4a praten, zitten; doen

ik	praat	zit	doe	stem form
u, je, hij, ze, het	praat	zit	doet	stem + (t)
we, jullie, ze	praten	zitten	doen	stem + en, n

Observe that when the verb stem ends on t, there are only two forms, the stem and stem + en. No t is added in the second and third persons singular; this is in accordance with the spelling rule that there are never two identical consonants in final position, as in zit.

Observe that the t is doubled in zitten. (cf. Sounds and Spelling 4.2.1a). Also note that an a is dropped in praten. (cf. Sounds and Spelling, 3.2.2a).

Doen, which has an oe stem vowel, ends on n, not en. Thus the stem, to which the inflections are added, is doe.

2.4b lezen, geven, schrijven

ik	lees	geef	schrijf	stem form
u, je, hij, ze, het	leest	geeft	schrijft	stem + t
we, jullie, ze	lezen	geven	schrijven	stem + en

Take note of the spelling changes: lees-lezen, geef-geven, schrijf-schrijven. (cf. Sounds and Spelling, 3.2.2a and 4.2.1c).

2.5 Pronouns: emphatic and unemphatic Forms

Neemt u ḿij niet ḱwalijk.	Neem me niet ḱwalijk.
Piet, schrijf j́ij Jan in 't Engels.	Je bent welkom.
Gaan jullie wel? Ẃij gaan niet.	We hebben het erg druk
Hij komt niet, maar źij wel.	Ze is naar de kruidenier.

In the spoken language we distinguish between emphatic and unemphatic forms of several pronouns:

emphatic		unemphatic	
mij	/mei/	me	/mE/
jij	/jei/	je	/jE/
wij	/wei/	we	/wE/
zij	/zei/	ze	/zE/

2.6 Pronouns

2.6a Persons

Is moeder niet thuis? 3.1.5
Nee, ze is naar de kruidenier 3.1.6

Hoe heet het meisje? 4.1.2a.10
Ze heet Annie. 4.1.2a.11

En is vader ook niet thuis? 3.1.7
Nee. Hij is nog op kantoor. 3.1.8

The referring pronouns hij, zij, ze (singular) agree with the sex of the person referred to. Even if the noun should have neuter grammatical gender because of diminutive ending je (cf. meisje), the pronouns hij and zij are still used to indicate sex when referring to persons.

2.6b Objects and Things: singular

Is het eten nog niet klaar? 3.1.10	Isn't the food ready yet?
Het is nog niet klaar. 3.1.11	It isn't ready yet.
Waar komt de brief vandaan? 2.1.14	Where is the letter from?
Hij komt uit Amerika. 2.1.15	It's from America.
Wat is dat? Een pakje? 2.1.12	What's that? A package?
Ja, het komt uit Engeland.2.1.13	Yes, it's from England.
Is de koffie klaar?	Is coffee ready?
Ze is nog niet klaar.	It isn't ready yet.
Waar is de krant?	Where is the newspaper?
Ze (hij) ligt daar op de tafel.	It's over there on the table.
Waar staat de tafel?	Where is the table?
Ze (Hij) staat bij het raam.	It's by the window.

In the past Dutch nouns were distinguished according to masculine, feminine, and neuter grammatical gender. This classification was also reflected in the inflectional endings of noun modifiers (articles, adjectives, etc.), so that these gender distinctions were recognizable. This is hardly the case in modern Dutch, for inflectional endings are now very limited. Moreover, noun classification is now reduced to two: de and het words, though the official spelling list still classifies words according to masculine, feminine, and neuter gender. Some words are even listed with two grammatical genders! Consequently, it is very difficult to formulate rules for correct pronominal usage. Any statement about pronoun usage at this point must be provisional and incomplete.

When reference is made to het words the pronoun for the singular is het (except diminutives referring to persons). For words of common gender, the de words, the principal personal pronoun used in the spoken language is hij. The singular "feminine" pronoun ze is now used primarily in written forms of the language. In general, the use of ze is restricted to certain noun groups which include material nouns (de koffie), and nouns with feminine suffixes: heid (de gezondheid - health), schap (de blijdschap - gladness), and ing (de tekening - the drawing).

2.6c Personal Pronoun: Plural

Piet, zet jij de stoelen om de tafel. 4.1.10
Zo moeder, ze staan al op hun plaats. 4.1.11

Waar zitten de leerlingen?
Ze (zij) zitten in de banken.

The plural referring pronoun for all nouns, regardless of grammatical gender, is ze or zij. Ze is used for persons and things, zij is used only for persons.

3. SENTENCE PATTERNS

3.1 Imperative Sentence

3.1a	Ga zitten! 4.1.2b.4	Sit down.
	Ga maar even zitten! 4.1.5	Just sit down for a few minutes.
	Gaat u maar even zitten.	(Won't you) sit down for a minute.

Observe carefully the verbal group; gaan zitten = to sit down. In the imperative construction the auxiliary verb gaan occupies first position, the infinitive zitten final position in the sentence.

3.1b

Marie, dek jij de tafel voor 't middageten. 4.1.9	Marie, you set the table for dinner.
Piet, zet jij de stoelen om de tafel. 4.1.10	Pete, you put the chairs around the table.

Contrast the Dutch and English imperative construction with the pronoun of address you/jij. The Dutch pronoun jij follows the verb, the English pronoun you precedes it. The emphatic pronoun jij (not je which is unstressed, non-emphatic) must be used in this emphatic imperative construction.

The tone of the imperative sentence may be softened by the inclusion of adverbs like maar even after the verb. Inclusion of the pronouns jij or u generally make the imperative a friendly request, though the tone could also be one of anger, contempt, disgust.

4. WORD STUDY

4.1 Word Formation

4.1a Diminutive Suffix je

We hebben boven een kleine kamer, niet waar? 4.1.25	We have a small room upstairs, don't we?
't Kamertje naast 't dakraam staat leeg. 4.1.26	The little room next to the sky-light is empty.
Hoe heet het meisje? 4.1.2a.10	What's the girl's name?

The principal diminutive suffix in Dutch is je (also spelled tje, pje, etje). The diminutive suffix is used very much in the Dutch language. All words which have this suffix have neuter grammatical gender, and take the article het. Note that even meisje is a het word, because of its suffix je. Meisje is an exception in that the suffix no longer connotes the diminutive. Other diminutives that have occured in the lessons: 't pakje, 't kopje.

4.1b iets, niets; ooit, nooit

Staat er iets nieuws in de brief? 3.1.18	Is there anything new in the letter?
Dat is toch niets nieuws. 3.1.20	That certainly is nothing new.
Jij kunt ook nooit iets vinden. 4.1.16	You can't ever find a thing. You can never find a thing.
Spreek je ooit Nederlands?	Do you ever speak Dutch.
Spreek je nooit Nederlands?	Don't you ever speak Dutch?

Take note of the antonyms:

iets - something	ooit - ever
niets - nothing	nooit - never, not ever

4.1c Negator: haast niet

Dat is haast niet te geloven. 4.1.19	I can hardly believe that. (That is hard to believe.)
Het eten is nog niet klaar. 3.1.11	
Is vader ook niet thuis. 3.1.7	

The combination haast niet, meaning hardly, scarcely, parallels that of nog niet and ook niet.

4.2 Word Meaning

4.2a Staan/liggen/zitten: to be

De stoelen staan al op hun plaats. 4.1.11	The chairs are in their places already.
Waar is die brief nou?	Where is that letter anyhow?
Hij ligt toch op de schoorsteenmantel? 4.1.14	It's on the mantle-piece, isn't it?
Hoeveel leerlingen zitten er in deze klas? 3.1.2.2	How many students are there in this class?

Observe that in the Dutch sentences the verbs staan (to stand), liggen (to lie), and zitten (to sit) are used where English has to be. Generally speaking, the indefinite verb zijn is not used in designating place or location. Instead the more specific verbs like staan, liggen, zitten are used.

4.2b Staan: idomatic use

1)

Staat er iets nieuws in de brief? 3.1.18	Is there anything new in the letter?
Het woord 'Nederland' staat op het bord.	The word 'Netherlands' is (written) on the blackboard.
Dat staat niet in mijn boek.	That's not in my book.

The verb staan means is, is written, when reference is made to the written or printed word.

2)

Het kamertje naast het dakraam staat leeg. 4.1.26	The room next to the skylight is empty.
De kamer is leeg.	The room is empty.

Leeg zijn means to be empty, to have no contents. De kamer is leeg means that there is nothing in the room. Leeg staan is an idiom which means to be vacated, unoccupied, hence empty.

4.3 Idioms

4.3a

Ik heb honger. 4.1.4	I am hungry.
We hebben 't erg druk op kantoor. 4.1.2	We are very busy at the office.

Note the idiomatic verb phrase:
to be hungry - honger hebben
to be busy - het druk hebben

These and other verb phrases take the verb hebben in Dutch to be in English.

4.3b Expressions of time

Over een half uur. 3.1.13	In a half hour.
We gaan over tien minuten eten. 4.1.6	We're going to eat in ten minutes.
Hoe laat begint de les?	What time does the lesson begin?
Om negen uur.	At nine o'clock

Take note that uur means both hour and o'clock: Time expressions up to twelve are as follows:

om een uur
om twee uur
om drie uur
om vier uur
om vijf uur
om zes uur
om zeven uur
om acht uur
om negen uur
om tien uur
om elf uur
om twaalf uur

4.3c in 't Nederlands

Hij schrijft in 't Nederlands. 3.1.21	He writes in Dutch.
De brief is in 't Nederlands geschreven. 4.1.18	The letter is written in Dutch.
Schrijf jij Jan in 't Engels. 4.1.27	You write John in English.

As the phrases in 't Nederlands, in 't Engels indicate, the names of languages are het words.

4.3d heten: to be named

Hoe heet de jongen?	What's the boy's name?
Hij heet Piet.	His name is Piet.
Hoe heet je?	What is your name?
Ik heet Timmer.	My name is Timmer.

The verb heten means to be named. This is the most commonly used verbal construction to inquire about a person's name. Note how different it is from the English.

5 PATTERNS DRILLS

5.1 Substitution Drill

1. Wat doet de jongen?

the girl	Wat doet 't meisje?
she	Wat doet ze?
the teacher?	Wat doet de leraar?
he	Wat doet hij?
the students?	Wat doen de leerlingen?
they	Wat doen ze?
you (fam. pl.)	Wat doen jullie
you (fam. s.)	Wat doe je?
you (pol. s.)	Wat doet u?

2. De brief ligt op de stoel.

it	Hij ligt op de stoel.
the letters	De brieven liggen op de stoel.
the postcard	De briefkaart ligt op de stoel.
it	Hij ligt op de stoel.
the postcards	De briefkaarten liggen op de stoel.
they	Ze liggen op de stoel.
the package	Het pakje ligt op de stoel.
it	Het ligt op de stoel.
the book	Het boek ligt op de stoel.
it	Het ligt op de stoel.
the books	De boeken liggen op de stoel.
they	Ze liggen op de stoel.

3. Het kopje staat op de tafel.

it	Het staat op de tafel.
the cup of coffie	Het kopje koffie staat op de tafel.
the food (dinner)	Het eten staat op de tafel.
the chair	De stoel staat op de tafel.
it	Hij staat op de tafel.
the chairs	De stoelen staan op de tafel.
they	Ze staan op de tafel.
the boy	De jongen staat op de tafel.
he	Hij staat op de tafel.
the girl	Het meisje staat op de tafel.
she	Zij staat op de tafel.
the book	het boek staat op de tafel.
the books	De boeken staan op de tafel.
they	Ze staan op de tafel.

4. De leerling schrijft op het bord.

the teacher	De leraar schrijft op het bord.
he	Hij schrijft op het bord.
I	Ik schrijf op het bord.
we	Wij schrijven op het bord.

Marie	Marie schrijft op het bord.
she	Zij schrijft op het bord.
the students	De leerlingen schrijven op het bord
they	Ze schrijven op het bord.

5. Leert Jan Nederlands?

hij, je	leert hij, leer je,
jullie, u	leren jullie, leert u
de leerlingen,	leren de leerlingen
ze	leren ze

6. We gaan over tien minuten eten.

Ik, hij, zij (pl)	ik ga, hij gaat, zij gaan
jullie, je	jullie gaan, je gaat

7. We hebben 't erg druk.

Jan, hij,	Jan heeft, hij heeft,
de leerlingen,	de leerlingen hebben,
ze (they), Marie,	ze hebben, Marie heeft,
ze (she) ik	ze heeft, ik heb

8. Heb je 't druk?

jullie, Jan	hebben jullie, heeft Jan
zij (Marie)	heeft zij,
de studenten	hebben de studenten
ze (they), de leraar	Hebben ze, heeft de leraar
je, u	heb je, hebt u

9. We gaan over tien minuten eten.

in a half hour	over een half uur
in five minutes	over vijf minuten
in an hour	over een uur
in a few minutes	over een paar minuten

10. Wanneer gaan we eten?

je, u	ga je, gaat u,
jullie	gaan jullie

11. Hoe heet je?

hij, u	hoe heet hij, hoe heet u,
jullie, ze (s.)	hoe heten jullie, hoe heet ze,
ze (pl.), je man	hoe heten ze, hoe heet je man,
de leraar,	hoe heet de leraar,
je	hoe heet je

12. Ik heb honger.

We are, he is	we hebben, hij heeft,
the students are,	de leerlingen hebben,
they are, the teacher is	ze hebben, de leraar heeft,
I am, John and Marie are	ik heb, Jan en Marie hebben

13. Waar staat de stoel?

the table, the house	de tafel, 't huis,
the blackboard,	't bord,
the seat (bench)	de bank,
the school, the cup	de school, 't kopje
the book, the boy,	't boek, de jongen,
the girl, the teacher	't meisje, de leraar,
the student, the chair	de leerling, de stoel

14. Geef de brief aan je vader.

your mother,	je moeder,
your brother,	je broer,
your sister,	je zuster,
your friend,	je vriend
your husband,	je man,
your wife	je vrouw,
your cousin,	je neef,
your son	je zoon,
your daughter,	je dochter,
your girl-friend	je vriendin

15. Waar ligt de brief?

the postcard,	de briefkaart,
the newspaper,	de krant,
the book, the package,	het boek, het pakje

16. Waar liggen de boeken?

the newspapers,	de kranten,
the letters,	de brieven,
the postcards	de briefkaarten

17. Waar staan de stoelen?

the blackboards,	de borden,
the schools	de scholen,
the houses,	de huizen,
the benches (seats),	de banken,
the books, the chairs,	de boeken, de stoelen,
the sentences.	de zinnen.

18. Waar zit de jongen?

the girl, the teacher,	't meisje, de leraar,
your friend	je vriend,
your girl-friend,	je vriendin,
your father,	je vader,
your mother,	je moeder

19. Waar zitten de leerlingen?

the men, the women,	de mannen, de vrouwen,
the students (univ.)	de studenten,
your friends	je vrienden.

5.2 Response Drill

1.	Waar is de brief?	Hij ligt op de schoorsteenmantel.
2.	Waar is de krant?	Hij ligt in de stoel.
3.	Waar is het boek?	Het ligt op de tafel.
4.	Waar zit de jongen?	Hij zit voor het meisje.
5.	Waar zit het meisje?	Zij zit achter de jongen.
6.	Waar staat de leraar?	Hij staat bij het raam.
7.	Waar staan de stoelen?	Ze staan om de tafel.
8.	Waar staat het boek?	Het staat op de schoorsteenmantel.
9.	Wat doet Jan?	Hij leert Nederlands.
10.	Wat doet Marie?	Ze dekt de tafel.
11.	Wat doet Piet?	Hij zet de stoelen om de tafel.
12.	Wat doet de leraar?	Hij schrijft een woord op het bord.
13.	Wat doet de leerling?	Hij zit in de bank en luistert.
14.	Wat doet moeder?	Ze praat met vader.
15.	Zit de jongen achter het meisje?	Nee, hij zit voor het meisje.
16.	Staat de leerling bij het raam?	Nee, de leraar staat bij het raam.
17.	Zit het meisje voor de jongen?	Nee, ze zit achter de jongen.
18.	Staan de leerlingen?	Nee, ze zitten in de banken.
19.	Is moeder thuis?	Nee, ze is naar de kruidenier.
20.	Is vader thuis?	Nee, hij is nog op kantoor.
21.	Zijn Jan en Marie thuis?	Ja, zij zijn thuis.
22.	Wie schrijft op het bord?	De leraar schrijft op het bord.
23.	Wie leest de krant?	Piet leest de krant.
24.	Wie zet de stoelen om de tafel.	Piet zet de stoelen om de tafel.
25.	Wie dekt de tafel?	Marie dekt de tafel.
26.	Ligt de krant op de schoorsteenmantel?	Nee, de brief ligt op de schoorsteenmantel.
27.	Staat er iets nieuws in de brief?	Er staat niets nieuws in de brief.
28.	Staat er iets op het bord?	Ja, de zin staat op het bord.
29.	Staat het woord 'Nederland' ook op het bord?	Ja, het woord 'Nederland' staat ook op het bord.
30.	Hoe laat is het?	Het is acht uur.
31.	Is het negen uur?	Nee, het is acht uur.
32.	Hoe laat begint de les?	De les begint om negen uur.
33.	Is het al negen uur?	Nee, het is nog niet negen uur.
34.	Heb je het druk?	Ik heb het erg druk.
35.	Heb jij het ook druk?	Ja, ik heb het ook druk.
36.	Heeft hij het druk?	Nee, hij heeft het niet druk.

37. Hoe heet je?	Ik heet ______ (Jansen).
38. Hoe heet het meisje?	Zij heet Marie.
39. Hoe heet de jongen?	Hij heet Piet.
40. Hoe heet de neef van meneer van den Berg?	Hij heet Jan vanden Berg.

5.3 Variation Drills

1. Je bent weer laat thuis	You're home late again.
a. He is late.	Hij is laat.
b. He is late again.	Hij is weer laat.
c. She is also late.	Zij is ook laat.
d. She is also late again.	Zij is ook weer laat.
2. Je bent vroeg vandaag.	You're early today.
a. She is early.	Zij is vroeg.
b. She is not early.	Zij is niet vroeg.
c. Are they early?	Zijn ze vroeg?
d. Are they early again?	Zijn ze weer vroeg?
e. Is she early again?	Is ze weer vroeg?
f. Aren't they early?	Zijn ze niet vroeg?
3. Hij komt om acht uur naar huis.	He's coming home at eight. (He's leaving for home at eight.)
a. He's coming home late.	Hij komt laat naar huis.
b. He's coming home early.	Hij komt vroeg naar huis.
c. She's coming home late again.	Ze komt weer laat naar huis.
d. He's also coming home late.	Hij komt ook laat naar huis.
4. Kom je laat thuis?	Will you be home late?
a. I won't be home late.	Ik kom niet laat thuis.
b. He won't be home late either.	Hij komt ook niet laat thuis.
c. Won't you be home late?	Kom je niet laat thuis?
d. I'll be home early.	Ik kom vroeg thuis.
5. We hebben het druk.	We're busy.
a. Are you (all) busy?	Hebben jullie 't druk?
b. We are also busy!	Wijhebben 't ook druk?
c. Are they busy too?	Hebben zij 't ook druk?
d. They are not busy.	Zij hebben 't niet druk.
e. Are you (s.pol.) busy?	Hebt u het druk?
f. I am very busy	Ik heb 't erg druk.

6.	We hebben 't erg druk op 't kantoor.	We're busy at the office.
a.	Mother is very busy at home.	Moeder heeft 't erg druk thuis.
b.	I'm very busy at school.	Ik heb 't erg druk op school.
c.	Are you (pl.fam.) very busy at the office?	Hebben jullie 't erg druk op kantoor?
d.	Are they also very busy?	Hebben zij 't ook erg druk?
e.	Yes, they're very busy too.	Ja, zij hebben 't ook erg druk.
7.	De zin staat op het bord.	The sentence is on the board.
a.	What is on the board?	Wat staat op het bord?
b.	The sentences are on the board.	De zinnen staan op het bord.
c.	Where is the sentence?	Waar staat de zin?
d.	It's on the board.	Hij staat op het bord.
e.	The word is on the board.	Het woord staat op het bord.
f.	There are words on the board.	Er staan woorden op het bord.
g.	Is there a word on the board?	Staat er een woord op het bord?
h.	Are there sentences on the board?	Staan er zinnen op het bord?
i.	There are six sentences on the board.	Er staan zes zinnen op het bord.
j.	How many words are there on the board?	Hoeveel woorden staan er op het bord?
k.	There are twelve words on the blackboard.	Er staan twaalf woorden op het bord.
8.	Je zult wel moe zijn na zo'n lange, drukke dag.	You must be tired after such a long, busy day.
a.	Are you (pl.fam.)tired?	Zijn jullie moe?
b.	Yes, we are tired too.	Ja, wij zijn ook moe.
c.	Aren't they tired?	Zijn zij niet moe?
d.	Are'nt you(s.pol.) tired after such a busy day?	Bent u niet moe na zo'n drukke dag?
e.	Are you(s.fam.) tired after such a long day?	Ben je moe na zo'n lange dag?
f.	Yes, I'm very tired.	Ja, ik ben erg moe.
g.	Are you(s.pol.) tired after such a long, busy day?	Bent u moe na zo'n lange, drukke dag?
h.	Aren't you (s. pol.) tired after such a day?	Bent u niet moe na zo'n dag?
i.	You(pol.) must be tired.	U zult wel moe zijn.
j.	You(pol.) must be tired after such a day.	U zult wel moe zijn na zo'n dag.

9.	Ik heb honger.	I am hungry.
	a. Are you hungry?	Heb je honger?
	b. Who is hungry?	Wie heeft honger?
	c. I am also hungry.	Ik heb ook honger.
	d. Are you (pol.) also hungry?	Hebt u ook honger?
	e. Are they hungry too?	Hebben zij ook honger?
10.	Het eten is bijnaklaar.	Dinner is almost ready.
	a. Is dinner ready?	Is 't eten klaar?
	b. Dinner is not ready.	't Eten is niet klaar.
	c. Isn't dinner ready yet?	Is 't eten nog niet klaar?
	d. Dinner isn't ready yet.	't Eten is nog niet klaar.
11.	Ga maar even zitten.	Just sit down for a while.
	a. Sit down!	Ga zitten!
	b. Sit down, please!	Ga alsjeblieft zitten!
	c. Sit down a moment.	Ga even zitten!
	d. Just sit down a moment.	Ga maar even zitten.
	e. Are you going to sit down?	Ga je zitten?
	f. Why don't you sit down?	Waarom ga je niet zitten?
12.	We gaan over vijf minuten eten.	We're going to eat in five minutes.
	a. We're going to eat now.	We gaan nu eten.
	b. When are we going to eat?	Wanneer gaan we eten?
	c. What time are we going to eat?	Hoe laat gaan we eten?
	d. Are we going to eat at six?	Gaan we om zes uur eten?
	e. Where are we going to eat?	Waar gaan we eten?
	f. We're going to eat at home.	We gaan thuis eten.
13.	Wil je misschien eerst een kopje koffie?	Don't you want a cup of coffee first?
	a. Do you want a cup of coffee?	Wil je een kopje koffie?
	b. Do you want a cup of coffee first?	Wil je eerst een kopje koffie?
	c. Do you (pol.) wish a a cup of coffee?	Wilt u een kopje koffie?
	d. Do you (pol.) already have a cup of coffee?	Hebt u al een kopje koffie?

14.	Marie, dek jij de tafel!	Marie, you set the table!
a.	John, you go to the board!	Jan, ga jij naar het bord!
b.	Pete, you write the sentence on the board!	Piet, schrijf jij de zin op het bord!
c.	Marie, you read the words on the board!	Marie, lees jij de woorden op het bord!
d.	Piet, you put the chairs around the table!	Piet, zet jij de stoelen om de tafel!
e.	Marie, you come here (once).	Marie, kom jij eens hier.
f.	John, you sit down!	Jan, ga jij zitten!
g.	Piet, say that in Dutch!	Piet, zeg jij dat in 't Nederlands.
15.	De stoelen staan al op hun plaats.	The chairs are already in place.
a.	Are the chairs in place already?	Staan de stoelen al op hun plaats?
b.	The chairs are standing around the table.	De stoelen staan om de tafel.
c.	Howmany chairs are standing around the table?	Hoeveel stoelen staan om de tafel?
d.	There are six chairs standing around the table.	Er staan zes stoelen om de tafel.
e.	The students are in their places.	De leerlingen zitten op hun plaats.
16.	Geef vader de brief van neef Jan.	Give father the letter of cousin John.
a.	John, give father the paper.	Jan, geef vader de krant.
b.	Marie, give mother the package.	Marie, geef moeder het pakje.
c.	Give your sister the postcard.	Geef je zuster de briefkaart.
17.	Geef de brief aan je vader.	Give the letter to your father.
a.	Give the package to your brother.	Geef het pakje aan je broer.
b.	Give the paper to your mother.	Geef de krant aan je moeder.
c.	Give the book to your friend.	Geef het boek aan je vriend.

18.	Schrijf Jan een brief.	Write John a letter.
a.	Write your cousin a letter.	Schrijf je neef een brief.
b.	Write a letter to John.	Schrijf een brief aan Jan.
c.	Write a letter to your friend.	Schrijf een brief aan je vriend.
19.	Hoe heet u?	What is your name?
a.	My name is Johnson.	Ik heet Jansen.
b.	What is your (pol.) wife's name?	Hoe heet uw vrouw?
c.	My wife's name is Marie.	Mijn vrouw heet Marie.
d.	What is your daughter's name?	Hoe heet uw dochter?
e.	Her name is also Marie.	Zij heet ook Marie.
f.	What is your friend's name?	Hoe heet uw vriend?
g.	His name is Pete.	Hij heet Piet.
h.	What is your (fam.) girl-friend's name?	Hoe heet je vriendin?
i.	Her name is Anne.	Zij heet Annie.
20.	Hij gaat hier aan de universiteit geschiedenis studeren.	He's going to study history at the university.
a.	What are you going to study?	Wat ga je studeren?
b.	I'm going to study Dutch.	Ik ga Nederlands studeren.
c.	What is he going to study?	Wat gaat hij studeren?
d.	He's going to study English.	Hij gaat Engels studeren.
e.	Where are you going to study?	Waar ga je studeren?
f.	I'm going to study at the university.	Ik ga aan de universiteit studeren.
21.	Hij zou graag een paar weken bij ons logeren.	He would like to stay with us for a few weeks.
a.	He would like to stay with us.	Hij zou graag bij ons logeren.
b.	Would he like to stay with us?	Zou hij graag bij ons logeren?
c.	She would like to stay with us for three weeks.	Ze zou graag drie weken bij ons logeren.
d.	She would like to stay with us in September.	Ze zou graag in september bij ons logeren.

5.4 Directed Dialog Exercise

Twenty imperative sentences are given in English. Read these sentences one by one andthen say in Dutch what is requested in the English sentences.

Example: 1. Say that you are hungry. 1. Ik heb honger.
2. Ask what time it is. 2. Hoe laat is het?
3. Tell John to go home. 3. Jan, ga naar huis.

1. Tell a student to go to the blackboard.
2. Tell him to write the word "Dutch" on the blackboard.
3. Tell him to sit down.
4. Tell John to give the package to his mother.
5. Tell a student to learn something by heart.
6. Tell him to listen carefully and to speak slowly.
7. Tell him to come home at four o'clock.
8. Tell John to place the chair behind the table.
9. Introduce your wife, son, and daughter.
10. Say that you are going to study history at the university.
11. Say that you would like to stay a few weeks.
12. Say that you would like to learn Dutch.
13. Say that dinner isn't ready as yet.
14. Say that you find something almost impossible to believe.
15. Say that something is almost impossible to learn.
16. Say that you are tired.
17. Ask a student what the teacher's name is.
18. Ask how many students there are in the class.
19. Ask someone what is written on the board.
20. Ask mother what time we are going to eat?
21. Ask someone how he (she) is getting along.
22. Ask How many chairs are standing around the table.
23. Ask your friend John when he is going home.
24. Ask some students why they are learning the Dutch language.
25. Ask a student what time the Dutch class begins.

6. VOCABULARY

achter	behind
de Amerikaan	the American
bij (- 't raam)	by (-the window)
bij ons	at our house, with us
de bank	the school desk
't bord	the blackboard
boven	upstairs
't dakraam	the skylight
dan	then
dek (- de tafel)	set (-set the table)
dekken	to set
die	that
de dochter	the daughter
doen	to do
druk ('t - hebben)	busy (to be -)
eerst	first
't Engels	the English language
erg (druk)	very (busy)
't eten	the meal, food
eten	to eat
even	a moment
gaan eten	going to eat
ga zitten	sit down
gaan zitten	to sit down
geef	give
geloven	to believe
geschreven	written
geven	to give
graag	gladly, please
graag, (hij zou -)	_____ (he would like)
haast niet	scarcely, hardly
heel	very
heet, (hoe - je)	_____ (what is your name)
heten	to be named
hem	him, it
honger hebben	to be hungry
hun	their
jij	you
de jongen	the boy
de kamer	the room
't kamertje	the little room
kan, (hij -)	can, (he -)
kijkt u eens	just look
't kind	the child
de kinderen	the children
klein	small
de koffie	the coffee
't kopje	the cup
een kopje koffie	a cup of coffee
kunt, je -	can, you -

	lang		long
	leeg zijn	to	be empty
	leeg staan	to	be vacant
de	leerling	the	student
de	les	the	lesson
	logeren	to	lodge, stay
	maar		but
	maar even		just a moment
	mag, (hij -)		may (he -)
-t	meisje	the	girl
't	middageten	the	dinner (warm meal)
	misschien		perhaps
	moe (zijn)		tired, to be -
de	naam	the	name
	naast		next to, beside
	na (- vier uur)		after (time) after four
	niet waar		isn't, doesn't, etc.
	(hij komt, niet waar)		He's coming, isn't he
	nooit		never
	om (de tafel)		around (the table)
	onze		ours
	over tien minuten		in ten minutes
	paar, (een -)		few (a few, several, some)
de	plaats	the	place
't	raam	the	window
de	schoorsteenmantel	the	mantle-piece (fireplace)
	september		September
	staat (- leeg)		is vacant
de	stoel(en)	the	chair(s)
	studeren	to	study
de	tafel	the	table
	toch niet		not really
	uw		your
	vinden	to	find
	voor		in front of
	voorstellen		introduce
de	vriend	the	friend
de	vriendin	the	lady-friend
de	vrouw	the	woman, wife
	waar, niet -		(don't we)
	(we hebben boven een kamer)niet waar		(we have a room upstairs), don't we
	weer		again
	de week, weken	the	week, weeks
	wel, je zult wel		you probably are
	wel, ik heb wel honger		certainly, I - ám hungry
	welkom		welcome
't	woord	the	word
	zet, zetten		place, to place
de	zin	the	sentence
	zo(moeder)		there (mother)
	zo'n		such a
	zou, hij zou graag		he would like
	zult, je zult wel		(will) you must be

1.1 **gheśprek** **b̀ei dE doeáanE**

1. magh‿ìk uu ṕasp̀oort éevE^n z̀ien↑
2. hoe ĺang b̀leift uu in ńeedErĺant↑
3. igb̀en van ṕlan ńeeghE^n´maandE^n ´hier tE b́leivE^n↓
4. ẃaar g̀haat uu ẃoonE^n↑
5. ìk loozjeer bei fEḿielie in úutr̀echt↓
6. ńoev̀eel s̀tuks bEǵhaazje ńeptuu↑
7. v́ier s̀tuks mEńeer→deezE ḱofErs→d̀at faaĺies→en d̀ie ťas↓
8. en van ẃie iz‿d̀eezE śchreifmEshienE↑
9. óo jaa→d̀ie is óok‿fEn mei↓
10. ńept uu íets áantEg̀eevE^n↑
11. p̀ard́on mEńeer→ik vEŕstaa uu niet↓
12. ẁilt uu miśchien wat ĺangs̀aamEr praatE^n↑
13. ǹeem‿mE niet ḱwaalEk→uu bent ìmErs gheen ńeedErĺandEr↓
14. ťoch s̀preekt uu ǵhoet ńeedErĺants↓
    z̀ein uu óudErs ńeedErĺandErs↑
15. jaa→wE s̀preekE^n ťuis ǹoch‿f́aak ńeedErĺants↓
16. ńou bEǵhreip‿ik Et↓
17. ńeedErĺants is En ḿoejlEkE ťaal→v́int uu ńiet↑
18. jaa→dE ťaal is ḿoejlEk om tE ĺeerE^n↓
19. en h̀ept u ńiets áantEgheevE^n↑
20. ik ẁeet Et ńiet‿śeekEr→igd̀enk Et ńiet↓
21. er źitE^n aĺeen ḱleerE^n in Et‿f̀aĺies↓
22. álEs in dE ḱofErs is‿f̀oor éighE^n ghEb́ruik↓
23. ńeptuu g̀heen ḱaamEr̀aa of k̀aad́ootjEs b̀ei úu↑
24. ìk hep ǵheen ḱaamEr̀aa↓
    ìk hep ẃel En ṕaar ḱleinE k̀aad́ootjEs↓
25. ǹoev̀eel iz‿de ẃaardE van d̀ie k̀aad́ootjes↑
26. zE k̀ostE^n m̀aar v́eifEnt̀wintEch d́oĺar↓
27. Et śpeit mE ẃel→uu źult ínvoerr̀echtE^n moetE^n bEťaalE^n↓
28. ǹoev́eel moet ik bEťaalE^n↑
29. ťien ghuldE^n↓ Et d́oeáanEkanťoor iz‿d́aar ŕechts→uu kunt
    d́aar bEťaalE^n↓
30. d́ach mEńeer↓ v́eel plEźier in ńeedErĺant↓

1. BASIC SENTENCES

1.1 Gesprek (in Rotterdam) BIJ DE DOUANE

1. Douane: Mag ik uw paspoort even zien?
2. : Hoe lang blijft u in Nederland?
3. Jan : Ik ben van plan negen maanden hier te blijven.
4. Douane: Waar gaat u wonen?
5. Jan : Ik logeer bij familie in Utrecht.
6. Douane: Hoeveel stuks bagage hebt u?
7. Jan : Vier stuks meneer. Deze koffers, dat valies en die tas.
8. Douane: En van wie is deze schrijfmachine?
9. Jan : O ja, die is ook van mij.
10. Douane: Hebt u iets aan te geven?
11. Jan : Pardon, meneer. Ik versta u niet.
12. : Wilt u misschien wat langzamer praten.
13. Douane: Neem me niet kwalijk. U bent immers geen Nederlander?
14. : Toch spreekt u goed Nederlands. Zijn uw ouders Nederlanders?
15. Jan : Ja, we spreken thuis nog vaak Nederlands.
16. Douane: Nou begrijp ik 't.
++++++++++
17. : Nederlands is een moeilijke taal, vindt u niet?
18. Jan : Ja, de taal is moeilijk om te leren.
19. Douane: En hebt u niets aan te geven?
20. Jan : Ik weet 't niet zeker. Ik denk 't niet.
21. : Er zitten alleen kleren in 't valies.
22. : Alles in de koffers is voor eigen gebruik.
23. Douane: Hebt u een camera of cadeautjes bij u?
24. Jan : Ik heb geen camera. Ik heb wel een paar kleine cadeautjes.
25. Douane: Hoeveel is de waarde van die cadeautjes?
26. Jan : Ze kosten maar vijfentwintig dollar.
27. Douane: Het spijt me wel. U zult invoerrechten moeten betalen.
28. Jan : Hoeveel moet ik betalen?
29. Douane: Tien gulden. Het douanekantoor is daar rechts. U kunt daar betalen.
30. : Dag meneer. Veel plezier in Nederland.

1.1 Conversation AT THE CUSTOMS

1. Custom's Official: May I please see your passport?
2. : How long are you staying in the Netherlands?
3. John : I intend to stay here for nine months.
4. Official: Where are you going to live?
5. John : I'm staying with relatives in Utrecht
6. Official: How many pieces of baggage do you have?
7. John : Four, sir. These trunks, that suitcase and that briefcase.
8. Official: And whom does that typewriter belong to?
9. John : Oh, yes, that's mine too.
10. Official: Do you have anything to declare?
11. John : I beg your pardon, sir. I don't understand you.
12. : Would you mind speaking a little slower.
13. Official: Excuse me. After all, you aren't a Dutchman, are you?
14. : Yet you speak Dutch well. Are your parents Dutch?
15. John : Yes, we still often talk Dutch at home.
16. Official: Now I understand.
17. : Dutch is a difficult language to learn, don't you think?
18. John : Yes, the language is difficult to learn.
19. Official: Don't you have anything to declare?
20. John : I don't know for sure. I don't think so.
21. : There are only clothes in the suitcase.
22. : Everything in the trunks is for my personal use.
23. Official: Do you have a camera or presents with you?
24. John : I don't have a camera. I do have a few small presents.
25. Official: What is the value of those presents?
26. John : They only cost twenty-five dollars.
27. Official: I'm sorry. You will have to pay import duty.
28. John : How much do I have to pay?
29. Official: Ten guilders. The custom's office is to the right. You can pay there.
30. : Good-bye, sir. Enjoy yourself in the Netherlands.

1.2 Miscellaneous Expressions

1.2a Greetings

Tot ziens!	So long!
Tot kijk!	So long!
Tot straks!	See you later!
Tot morgen!	See you tomorrow!

1.2b. Directions

rechts	to the right
links	to the left
rechtuit	straight ahead
Ga hier links.	Go to the left here.
Gaat u hier links.	Go to the left here.
Ga daar rechts.	Go to the right there.
Ga maar rechtuit.	Just go straight ahead.
Gaat u maar rechtuit.	Just go straight ahead.

1. 3 Numbers

Tel van 0 tot 19: nul, een, twee, drie, vier vijf, zes, zeven, acht, negen, tien, elf, twaalf, dertien, veertien, vijftien, zestien, zeventien, achttien, negentien.	Count from 0 to 19: zero, one, two, three, four, five, six, seven, eight, nine, ten, eleven, twelve, thirteen, fourteen, fifteen, sixteen, seventeen, eighteen, nineteen.
Tel van 20 tot 100 in tientallen: twintig, dertig, veertig, vijftig, zestig, zeventig, tachtig, negentig, honderd.	Count from 20 to 100 in tens: twenty, thirty, forty, fifty, sixty, seventy, eighty, ninety, one hundred.
Hoe zeg je:	How do you say:
21 eenentwintig,	twenty-one,
22 tweeëntwintig	twenty- two,
33 drieëndertig	thirty-three
44 vierenveertig	forty-four
55 vijfenvijftig	fifty-five
66 zesenzestig	sixty-six
77 zevenenzeventig,	seventy-seven
88 achtentachtig	eighty-eight
99 negenennegentig	ninety-nine
100 honderd	one hundred
101 honderdeen	one hundred one
102 honderdtwee	one hundred two
105 honderdvijf, honderd en vijf	one hundred five
200 tweehonderd	two hundred
205 tweehonderdvijf	two hundred five
1964 negentienhonderd vierenzestig	nineteen hundred sixty-four.

$6 + 7 = 13$	Zes en zeven is dertien.
$16 + 0 = 16$	Zestien plus nul is zestien.
$13 + 14 = 27$	Dertien en veertien is zevenentwintig.
$28 - 7 = 21$	Achtentwintig min zeven is eenentwintig.
$88 - 8 = 80$	Achtentachtig min acht is tachtig.
$3 \times 5 = 15$	Driemaal vijf is ~~der~~vijftien.
$9 \times 1 = 9$	Negenmaal een is negen.
$8 \div 2 = 4$	Acht gedeeld door twee is vier.
$33 \div 11 = 3$	Drieëndertig gedeeld door elf is drie.

Sommen maken = to do arithmetic problems

+ = en: "and"

+ = plus: "plus"

− = min: "minus"

x = maal: "times"

÷ = gedeeld door: "divided by"

1.4 Vragen over het Gesprek

1.	Is Jan nog in Amerika?	Nee, hij is in Nederland.
2.	Waar is Jan dan?	Hij is in Rotterdam bij de douane.
3.	Met wie praat Jan?	Hij praat met een van de douanen.
4.	Is Jan van plan lang in Nederland te blijven?	Hij is van plan negen maanden in Nederland te blijven.
5.	Waar gaat hij wonen?	Hij gaat in Utrecht wonen.
6.	Bij wie gaat hij logeren?	Hij gaat bij familie logeren.
7.	Hoeveel stuks bagage heeft Jan?	Vijf stuks: twee koffers, een valies, een tas, en een schrijfmachine.
8.	Spreekt de douane Nederlands of Engels?	Hij spreekt Nederlands.
9.	Verstaat Jan de douane?	Hij verstaat hem niet.
10.	Waarom verstaat hij de douane niet?	De douane spreekt te vlug.
11.	Wat vraagt Jan aan de douane?	Wilt u alstublieft wat langzamer spreken.
12.	Verstaat de douane Jan niet?	Hij verstaat hem wel.
13.	Is Jan een Nederlander?	Nee, hij is een Amerikaan.

14.	Spreekt Jan thuis ooit Nederlands?	Hij spreekt thuis vaak Nederlands.
15.	Met wie spreekt hij dan Nederlands?	Hij spreekt met zijn ouders Nederlands.
16.	Is Nederlands een moeilijke taal?	Ja, de taal is moeilijk.
17.	Vindt Jan de taal moeilijk?	Hij vindt de taal moeilijk om te leren.
18.	Heeft Jan iets aan te geven?	Hij weet het niet zeker.
19.	Wat zit er in het valies van Jan?	Er zitten alleen kleren in het valies.
20.	Heeft Jan een camera?	Nee, hij heeft geen camera.
21.	Heeft Jan ook geen cadeautjes in zijn tas?	Ja, hij heeft wel een paar kleine cadeautjes in zijn tas.
22.	Hoeveel kosten die cadeautjes?	Ze kosten maar vijfentwintig dollar.
23.	Wat moet Jan aangeven?	Hij moet de cadeautjes aangeven.
24.	Moet hij zijn schrijfmachine ook aangeven?	Nee, die is voor eigen gebruik.
25.	Wat spijt Jan?	Hij moet invoerrechten betalen.
26.	Hoeveel moet hij betalen?	Hij moet tien gulden betalen.
27.	Waar moet hij betalen?	Hij moet op het douanekantoor betalen.
28.	Waar is het douanekantoor?	Het is rechts.
29.	Heeft Jan veel plezier op het douanekantoor?	Ik denk het niet.

1.5 Landen en Talen	Countries and Languages
Welke talen spreken ze in Europa?	Which languages do they speak in Europe?
In Engeland spreken ze Engels.	In England they speak English.
In Frankrijk spreken ze Frans.	In France they speak French.
In Duitsland spreken ze Duits.	In Germany they speak German.
In Italië spreken ze Italiaans.	In Italy they speak Italian.
In Nederland spreken ze Nederlands.	In the Netherlands they speak Dutch.
In België spreken ze Nederlands en Frans.	In Belgium they speak Dutch and French.
In Rusland spreken ze Russisch.	In Russia they speak Russian.

2 GRAMAR: SOUNDS AND FORMS

2.1 Sound, Spelling, Stress

2.1a Foreign Loan Words

There are very many foreign loan words in the Dutch language, especially French and English. The pronunciation and spelling of such words requires special attention . The following examples have occurred in the basic sentences.

student	/stuud́ent/	pardon	/pard́on/
universiteit	/ùunieversiet́eit/	cadeautje	/kaad́ootje/
douane	/doeáanE/	plezier	/plEźier/
bagage	/bag̈haazjE/	valies	/vaaĺies/
machine	/maśhienE/	familie	/faaḿielie/
studeren	/stud́eerE^n/		
logeren	/loozj́eerE/	camera	/ḱaamEraa/

In foreign words stress is generally on the final (or later) syllable.

Observe the following spelling peculiarities:

camera, cadeautje c = /k/ before a
machine ch = /sh/
bagage, logeren g = /zj/
douane ou = /oe/
cadeau(tje) eau = /oo/
studeren, logeren eren = /eerE^n/

2.1b Unstressed Prefixes: be, ge, ver

betalen	/bEt́aalE^n/	geschiedenis	/ghEśchiedEnis/
begrijpen	/bEǵhreipE^n/	geloven	/ghEĺoovE^n/
verstaan	/vErśtaan/	gebruik	/ghEb́ruik/

The prefixes be, ge, ver are always unstressed. The syllable following the prefix receives primary stress. Contrast this with the stressed prefix in as in ínv̀oerŕechten.

2.1c Cardinal numbers: 11, 12, 60, 70, 22, 33

elf	/elEf/	twaalf	/twaalEf/
zestig	/sestEgh/	zeventig	/seevEntEgh/

There is a very short weak schwa sound (don't exaggerate it) between the l and f of elf, twaalf.

The initial z of zestig and zeventig is pronounced s. The suffix tig has a schwa vowel /tEgh/

˝tweeënt́wintig	t́wenty-˝two
ˊdrieënd́ertig	t́hirty-˝three

Compare the stress patterns in these Dutch and English number combinations. Note that in both languages the variable number (2,3) in the combination receives slightly greater stress. However, since the number sequence is reversed, the stress pattern is also!

2.1d Syllable division mark: ¨

tweeëntwintig drieëndertig vierenveertig

The ¨ is a syllable division mark used in conventional orthography to indicate the beginning of a new syllable, particularly within a vowel sequence in which there can be doubt where the next syllable should begin.

2.1e oe + i = oej oo + i = ooj

moeilijk /moejlEk/ mooi = /mooj/

After the vowels oo, oe, (aa) the i is pronounced like j.

2.1f dt = t

vind /vint/ vindt /vint/

Verb stems ending on d (vind) do add the t inflection in the second and third persons: jij vindt, hij vindt; dt is pronounced t, however.

2.2 Noun Plurals: s

Alles in de koffers is voor eigen gebruik. 5.1.22
Zijn uw ouders Nederlanders? 5.1.14
Hebtu geen camera of cadeautjes bij u? 5.1.23
Deze schrijfmachines zijn van mij.

You will recall that the regular plural ending in Dutch is en (cf. noun plural 4.2.3)

Certain noun groups take an s plural. These include:

a. Nouns of two or more syllables which end in unstressed el, er, en, em:

tafels keukens "kitchens"
koffers bezems "brooms"

b. Nouns with the diminutive ending je /jE/:

cadeautjes pakjes

c. Certain other nouns ending on unstressed e /E/:

schrijfmachines postbodes

2.3 Pronouns: Object Form (stressed)

Ik heb wel honger. 4.1.4	I am hungry.
Die is ook van mij. 5.1.9	That belongs to me too.

The personal pronouns have subject (ik) and object forms (mij). Most of the forms have occurred in the basic sentences already.

As the second sentence illustrates, the pronoun following a preposition may be (and often is) stressed. If the pronoun has two forms, the emphatic form is required.(cf.4.2.5) Here follows a listing of the object forms of the pronouns:

Die is van mij.	Die is van ons.
Die is van jou.	Die is van jullie.
Die is van u.	Die is van u.
Die is van hem. Die is van haar.	Die is van hem.

3. SENTENCE PATTERNS

3.1 Auxiliary verb + infinitive

Hij wil in de herfst naar Nederland komen. 3.1.25	He wants to come to the Netherlands in the fall.
Jij kunt ook nooit iets vinden. 4.1.16	You can never find a thing.
Wat wil hij hier doen? 4.1.21	What does he want to do here?
Hij zou graag bij ons logeren. 4.1.24	He would like to stay with us
Hij gaat hier aan de universiteit geschiedenis studeren. 4.1.22	He is going to study history here at the university.
Mag ik uw paspoort even zien? 5.1.1	May I see you pass port a moment.
Wilt u misschien wat langzamer praten. 5.1.12	Could you talk a little slower.
U zult invoerrechten moeten betalen. 5.1.27	You will have to pay import duty.
Hoeveel moet ik betalen? 5.1.28	How much do I have to pay?

A number of verbs, but especially the modals (can, may, shall, will, must), are frequently used as auxiliary verbs with an infinitive. Contrast the word order of this construction in the Dutch and English sentences above. In the English sentence, the auxiliary and infinitive are kept close together. In the Dutch sentence the infinitive generally occupies final position. We shall call the auxiliary infinitive pattern a frame construction hereafter.

3.2 Negation of the Frame Construction

Ik kan hem niet vinden. 4.1.15 I can't find it.

Niet often precedes the infinitive complement.

4. WORD STUDY

4.1 Compound Nouns

The following compound nouns have occurred in the Basic Sentences:

de briefkaart 2.1.11	the post card, postcard
de schoorsteenmantel 4.1.14	the mantle piece
't middageten 4.1.9	the noon meal (dinner)
't dakraam 4.1.26	the skylight
de invoerrechten 5.1.27	the import duty
't douanekantoor 5.1.28	the customs office

New nouns may be formed in Dutch and English through the joining of two existing nouns. In English such a new compound noun is often written as two words. When two words are joined to form a new noun in Dutch, the new noun is always written as a single word. Observe that the grammatical gender of the new noun is that of the last word in the compound:

de brief	+ de kaart	de b́riefk̀aart
de śchoors̀teen	+ de ḿantel	de schoors̀teenḿantel
de ḿidd̀ag	+ 't eten	't ḿidd̀agéten
't dak	+ 't raam	't d́akr̀aam
de ínv̀oer	+ de ŕechten	de ínv̀oerŕechten
de douáne	+ 't kant́oor	't douánek̀ant́oor

Primary stress in the words making up the compound remains intact.

4.2 is van = belongs to; van: Possessor Preposition

En van wie is deze schrijfmachine? 5.1.8	And to whom does this typewriter belong? And who does this typewriter belong to?
O ja, die is ook van mij. 5.1.9	Oh yes, that belongs to me too. Oh yes, that's mine too.

The preposition van is used to indicate possession in Dutch. Note that the English equivalent of the verb phrase is van mij can be either: is mine or belongs to me. It is but natural that a stressed pronoun (mij) should follow the verb in this construction.

Compare and contrast the meaning van wie is in the following question:

Van wie is de brief? 3.1.16	Who is the letter from? Who does the letter belong to?

Any possible ambiguity in the meaning of the second sentence would normally be clarified by the context.

4.3 Wel - emphatic adverb

Ik heb wel een paar kleine cadeautjes. 5.1.24	I do have a few small presents.
Ik heb wel honger. 4.1.4	I am (certainly) hungry.
Het spijt me wel. 5.1.27	I am certainly sorry.
Dank u wel mevrouw.2.1.2a10	Thank you very much, ma'am.
Kom je? Jawel.	Are you coming? Yes, indeed.
Hij komt niet, maar zij wel.	He isn't coming, but she is.
Je zult wel moe zijn, na zo'n lange, drukke dag. 4.1.3	You must be tired after such a long busy day.

The stressed adverb wel can be used to make an affirmation stronger or more emphatic. The degree of emphasis may vary. Wel is especially emphatic when a negation precedes. Note the variety of English equivalents for wel.

A combination of the verb zullen + wel expresses strong probability.

4.4 Idioms

4.4a Van plan zijn: to intend

Ik ben van plan negen maanden hier te blijven. 5.1.3	I intend to stay here for nine months. (I plan on staying here for nine months).

Van plan zijn = to intend, to plan (on)
[redacted] van plan zijn is always accompanied by te + infinitive which takes final place in the sentence.

4.4b Het spijt me

Het spijt me wel. 5.1.27	I am certainly sorry.
Het spijt hem.	He is sorry.
Het spijt haar	She is sorry.
Spijt het je?	Are you sorry?
Spijt het jullie?	Are you sorry?
Het spijt ons.	We are sorry.

Observe that the idiom begins with het and takes an object, usually a pronoun.

4.4c Begrijpen, Weten, Denken + het

Nou begrijp ik het! 5.1.16	Now I understand!
Ik weet het niet zeker.5.1.20	I don't know for sure.
Ik denk het niet. 5.1.20	I don't think so.

Observe that the pronoun object het ('t) is regularly included with the verbs begrijpen, weten, denken, provided there is not a noun object.

4.4d een kopje koffie; (hoeveel) stuks bagage

Wil je misschien eerst een kopje koffie?4.1.8	Do you perhaps want a cup of coffee first?
Hoeveel stuks bagage hebt u? 5.1.6	How many pieces of luggage do you have?

Take note that there is no preposition in the Dutch underlined phrases.

4.5 Lexical Items

4.5a Vinden: to think, to find

't Nederlands is een moeilijke taal, vindt u niet? 5.1.17	Dutch is a difficult language don't you think?
Ik vind het erg moeilijk.	I think it's very difficult. I find it very difficult.

Vinden is often used with the meaning: to think, to regard, to find.

4.5b Hoeveel: how much, how many

Hoeveel stuks bagage hebt u? 5.1.6	How many pieces of luggage do you have?
Hoeveel leerlingen zitten er in deze klas? 3.1.2a23	How many students are there in this class?
Hoeveel moet ik betalen?	How much must I pay?
Hoeveel is de waarde van die cadeautjes? 5.1.25	How much (what) is the value of those presents?

The question word hoeveel means both how many and how much.

4.5c Verstaan-Begrijpen: to understand

Pardon meneer. Ik versta u niet. 5.1.11 Wilt u wat langzamer praten.	I beg your pardon, sir. I don't understand you. Will you talk a little slower.
Zijn uw ouders Nederlanders? Ja, we spreken thuis nog vaak Nederlands.	Are your parents Dutch? Yes, we still often talk Dutch at home.
Nou begrijp ik 't. 5.1.16	Now I understand.

Verstaan means to understand, that is, to hear and follow what is being spoken.

Begrijpen also means to understand, but it connotes ability to comprehend subject matter, quite apart from whether it is spoken or written.

4.5d Geen: not a, not any, no

U bent immers geen Nederlander. 5.1.13	After all, you are not a Dutchman.
Ik heb geen camera. 5.1.24	I don't have a camera.
Ik heb geen cadeautjes.	I don't have any presents. I have no presents.
Ik kan geen woord verstaan.	I can't understand a word.
Ik versta geen Engels.	I don't understand any English.

The negator geen may mean not a, not any, no

4.5e een paar: a few, a couple (of)

Ik heb wel een paar kleine cadeautjes. 5.1.24	I do have a few small presents.

Paar means a few or several, except when specific reference is made to a couple (of persons, animals) or to things which exist as a pair.

het paar = the couple
een paar schoenen = a pair of shoes

4.5f Zitten

Er zitten alleen kleren in 't valies. 5.1.21	There are only clothes in the suitcase.

Zitten is used idiomatically with the meaning: to be in, inside of. This is true especially when reference is made to things which are inside a container, box, case, pocket, etc.

5. PATTERN DRILLS

5.1 Substitution Drill

1. Waar is de brief?

the present, the baggage,	het cadeautje, de bagage,
the trunk, the camera,	de koffer, de camera,
the passport,	het paspoort,
the suitcase,	het valies,
the guilder,	de gulden,
the briefcase	de tas
the typewriter,	de schrijfmachine,
the customs office	het douanekantoor

2. Waar zijn de brieven

the clothes, the presents	de kleren, de cadeautjes
the trunks, the passports,	de koffers, de paspoorten,
the briefcases,	de tassen,
the suitcases,	de valiezen,
the rooms,	de kamers,
the customs officers,	de douanen,
the parents, the men,	de ouders, de mannen,
the women,	de vrouwen,
the boys, the girls	de jongens, de meisjes
the typewriters,	de schrijfmachines
the offices	de kantoren

3. Ik ben van plan negen maanden hier te blijven.

a week, two weeks	een week, twee weken
a month, a few months	een maand, een paar maanden

4. Ik logeer bij familie in Utrecht.

my friend	mijn vriend logeert,
he	hij logeert,
the boys	de jongens logeren
they	ze logeren
my girl-friend	mijn vriendin logeert
she	ze logeert

5. De schrijfmachine is van mij.

(belongs)	
to my brother,	van mijn broer,
to him	van hem
to his sister	van zijn zuster
to her	van haar
to the students	van de studenten
to them	van hen
to us	van ons

6. Ik versta u niet.

the teacher, him	de leraar, hem
the girl, her	het meisje, haar
these Dutchmen	deze Nederlanders
them	ze

7. Van wie zijn deze koffers?

these suitcases,	deze valiezen
these briefcases	deze tassen
these trunks	deze koffers
these books	deze boeken
these presents	deze cadeautjes
these typewriters	deze schrijfmachines
these clothes	deze kleren
these passports	deze paspoorten

8. We spreken thuis vaak Nederlands.

ik	ik spreek,
onze ouders	onze ouders spreken
mijn moeder	mijn moeder spreekt
hun dochters	hun dochters spreken
zijn vader	zijn vader spreekt

9. Ik heb geen camera.

briefcase, trunk,	tas, koffer,
typewriter, passport,	schrijfmachine, paspoort,
girl-friend,	vriendin,
presents, trunks,	cadeautjes, koffers,
suitcase, suitcases	valies, valiezen,
books, daughters	boeken, dochters,
chair, book	stoel, boek

10. Ze kosten maar vijfentwintig gulden.

f. 15	vijftien gulden
f. 35	vijfendertig gulden
f. 45	vijfenveertig gulden
f. 55	vijfenvijftig gulden
f. 65	vijfenzestig gulden
f. 75	vijfenzeventig gulden
f. 85	vijfentachtig gulden
f. 95	vijfennegentig gulden
f. 100	honderd gulden

11. Hoeveel is de waarde van die cadeautjes?

those suitcases,	die valiezen,
those trunks,	die koffers,
those books	die boeken,
those typewriters,	die schrijfmachines,
those clothes,	die kleren,
those chairs, briefcases	die stoelen, die tassen,
those tables,	die tafels,
those presents	die cadeautjes

12. Het douanekantoor is rechts.

to the left	links
straight ahead	rechtuit

13. De taal is moeilijk om te leren.

the lesson, the words	de les, de woorden,
the lessons, the answer,	de lessen, het antwoord,
the question, the answers,	de vraag, de antwoorden,
the questions,	de vragen,
the conversation	het gesprek,
the conversations,	de gesprekken,
the sentence	de zin,
the sentences,	de zinnen,
de taal	the language

14. Ze kosten maar vijfenzeventig gulden.

the present costs,	het cadeautje kost,
it costs,	het kost,
the trunks cost,	de koffers kosten,
they cost,	ze kosten,
the trunk costs	de koffer kost
it costs	hij kost
the suitcase costs	het valies kost
it costs	het kost
the briefcase costs,	de tas kost
it costs	hij kost

15. U kunt daar betalen.

sit, write,	zitten, schrijven,
eat, sit down	eten, gaan zitten,
look, stay (lodge)	kijken, logeren,
remain, read	blijven, lezen,
talk, pay	praten, betalen,
study, stand	studeren, staan.

5.2 Variation Drills

1. Hoeveel moet ik betalen?

Do I have to pay?	Moet ik betalen?
When do I have to pay?	Wanneer moet ik betalen?
Where do I have to pay?	Waar moet ik betalen?
Where do I have to pay the import duty?	Waar moet ik de invoerrechten betalen?
Do I have to pay import duty?	Moet ik invoerrechten betalen?
Do I have to pay ten guilders?	Moet ik tien gulden betalen?
Why do I have to pay import duty?	Waarom moet ik invoerrechten betalen?

2. U kunt daar betalen.

You can eat here.	U kunt hier eten.
You can sit here.	U kunt hier zitten.
You can write there.	U kunt daar schrijven.
You can stay here.	U kunt hier blijven
You can look (over) there.	U kunt daar kijken.
You can pay there to the right.	U kunt daar rechts betalen.
You can sit down here to the left.	U kunt hier links gaan zitten

3. U zult invoerrechten moeten betalen.

You will have to write a letter.	U zult een brief moeten schrijven.
You will have to count the books.	U zult de boeken moeten tellen.
You will have to pay ten guilders.	U zult tien gulden moeten betalen.
You will have to believe me.	U zult me moeten geloven.
You will have to study the lessons.	U zult de les moeten leren.
You will have to find the trunks.	U zult de koffers moeten vinden.

4. Hoe lang blijft u in Nederland?

How long is he staying in America?	Hoe lang blijft hij in Amerika?
How long are you (pl.) staying in England?	Hoe lang blijven jullie in Engeland.
Is she staying long?	Blijft ze lang?
Are you (fam.) staying in France long?	Blijf je lang in Frankrijk?
How long are you (pol.) staying in the United States?	Hoe lang blijft u in de Verenigde Staten?
I am staying three weeks.	Ik blijf drie weken.
They are staying in the Netherlands (for) nine months.	Ze blijven negen maanden in Nederland.

5. Ik ben van plan negen maanden hier te blijven.

They intend to stay there (for) one month.	Ze zijn van plan een maand hier te blijven.
We intend to stay there (for) six weeks.	We zijn van plan zes weken daar te blijven.
How long is he intending stay?	Hoe lang is hij van plan te blijven?
Where are they intending to stay?	Waar zijn ze van plan te blijven?
Are you (fam.) intending to stay long?	Ben je van plan lang te blijven?

6. Waar gaat u wonen?

Where is he going to stay (lodge)?	Waar gaat hij logeren?
Where are you (pol.) going to live?	Waar gaat u wonen?
When are we going to eat?	Wanneer gaan we eten?
When are you going to write the letter?	Wanneer ga je de brief schrijven?
Who is going to live in Utrecht?	Wie gaat in Utrecht wonen?
Why are you (fam.) going to live in Utrecht?	Waarom ga je in Utrecht wonen?
Where are you (fam.) going to sit?	Waar ga je zitten?

7. Hoeveel stuks bagage hebt u?

How many languages does he speak?	Hoeveel talen spreekt hij?
How much does the typewriter cost?	Hoeveel kost de schrijfmachine?
How many suitcases does he have?	Hoeveel valiezen heeft hij?
How many pieces of luggage do you(pl.fam.) have?	Hoeveel stuks bagage hebben jullie?
How many students are learning Dutch?	Hoeveel studenten leren Nederlands?
How much do I have to pay?	Hoeveel moet ik betalen?

8. De taal is moeilijk om te leren.

The book is hard to read.	Het boek is moeilijk om te lezen.
Are the conversations difficult to learn?	Zijn de gesprekken moeilijk om te leren?
It is difficult to learn the language.	Het is moeilijk om de taal te leren.
Is it difficult to speak Dutch?	Is het moeilijk om Nederlands te spreken?
The language is difficult to speak.	De taal is moeilijk om te spreken.
The sentence is difficult to read.	De zin is moeilijk om te lezen.
The sentences on the blackboard are difficult to read.	De zinnen op het bord zijn moeilijk om te lezen.

9. Er zitten alleen kleren in het valies.

There are only books in the trunks.	Er zitten alleen boeken in de koffers.
There is a typewriter in the trunk.	Er zit een schrijfmachine in de koffer.
There are three presents in the briefcase.	Er zitten drie cadeautjes in de tas.

10. Alles in de koffers is voor eigen gebruik.

Everything in the suitcases is for my own use.	Alles in de valiezen is voor eigen gebruik.
Is everything in the briefcase for your own use?	Is alles in de tas voor eigen gebruik?
The typewriter is also for my own use.	De schrijfmachine is ook voor eigen gebruik.

11. Hebt u cadeautjes bij u?

I don't have a camera.	Ik heb geen camera.
I don't have a camera with me.	Ik heb geen camera bij me.
I don't have any trunks with me.	Ik heb geen koffers bij me.
I do have a few small presents with me.	Ik heb wel een paar cadeautjes bij me.
Don't you (pol.) have any luggage with you?	Hebt u geen bagage bij u?
We don't have any trunks with us.	We hebben geen koffers bij ons.
Don't you (fam.) have any suitcases with you?	Heb je geen valiezen bij je?

12. Deze schrijfmachine is van mij.

The trunks belong to her.	De koffers zijn van haar.
The briefcase belongs to him.	De tas is van hem.
Who does the passport belong to?	Van wie is het paspoort?
Does the camera belong to you? (pol.)	Is de camera van u?
The typewriter belongs to me too.	De schrijfmachine is ook van mij.
Does the package belong to you (fam.s.)	Is het pakje van jou?
To whom do the clothes belong?	Van wie zijn de kleren?
They belong to the students.	Ze zijn van de studenten.
They belong to them.	Ze zijn van hen.
Do these books belong to you (fam. pl.)?	Zijn deze boeken van jullie?

13. Ik logeer bij familie in Utrecht.

Where are you (s.f.) lodging?	Waar logeer je?
I am staying with friends.	Ik logeer bij vrienden.

14. Mag ik uw paspoort even zien?

May I see your book a moment?	Mag ik uw boek even zien?
May I read it?	Mag ik het lezen?
May I come this evening?	Mag ik vanavond komen?
May I know your answer?(pol.)	Mag ik uw antwoord weten?

6. VOCABULARY

	aangeven, iets -	to declare (customs)
	achttien	eighteen
	alles	everything
de	bagage	the luggage
't	beetje	the bit
	begrijpen	to understand
	België	Belgium
	bij de douane	at the customs
	bij familie	with relatives
	blijven	to stay, remain
't	cadeau	the present
't	cadeautje	the small present
de	camera	the camera
	daar	there
	dat	that
	denken	to think
	dertien	thirteen
	dertig	thirty
	deze	this, these
	die	that, those
	die	that, those
	dit	this
de	dollar	the dollar
de	douane	the customs (officer)
't	Duits	German, the German language
	Duitsland	Germany
	eenentwintig	twenty-one
	eigen	own
	even	a moment
	Europa	Europe
't	Frans	French
't	gebruik	the use
	geen	not a, any, no, none
de	gulden	the guilder
	half	half
	heel goed	very well
	helemaal niet	not at all
	hen	them
	hoeveel	how much, how many
	honderd	one hundred
	immers	after all, indeed
de	invoerrechten	the import duty
't	Italiaans	Italian
	Italië	Italy
	jou, van jou	you, yours
	jullie, van jullie	you, yours
de	koffer	the trunk
de	kleren	the clothes
	kosten	to cost
	kwalijk, neem me niet -	I beg your pardon
't	land	the country

	langzamer			more slowly	
de	leraar		the	teacher	
	links			to the left	
de	maand		the	month	
	maar			only	
	mag			may	
	misschien			perhaps	
	moeilijk			difficult	
	morgen			tomorrow	
	negentien			nineteen	
	negentig			ninety	
	nog			still	
	nul			zero	
	om te + infinitive			in order to + infinitive	
	ons			us	
de	ouders		the	parents	
	een paar			a few, several	
't	paar		the	pair	
't	paspoort		the	passport	
't	plan, van - zijn		to	intend	
't	plezier (veel -)		the	pleasure, good time(enjoy yourself)	
	rechts			to the right	
	rechtuit			straight ahead	
't	Russisch			Russian	
	Rusland			Russia	
't	schrift		the	note-book	
de	schrijfmachine		the	typewriter	
de	som		the	arithmetic problem	
't	Spaans			Spanish	
	Spanje			Spain	
	spijten, 't spijt me			to be sorry, I'm sorry	
't	stuk, een stuk bagage			the piece, a piece of luggage	
de	taal		the	language	
	tachtig			eighty	
de	tas		the	briefcase	
	tellen			to count	
	toch			still, nevertheless	
	twintig			twenty	
	vaak			often	
't	valies		the	suitcase	
	van mij			mine	
	veel			much, many	
	veertien	veertig		fourteen	forty
	verkeerd			wrong	
	vijftien	vijftig		fifteen	fifty
	voor			for	
de	waarde		the	value	
	weten		to	know	
	wonen		to	live, dwell	
	zeker			certain, sure	
	zestien	zestig		sixteen	sixty
	zeventien	zeventig		seventeen	seventy
	zien		to	see	

1.1 ghEśprek naar Et staaśjon

1. ẁiljE met dE t́ram of met dE b́us naar Et staaśjon↑
2. k̀unE^n wE ńiet met En t́aksie↑
3. Et ḱan ẁel→maar tis ńoghal d́uur↓
4. ĺaatE^n wE t́och m̀aar En t́aks̀ie ńeemE^n↓
5. dit‿faaĺies‿f́an ḿei is óok‿śoo źwaar↓
6. ǵoet→ik ńeem óok ĺievEr En t́aks̀ie↓
7. ẃacht h́ier éevE^n→ dan źal ik h́em (Em) bEśtelE^n↓
8. wańeer vErt́rekt dE t́rein naar úut́recht
9. dat,ẃeet ik niet‿śeekEr→maar dE t́reinE^n ĺoopE^n d́ikwEls↓
   zE ǵhaan źeekEr t́weem̀aal per úur↓
10. en h̀oe ĺang d́uurt dE ŕeis naar úut́recht↑
11. d́riek̀wart́ier met de śtopt́rein→En h́alEv‿ùur met dE
    śnelt́rein↓
12. k̀unjE ẃerkElEk in En h́alEf ùur van rotEŕd́am naar´úùt́recht↑
13. j́aa→h́oĺant is ímErs En ḱlein ĺantjE↓
14. en h̀oe v́er ís Et d́an naar úut́recht ↑
15. onghEv́eer śestEch ḱieĺooḿeetEr↓
16. dan ŕeit die t́rein ẃel h́art→h́ondErtt́wintEch ḱiĺooḿeetEr per^{úur}↓
17. d́aar iz‿onzE t́aks̀ie ál↓ śtap maar ín↓
18. ẁat is Et‿f́reesElEk d́ruk obde ẃech↓
19. ḱeik èens al die fietsE^n→ b́romErs→v́rachtẁaaghE^{n}s→áut́oos→
20. ik‿śou hier ńiet ǵhraach óotooŕeidE^n↓
21. jaa→ŕotErd́am iz‿En d́rukE h́aavE^{n}stat↓`
    t́eidEns dE śpitsùurE^n is Et ẁel bieźondEr d̀ruk↓
22. ḱeik→h́ier zein wE ál aan Et sent́raal staaśjon↓
23. h́oev̀eel ḱost dE ŕit↑
24. t́wee ǵhuldE^n v́eiftEch→d́at is ńiet tE d́uur→h́e↑
25. źech ṕiet→ẃaar k̀an ik m̀ein t́reink̀aartjE ḱoopE^n↑
26. d́aar aan d́at ĺooḱet m̀oetjE jE ḱaartjE ḱoopE^n↓
    ḱoop En énkElE ŕeis naar úut́recht↓
    ik hep‿śelEf En rEt́oertjE ↓
    ik‿sal h́ier op jE ẃachtE^n ↓
27. źoo→Et ḱaartjE h́eb ik↓
    ẃat is soon ḱaartjE ḱlein↓
28. d́aarom h́eet Et óok En ḱaar(t)→t́jE

1. BASIC SENTENCES

1.1 Gesprek — NAAR 't STATION

1. Piet: Wil je met de tram of met de bus naar 't station?
2. Jan : Kunnen we niet met een taxi?
3. Piet: 't Kan wel. Maar 't is nogal duur.
4. Jan : Laten we toch maar een taxi nemen.
5. : Dit valies van mij is ook zo zwaar.
6. Piet: Goed. Ik neem ook liever een taxi.
7. : Wacht hier even, dan zal ik hem bestellen.
8. Jan : Wanneer vertrekt de trein naar Utrecht?
9. Piet: Dat weet ik niet zeker, maar de treinen lopen dikwijs; ze gaan zeker tweemaal per uur.
10. Jan : En hoe lang duurt de reis naar Utrecht?
11. Piet: Driekwartier met de stoptrein, een half uur met de sneltrein.
12. Jan : Kun je werkelijk in een half uur van Rotterdam naar Utrecht?
13. Piet: Ja. Holland is immers een klein landje.
14. Jan : En hoe ver is 't dan naar Utrecht?
15. Piet: Ongeveer zestig kilometer.
16. Jan : Dan rijdt die trein wel hard: honderdtwintig kilometer per uur!
17. Piet: Daar is onze taxi al. Stap maar in!

    +++++++
18. Jan : Wat is 't vreselijk druk op de weg!
19. : Kijk eens al die fietsen, brommers, vrachtwagens, auto's!
20. : Ik zou hier niet graag auto rijden.
21. Piet: Ja, Rotterdam is een drukke havenstad. Tijdens de spitsuren is 't wel bijzonder druk.
22. : Kijk, hier zijn we al aan 't Centraal Station.
23. Jan : Hoeveel kost de rit?
24. Piet: Twee gulden vijftig. Dat is niet te duur, hè?
25. Jan : Zeg Piet, waar kan ik mijn treinkaartje kopen?
26. Piet: Daar, aan dat loket, moet je je kaartje kopen.
    Koop een enkele reis naar Utrecht.
    Ik heb zelf een retourtje.
    Ik zal hier op je wachten.
27. Jan : Zo, 't kaartje heb ik. Wat is zo'n kaartje klein!
28. Piet: Daarom heet 't ook een kaartje!

1.1 Conversation TO THE STATION

1. Pete: Do you want to take the street-car or the bus to the station?

2. John: Can't we take a taxi?

3. Pete: It's possible. But it's rather expensive.

4. John: Let's take a taxi anyway.

5. : This suitcase of mine is so (very) heavy.

6. Pete: Fine. I would rather take a taxi too.

7. : Wait here a minute, then I'll order it.

8. John: When does the train for Utrecht leave?

9. Pete: I don't know for sure, but the trains run frequently; they certainly go twice an hour.

10. John: And how long does the trip to Utrecht take?

11. Pete: Three quarters of an hour with the slow train, a half hour with the express.

12. John: Can you really travel from Rotterdam to Utrecht in a half hour.

13. Pete: Yes, you can. After all, Holland is a small country.

14. John: And how far is it to Utrecht then?

15. Pete: About sixty kilometers.

16. John: Then that train does travel fast: hundred twenty kilometers per hour!

17. Pete: There's our taxi already. Just get in!

++++++

18. John: It certainly is awfully busy on the road!

19. : Just look at all those bicycles, motor bikes, trucks, cars!

20. : I wouldn't like to drive a car here.

21. Pete: Yes, Rotterdam is a busy port. During the rush hours it is especially busy.

22. : Look, here we are at the Central Station already.

23. John: How much does the ride cost?

24. Pete: Two guilders and fifty cents. That's not too expensive, is it?

25. John: Say Pete where can I buy my train ticket?

26. Pete: You must buy your ticket over there, at the ticket window.
Buy a one way ticket to Utrecht.
I myself have a round trip ticket.
I'll wait for you here.

27. John: There, I have the ticket. What a small ticket!

28. Pete: That's why it's called a "kaartje"!

1.2 Classroom Expressions

1.	Luister goed!	Listen carefully!
2.	Doe je boek open!	Open your book!
3.	Lees de eerste zin!	Read the first sentence!
4.	Let op je uitspraak!	Watch your pronunciation!
5.	Let op de intonatie!	Watch your intonation!
6.	Let op 't accent!	Watch the accent!
7.	Luister naar mij!	Listen to me!
8.	Luister goed naar mij!	Listen carefully to me!
9.	Doe de boeken dicht!	Close your books!
10.	Neem pen en papier!	Take pen and paper!
11.	Schrijf deze zin op!	Write down this sentence!
12.	Schrijf dit woord op!	Write down this word!
13.	Let op!	Pay attention!
14.	Doe de boeken open!	Open your books.
15.	Lees deze zinnen hardop!	Read these sentences out loud!
16.	Lees deze woorden hardop!	Read these words out loud!
17.	Neem nou een vel papier!	Now take a sheet of paper!
18.	Schrijf dit op!	Write this down!
19.	Schrijf dit op 't papier!	Write this on the paper!
20.	Neem je schrift!	Take your note-book!
21.	Schrijf dit in je schrift.	Write this in your note-book!
22.	Schrijf niet met potlood!	Don't write with a pencil!
23.	Schrijf met inkt!	Write with ink!
24.	Schrijf met inkt in je schrift!	Write in your note-book with ink!

1.3 Vragen Over het Gesprek

	Vraag	Antwoord
1.	Hoe kunnen de jongens naar 't station gaan?	Ze kunnen met de tram, de bus, of met de taxi.
2.	Hoe gaan ze naar 't station?	Ze nemen een taxi.
3.	Waarom gaan ze met een taxi?	't Valies van Jan is erg zwaar.
4.	Wat neemt Jan liever: de tram of de taxi?	Hij neemt liever een taxi.
5.	Wie bestelt de taxi?	Piet bestelt hem.
6.	Waar wachten Jan en Piet op?	Ze wachten op de taxi.
7.	Hoe vaak gaat er een trein naar Utrecht?	Er gaat tweemaal per uur een trein naar Utrecht.
8.	Hoe lang duurt de reis van Rotterdam naar Utrecht?	De reis duurt een half uur met de sneltrein.
9.	Hoe ver is het van Rotterdam naar Utrecht?	Ongeveer zestig kilometer.

10.	Hoe hard rijdt de trein?	Hij rijdt honderdtwintig kilometer per uur.
11.	Waarom is het druk op de weg?	Er zijn vreselijk veel fietsen, brommers, vrachtwagens, en auto's.
12.	Zou Jan in Rotterdam auto willen rijden?	Hij zou daar niet graag auto rijden.
13.	Wanneer is het in Rotterdam bijzonder druk?	Tijdens de spitsuren is het wel bijzonder druk.
14.	Hoeveel kost de rit naar het Centraal Station?	De rit kost twee gulden vijftig.
15.	Is dat duur?	Nee, dat is niet duur.
16.	Waar moet Jan zijn kaartje kopen?	Hij moet zijn kaartje aan het loket kopen.
17.	Koopt Jan een retourtje?	Nee, hij koopt een enkele reis.
18.	Waarom spreek je van een kaartje?	Zo'n kaartje is erg klein.

++++++

2. GRAMMAR: SOUNDS AND FORMS

2.1 Sounds, Spelling, Stress

2.1a Foreign Words

Several foreign loan words again occur in this lesson. Observe sound, spelling and stress in the following words:

de bus /bus/ de tram /trem/ /tram/ de kilometer
de auto /oot́oo/ de taxi /taksie/ /kielomeetEr/

't loḱet /looḱet/ 't ret́ourtje /rEt́oertje/
't Cent́raal Stat́ion /sent́raal staaśjon/

tram is generally pronounced /trem/ though /tram/ is also correct. Contrast stress in English: kil̂omet̂er
Dutch : ḱielòoḿeetEr

centraal: c = s before e
station : tion = sjon
taxi : x = ks

2.1b Dutch Words

1) ij = /E/ /ei/ /ie/

d́ikwijls /d́ikwEls/ kijk /keik/ b́ijźonder /b́ieźondEr/
v́resel̂ijk /v́reesEl̂Ek/
ẃerkel̂ijk /ẃerkEl̂Ek/

The suffix /lEk/ is always spelled lijk.
Bijzonder is also spelled biezonder
The vowel between two stressed syllables is a schwa: /werkElEk/

2) driekwartier /d̊riek̀wart́ier/

This compound is made up of the words drie and kwartier. Observe that the second syllable of kwartier which has the longer vowel also naturally receives stress, and retains it in the compound.

3) kijk een /k̀eikeens/ /keiEs/

BOTH pronunciations occur; the second is much more colloquial, and is less emphatic.

4) hè

Dat is niet te duur, hè? That's not too expensive, is it? hè /he / with a slightly rising pitch is in effect a short answer question which anticipates agreement in the response.

5) Assimilation moet je

Daar aan dat loket moet je /moetjE/ je kaartje kopen.

Note the assimilation in the underlined words; there is no pause between moet and je and the separate t and j sounds are assimilated to th /tj/ sound.

2.2 Intonation Patterns

Wil je met de tram of met de bus naar 't station?	ẁiljE med de t́rem of med de b́us naar Et staaśjon↑
Kunnen we niet met een taxi?	k̀unE^n wE ńiet met En t́aks̀ie↑
Ik neem ook liever een taxi.	ik neem óok l̀ievEr En t́aks̀ie↓
Rotterdam is een drukke havenstad.	ŕotErd̊am iz En d̊rukE h̀aavE^n stat↓
Wat is 't vreselijk druk op de weg!	wat is Et ′f̊reesElEk d̊ruk obdE ẃech↓
Wat is zo'n kaartje klein!	wat is soon k̀aartjE ḱlein↓

In general the declarative sentence has a descending pitch or melody. An interrogative statement generally has an ascending pitch near the end of the sentence. Exclamatory sentences may have descending or ascending pitch; they are especially distinguished by strong accent on key words.

2.3 Spelling Rules and Syllabification (summary)

Derivation of the verb stem from the infinitive or the infinitive from the verb stem is in accordance with the spelling principles which were set forth in Unit I. A summary of these rules follows:

2.1a Syllabification

1) In words with two medial consonants, syllable division generally occurs between the consonants: heb-ben, zeg-gen.

2) In words with one medial consonant, syllable division comes before the consonant: le-ren, e-ten, ko-men.

2.1b Open and Closed Syllables

1) A closed syllable ends on a consonant:
One syllable words: Jan, neef, uur, heb, zeg
Polysyllabic words: zeggen = zeg + gen; hebben = heb + ben

2) An open syllable ends on a vowel or diphthong:
One syllable words: ja, zo, nu, nou, wij
Polysyllabic words: le-ren, ko-men, lui-ste-ren, mei-sje

2.1c Spelling Rules

1) The single letters a, e, i, o, u represent short vowels in closed syllables: dat, het, dit, nog, rug, zeg, heb

2) The double letters aa, ee, oo, uu represent long vowels in closed syllables: staat, neef, ook, uur.

3) The single letters a, o, u represent long vowels in open syllables: ja, o, u
ta-fel, ko-men stu-dent

4) The single letter e represents a long vowel in an open stressed syllable when another syllable which begins with a consonant follows: e-ten, le-ren, de-ze.
The double letter ee represents a long vowel at the end of a word: mee, zee.
The single letter e represents the "schwa" sound in unstressed syllables: de, ze, we, je, me, deze, Nederland

5) Two identical consonants can never appear at the end of a word or syllable: hebben heb hebt
zeggen zeg zegt

6) Generally speaking the long or short quality of the stem vowel is retained in all other forms of the word. Exceptions to this rule will be discussed later.

7) The final consonant of a single vowel closed syllable must be doubled when a syllable is added (addition of an inflectional or suffixal ending beginning with a vowel): zeg-gen, heb-ben.

8) The final consonant of an unstressed syllable ending in er, el, ig is not doubled: luister-luisteren.

9) When a syllable is added to a double vowel closed syllable one of the stem vowels must be dropped: leer-leren; eet-eten.

10) Double stem vowels spelled with different letters such as ie, eu, oe, and diphthongs, ei, ui, ou, for example, are unchanged when another syllable is added.

2.4 Verb Conjugation

2.4a Modal Verbs

Hij wil in de herfst naar Nederland komen. 3.1.25
Wil je met de tram of met de bus naar 't station? 6.1.1
Wat wil hij hier doen? 4.1.21
Wilt u wat langzamer praten. 5.1.12

Kunnen we niet met een taxi? 6.1.2
't Kan wel. 6.1.3
Ik kan hem niet vinden. 4.1.3
Jij kunt ook nooit iets vinden. 4.1.16
U kunt daar betalen. 5.11.28
Ik zal hier op je wachten. 5.1.26
Je zult wel moe zijn. 4.1.3

Mag ik uw paspoort even zien? 5.1.1
Hoeveel moet ik betalen? 5.1.28

The modal verbs kunnen, mogen, moeten, willen, zullen are somewhat irregular in conjugation. Present tense forms are:

we, jullie, ze	kunnen	mogen	moeten	willen	zullen
ik, u, je, hij, ze, 't	kan	mag	moet	wil	zal
u, je jullie	kunt	moogt	moet	wilt	zult

Irregularities in conjugation:

1) vowel change u to a: kunnen-kan
zullen-zal
o to a: mogen- mag

2) Omission t inflection: jij wil, hij wil

3) double forms: je kunt, kan — jullie kunnen, (kunt)
je(wilt),wil — jullie mogen, (moogt)
u,je zult, (zal) — jullie zullen,(zult)

2.4b The future tense: zullen + infinitive

Dan zal ik hem bestellen.6.1.7	Then I will (shall) order it.
Ik zal hier op je wachten. 6.1.26	I shall wait for you here.
U zult invoerrechten moeten betalen. 5.1.27	You will have to pay import duty.

The future tense is a combination of the auxiliary zullen + infinitive. Generally the infinitive form of the main verb occupies final position in the sentence. Conjugation of zullen:

ik zal	wij zullen
u, je zult (zal	jullie zullen (zult, zal)
hij zal	zij zullen

When je follows the verb the t ending is dropped: zul je.

Note that in English both shall and will are used in forming the future tense, whereas Dutch uses only zullen. Willen means to desire, to want, to intend and is never used to form the future tense. Cf. Hij wil in de herfst naar Nederland komen. 3.1.25

2.4c Zou/Zouden (Conditional)

Ik zou hier niet graag auto rijden. 6.1.20	I would not like to drive a car here.
Zij zouden graag komen.	They would like to come.

The past tense of zullen has just two forms: zou for the singular, zouden for the plural.

2.4d Verb conjugation (Absence of emphatic, progressive forms)

De treinen lopen dikwijls.6.1.9	The trains run frequently.
Dan rijdt die trein wel hard! 6.1.16	Then that train does travel fast.
We rijden nu honderdtwintig kilometer per uur.	We are traveling one hundred twenty kilometers per hour now.
Hij komt van avond laat naar huis. 3.1.9	He is coming home late this evening.

Observe that the Dutch verb lacks the emphatic and progressive forms which are so characteristic of English, for example: rijdt = travels, does travel, is traveling. The emphatic adverb wel is often used to make emphatic sentences(cf.5.4.3).

2.5 Noun plural: (none)

De treinen lopen zeker tweemaal per uur. 6.1.9	The trains run at least two times (twice) per hour.
Driekwartier met de stoptrein. 6.1.11	Three quarters of an hour with the slow train.
Hoe ver is 't naar Utrecht?	How far is it to Utrecht?
Ongeveer zestig kilometer.6.1.15	About sixty kilometers.

Honderdtwintig kilometer per uur. 6.1.16	One hundred twenty kilometers per hour
Ze kosten maar vijfentwintig dollar. 5.1.26	They only cost twenty-five dollars.
Hoeveel moet ik betalen?	How much do T have to pay?
Tien gulden.	Ten guilders.
Hoeveel gulden moet ik betalen?	How many guilders do I have to pay?
Ik wacht al twee uur.	I've been waiting for two hours already.

In contrast with English usage, Dutch nouns which designate units of time, size, distance, weight, and money are usually written in the singular after cardinal numbers. Nouns like kilometer, uur, gulden, maal are written in the singular when the quantity is viewed as a whole rather than as individual units.

Compare the following sentences:
Dit boek kost tien gulden. (unit of price)
Hij legt tien guldens op de tafel. (ten units of money)

2.6 Pointing Words (demonstratives)

2.6a that = die, dat

Dan rijdt die trein wel hard. 6.1.16	Then that train does travel fast.
Aan dat loket moet je je kaartje kopen. 6.1.26	You must buy your ticket at that window.

The pointing word that has two equivalents in Dutch: die, dat. Die is used for de words (common gender), dat for het words (neuter gender).

2.6b this = deze, dit

Van wie is deze schrijfmachine? 5.1.8	To whom does this typewriter belong?
Dit valies van mij is ook zo zwaar. 6.1.5	This suitcase of mine is so heavy.

The pointing word this also has two equivalents in Dutch: deze, dit. Observe that deze is used for de words, dit for het words.

2.6c These= deze; those = die

Kijk eens al die fietsen!6.1.19	Just look at all those bicycles!
Deze koffers, dat valies en die tas. 5.1.7	These trunks, that valise, and that briefcase.

The Dutch equivalent for these is deze, for those it is die.

Observe how the inflection of the pointing words (demonstratives) parallels that of the definite articles:

Singular	de trein	the train	het cadeautje	the present
	deze trein	this train	dit cadeautje	this present
	die trein	that train	dat cadeautje	that present
Plural	de treinen, cadeautjes		the trains, presents	
	deze treinen, cadeautjes		these trains, presents	
	die treinen, cadeautjes		those trains, presents	

3. SENTENCE PATTERNS

3.1 Declarative Word Order

Daar is onze taxi al. 6.1.17	There is our taxi already.
Tijdens de spitsuren is 't bijzonder druk. 6.1.21	During the rush hours it is especially busy.
De treinen lopen dikwijls. 6.1.9	The trains run often.
't Kaartje heb ik.	I have the ticket.
Dat weet ik niet.	I don't know that.
Dan rijdt die trein wel hard.	Then that train does travel fast.
Daarom heet 't ook een kaartje. 6.1.31	That is why it is called a ticket.
Daar aan dat loket moet je je kaartje kopen. 6.1.26	You must buy your ticket there at that ticket window.

Compare position and form of the verb in the English and Dutch declarative sentence. Observe that the finite verb (verb form which takes inflectional endings) always occupies second position in the Dutch declarative sentence, regardless of whether a subject, object, or adverbial modifier precedes. If the Dutch sentence begins with an object or adverbial modifier, the subject generally follows the finite verb. (note that in English the subject always precedes the verb.)

3.2 Exclamatory Sentences

Wat is 't vreselijk druk op de weg! 6.1.18	It certainly is terribly busy on the road!
Wat is zo'n kaartje klein! 6.130	How small such a ticket is!
Wat duurt de reis lang!	How long the trip takes!

Contrast the word order of the Dutch and English exclamatory sentences. A very typical patternof the Dutch exclamation is: wat + verb + subject (+modifiers).

3.3 Modal Verb without infinitive

Wil je met de tram of met de bus naar 't station? 6.1.1	Do you want to take the tram or the bus to the station?
Kunnen we niet met een taxi? 6.1.2	Can't we take a taxi?
Kan je werkelijk in een half uur van Rotterdam naar Utrecht? 6.1.12	Can you really travel from Rotterdam to Utrecht in a half hour?

Daar moet je je kaartje kopen. 6.1.26	You must buy your ticket there.
Mag ik uw paspoort even zien? 5.1.1	May I see your passport a moment?

Generally the verbs kunnen, mogen, moeten, willen, zullen take an infinitive complement which occupies final position in the sentence. This infinitive is often omitted, especially when it is a verb of motion like gaan, rijden.

3.4 Verb First Sentences: Request

Laten we toch maar een taxi nemen. 6.1.4	Let's take a taxi anyway.
Laten we op de fiets gaan!	Let's go by bicycle!

A special verb first pattern is the construction: laten we + infinitive. As in English the construction is used to make a suggestion or request rather than a command. Note that the Dutch verb laten is followed by the subject form of the pronoun (we), whereas in English the object form (us) follows the verb. Isolated instances of laten with an object pronoun do occur, particularly in certain formulae such as: laat ons bidden - let us pray.

3.5 Negation

Versta je me niet?	Don't you understand me?
Ik versta u niet. 5.1.11	I don't understand you.
Dat weet ik niet. 6.1.9	That I do not know
Ik denk 't niet 5.1.20	I do not think so.
Ik kan hem niet vinden. 4.1.15	I can't find it.
Kunnen we niet met een taxi? 6.1.2	Can't we take a taxi.
Ik zou hier niet graag auto rijden. 6.1.20	I would not like to drive a car here.
Ik weet het niet zeker. 5.1.20	I don't know for certain.

The position of the negator is fixed in the English sentence; it appears after the auxiliary verb for sentence negation. In the Dutch language the position of the negator is not so rigidly restricted.

In final position niet may negate an entire sentence. This is characteristic especially for very simple sentences consisting of subject + verb (+ object): Ik versta u niet.

Niet precedes the infinitive: Ik kan hem niet vinden.

Frequently niet negates a part of a sentence; it then precedes the adverb or adverbial phrase, the noun or adjective which is being negated: Ik zou hier niet graag auto rijden.
Ik weet het niet zeker.
Kunnen we niet met een taxi (naar 't station gaan)?

3.6 Word Order: Adverbs

Hij wil *in de herfst naar Nederland* komen. 3.1.25	He wants to come to the Netherlands in the fall.
Hij komt *vanavond laat naar* huis. 3.1.9	He is coming home late this evening.
Ik ben van plan *negen maanden hier* te blijven. 5.1.3	I intend to stay here for nine months.
Kan je werkelijk *in een half uur van Rotterdam naar Utrecht*.	Can you really travel from Rotterdam to Utrecht in a half hour?

Compare the position of the adverbial modifiers of time and place in the Dutch and English sentences. In Dutch modifiers of time generally precede modifiers of place, in English it is the other way around.

4. WORD STUDY

4.1 The Adverb: *immers*

Neem me niet kwalijk. U bent *immers* geen Nederlander. 5.1.13	I beg your pardon. After all, you are not a Dutchman.
Kan je werkelijk in een half uur van Rotterdam naar Utrecht?	Can you really travel from Rotterdam to Utrecht in a half hour?
Ja. Holland is *immers* een klein landje. 6.1.13	Yes. After all, Holland is a small country.
Komt Jan vandaag niet?	Isn't John coming today?
Nee, hij is *immers* naar Amsterdam.	No, he's gone to Amsterdam, you know.

The adverb *immers* has a special function in responses and rejoinders. It acts as a link between sentences and often serves to introduce the explanation or cause for a previous remark or question; generally, this is (or could have been) known to the speaker or to the person spoken to. In the above sentences, for example, it is not strange that John should not understand everything in the Dutch language, for, after all, he is an American. Nor need John be surprised any longer that you can travel from one metropolis to another in the Netherlands within the space of thirty minutes, when he realizes how small the country really is.

Immers has the function of the short answer question in English:

You're coming tomorrow, aren't you? Je komt *immers* morgen?

In both cases the speaker anticipates, expects, a positive response to his statement-question.

4.2 The Diminutive Suffix: je

Holland is immers een klein landje. 6.1.13	After all, Holland is a small country.
Wat is zo'n kaartje klein!6.1.27	What a small ticket!
Wil je eerst een kopje koffie? 4.1.7	Do you first want a cup of coffee?
't Pakje komt uit Engeland. 2.1.13	The package comes from England.

Historically je (and its variants tje, pje) is a diminutive neuter suffix. This suffix may be used to distinguish smaller and larger things:

het pak	the pack(age)	het pakje	the (small) package
de kop	the bowl (cup)	het kopje	the cup
de kaart	the card (map)	het kaartje	the ticket
het land	the country	het landje	the (small) country
het stuk	the piece	het stukje	the (small) piece
het huis	the house	het huisje	the (small) house

The use of diminutives is far more common in Dutch than in English. Diminutives are not only used to express the relative size of things, but they are also used to express attitudes which include: endearment, pity, contempt, anger, irony. The diminutive is also used to distinguish the male and female sexes in the animal world. Note the following examples:

Wat een vriendelijk oud mannetje!	What a friendly old man!
Wat een arm oud vrouwtje!	What a poor old lady!
Wat een taaltje!	What a language!
Zeg mannetje, wat denk jij wel!	Say, little man, who do you think you are anyway?

het mannetje	the male	het vrouwtje	the female

In the course of language change, the original force of the diminutive suffix is often lost or modified. Many diminutives in common use no longer need suggest smallness: het kaartje, het kopje, het meisje, het koekje (cookie). Indeed, the adjective klein must be added to suggest the diminutive in such words: Wat een klein kopje!
What a small cup!

In some instances the adjective klein is added to emphasize the idea of smallness. Holland is immers een klein landje!

The diminutive ending may be spelled je, tje, etje, pje. Rules for the different spellings will be introduced later.

Whenever a word has a diminutive suffix it has neuter grammatical gender:

de man	het mannetje
de vrouw	het vrouwtje

4.3 Graag

Wil je misschien eerst een kopje koffie? Graag. 4.1.8	Do you perhaps want a cup of coffee first? Gladly.(Please)
Hij zou graag een paar weken bij ons logeren. 4.1.24	He would like to stay with us us a few weeks.
Ik zou hier niet graag auto rijden. 6.1.20	I would not like to drive a car here.
Ze zouden graag naar Nederkomen.	They would like to come to the Netherlands.

Zou/zouden are often used in combination with the adverb graag + an infinitive to express a liking, wish, or desire. In this predicate pattern graag corresponds to the English verb like. Compare the following verb phrases:

zou graag....logeren	would like to stay
zou graag....rijden	would like to drive
zou graag....komen	would like to come
zou niet graag....rijden	would not like to drive.

5. PATTERN DRILLS

5.1 Substitution Drill

1. Waar is de krant?

the car, bus, ticket	de auto, de bus, het kaartje
paper, pen, taxi,	het papier, de pen, de taxi,
truck, motor-bike,	de vrachtwagen, de brommer,
bicycle, ticket-window,	de fiets, het loket,
pen, tram, ink,	de pen, de tram, de inkt,
pencil, train, camera,	het potlood, de trein, de camera,
pass-port, bagage,	het paspoort, de bagage
note-book, cup,	het schrift, het kopje,
suitcase, station,	het valies, het station,
the trunk.	de koffer.

2. Dit boek is van mij.

this bicycle, pen,	deze fiets, deze pen,
pencil, bagage,	dit potlood, deze bagage,
camera, guilder,	deze camera, deze gulden,
trunk, pass-port,	deze koffer, dit paspoort,
note-book, typewriter,	dit schrift, deze schrijfmachine,
room, cup	deze kamer, dit kopje,
ticket, motor-bike,	dit kaartje, deze brommer,
truck.	deze vrachtwagen.

3. Hoeveel kost die fiets?

that package, postcard,	dat pakje, die briefkaart,
bicycle, typewriter,	die fiets, die schrijfmachine,
pass-port, pencil,	dat paspoort, dat potlood,
note-book, ticket,	dat schrift, dat kaartje,
pen, camera,	die pen, die camera,
automobile, suitcase,	die auto, dat valies,
truck, paper?	die vrachtwagen, dat papier?

4. Hoeveel kosten deze boeken?

these pencils, bicycles,	deze potloden, deze fietsen,
briefcases, suitcases,	deze tassen, deze valiezen,
trunks, cups,	deze koffers, deze kopjes,
clothes, motor-bikes,	deze kleren, deze brommers,
note-books, pens?	deze schriften, deze pennen?

5. Kijk eens al die fietsen

those motor-bikes, pens,	die brommers, die pennen,
trunks, typewriters,	die koffers, die schrijfmachines,
pencils, bicycles,	die potloden, die fietsen,
trucks, tickets.	die vrachtwagens, die kaartjes.

6. Is (zijn) deze auto('s) van u?

is this bicycle,	Is deze fiets,
are these bicycles,	zijn deze fietsen,
is that pencil,	is dat potlood,
are those pencils,	zijn die potloden
is this pen,	is deze pen,
is that pen,	is die pen,
is that typewriter,	is die schrijfmachine,
are those typewriters,	zijn die schrijfmachines
is the notebook,	is het schrift,
is that notebook,	is dat schrift,
are these rooms,	zijn deze kamers,
are those rooms,	zijn die kamers
are these suitcases,	zijn deze valiezen,
are those suitcases,	zijn die valiezen,
is this trunk,	is deze koffer,
is that camera,	is die camera,
is this automobile,	is deze auto,
is this truck,	is deze vrachtwagen
is this cup,	is dit kopje
is this typewriter,	is deze schrijfmachine,
are these clothes,	zijn deze kleren,
are those clothes,	zijn die kleren,
is this luggage,	is deze bagage,
is this pass-port,	is dit paspoort,
is this room,	is deze kamer,
is that suitcase	is dat valies,
is that ticket,	is dat kaartje,
are those tickets.	zijn die kaartjes.

5.2 Variation Drill

1. Kunnen we niet met een taxi?

Must we take the tram?	Moeten we met de tram?
Can't we take the bus?	Kunnen we niet met de bus?
Why do we have to take a taxi?	Waarom moeten we met een taxi?
I don't want to take a taxi.	Ik wil niet met een taxi.
Don't you want to take the tram?	Wil je niet met de tram?
May we take a taxi?	Mogen we met een taxi?
Why do you want to take a taxi home?	Waarom wil je met een taxi naar huis?
Who wants to take the bus to school?	Wie wil met de bus naar school?
I don't want to take the car to the city.	Ik wil niet met de auto naar de stad.
May he take the car to school?	Mag hij met de auto naar school?
I may not take the car to school.	Ik mag niet met de auto naar school.
Can't we take a taxi to the station?	Kunnen we niet met een taxi naar 't station?

2. Het kan wel.

It isn't possible.	Het kan niet.
Is it possible?	Kan het?
Isn't it possible?	Kan het niet?
Why isn't it possible?	Waarom kan het niet?

3. Het is nogal duur.

This is very expensive.	Dit is erg duur.
That is expensive too.	Dat is ook duur.
That's not expensive at all.	Dat is helemaal niet duur.
That is terribly expensive.	Dat is vreselijk duur.
How expensive that is!	Wat is dat duur!
That is too expensive.	Dat is te duur.

4. Laten we toch maar een taxi nemen.

Let's take the express-train.	Laten we de sneltrein nemen.
Let's go to the left.	Laten we links gaan.
No, let's go to the right.	Nee, laten we rechts gaan.
Let's wait for the bus here.	Laten we hier op de bus wachten.
Let's order a taxi.	Laten we een taxi bestellen.
Let's take a taxi to the station.	Laten we een taxi naar 't station. nemen.

Let's step in now.	Laten we nu instappen.
Let's talk Dutch.	Laten we Nederlands praten.
Let's go to Rotterdam with the express rain.	Laten we met de sneltrein naar Rotterdam gaan.
Let's take a taxi anyway.	Laten we toch maar een taxi nemen.

5. Wanneer vertrekt de trein naar Utrecht?

What time does the slow train leave?	Hoe laat vertrekt de stoptrein?
The train leaves at nine o'clock.	De trein vertrekt om negen uur.
Is the train leaving on time?	Vertrekt de trein op tijd?

6. Dat weet ik niet.

Don't you know that?	Weet je dat niet?
I don't know.	Ik weet het niet.
Do you know the answer?	Weet je het antwoord?
Don't you know the answer?	Weet je het antwoord niet?
Who knows the answer?	Wie weet het antwoord?

7. Waar kan ik een kaartje kopen?

Where can I order the tickets?	Waar kan ik de kaartjes bestellen?
Where do we have to buy the tickets?	Waar moeten we de kaartjes kopen?
Must I wait for you?	Moet ik op je wachten?
Do you want to order the tickets?	Wil jij de kaartjes bestellen?
May I read your book?	Mag ik je boek lezen?

8. Hoeveel kost de rit?

How much does this bicycle cost?	Hoeveel kost deze fiets?
How much do these trunks cost?	Hoeveel kosten deze koffers?
How many suit cases do you (pol) have?	Hoeveel valiezen hebt u?
How much time do we still have?	Hoeveel tijd hebben we nog?
How much do the tickets cost?	Hoeveel kosten de kaartjes?

9. Ik neem ook liever een taxi.

I prefer to take the train.	Ik neem liever de trein.
I prefer to write with ink.	Ik schrijf liever met inkt.
What do you prefer to do?	Wat doe je liever?
We prefer to go with the express train.	We gaan liever met de sneltrein.

I prefer to wait for him.	Ik wacht liever op hem.
I prefer to go straight ahead.	Ik ga liever rechtuit.

10. Wat is 't vreselijk druk op de weg!

How small Holland is!	Wat is Holland klein!
How heavy this suitcase is!	Wat is deze koffer zwaar!
How expensive this paper is!	Wat is dit papier duur!
How difficult this lesson is!	Wat is deze les moeilijk!
How expensive these bicycles are!	Wat zijn deze fietsen duur!
How small those tickets are!	Wat zijn die kaartjes klein!
How well he speaks Dutch!	Wat spreekt hij goed Nederlands!
How slowly she speaks!	Wat spreekt zij langzaam!
How many books he reads!	Wat leest hij veel boeken!
How many books you (pl.) have to read!	Wat moeten jullie veel boeken lezen!
What a lot of letters she writes!	Wat schrijft ze veel brieven!
What a lot of bicycles you see in Holland!	Wat zie je in Nederland veel fietsen!
What a lot the students learn!	Wat leren de leerlingen veel!
What a lot you (pl.) have to learn!	Wat moeten jullie veel leren!
How terribly busy it is in the city.	Wat is het vreselijk druk in de stad!

11. Ik zou hier niet graag auto rijden.

He would like to come.	Hij zou graag komen.
They would like to stay with us.	Zij zouden graag bij ons logeren.
She would like to speak with you.	Zij zou graag met u spreken.
I would like to know the answer.	Ik zou graag het antwoord weten.
I would like to go by (with a) taxi.	Ik zou graag met een taxi gaan.
How I would like to buy that bicycle!	Wat zou ik graag die fiets kopen!

12. Ik zal hier op je wachten.

I shall order two tickets.	Ik zal twee kaartjes bestellen.
We will buy the tickets this afternoon.	We zullen de kaartjes vanmiddag kopen.
We will buy round trip tickets.	We zullen retourtjes kopen.

Will you (pol.) wait for me?	Zult u op me wachten?
Shall we go to Rotterdam with train?	Zullen we met de trein naar Rotterdam gaan?
He will never come too late.	Hij zal nooit te laat komen.
She will learn the lesson well.	Hij zal de les goed leren.
I shall stay with relatives.	Ik zal bij familie logeren.
He will come in a half hour.	Hij zal over een half uur komen.
How long will it still take?	Hoe lang zal het nog duren?
I shall introduce you.	Ik zal u voorstellen.
I'll write it down a minute.	Ik zal het even opschrijven.
We will wait for you there.	We zullen daar op je wachten.
I shall write the letter this evening.	Ik zal de brief vanavond schrijven.

13. Holland is immers een klein landje.

We must step in now.	We moeten nu instappen.
After all, the train is leaving in a minute.	De trein vertrekt immers over een minuut.
Will the trip (ride) take long? No, after all we are going with the express.train.	Zal de rit lang duren? Nee, we gaan immers met de sneltrein.

14. Hoe lang duurt de reis naar Utrecht?

With the slow train the trip takes an hour.	Met de stoptrein duurt de reis een uur.
How long it takes!	Wat duurt het lang!
The trip takes three quarters of an hour with the express.	De reis duurt driekwartier met de sneltrein.
Does the trip take long with the bus?	Duurt de reis lang met de bus?
Why does the trip take so long?	Waarom duurt de reis zo lang?

5.3 Give the Dutch equivalents for:

1. Do you want to take the bus or the streetcar?
2. May we take the car?
3. No, that is not possible.
4. That's terribly expensive, isn't it?
5. Let's order the tickets.
6. Let's talk Dutch.
7. May you write with pencil?
8. I prefer to write with ink.
9. He will order the tickets this afternoon.
10. What time does the express train leave?
11. It leaves at 12 o'clock.
12. I don't believe that.
13. Just look at all those cars!
14. Where can we buy the train tickets?
15. How much does this car cost?
16. I would like to know the answer.
17. How expensive this paper is!
18. How well the students listen!
19. This train travels 120 kilometer per hour.
20. We are travelling 100 kilometers per hour.
21. We'll wait for you there, to the right.
22. That suitcase of mine isn't heavy at all.
23. You will have to wait a moment.
24. Is it busy during the rush hours?
25. How long does the trip to Amsterdam take?
26. The trip takes three quarters of an hour with the express.
27. Does that bicycle belong to you?
28. Who does this motor-bike belong to?
29. How small these tickets are!
30. I would like to have a cup of coffee.

6. VOCABULARY

't	accent	the	accent
	al...die		all of those
de	auto	the	automobile
	bestellen	to	order
	bijzonder		especially
de	brommer	the	motor bike
de	bus	the	bus
	centraal		central
	daarom		that's why, for that reason, therefore
	dikwijls		frequently
	doe dicht		close
	doe open		open
	driekwartier		three quarters of an hour
	druk		busy, congested
	duren	to	last
	duur		expensive
	enkele reis	a	one way ticket
	even	a	moment, a little while
de	fiets	the	bicycle
	graag (rijden)	to	like (to ride)
	half		half
	he		(isn't it)
	hard (rijden)		fast (to ride, drive -)
	hardop		out loud
	hoe lang		how long
	hoe(ver)		how (far)
de	havenstad	the	harbor city
	immers		after all
de	inkt	the	ink
	instappen	to	get (step) in
de	intonatie	the	intonation
't	kaartje	the	ticket
de	kilometer	the	kilometer
	klein		small
	kopen	to	buy
	kosten	to	cost
	kunnen	to	be able
	laten	to	let
	laten we		let's
't	land(je)	the	country
	liever		rather
't	loket	the	ticket window
	lopen,(treinen-)	to	run, (trains -)
	lopen	to	walk
	luisteren naar	to	listen to
	maar		but
	mogen	to	be allowed
	met		with

naar	to
nemen	to take
nogal	rather
of	or
ongeveer	approximately, about
onze	our
opendoen	to open
opletten	to pay attention
opschrijven	to write down
't papier	the paper
de pen	the pen
per	per
't potlood	the pencil
de reis	the trip, journey
't retourtje	return trip ticket
de rit	the ride
rijden (auto rijden)	to ride (- a car)
't schrift	the notebook
schrijf op	write down
de sneltrein	the express train
't station	the station
stap in (instappen)	step in
de stoptrein	the slow train
't spitsuur	the rush hour
de taxi	the taxi
tijdens	during
toch maar	anyway
de tram	the tram, streetcar
de trein	the train
't treinkaartje	the train ticket
tweemaal (per uur)	two times, twice (per hour)
de uitspraak	the pronunciation
't uur	the hour
een half uur	half an hour
de vel	the sheet
de vel papier	the sheet of paper
ver	far
vertrekken, (trein-)	to depart, (train-)
de vrachtwagen	the truck
vreselijk	terrible, terribly
wachten op	to wait for
wat...klein	how...smaal
de weg	the road
werkelijk	really, actually
willen	to want
zal	shall (will)
zeker	certainly, surely
zelf, (ik-)	self (I -)
zou (graag)	would (like)
zullen...(gaan)	shall, will...(go)
zwaar	heavy

REVIEW SENTENCES

1. How early you are today!
2. How nice the weather is!
3. What do I have here?
4. Who was just here?
5. What's the mailman's name?
6. Don't you know?
7. The students come from many lands.
8. They want to learn English.
9. What do you have there?
10. This letter comes from England.
11. That package comes from America.
12. Who does this present belong to?
13. It's John's.
14. Who is that postcard from?
15. It is from aunt Anne.
16. This bicycle belongs to my brother.
17. To whom does that car belong?
18. Who is that?
19. That's my girl-friend.
20. Do you have relatives in France?
21. I have an uncle in America.
22. I don't have any relatives.
23. What is your nephew's name?
24. His name is John Vandenberg.
25. Where does your (polite) sister live?
26. Is she living in the United States?
27. Mr. van Dam's son lives in the Netherlands.
28. Marie is my niece.
29. She is my brother's daughter.
30. She has a friend in France.
31. We are Americans.
32. Are you (plural) tired?
33. Are you hungry (plural)?
34. Doesn't he have any friends?
35. This motor-bike comes from England.
36. Where does that car come from?
37. There is no news today.
38. How early the mailman is today!
39. Is there no mail this morning?
40. No. I'm sorry.
41. From whom is that letter?
42. Hi, John. How are things?
43. Good evening.
44. I'm coming home late this evening.
45. I'm staying at (the) office this afternoon.
46. When are you (plural) going to eat?
47. Where are you (fam. sing) going to buy the bicycle?
48. Isn't the letter finished yet?
49. Why don't you read the paper first?
50. Aren't the students at school?

1. Wat ben je vandaag vroeg!
2. Wat is het weer mooi!
3. Wat heb ik hier?
4. Wie was net hier?
5. Hoe heet de postbode?
6. Weet je het niet?
7. De studenten komen uit vele landen.
8. Ze willen Engels leren.
9. Wat heb je daar?
10. Deze brief komt uit Engeland.
11. Dat pakje komt uit Amerika.
12. Van wie is dit cadeautje?
13. Het is van Jan.
14. Van wie is de briefkaart?
15. Hij is van tante Anne.
16. Deze fiets is van mijn broer.
17. Van wie is die auto?
18. Wie is dat?
19. Dat is mijn vriendin.
20. Heb je familie in Frankrijk?
21. Ik heb een oom in Amerika.
22. Ik heb geen familie.
23. Hoe heet je neef?
24. Hij heet Jan van den Berg.
25. Waar woont uw zuster?
26. Zij woont in de Verenigde Staten?
27. De zoon van meneer van Dam woont in Nederland.
28. Marie is mijn nicht.
29. Ze is de dochter van mijn broer.
30. Ze heeft een vriend in Frankrijk.
31. Wij zijn Amerikanen.
32. Zijn jullie moe?
33. Hebben jullie honger?
34. Heeft hij geen vrienden?
35. Deze brommer komt uit Engeland.
36. Waar komt die auto vandaan?
37. Er is vandaag geen nieuws.
38. Wat is de postbode vandaag vroeg!
39. Is er vanmorgen geen post?
40. Nee, het spijt me.
41. Van wie is die brief?
42. Dag Jan. Hoe gaat het?
43. Goedenavond.
44. Ik kom vanavond laat thuis.
45. Ik blijf vanmiddag op kantoor.
46. Wanneer gaan jullie eten?
47. Waar ga je de fiets kopen?
48. Is de brief nog niet klaar?
49. Waarom lees je de krant niet eerst?
50. Zijn de leerlingen niet op school?

51. I want to go to the United States in the fall.
52. We're leaving in half an hour.
53. Read the sentence slowly!
54. Don't talk so much!
55. The girl is reading out loud.
56. I beg your pardon.
57. Do you understand French?
58. Is this problem right?
59. No, it's wrong.
60. See you later.
61. How many books are there on the mantle piece?
62. There are twenty-four students in that class.
63. Dinner will be ready at 6 o'clock.
64. Why isn't it ready yet?
65. Where is the grocery-store?
66. First go to the left, then straight ahead.
67. Where's the boy? He's gone to school.
68. Is it ten o'clock already?
69. Yes, it's time to go home.
70. What time do you go to your office?
71. We don't read that newspaper.
72. Do you (plural) speak German? Yes, we do.
73. How is that possible?
74. Isn't that possible?
75. That's very nice.
76. Is she sorry?
77. We are sorry too.
78. They are not sorry.
79. Are you (plural) sorry?
80. Do your friends speak Dutch?
81. No, they don't They do understand it.
82. Are you (pol.) coming back early?
83. Are you listening to the teacher? (pl.)
84. Please listen well.
85. Are you (plural) busy at (the) office?
86. Are you hungry?
87. You must be hungry. (You probably are hungry).
88. After such a busy day you must be tired.
89. My husband is going to study languages at the university.
90. Welcome home.
91. You're welcome. (idiom)
92. Can't you find the book?
93. It's lying there on that chair.
94. I can hardly believe it.
95. Who sets the table for dinner!
96. Just sit down.
97. Give the pencil to your mother!
98. John, you order the tickets.
99. Just look. This letter is written in German.
100. I would like to read it (the letter).

51. Ik wil in de herfst naar de Verenigde Staten.
52. We vertrekken over een half uur.
53. Lees de zin langzaam!
54. Praat niet zo veel!
55. Het meisje leest hardop.
56. Neem me niet kwalijk.
57. Versta je Frans?
58. Is deze som goed?
59. Nee, hij is fout.
60. Tot ziens.
61. Hoeveel boeken staan er op de schoorsteenmantel?
62. Er zijn vierentwintig leerlingen in die klas.
63. Het eten zal om zes uur klaar zijn.
64. Waarom is het nog niet klaar?
65. Waar is de kruidenier?
66. Ga eerst links, dan rechtuit.
67. Waar is de jongen? Hij is naar school.
68. Is het al tien uur?
69. Ja, het is tijd om naar huis te gaan.
70. Hoe laat ga je naar je kantoor?
71. We lezen die krant niet.
72. Spreken jullie Duits? Jazeker.
73. Hoe is dat mogelijk?
74. Is dat niet mogelijk? Kan dat niet?
75. Dat is erg leuk.
76. Spijt het haar?
77. Het spijt ons ook.
78. Het spijt hun niet.
79. Spijt het jullie?
80. Spreken je vrienden Nederlands?
81. Nee. Ze verstaan het wel.
82. Komt u vroeg terug?
83. Luisteren jullie naar de leraar?
84. Luister alsjeblieft goed.
85. Hebben jullie het druk op kantoor?
86. Heb je honger?
87. Je zult wel honger hebben.
88. Na zo'n drukke dag zal je wel moe zijn.
89. Mijn man gaat aan de universiteit talen studeren.
90. Welkom thuis.
91. Niets te danken.
92. Kan je het boek niet vinden?
93. Het ligt daar op die stoel.
94. Ik kan het haast niet geloven.
95. Wie zet de tafel voor het middageten?
96. Ga maar even zitten.
97. Geef het potlood aan je moeder!
98. Jan, bestel jij de kaartjes.
99. Kijk eens. Deze brief is in het Duits geschreven.
100. Ik zou hem graag lezen.

101. How often does this bus run (go)?
102. May I take the car to the station?
103. Wait here a minute. (moment)
104. Shall I wait for you here?
105. What time does this train leave from Utrecht?
106. It leaves at four o'clock.
107. How often is there a train going to Amsterdam?
108. Is there a train going to Rotterdam often?
109. There is a train leaving for Utrecht twice an hour.
110. Does the trip to Utrecht take long?
111. How long does the trip take with the bus?
112. Why does the trip take so long?
113. The bus travels slowly (rides).
114. By bus the trip takes three quarters of an hour.
115. That's not very long, is it?
116. How do you prefer to go: with the express or with the slow train?
117. Do you intend to go with the street-car?
118. Holland is really a small country, isn't it?
119. It's forty kilometers from Amsterdam to Utrecht.
120. The bus runs every hour.
121. Who wants to go to the Netherlands in the fall?
122. We are going to the station now, aren't we?
123. Are you(fam.s.) going by bus or street-car?
124. How do you (fam.s) want to go?
125. I would like to take a taxi.
126. Why can't we take a taxi?
127. That's rather expensive, isn't it?
128. Yes, I think so.
129. No, I don't think so.
130. How much time do we still have?
131. We still have a half hour in order to go (get) to the station.
132. Let's take a taxi then.
133. That isn't very expensive.
134. Don't you prefer to go by street-car?
135. Those suitcases of yours are very heavy.
136. Shall I order a taxi?
137. Let's not order a taxi.
138. Why can't we walk to the station?
139. We can't do that.
140. No, that's too far.
141. May I see your briefcase?
142. He wants to buy a car.
143. Do you want to buy that car?
144. Where are you (pol.) lodging?
145. What does he want?
146. What does he plan to do?
147. How long are you (pol.) planning to stay here?
148. Do you want to read these letters?
149. Can you understand him?
150. Why does he want to go to Russia?

101. Hoe vaak gaat deze bus?
102. Mag ik met de auto naar het station?
103. Wacht even hier.
104. Zal ik hier op je wachten?
105. Hoe laat vertrekt deze trein uit Utrecht?
106. Hij vertrekt om vier uur.
107. Hoe vaak gaat er een trein naar Amsterdam?
108. Gaat er vaak een trein naar Rotterdam?
109. Er vertrekt tweemaal per uur een trein naar Utrecht.
110. Duurt de reis naar Utrecht lang?
111. Hoe lang duurt de reis met de bus?
112. Waarom duurt de reis zo lang?
113. De bus rijdt langzaam.
114. Met de bus duurt de reis driekwartier.
115. Dat is niet erg lang, hè?
116. Hoe ga je liever: met de sneltrein of met de stoptrein?
117. Ben je van plan met de tram te gaan?
118. Holland is werkelijk een klein land, niet waar?
119. Het is veertig kilometer van Amsterdam naar Utrecht.
120. De bus gaat om het uur.
121. Wie wil in de herfst naar Nederland gaan?
122. We gaan nu naar 't station, niet waar?
123. Ga je met de bus of met de tram?
124. Hoe wil je gaan?
125. Ik zou graag een taxi nemen.
126. Waarom kunnen we geen taxi nemen?
127. Dat is nogal duur, niet waar?
128. Ja, ik denk het wel.
129. Nee, ik denk het niet.
130. Hoeveel tijd hebben we nog?
131. We hebben nog een half uur om naar het station te gaan.
132. Laten we dan een taxi nemen.
133. Dat is niet erg duur.
134. Ga je niet liever met de tram?
135. Die valiezen van jou zijn erg zwaar.
136. Zal ik een taxi bestellen?
137. Laten we geen taxi bestellen.
138. Waarom kunnen we niet naar het station lopen?
139. Dat kunnen we niet doen.
140. Nee, dat is te ver.
141. Mag ik je tas zien?
142. Hij wil een auto kopen.
143. Wil je die auto kopen?
144. Waar logeert u?
145. Wat wil hij?
146. Wat is hij van plan te doen?
147. Hoe lang bent u van plan hier te blijven?
148. Wil je deze brieven lezen?
149. Kan je hem verstaan?
150. Waarom wil hij naar Rusland?

151. He wants to learn Russian.
152. How much luggage does he have?
153. I have three trunks.
154. To whom does this suitcase belong?
155. Whom do those trunks belong to?
156. Does that typewriter belong to her?
157. I don't know.
158. Don't you know?
159. Doesn't that bicycle belong to him?
160. She's going to stay with relatives in England.
161. Do you intend to stay in Spain long?
162. Do you (pol.) speak Spanish?
163. Don't you speak French?
164. You must declare your presents.
165. I have nothing to declare.
166. Excuse me. Aren't you a Dutchman?
167. No, I'm (an) American.
168. Are you ready?
169. I'm almost finished with the book.
170. Are you coming tonight? Perhaps.
171. Write that word in Dutch!
172. Who is that?
173. That's my friend, Anne.
174. That's my friend, John.
175. This is my son and that is my daughter.
176. Will you please introduce me?
177. Sit down, please.
178. Who is writing the sentences on the blackboard?
179. What time does the lesson begin?
180. Who is standing in front of the class?
181. What is there (written) on the black board?
182. Write these words in your notebooks.
183. Can you read that sentence on the board?
184. Is he very busy?
185. This cup is completely empty.
186. John, pay attention!
187. I'm listening.
188. What is the name of this city?
189. You are welcome, ma'am.
190. I beg your pardon, miss.
191. How do you say that in Dutch?
192. Learn this conversation by heart.
193. Good morning. How are things?
194. Do you live in this city?
195. What does your husband do?
196. My name is VanderMolen.
197. In which state is the city of Holland?
198. Don't listen to him.
199. Say that once again.
200. The weather isn't nice today.

151. Hij wil Russisch leren.
152. Hoeveel bagage heeft hij?
153. Ik heb drie koffers.
154. Van wie is dit valies?
155. Van wie zijn die koffers?
156. Is die schrijfmachine van haar?
157. Ik weet het niet.
158. Weet je het niet?
159. Is die fiets niet van hem?
160. Ze gaat bij familie in Engeland logeren.
161. Ben je van plan lang in Spanje te blijven?
162. Spreekt u Spaans?
163. Spreek je geen Frans?
164. Je moet je cadeautjes aangeven.
165. Ikheb niets aan te geven.
166. Neem me niet kwalijk. Bent u geen Nederlander?
167. Nee, ik ben Amerikaan.
168. Ben je klaar?
169. Ik ben bijnaklaar met het boek.
170. Kom je vanavond? Misschien.
171. Schrijft dat woord in het Nederlands!
172. Wie is dat?
173. Dat is mijn vriendin, Annie.
174. Dat is mijn vriend, Jan.
175. Dit is mijn zoon en dat is mijn dochter.
176. Wilt u me alstublieft voorstellen?
177. Ga alstublieft zitten.
178. Wie schrijft de zinnen op het bord?
179. Hoe laat begint de les?
180. Wie staat voor de klas?
181. Wat staat er op het bord?
182. Schrijf deze woorden in je schriften.
183. Kan je die zin op het bord lezen?
184. Heeft hij het erg druk?
185. Dit kopje is helemaal leeg.
186. Jan let op!
187. Ik luister.
188. Hoe heet deze stad?
189. Niets te danken, mevrouw.
190. Neem me niet kwalijk, juffrouw. Pardon juffrouw.
191. Hoe zeg je dat in het Nederlands?
192. Leer dit gesprek van buiten.
193. Goedemorgen. Hoe gaat het?
194. Woon je in deze stad?
195. Wat doet je man?
196. Ik heet van der Molen.
197. In welke staat ligt de stad Holland?
198. Luister niet naar hem.
199. Zeg dat nog eens.
200. Het weer is vandaag niet mooi.

201. A day has twenty-four hours.
202. Where does John's uncle live?
203. See you later.
204. I can hardly believe it.
205. Is the letter written in French?
206. No, it's written in Italian.
207. I'm going to France in the fall.
208. Don't they have any rooms upstairs?
209. They have a small car, don't they?
210. Where are the chairs (standing)?
211. They're standing around the table.
212. Your briefcase is lying there on that chair.
213. I would like to read Dutch books.
214. Whose cup of coffee is this?
215. How many cups of coffee do you want?
216. Is this cup of coffee his?
217. Give the note-book to your brother!
218. The boy sits next to his friend.
219. There's our taxi already.
220. How fast does this motor-bike go?
221. One hundred kilometers per hour.
222. Do you ([redacted] S) have to buy a one way ticket or a round trip ticket?
223. The ride costs two twenty-five.
224. That is not at all expensive.
225. Is Amsterdam also a busy port-city?
226. Do you have your ticket already?
227. Buy two tickets, please.
228. Where is the ticket-window?
229. Straight-ahead. Do you see it now?
230. Watch your pronunciation.
231. Write these sentences down.
232. Do you have a sheet of paper?
233. Do not write with pencil.
234. Please write with ink.
235. The teacher is reading out loud.
236. During the rush hours you can't find a taxi.
237. Just look at all those cars and trucks!
238. Does this tram go to the Central Station?
239. Don't you have a motor-bike?
240. How much does this ride cost?
241. Where can we buy the tickets?
242. Would you like to drive a car in Holland?
243. When is the traffic especially heavy?
244. What a small ticket!
245. That's why it's called a ticket.
246. How much is thirteen and fourteen?
247. In England they speak English.
248. Which languages do they speak in Belgium?
249. I don't understand any Italian.
250. All's well that ends well.

201. Een dag heeft vierentwintig uren.
202. Waar woont de oom van Jan?
203. Tot ziens. Tot straks.
204. Ik kan het haast niet geloven.
205. Is de brief in het Frans geschreven?
206. Nee, hij is in het Italiaans geschreven.
207. Ik ga in de herfst naar Frankrijk.
208. Hebben ze geen kamers boven?
209. Ze hebben een kleine auto, niet waar?
210. Waar staan de stoelen?
211. Ze staan om de tafel.
212. Je tas ligt daar op die stoel.
213. Ik zou graag Nederlandse boeken lezen.
214. Van wie is dit kopje koffie?
215. Hoeveel kopjes koffie wil je?
216. Is dit kopje koffie van hem?
217. Geeft het schrift aan je broer.
218. De jongen zit naast zijn vriend.
219. Daar is onze taxi al.
220. Hoe hard gaat deze brommer?
221. Honderd kilometer per uur.
222. Moet je een enkele reis of een retour(tje) kopen?
223. De rit kost twee vijfentwintig.
224. Dat is helemaal niet duur.
225. Is Amsterdam ook een drukke havenstad?
226. Heb je je kaartjes al?
227. Koop alsjeblieft twee kaartjes.
228. Waar is het loket?
229. Rechtuit. Zie je het nou?
230. Let op je uitspraak!
231. Schrijf deze zinnen op.
232. Heb je een vel papier?
233. Schrijf niet met potlood.
234. Schrijf alsjeblieft met inkt.
235. De leraar leest hardop.
236. Tijdens de spitsuren kan je geen taxi vinden.
237. Kijk eens al die auto's en vrachtwagens!
238. Gaat deze tram naar het Centraal Station?
239. Heb je geen brommer?
240. Hoevoel kost deze rit?
241. Waar kunnen wij de kaartjes kopen?
242. Zou je in Holland graag auto rijden?
243. Wanneer is het verkeer bijzonder druk?
244. Wat een klein kaartje!
245. Daarom heet het een kaartje.
246. Hoeveel is dertien en veertien?
247. In Engeland spreken ze Engels.
248. Welke talen spreken ze in België?
249. Ik versta geen Italiaans.
250. Eind goed, al goed.

2 GRAMMAR: SOUNDS AND FORMS

2.1 Summary of Assimilation Rules (For Reference Purposes Only)

2.1a Examples of Assimilation

't Weer is zo mooi.	/Et weer is‿so mooj/ 2.1.3
De brief is van Jan.	/dE brief is‿fan jan/ 2.1.16
De postbode was net hier.	/dE posdboodE was net hier/ 2.1.8
Wat is er?	/wat iz‿er/ 2.1.10
Over een half uur.	/oovEr En halEv‿uur/ 3.1.13

Observe the pronunciation of the underlined letters:

z is pronounced like s
v is pronounced like f
t is pronounced like d
s is pronounced like z
f is pronounced like v

This kind of articulatory change is called assimilation. It occurs regularly in the Dutch language according to definite rules. Through careful imitation of the recorded sentences, you learn naturally to assimilate sounds. The following statement on assimilation rules is, therefore, intended only for reference purposes.

2.1b Assimilation Rules

1) The basic rule of assimilation is as follows: Whenever two consonants, which otherwise participate in the tonal opposition voiceless-voiced (f s ch p t versus v z g b d), follow each other without a pause, they are either both voiceless or both voiced. Both consonants are voiced only when the second consonant is b or d.

2) /v/ and /z/ are assimilated to a preceding voiceless consonant (f s ch p t k) and become voiceless /f/ and /s/:

't Weer is zo mooi.	/Et weer is‿so mooj/ 2.1.3
De brief is van Jan	/dE brief is‿fan jan/ 2.1.16
een neef van mijn man.	/En neef‿fan mein man/ 2.1.19
Je bent vroeg vandaag.	/jE bent‿froech‿fEndaach/2.1.2
Ik zou hier niet graag auto rijden.	/ ik‿sou hier‿niet ghraach ootoo reidE^{n}/ 6.1.20
Ik heb zelf een retourtje.	/ik hep‿self En rEtoertjE/ 6.1.29

3) By means of assimilation /b/ and /d/ may cause a preceding voiceless consonant to become voiced:

De postbode was net hier.	/de posdboodE was net hier/ 2.1.2
Hoe is dat mogelijk?	/hoe izdat mooghElEk/ 3.1.22
zesde les	/zezdE les/
Geef de brief aan je vader.	/geev‿dE brief aan jE vaadEr/

However, when the /d/ is the first letter of an article, demonstrative, or of another group of frequently occuring words like *dan*, there is generally no assimilation, especially in carefully articulated speech:

/wiljE met dE trem of met dE bus/ 6.1.1
/waneer vErtrekt dE trein/

4) By means of assimilation a *vowel* may cause a preceding voiceless final consonant (p t k f s ch) to become voiced (b d g v z):

Jan is een neef van mijn man.	/jan iz‿En neef fan mein man/ 2.1.19
Wat is er?	/wat izEr/ 2.1.10
Over een half uur.	/oovEr En halEvuur/ 3.1.13
Het is bijna zes uur.	/Et is beinaa zezuur/ 3.1.3
Daar is onze taxi al.	/daar iz‿onzE taksie al/ 6.1.17

5) When two identical consonants follow each other without a pause, they are linked together into a single, stressed sound:

Je bent weer laat thuis.	/jE bent weer laatuis / 4.1.1
Jan is een neef van mijn man.	/jan iz En neefan mein man/ 2.1.1

++++++

2.2 Personal Pronouns: Summary of Subject and Object Forms

Number	Persons	Gender	Subject	Object
Singular	first		ik, ('k)	mij, (me)
	second		jij, (je) u	jou, (je) u
	third	masc.	hij, (ie)	hem, ('m)
		fem.	zij, (ze)	haar, (d'r)
		neut.	het, ('t)	het, ('t)
Plural	first		wij, (we)	ons
	second		jullie, (je)	jullie (je)
	third		zij, (ze)	hun,+ hen, ze+

Generally speaking, the non-emphatic or unstressed forms (in parenthesis) are used in daily conversation when emphasis is not on the pronoun but on the accompanying verb.

Use of the emphatic or stressed forms in speaking may indicate special emphasis on the person; it may also be an indication of more formal (educated) speech.

+ The pronoun *hun* is used for indirect objects. *Hen* and *ze* are used for persons; for things the object pronoun is *ze*.

1. BASIC SENTENCES+ MET DE TREIN MEE

1.1 1. **Jan:** Weet je hoe laat onze trein vertrekt?

2. **Piet:** Ik weet het niet zeker.

3. : Laten we even op de dienstregeling kijken.

4. **Jan :** Waarop?

5. **Piet:** Op de dienstregeling. Daar staan alle vertrektijden van de treinen op.

6. **Jan :** Bedoel je dat gele bord daar met al die zwarte cijfers?

7. **Piet:** Ja. Kijk maar. De trein naar Utrecht vertrekt om zestien uur dertig.

8. **Jan :** Dat is half vijf, niet waar?

9. **Piet:** Ja.

10. **Jan :** En van welk perron vertrekt hij?

11. **Piet:** Van het derde perron.

++++++

12. **Piet:** Hoe laat heb jij het?

13. **Jan :** Op mijn horloge is het kwart over vier.

14. **Piet:** Dan loopt je horloge voor.

15. : Op de stationsklok is het pas tien over vier.

16. **Jan :** Ja, die heeft natuurlijk de juiste tijd.

17. : Hebben we nog tijd om een kopje koffie te drinken?

18. **Piet:** Daar hebben we nog net tijd voor.

19. **Jan :** Gaan we in de eerste of tweede klas restauratie?

20. **Piet:** In de tweede klas. Dat is veel goedkoper.

+ Gesprek tussen Jan van den Berg en zijn neef Piet van Dam. Jan en Piet wachten op de trein in het Centraal Station in Rotterdam.

1.1 Conversation + TAKING THE TRAIN

1. John: Do you know what time our train leaves?
2. Pete: I don't know for sure.
3. : Let's take a look at the train schedule.
4. John: At what?
5. Pete: At the train schedule. All the departure times of the trains are given on it.
6. John: Do you mean that yellow sign over there with all the black numbers?
7. Pete: Yes, Just take a look. The train for Utrecht leaves at 16:30.
8. John: That's four-thirty, isn't it?
9. Pete: Yes, it is.
10. John: And from which platform does it leave?
11. Pete: From the third platform.

+++++++

12. Pete: What time do you have?
13. John: On my watch it's quarter past four.
14. Pete: Then your watch is fast.
15. : On the station clock it's only ten past four.
16. John: Yes, it has the right time, of course.
17. : Do we still have time for a cup of coffee?
18. Pete: We have just enough time for that.
19. John: Are we going in the first or second class restaurant?
20. Pete: In the second class. That's much cheaper.

+ Conversation between John Vanden Berg and his cousin Pete Van Dam. John and Pete are waiting for the train at the Central Station in Rotterdam.

1.2 Miscellaneous Expressions

		Time Expressions
1.	Hoe laat is 't?	What's the time?
2.	Het is bijna vier uur.	It's almost four o'clock.
3.	Je horloge loopt voor.	Your watch is fast.
4.	Loopt je horloge niet achter?	Isn't your watch slow?
5.	Het is half vijf.	It's four-thirty.
6.	Is het al tien uur?	Is it ten o'clock already?
7.	Het is kwart over vijf.	It's quarter past five.
8.	Het is kwart voor negen.	It's quarter to nine.
9.	Het is zestien uur dertig.	It's sixteen-thirty (4:30 p.m.)
10.	Het is tien over zes.	It's ten past six.
11.	Het is tien minuten over zeven.	It's ten minutes past seven.
12.	Het is half negen.	It's eight-thirty.
13.	Het is vijf voor half negen.	It's eight twenty-five.
14.	Het is vijf over half negen.	It's eight thirty-five.
15.	Het is tien over half elf.	It's ten-forty.
16.	Het is tien voor half elf.	It's ten-twenty.
17.	Het is bijna tien uur.	It's almost ten o'clock.
18.	Het is even over tienen.	It's just past ten.
19.	Het is bij elven.	It's almost eleven.
20.	Het is na twaalven.	It's past twelve.
21.	De hoeveelste is het vandaag?	What's the date today?
22.	Het is vandaag de veertiende maart.	It's the forteenth of March today.
23.	Is 't vandaag de twintigste april?	Is it the twentieth of April today?
24.	Nee, het is de eenentwintigste.	No, it's the twenty-first.

1.3 Vragen over het Gesprek

	Vraag	Antwoord
1.	Hoe laat vertrekt de trein?	Hij vertrekt om zestien uur dertig.
2.	Van welk perron vertrekt de trein?	Hij vertrekt van het derde perron.
3.	Zestien uur dertig. Hoe laat is dat?	Dat is half vijf.
4.	Waar staan de vertrektijden van de treinen?	Ze staan op de dienstregeling.
5.	Wat staat op de dienstregeling te lezen?	De vertrektijden van de treinen.

6.	Zijn de cijfers op de dienstregeling zwart of geel?	Het bord is geel en de cijfers zijn zwart.
7.	Heeft Piet een horloge?	Hij heeft geen horloge.
8.	Heeft Jan ook geen horloge?	Jan heeft wel een horloge.
9.	Hoe laat is het op zijn horloge?	Het is kwart over vier op zijn horloge.
10.	Heeft Jan de juiste tijd op zijn horloge?	Nee, zijn horloge loopt voor.
11.	Loopt de stationsklok achter?	Nee, die heeft de juiste tijd.
12.	Hoe laat is het op de stationsklok?	Tien over vier.
13.	Hoe lang moeten de jongens op de trein wachten?	Ze moeten twintig minuten op de trein wachten.
14.	Hebben ze nog tijd om een kopje koffie te drinken?	Ja, daar hebben ze nog net tijd voor.
15.	Waar hebben de jongens nog net tijd voor?	Ze hebben nog net tijd om een kopje koffie te drinken.
16.	Op welke trein wachten ze?	Ze wachten op de trein naar Utrecht.

++++++++

2. GRAMMAR: SOUNDS AND FORMS:

2.1 End Words: Stress

D́aar staan álle vert́rekt́ijden vań dé t́reinen óp. 8.1.5
D́aar hebben we ńog ńet t́ijd v́oor. 8.1.14
D́aar heb je geĺijk ín. 8.1.13
Waar hebben de j́ongens ńog ńet t́ijd v́oor?

D́an ĺoopt je horĺoge v́oor. 8.1.14
Ĺoopt je horĺoge niet áchter? 8.1.2.4

In these sentences the words op, voor, in, achter are end words, that is, words that conclude the sentence. Observe that the end words are part of a word group, the prepositional compounds: daarop, daarvoor, daarin, waarvoor (cf. 8.2.3) or the verbal compounds: achterlopen, voorlopen (cf. 8.2.2). Observe that end words always receive some stress.

2.2 Verbs: Stressed Separable Prefix

Je horĺoge loopt v́oor.	Your watch runs fast.
Je horĺoge loopt áchter.	Your watch runs slow.

The words voor and achter, which are stressed, are considered part of the verb. The infinitives are: v́oorĺopen (to run fast), áchterĺopen(to run slow). Observe that the prefixes voor and achter receive primary stress, the verb secondary stre
This is true for all verbs which have separable prefixes.

2.3 Prepositional Compounds

2.3a Daar Compounds (Pronominal adverbs)

Hebben we nog tijd voor een kopje koffie? 8.1.17	Do we still have time for a cup of coffee?
Daar hebben we nog net tijd voor. 8.1.18	We have just enough time for that.
Daarvoor hebben we nog net tijd.	We have just enough time for that.
We hebben daar nog net tijd voor.	We have just enough time for that.

If you compare these sentences, you will observe two principal differences: the prepositional phrase and the word order.

The prepositional phrase for that(voor dat)is rendered daarvoor or daar....voor. After a preposition daar must be substituted for dat. In the new compound daar always precedes.

voor + dat: daarvoor   in + dat: daarin
van + dat: daarvan   met + dat: daarmee

This construction resembles the older English constructions like therein, thereby, etc. Observe that the preposition met becomes mee in the new compound.

These prepositional compounds, also called pronominal adverbs, may appear as one word or two. Generally they appear as a single word at the beginning or end of the sentence. Some examples of final position follow:

Wat zeg je daarvan?	What do you say about that?
Wat denk je daarvan?	What do you think of that?
Wat zit daarin?	What's in there?

Often daar is separated from the preposition. In sentences with a simple verb the preposition becomes an end word, occupying final position in the sentence. Daar occupies adverb position, either in first or mid-sentence position; in the latter position it generally precedes other adverbial modifiers.

2.3b Waar Compounds

Laten we even op de dienstregeling kijken. 8.1.3	Let's take a look at the train schedule.
Waarop? Op de dienstregeling. 8.1.4	At what? At the train schedule.
Waar hebben ze nog net tijd voor?	What do they have just enough time for?

After a preposition waar is substituted for wat. In the new compound waar precedes the preposition. Observe the following substitutions:

in + wat: waarin   met + wat: waarmee

The compound waar(op) may occur in initial position. In conversational Dutch, however, it is much more common for waar to begin the question, while the preposition occupies final position.

2.3c Wie + Preposition

Wie is dat?	Who is that?
Van wie is de brief?	Who is the letter from?
Bij wie ga je logeren?	With whom are you going to stay?
Met wie spreekt hij?	With whom is he speaking?

When wie, which refers to persons, is preceded by a preposition, no substitution occurs. Note that in conversational English the preposition occupies final position: Whom are you talking to? This is not true in the Dutch question. Also contrast the formal English construction with whom, with pronoun in the objective case (whom), with the Dutch pronoun which does not have a case ending in modern Dutch: wie, met wie.

2.4 Ordinal Numbers

Gaan we in de eerste of tweede klas restauratie. 8.1.19
De trein vertrekt van het derde perron. 8.1.11
Dit is de achtste les.
De hoeveelste is het vandaag? 8.1.2.21
Is 't vandaag de twintigste April 8.1.2.23
Het is vandaag de veertiende maart. 8.1.2.22
Nee, 't is de eenentwintigste. 8.1.2.24

With only a few exceptions, the ordinal numbers are formed by adding either de or ste to the cardinal number. In dates de always precedes the ordinal number. In other cases the choice of de or het, of course, depends on the noun that follows.

de: de tweede, derde, vierde, vijfde, zesde, zevende, negende, tiende, elfde, twaalfde, dertiende, veertiende, vijftiende, zestiende, achttiende, negentiende, honderdtweede, honderdderde, hondervierde.

ste: de eerste, achtste, twintigste, eenentwintigste, tweeëntwintigste, drieëndertigste, vierenveertigste, vijfenvijftigste, zesenzestigste, zevenenzeventigste, achtentachtigste, negenennegentigste, honderdste, honderdeerste, honderdtwintigste, honderddrieëndertigste.

3. SENTENCE PATTERNS

3.1 Short Answer Questions

We hebben boven een kleine kamer, niet waar?4.1.25	We have a small room upstairs, don't we?
Zestien uur dertig. Dat is half vijf, niet waar? 8.1.8	Sixteen thirty. That's four-thirty, isn't it?
Dat is niet te duur, hè? 4.1.24	That's not too expensive, is it?

These sentences illustrate a peculiar form of the question in Dutch and English. In the English construction the auxiliary verb of the preceding statement is repeated in a short question with rising pitch. The anticipated response to such a statement-question is, of course, in the affirmative. Dutch can also form this kind of short answer question by appending to the sentence words like: niet waar, hè with slightly rising pitch.

4. WORD STUDY

4.1 Expressions of Time

4.1a Dates

De hoeveelste is het vandaag?	What's the date today?
Het is de dertiende maart.	It's the thirteenth of March.
Het is de derde juni.	It's the third of June.
Het is vijf april.	It's April five.
Het is de tweeëntwintigste.	It's the twenty-second.

Take note of the different constructions in English and Dutch. De hoeveelste literally means the how manyth, which number. De hoeveelste ben jij? Which number are you?

4.1b Names of months

januari
februari
maart
april
mei
juni
juli
augustus
september
october
november
december

The names of the months are not capitalized in modern Dutch.

4.1c Time Expressions: the clock

Note the idiomatic character of the following expressions:

Het is half negen.	It's eight-thirty.
Het is vijf voor half negen.	It's eight twenty-five.
Het is vijf over half negen.	It's eight thirty-five.

Note that the half hour is half toward the following hour.

Het is bij tienen.	It's almost ten.
Het is over tienen.	It's past ten.
Het is na tienen.	It's after ten.

These indefinite expressions of time require the plural form of the cardinal number.

4.2 Prepositions

De trein vertrekt om zestien uur dertig. 8.1.7	The train is leaving at sixteen-thirty.
We hebben het erg druk op kantoor. 4.1.2	We are very busy at the office.
Jan leert Nederlands op school. 3.1.23	John is learning Dutch at school.
Hij ligt toch op de schoorsteenmantel? 4.1.14	It's lying on the mantle piece, isn't it?
Hij komt laat naar huis. 3.1.9	He is coming home late.
Luister naar mij! 6.21.7	Listen to me!
Geef de brief aan je vader. 4.1.17	Give the letter to your father.
We gaan over tien minuten eten. 4.1.7	We are going to eat in ten minutes
Hij komt in september naar Nederland. 4.1.20	He is coming to the Netherlands in September.
Wil je met de tram of met de bus? 6.1.1	Do you want to go with the tram or bus?
Hij zou graag bij ons logeren. 4.1.24.	He would like to stay with us.
Hij komt uit Amerika. 2.1.15	It comes from America.
De brief is van Jan. 2.1.16	The letter is from John.
En van wie is deze schrijfmachine? 5.1.8	And whom does this typewriter belong to

Though Dutch and English are both Germanic languages, prepositional usage in them varies considerably. Generally speaking, it is possible to give a basic meaning for a preposition: op = on, naar = to, uit = out, met = with. As the above sentences illustrate, prepositional usage is often idiomatic. Correct usage of prepositions, therefore, requires much practice.

4.3 Lexical Items

4.3a de restaurátie /dE r̀eestooráasie/

Gaan we in de eerste of tweede klas restauratie? 8.1.19

Restauratie refers only to a restaurant at a railway station. At the larger railway stations, these are generally divided into two sections, first and second class, with service and accomodations appropriate to each. The word restaurant, generally with French pronunciation /restoor̀ang/, is the most common word for an eating establishment.

4.3b Dienstregeling

The parts of this compound word are: dienst: service and regeling: regulation; Dienst is related to the verb dienen: to serve; regeling is related to regelen: to regulate.

5. PATTERN DRILLS

5.1 Substitution Drill

1. Ik heb de koffie.

the cup, the train	het kopje, de dienstregeling
schedule, the time,	de tijd,
the clock, the figures	de klok, de cijfers,
the watch	het horloge.

2. Waar is de klok?

the train platform,	het perron,
the sign,	het bord,
the station clock,	de stationsklok,
the watch,	het horloge,
the station restaurant,	de restauratie,
the cup	het kopje,
the train schedule,	de dienstregeling,
the second class,	de tweede klas,
the first class	de eerste klas

3. De trein vertrekt om zestien uur dentig

18:20	achttien uur twintig
15:25	vijftien uur vijfentwintig
14:15	veertien uur vijftien
13:10	dertien uur tien
17:33	zeventien uur drieëndertig

4. Op de station klok is het vijf uur.

3:15, 4:45,	kwart over drie, kwart voor vijf,
5:55, 6:05,	vijf voor zes, vijf over zes,
7:25, 8:10,	vijf voor half acht, tien over acht,
9:05, 10:30	vijf over negen, half elf,
12:00, 2:25,	twaalf uur, vijf voor half drie,
1:30, 12:15,	half twee, kwart over twaalf,
12:45.	kwart voor een

5. Het is vandaag de zeventiende november.

the first of October	de eerste october
the second of September	de tweede september
the third of December	de derde december
the thirteenth of January	de dertiende januari
the fourteenth of February	de veertiende februari
the seventeenth of June	de zeventiende juni
the twelfth of July	de twaalfde juli
the twentieth of March	de twintigste maart
the twenty-second of May	de tweeëntwintigste mei
the thirty-first of August	de eenëndertigste augustus

5.2 Question Formation Drill

Following the example, make identification questions substituting interrogative pronoun wie for the underlined noun in the response.

example:	1.	Het retourtje is van Piet.	Van wie is het retourtje?
	2.	De leerlingen luisteren naar de leraar.	Naar wie luisteren de leerlingen?
	3.	Het kind wacht op zijn moeder.	Op wie wacht het kind?
	4.	Ze gaat met haar vriend naar de stad.	Met wie gaat ze naar de stad?
	5.	Deze brieven komen van mijn oom.	Van wie komen deze brieven?
	6.	Jan praat met zijn vriend.	Met wie praat Jan?
	7.	Hij gaat bij familie in Utrecht logeren.	Bij wie gaat hij logeren?
	8.	Jan gaat met Piet koffie drinken.	Met wie gaat Jan koffie drinken?
	9.	Zij schrijft aan haar moeder.	Aan wie schrijft ze?
	10.	De jongen zit naast het meisje	Naast wie zit de jongen?
	11.	Jan wacht op zijn vriendin.	Op wie wacht Jan?

5.3 Response Drills

Follow the example and make responses to the identification questions. Incorporate the identification, given in the line following the question, in your response.

example:	1.	Van wie is het retourtje? van Piet.	Het retourtje is van Piet.
	2.	Naar wie luisteren de leerlingen? de leeraar	De leerlingen luisteren naar de leraar.
	3.	Op wie wacht het kind? Op zijn moeder.	Het kind wacht op zijn moeder.
	4.	Met wie gaat Marie naar de stad? met haar vriend.	Marie gaat met haar vriend naar de stad.
	5.	Met wie praat Jan? met zijn vriend Piet.	Jan praat met zijn vriend Piet.
	6.	Bij wie gaat Jan logeren? bij familie in Utrecht.	Jan gaat bij familie in Utrecht logeren.
	7.	Met wie gaat Jan koffie drinken? met zijn neef.	Jan gaat met zijn neef koffie drinken.

8.	Aan wie schrijft het meisje? aan haar moeder.	Het meisje schrijft aan haar moeder.
9.	Naast wie zit de jongen? naast het meisje.	De jongen zit naast het meisje.
10.	Op wie wacht hij? op zijn vriendin	Hij wacht op zijn vriendin.
11.	Aan wie schrijft ze een brief? aan haar vader.	Ze schrijft een brief aan haar vader.
12.	Op wie let de leraar? de jongen	De leraar let op de jongen.
13.	Van welk perron vertrekt de trein het derde perron	De trein vertrekt van het derde perron.

Response Drill

Follow the example and make responses to the identification questions. Incorporate the identification given in each second line in your response.

	Waar wacht je op? de bus	Ik wacht op de bus.
1.	Waar kijken Jan en Piet op? de dienstregeling	Jan en Piet kijken op de dienstregeling.
2.	Waar wachten ze op? de trein.	Ze wachten op de trein.
3.	Waar schrijft de leraar op? het bord.	De leraar schrijft op het bord.
4.	Waar schrijft de leerling in? zijn schrift.	De leerling schrijft in zijn schrift.
5.	Waar leest de leraar uit? een boek.	De leraar leest uit een boek.
6.	Waar zit de kleine jongen op?	De kleine jongen zit op de krant.
7.	Waar staan de vertrektijden op? de dienstregeling.	De vertrektijden staan op de dienstregeling.
8.	Waar is het kwart over vier op? het horloge van Jan.	Het is kwart over vier op het horloge van Jan.
9.	Waar is het pas tien over vier op? op de stationsklok.	Het is pas tien over vier op de stationsklok.

5.4 Question Formation Drill

Make identification questions for the following responses; substitute the pronoun wie or the adverb waar for the underlined noun.

1.	De jongens wachten op de trein.	Waar wachten de jongens op?
2.	De vertrektijden staan op de dienstregeling.	Waar staan de vertrektijden op?
3.	De leraar leest uit een boek.	Waar leest de leraar uit?
4.	De leerling schrijft in zijn schrift.	Waar schrijft de leerling in?
5.	Ze kijken naar het bord.	Waar kijken ze naar?
6.	Ze luisteren naar de leraar.	Naar wie luisteren ze?
7.	De leraar praat over Nederland.	Waar praat de leraar over?
8.	Hij spreekt met Jan over Nederland.	Met wie spreekt hij over Nederland?
9.	Ze wacht op haar vriendin.	Op wie wacht ze?
10.	Ze wacht op de taxi.	Waar wacht ze op?
11.	Ze luisteren naar de geschiedenis van oom Tom.	Waar luisteren ze naar?
12.	De leraar let op de jongen.	Op wie let de leraar?
13.	De jongens moeten op de tijd letten.	Waar moeten de jongens op letten?

5.5 Variation Drill

Dan loopt je horloge achter.

1.	Does your watch run slow?	Loopt je horloge achter?
2.	My watch runs fast.	Mijn horloge loopt voor.
3.	My watch does not run slow.	Mijn horloge loopt niet achter.
4.	Doesn't your watch run fast?	Loopt je horloge niet voor?
5.	Does that clock run fast or slow?	Loopt die klok voor of achter?
6.	How much is that clock slow?	Hoeveel loopt die klok achter?
7.	No, it doesn't run fast.	Nee, hij loopt niet voor.

Hoe laat vertrekt de trein?

1.	Does the train leave at five o'clock?	Vertrekt de trein om vijf uur?
2.	When does the train leave?	Wanneer vertrekt de trein?
3.	Does the train leave from the second platform?	Vertrekt de trein van het tweede perron?
4.	Is the train leaving at five-thirty?	Vertrekt de trein om half zes?
5.	What time is the train leaving for Amsterdam?	Hoe laat vertrekt de trein naar Amsterdam?
6.	Does our train leave from the first platform?	Vertrekt onze trein van het eerste perron?
7.	The train is leaving at 15:30 from the third platform?	De trein vertrekt om vijftien uur dertig van het derde perron.

Daar hebben we nog net tijd voor.

1.	I don't have any time for that.	Daar heb ik geen tijd voor.
2.	Don't you have any time for that?	Heb je daar geen tijd voor?
3.	We don't have time for that.	Daar hebben we geen tijd voor.
4.	Don't you (pl.) have time for that?	Hebben jullie daar geen tijd voor?
5.	Who has time for that?	Wie heeft daar tijd voor?
6.	Why doesn't he have any time for that?	Waarom heeft hij daar geen tijd voor?
7.	Do you (pl.) still have time for that?	Hebben jullie daar nog tijd voor?
8.	Who of you has time for that?	Wie van jullie heeft daar tijd voor?
9.	We have just enough time for that.	Daar hebben we nog net tijd voor.
10.	I don't have any time at all for that.	Daar heb ik helemaal geen tijd voor.

Hebben we nog tijd om een kopje koffie te drinken?

1.	They don't have time to have a cup of coffee.	Ze hebben geen tijd om een kopje koffie te drinken.
2.	The boys have just time to drink a cup of coffee.	De jongens hebben nog net tijd om een kopje koffie te drinken.
3.	Why doesn't he have time to drink a cup of coffee?	Waarom heeft hij geen tijd om een kopje koffie te drinken?
4.	I have just a few minutes to drink a cup of coffee.	Ik heb nog net een paar minuten om een kopje koffie te drinken.

6 VOCABULARY

achtste	eighth
achterlopen	to run slow (watch)
april	April
augustus	August
bedoelen	to mean, intend
bij elven	almost eleven o'clock
bijna	almost, nearly
't bord	the sign
't cijfer	the number
daar...op	on that
daar...voor	for that
december	December
die	it
derde	third
dertig	thirty
de dienstregeling	the train schedule
drinken	to drink
even	a moment, a little
februari	February
geel	yellow
goedkoper	cheaper, less expensive
half	half
half vijf	four-thirty
de hoeveelste (- is 't)	which number, what's the date
't horloge	the watch
juist	accurate, right, correct
juni	June
juli	July
de klok	the clock
kwart (over) (voor)	quarter (past) (to)
de koffie	the coffee
't kopje	the cup
maart	March
mei	May
natuurlijk	naturally, of course
na(twaalven)	after (twelve)
nog net (tijd)	still,just enough (time)
november, october	November, October
onze, over (tienen)	our, past (ten)
't perron,	the train platform
de restauratie	the restaurant (rail
de stationsklok	the station clock
tien voor (half vijf)	four-twenty
tien over (half vijf	four-forty
tienen,(bij -)	nearly ten o'clock
twaalven, (bij-)	nearly twelve o'clock
de tijd, de twintigste	the time, the twentieth
de vertrektijden	the departure times
voor,(vijf-(negen)	to, (five to nine)
voorlopen, waarop	to run fast (watch), on what (whereo
zestien uur dertig, zwart	sixteen-thirty, black

1. BASIC SENTENCES

1.1 Gesprek IN DE STATIONS RESTAURATIE

1. Piet: Wil je iets bij de koffie?
2. Jan : Ik zou graag zo'n lekker slagroomgebakje willen hebben.
3. Piet: Dat kan. Gebruik je geen suiker en melk in de koffie?
4. Jan : Nee. Ik drink liever zwarte koffie.
5. Piet: En hoe smaakt 't gebakje?
6. Jan : Heerlijk. Nergens zijn de gebakjes zo lekker als hier.

++++++

7. Piet: We moeten wel een beetje op de tijd letten.
8. Jan : Kijk, de trein staat al te wachten.
9. Piet: De treinen lopen in ons land precies op tijd!
10. Jan : Dan moeten we wel opschieten.

++++++

11. Piet: In deze coupé zijn nog enkele plaatsen vrij.
12. Jan : Maar je kunt haast niet zien van de rook.
13. Piet: Daar heb je gelijk in.
14. : Laten we de volgende coupé proberen.
15. : Misschien is die beter.
16. Jan : Daar is een bordje: niet roken.
17. Piet: Laten we hier dan instappen.

++++++

18. Jan : Ik zit liever hier dan tussen al die rokers.
19. Piet: Ik ook. Nou zal je tenminste van het mooie Hollandse landschap kunnen genieten.
20. Jan : Kijk daar eens op het perron!
21. : Daar lopen een paar jongens te roken.
22. Piet: Vind je dat zo vreemd?
23. : Dan ken je zeker het spreekwoord niet:
24 : 't Is geen man, die niet roken kan.

1.1 Conversation: IN THE STATION RESTAURANT

1. Pete: Do you want anything with your coffee?
2. John: I would like to have one of those good whipped cream pastries.
3. Pete: That's possible. Don't you take sugar and milk in your coffee?
4. John: No, I don't. I prefer to drink black coffee.
5. Pete: And how does the tart taste?
6. John: Delicious! No where are pastries as good tasting as here.

++++++

7. Pete: We must watch (our) time a little.
8. John: Look, the train is waiting already.
9. Pete: The trains run exactly on time in our country.
10. John: Then we will have to move along.

++++++

11. Pete: There are still a few empty seats in this compartment.
12. John: But you can hardly see on account of the smoke.
13. Pete: You are right about that.
14. : Let's try the next compartment.

15 : Perhaps it's better.

16. John: There's a sign: no smoking.
17. Pete: Let's step in here then.

++++++

18. John: I would rather sit here than among those smokers.
19. Pete: So would I. At least you will be able to enjoy the beautiful Dutch landscape now.
20. John: Look over there on the platform!
21. : There are a couple of boys smoking.
22. Pete: Do you find that so strange?
23. : Then you certainly don't know the proverb:

24 : He is not a man, who cannot smoke.

1.2 Classroom Expressions

1.	Onthoud dit!	Remember this!
2.	Vertaal dit!	Translate this!
3.	Ga zitten!	Sit down!
4.	Blijf zitten!	Remain seated!
5.	Kijk naar mij!	Look at me!
6.	Luister naar mij!	Listen to me!
7.	Kijk naar het bord	Look at the board!
8.	Ga naar het bord!	Go to the board!
9.	Jan, lees jij deze zin eens.	John, will you read this sentence.
10.	Marie, vertaal jij deze zin eens.	Marie, will you translate this sentence.
11.	Piet, ga jij 's naar het bord.	Pete, you go to the board.

1.3 Spreekwoorden Proverbs (memorize)

1.	Een goed begin is het halve werk.	Well begun is half done.
2.	Goed begin, goed einde.	What begins well, shall end well.
3.	Eind goed, al goed.	All's well that ends well.

1.4 Vragen Over het Gesprek

	Vraag	Antwoord
1.	Gebruikt Jan suiker en melk in zijn koffie?	Nee, hij gebruikt geen suiker of melk in de koffie.
2.	Hoe drinkt Jan zijn koffie?	Hij drinkt de koffie zwart.
3.	Drinkt Piet zijn koffie ook zonder suiker en melk?	Ik denk het niet.
4.	Wat zou Jan graag bij zijn koffie hebben?	Hij zou graag een slagroomgebakje bij zijn koffie willen hebben.
5.	Kan dat?	Ja, dat kan.
6.	Waar moeten de jongens op letten?	Ze moeten op de tijd letten.
7.	Waarom moeten ze op de trein letten?	De trein staat al te wachten.
8.	Waarom moeten Jan en Piet opschieten?	De trein vertrekt over een paar minuten.
9.	Waar zijn nog plaatsen vrij?	In de rookcoupé zijn nog enkele plaatsen vrij.
10.	Waarom kan je in de rookcoupé haast niets zien?	Er is zo veel rook in de coupé.
11.	Waar heeft Jan gelijk in?	Je kunt in de rookcoupé haast niets zien.

12.	Willen de jongens in de rookcoupé gaan zitten?	Nee, dat willen ze niet.
13.	Waar gaan de jongens zitten?	Ze gaan in de volgende coupé zitten.
14.	Zitten ze in die coupé ook te roken?	Nee, deze coupé is voor niet-rokers.
15.	Zit Jan liever in de eerste of in de tweede coupé?	Hij zit liever in de tweede coupé.
16.	Zit Piet daar ook liever?	Ja, hij zit daar ook liever.
17.	Waar kan Jan nu van genieten?	Hij kan nu van het mooie Hollandse landschap genieten.
18.	Wie ziet Jan op het perron?	Hij ziet een paar jongens op het perron?
19.	Wat doen die jongens?	Ze staan te roken.
20.	Wat zegt het spreekwoord over rokers?	't Is geen man die niet roken kan.

++++++

2. GRAMMAR: SOUNDS AND FORMS

2.1 Adjective Inflection

2.1a Predicate Adjective

Wat is het vreselijk druk. 6.1.18
De taal is moeilijk om te leren. 5.1.19

The predicate adjective is not inflected.

2.1b Attributive Adjectives: e inflection

Rotterdam is een drukke havenstad. 6.1.21
Nederlands is een moeilijke taal. 5.1.17
Bedoel je dat gele bord met die zwarte cijfer? 8.1.6
Nu kan je genieten van het mooie Hollandse landschap. 9.1.19

Adjectives which precede the noun modified (attributive) generally take an inflectional e ending. Numerous examples of this inflection have occurred in the lessons:

Singular	Plural
een kleine kamer	alle vertrektijden
een enkele reis	enkele plaatsen
zwarte koffie	een paar kleine cadeautjes
de volgende coupé	de Verenigde Staten
het mooie, hollandse landschap	
dat gele bord	die zwarte cijfers

2.1c Attributive Adjective: no inflection

Holland is immers een klein landje. 6.1.13
Ik zou graag zo'n lekker gebakje willen hebben. 9.1.2
Dit is geen goed horloge.
Van welk perron vertrekt hij? 8.1.10
De treinen lopen in ons land precies op tijd. 9.1.9
Elk kopje kost drie gulden.

The attributive adjective is not inflected before a het word singular when:

1) it follows: een, geen, zo'n, elk, welk;
2) When the adjective only precedes the noun: elk kopje, welk perron, lekker eten, ons land;
3) it follows a possessive adjective, particularly in the spoken language: ons klein landje; in the written language the adjective is generally inflected; ons kleine landje.

Note that after a definite determiner the adjective preceding a het word is inflected. Contrast the following:

het mooie landschap	een mooi landschap
dat gele bord	een geel bord
dit lekkere gebakje	zo'n lekker gebakje

2.1d Possessive Adjective ons - onze

Daar is onze taxi al. 6.1.17
De treinen lopen in ons land precies op tijd. 9.1.9

The only possessive adjective inflected in modern Dutch is onze. The uninflected form, ons, occurs only before a het word singular.

2.1e Possessive Adjectives

Singular		Plural	
mijn (m'n)	my	ons, onze	our
jouw (je)	your	jullie (je)	your
uw	your	uw	your
zijn (z'n)	his		
haar (d'r)	her	hun	their
zijn (z'n)	its		

Forms in parenthesis are unstressed, non-emphatic forms. (cf. comments on pronouns: 7.2.2)

2.2 Verbs: Progressive Construction

De trein staat al te wachten. 9.1.8	The train is waiting already.
Daar staat de trein al te wachten.	There's the train waiting already.
Daar lopen een paar jongens te roken. 9.1.21	There are a couple of boys smoking
Jan ligt in zijn bed te lezen.	John is reading in bed.
Piet zit koffie te drinken.	Pete is drinking coffee.

Although the Dutch verb does not have a progressive form comparable to the English is(travel)ing (cf. 6.2.4d), there is a frequently used progressive construction. It consists of one of the verbs: staan, liggen, zitten, lopen + te + infinitive. In this progressive construction the infinitive, preceded by te, occupies final position in the sentence.

Generally speaking, the choice of the auxiliary verb will depend on the position of the subject, whether he be sitting, lying, standing, or walking. However, the auxiliary zitten is very often used in progressive constructions without reference to position:

Wat zitten die jongens nou te doen?	What are those boys doing now? (i.e. What are they up to)

The auxiliary lopen is less common than the others:

De jongens lopen op straat te zingen.	The boys are singing in the street (i.e. they are walking and singing at the same time).

3. SENTENCE PATTERNS

3.1 Sentences with Prepositional Compounds

Daar heb je gelijk in. 9.1.13	You are right about that.
Daar staan alle vertrektijden van de treinen op. 8.1.5	All the departure times of the trains are on it.
Daar hebben we nog net tijd voor. 8.1.18	We have just enough time for that.
We hebben daar nog net tijd voor.	We have just enough time for that.
Daarvoor hebben we geen tijd.	We don't have time for that.
Waar heeft Jan gelijk in?	What is John right about?
Waar hebben de jongens nog net tijd voor?	What do the boys have just enough time for?

When a prepositional compound with daar or waar is separated, (it need not be) in a sentence with a simple verb, the the preposition takes final position in the sentence.

3.2 Progressive Construction

De trein staat al te wachten. 9.1.8
Daar lopen een paar jongens te roken.9.1.21

The infinitive, preceded by te, occupies final position in the sentence which has a progressive verb construction.

3.3 Double Infinitive in End Position

Nou zal je tenminste van het mooie Hollandse landschap kunnen genieten. 9.1.19	Now at least you will be able to enjoy the beautiful Dutch landscape.
U zult invoerrechten moeten betalen. 5.1.27	You will have to pay import duty.

When there are two or more infinitives in final position, the modal verb precedes other verbs.

3.4 Short Answers: Ja, Nee

Dat is half vijf niet waar. 8.1.8	That's four-thirty, isn't it?
Ja. 8.1.9	Yes, it is.
Gebruik je geen suiker en melk in de koffie? 9.1.3	Don't you take sugar and milk in your coffee?
Nee. 9.1.4	No, I don't.

Contrast the short answers in Dutch and English. Note that in Dutch we only say Ja or Nee, whereas in English the verb or auxiliary verb of the question is generally repeated.

4 WORD STUDY

4.1 Idioms

4.1a Zou graag (willen) hebben

Ik zou graag zo'n lekker slagroomgebakje willen hebben. 9.1.2

As an expression of desire, zou graag willen hebben, is probably somewhat stronger and more deferential than zou graag hebben (without willen).

4.1b liever

Ik neem ook liever een taxi. 6.1.6	I also prefer to take a taxi. I would also rather take a taxi.
Ik drink liever zwarte koffie. 9,1.4	I prefer to drink black coffee. I would rather drink black coffee.
Ik zit liever hier dan tussen al die rokers. 9.1.18	I prefer to sit here rather than among all those smokers. I would rather sit here than among all those smokers.
Ik zit graag in deze stoel	I like to sit in this chair.

Liever is the comparative form of *graag*. You will recall the idiomatic character of verb phrases like *graag zitten* = *to like to sit*. (6.4.3). Note that the English equivalent of a verb phrase like *liever zitten* is either: *to prefer to sit*, or *would rather sit*.

4.1c *Suiker en melk gebruiken*

Gebruik je geen suiker en melk in *de* koffie? 9.1.3	Don't you take sugar and milk in your coffee?

The verb *gebruiken* means to use, so that the Dutch really asks whether one uses sugar in his coffee. Note the use of the definite article (de koffie) instead of a possessive adjective. The definite article *may* take the place of a possessive adjective when there can be no mistake (or ambiguity) who the possessor is (one obviously puts sugar and cream in his own coffee, not another's). Coffee is generally served with sugar and boiled milk, not with cream. The Dutch word for cream is *room*, and occurs in *slagroomgebakje*: a whipped cream pastry.

4.1d *gelijk hebben*

Daar heb je gelijk in. 9.1.13	You are right about that.

gelijk *hebben* means: *to be right*.

4.1e *Ik ook*.

Ik zit liever hier. 9.1.18	I would rather sit here.
Ik ook. 9.1.19	So *would* I. (Me too.)

Observe that in this short response, English repeats the auxiliary verb of the preceding statement, Dutch does not.

4.2 *Lexical Items*

4.2a *eens*

Kijk daar *eens* op het perron. 9.1.20	Just look over there on the platform.
Kijkt u *eens* vader. 4.1.18	Just take a look, father.
Jan, lees jij deze zin *eens*. 9.1.2.9	John, will you read this sentence.
Marie, vertaal jij deze zin *eens*. 9.1.210	Marie, will you translate this sentence.

The imperative form of the sentence can be modified in several ways to express differences in tone and mood. Addition of the pronoun *jij* or *u* after the verb makes the command friendlier. The imperative sentence becomes a suggestion or request when the adverb *eens* is included.

4.2b zeker

Dat weet ik niet zeker.6.1.9	That I do not know for sure.
Ik weet het niet zeker.8.1.2	I don't know for certain.
Dan ken je zeker het spreekwoord niet....9.1.23	Then very likely you don't know the proverb....

These sentences illustrate two different meanings for zeker. Generally zeker means that which is certain, sure; however, as the second sentence shows, zeker may also be used to express strong probability.

4.2c kennen - weten

Dan ken je zeker het spreekwoord niet....9.1.23	Then apparently you don't know (are not familiar with) the proverb....
Weet je hoe laat onze trein vertrekt?	Do you know what time our train is leaving?

The verbs kennen and weten both mean to know. The verbs must be distinguished, however. Weten refers to a knowledge of discrete, individual facts, for example, knowing what time it is. Kennen connotes acquaintance or familiarity with a person, idea, body of related knowledge. Thus one can distinguish:

Ik ken de schrijver.	Ik weet zijn naam niet.
Ken je dat boek?	Weet je het antwoord?

4.2d het Centraal Station

Note that in this compound proper noun the adjective centraal is not inflected though it follows het.

5 PATTERN DRILLS

5.1 Substitution Drills

1. De trein staat al te wachten.

the bus	De bus staat al te wachten.
the taxi	De taxi staat al te wachten.
the boys	De jongens staan al te wachten.
they	Ze staan al te wachten.
the express	De sneltrein staat al te wachten.
the students	De studenten staan al te wachten.

2. Daar heb je gelijk in.

hij	Daar heeft hij gelijk in.
jullie	Daar hebben jullie gelijk in.
zij (s.)	Daar heeft zij gelijk in.
wij	Daar hebben wij gelijk in.
zij (pl.)	Daar hebben zij gelijk in.

3. Ik zit liever hier.

I prefer to read here.	Ik lees liever hier.
I prefer to eat here.	Ik eet liever hier.
I prefer to stay here.	Ik blijf liever hier.
I prefer to wait here.	Ik wacht liever hier.
I prefer to study here.	Ik studeer liever hier.

4. Ik zou graag een lekker gebakje hebben

a new watch	Ik zou graag een nieuw horloge hebben.
a new briefcase	Ik zou graag een nieuwe tas hebben.
such an expensive car	Ik zou graag zo'n dure auto hebben.
such a nice room	Ik zou graag zo'n mooie kamer hebben.
that white cup	Ik zou graag dat witte kopje hebben.
new clothes	Ik zou graag nieuwe kleren hebben.

5.2 Transformation Drill: Restate the sentences so that the adjective precedes the noun; ex: De fiets is duur. Het is een dure fiets.
Het boek is duur. Het is een duur boek.

Het horloge is duur.	Het is een duur horloge.
De tas is duur.	Het is een dure tas.
Het potlood is geel.	Het is een geel potlood.
De fiets is nieuw.	Het is een nieuwe fiets.
Het boek is mooi.	Het is een mooi boek.
De koffer is klein.	Het is een kleine koffer.
Het valies is goedkoop.	Het is een goedkoop valies.
De kamer is groot.	Het is een grote kamer.
Het kopje is wit.	Het is een wit kopje.
De auto is zwart.	Het is een zwarte auto.

5.3 Translation Exercise

1.	An English proverb	Een Engels spreekwoord
2.	a little bit	een klein beetje
3.	a good watch	een goed horloge
4.	a half hour	een half uur
5.	a black bicycle	een zwarte fiets
6.	Such a small country	zo'n klein landje
7.	such an expensive bike	zo'n dure fiets
8.	such a difficult lesson	zo'n moeilijke les
9.	such a small pencil	zo'n klein potlood
10.	such a tasty pastry	zo'n lekker gebakje
11.	which cup	welk kopje
12.	which station	welk station
13.	which postcard	welke briefkaart
14.	which letter	welke brief
15.	which friend	welke vriend
16.	every boy	elke jongen
17.	every girl	elk meisje
18.	every platform	elk perron
19.	every morning	elke morgen
20.	every afternoon	elke middag
21.	which places	welke plaatsen
22.	which proverbs	welke spreekwoorden
23.	which Dutch proverbs	welke Nederlandse spreekwoorden
24.	which empty cup	welk leeg kopje
25.	which difficult questions	welke moeilijke vragen
26.	every Dutch boy	elke Hollandse jongen
27.	every Dutch girl	elk Hollands meisje
28.	every good answer	elk goed antwoord
29.	every new watch	elk nieuw horloge
30.	every half hour	elk half uur
31.	no free time	geen vrije tijd
32.	not an expensive car	geen dure auto
33.	not a beautiful landscape	geen mooi landschap
34.	not tasty food	geen lekker eten
35.	no present	geen cadeautje
36.	a fast car	een snelle auto
37.	good food	lekker eten
38.	expensive food	duur eten
39.	new motor bikes	nieuwe brommers
40.	our house	ons huis
41.	our father	onze vader
42.	our compartment	onze coupé
43.	our language	onze taal
44.	our friends	onze vrienden
45.	his new girl friend	zijn nieuwe vriendin
46.	her new watch	haar nieuw(e) horloge
47.	my Dutch accent	mijn Nederlands(e) accent
48.	their many questions	hun vele vragen

49.	his last words	zijn laatste woorden
50.	their new books	hun nieuwe boeken
51.	our heavy trunks	onze zware koffers
52.	our small country	ons klein(e) land
53.	the next lesson	de volgende les
54.	the white sugar	de witte suiker
55.	the right time	de juiste tijd
56.	the eight of July	de achtste juli
57.	the difficult lessons	de moeilijke lessen
58.	the correct answers	de juiste antwoorden
59.	the Dutch language	de Nederlandse taal
60.	the English proverb	het Engelse spreekwoord
61.	this expensive automobile	deze dure auto
62.	that small ticket	dat kleine kaartje
63.	that heavy suitcase	dat zware valies
64.	that cheap bicycle	die goedkope fiets
65.	those cheap rooms	die goedkope kamers.

5.4 Variation Drill

1. Misschien is de volgende coupé beter.

Perhaps that clock is running fast.	Misschien loopt die klok voor.
Perhaps she is right.	Misschien heeft ze gelijk.
Perhaps he is waiting for the next bus.	Misschien wacht hij op de volgende bus.
Perhaps the train is waiting already.	Misschien staat de trein al te wachten.
Perhaps we have just enough time for a cup of coffee.	Misschien hebben we nog net tijd voor een kopje koffie.
Perhaps they have no time for that.	Misschien hebben ze daar geen tijd voor.
Perhaps she may not smoke	Misschien mag ze niet roken.
Perhaps they are studying in (op) their room. (progressive)	Misschien zitten ze op hun kamer te studeren.
Perhaps we shall have to wait for them.	Misschien zullen we op hen moeten wachten.
Perhaps there are still places available in this compartment.	Misschien zijn er in deze coupé nog plaatsen vrij.

2. We moeten op de tijd letten.

You must watch the children.	Je moet op de kinderen letten.
We must watch our money.	We moeten op onsgeld letten.
Please, watch the boys.	Let alstublieft op de jongens.

3. Ik zit liever hier dan tussen al die rokers.

I would rather drink black coffee.	Ik drink liever zwarte koffie.
I prefer to drink coffee without sugar and milk.	Ik drink liever koffie zonder suiker en melk.
I prefer not to take (use) milk in my(the) coffee.	Ik gebruik liever geen melk in de koffie.
I prefer to ride in the following compartment.	Ik rijd liever in de volgende coupé.
I prefer to wait for the next train.	Ik wacht liever op de volgende trein.

4. Daar heb je gelijk in.

He is right.	Hij heeft gelijk.
He is right about that.	Daar heeft hij gelijk in.
Who is right?	Wie heeft gelijk?
They are right about that.	Daar hebben ze gelijk in.
Am I not right?	Heb ik geen gelijk?
He always wants to be right.	Hij wil altijd gelijk hebben.
How can he be right?	Hoe kan hij gelijk hebben?
He is not right!	Hij heeft geen gelijk!

5. Ik ken het spreekwoord niet.

I know John well.	Ik ken Jan goed.
Do you know our teacher?	Ken je onze leraar?
I don't know him at all.	Ik ken hem helemaal niet.
Don't you know this book?	Ken je dit boek niet?
No, I don't know it.	Nee, ik ken het niet.

6. Laten we hier instappen

Let's remember that.	Laten we dat onthouden.
Let's translate this sentence into English.	Laten we deze zin in 't Engels vertalen.
Let's not wait for that bus.	Laten we niet op die bus wachten.
Let's take a look at the train schedule.	Laten we op de dienstregeling kijken.
Let's enjoy the beautiful landscape.	Laten we van het mooie landschap genieten.
Let's watch the time.	Laten we op de tijd letten.
Let's wait for the next bus.	Laten we op de volgende bus wachten.
Let's step in here.	Laten we hier instappen.

5.5 Directed dialog

A conversation between John and Pete who are at a railway station. Follow the instructions for the dialog.

1. John asks Pete what time the train leaves.
2. Pete replies that he does not know.
3. He suggests that they look at the train schedule.
4. He explains that the departure times are given on it.
5. John remarks that their train is leaving at five-thirty p.m.
6. Pete asks John what time it is on his watch.
7. John says that it is five after five on his watch.
8. Pete remarks that John's watch is running slow.
9. He points to a clock and says that it has the right time.
10. John admits that Pete is right and adds that his watch is five minutes slow.
11. John suggests that they have a cup of coffee.
12. He adds that he would also like to have a cream pastry.
13. John looks out of the window and points to a couple of boys who are smoking.
14. He asks whether that is allowed in the Netherlands.
15. Pete asks whether John doesn't know the Dutch proverb: You're not a man, if you can't smoke.
16. John and Pete walk to the platform and John exclaims how busy it is.
17. He observes that the train is waiting already.
18. He asks whether they will still be able to find a seat.
19. Pete replies that he doesn't know.
20. John says that he doesn't want to sit in a smoking compartment.
21. Pete replies that he doesn't want to either.
22. John calls attention to a sign on the next coach which says no smoking.
23. John says that he would prefer to sit in it. (that)
24. Pete suggests that they get in here.
25. John remarks that now he will be able to enjoy the beautiful Dutch landscape.

5.6 Leesstuk

Jan en Piet staan op het perron te wachten. Jan komt pas uit Amerika. Hij is Amerikaan en gaat in Nederland geschiedenis studeren. Hij spreekt Nederlands met zijn neef Piet van Dam. De meeste Nederlanders kan hij nog niet goed verstaan, want ze spreken te vlug. Maar zijn neef Piet kan hij goed verstaan, want die spreekt langzaam. Jan en Piet zijn op het Centraal Station in Rotterdam en wachten op de trein naar Utrecht. Daar woont Piet. Jan gaat bij zijn oom en tante in Utrecht logeren. De jongens weten niet hoe laat de trein vertrekt. Daarom kijken ze even op de dienstregeling. Dat is een geel bord met veel zwarte cijfers. Op de dienstregeling staan de vertrektijden van al de treinen. Hun trein vertrekt om zestien uur dertig. De jongens moeten nog een kwartier wachten. Ze hebben nog even de tijd en gaan naar de stationsrestauratie om een kopje koffie te drinken. Jan wil in de eerste klas restauratie gaan, een mooie kamer met mooie tafels en stoelen. Maar dat wil Piet niet doen, want het is daar te duur. Piet wil in de tweede klas restauratie gaan, want het is daar goedkoper. Jan bestelt een kopje koffie en een slagroomgebakje. Dat vindt hij erg lekker, en hij zou graag een tweede gebakje eten, maar dat kan niet. Het is al laat en de jongens moeten op de tijd letten, want de trein vertrekt precies op tijd. Jan wil weten hoe laat het is en kijkt op zijn horloge. Maar zijn horloge loopt achter. De stationsklok heeft de juiste tijd en daarop is het twee minuten voor half vijf. De trein vertrekt over een paar minuten en de jongens moeten nog naar het derde perron. Het is vreselijk druk op de perrons. De trein staat al te wachten, maar de jongens kunnen haast niet bij de trein komen. Zullen ze nog een zitplaats kunnen vinden? In een rookcoupé zijn er nog enkele plaatsen vrij, maar je kunt er haast niet zien van de rook. Jan wil niet in de rookcoupé. Daarom lopen de jongens naar de volgende coupé; die is voor niet-rokers, en er zijn nog zitplaatsen vrij. Ze doen de deur van de coupé open, en stappen in. Ze zijn net op tijd, want de trein vertrekt al. Jan mag bij het raam gaan zitten. Zo zal hij van het mooie Hollandse landschap kunnen genieten. Dat doet hij graag.

6. VOCABULARY

al(die)	all(those)
't beetje	the bit
't begin	the beginning
beter	better
bij de koffie	with (your) coffee
blijven zitten	to remain seated
't bord	the blackboard, sign
't bordje	the (little) sign
de coupé	the compartment (train-coach)
die	those, who
't einde	the end
enkele	a few, several
gaan zitten	to sit down
't gebakje	the pastry
gebruiken (suiker en melk -)	to use (to take sugar and milk)
gelijk hebben	to be right
genieten van	to enjoy
haast niet	scarcely, hardly
heerlijk	delicious
Hollands	Dutch
instappen	to step in
kennen	to know
't land	the land, country
't landschap	the landscape
lekker	tasty, delicious
letten (op)	to watch, pay attention to
liever	rather
liever drinken	to prefer to drink
lopen te roken	are smoking
de melk	the milk
misschien	perhaps
nergens	nowhere
niet roken	no smoking
nou	now
onthouden	to remember
ook (ik -)	also (I(me) too; so do I)
opschieten	to hurry up, to get along
de plaats	the place
precies	exactly, precisely
proberen	to try, attempt
roken; de roker	to smoke; the smoker
de rook	the smoke
de room	the cream
't slagroomgebakje	the whipped cream pastry
smaken	to taste
't spreekwoord	the proverb
staat te wachten	is waiting
de suiker; tenminste	the sugar; at least
tussen; vertalen	between; to translate
de volgende (coupé)	the following, next (compartment)
vinden; vreemd	to think, find; strange
vrij;(er zijn plaatsen -)	free(unoccupied);(there are seats empty)
want; 't werk	for; the work
zeker; zwart	probably, certainly; black

1. BASIC SENTENCES

1.1 Gesprek — HET LANDSCHAP

1. Piet: En hoe vind je ons kleine, lage landje, Jan?
2. Jan : Het lijkt heel veel op een van die prachtige schilderijen uit de zeventiende eeuw.
3. Piet: Die groene weilanden met de grazende koeien en schapen zijn typisch Hollands, niet?
4. Jan : Ja en ook die smalle, rechte sloten en die oude boerderijen met de rieten daken.
5. Piet: Zie je die torens daar aan de horizon. Dat zijn kerktorens.
6. : De kerk staat meestal midden in het dorp, op een plein.
7. Jan : Liggen de dorpen niet dikwijls aan een rivier?
8. Piet: Ja, vooral in het westen. Kijk, daar in de verte kan je vier dorpjes zien.
9. Jan : Hoe groot is de afstand tussen die dorpjes?
10. Piet: De afstand is maar klein, misschien een kilometer of tien.

++++++

11. Jan : Kijk, daar staan een paar oude molens.
12. : Gebruiken ze die nog steeds om het water op peil te houden?
13. Piet: Nee. Tegenwoordig heeft men daar electrische pompen voor.
14. Jan : Waarom ligt er hier zo ver van de zee een dijk?
15. Piet: Die dijk loopt om de polder heen.
16. : 't Land in de polder ligt beneden de zeespiegel.
17. Jan : Het land in de polder is lager dan het water van de zee?
18. Piet: Ja. Niet zelden ligt zo'n polder een meter of vier beneden de zeespiegel.
19. : Het vliegveld schiphol ligt bijna vijf meter beneden de zeespiegel.
20. Jan : Dan moeten die dijken wel sterk zijn!
21. Piet: Jazeker. Kijk, dat zijn ook dijken, daar langs de rivier, en hier langs het kanaal.
22. : Zie je die boten? Die varen op het Amsterdam-Rijn kanaal.

23. Jan : Het water in dat kanaal is hoger dan de omliggende weilanden!

24. Piet: Maar niet hoger dan deze spoorweg. Weet je waarom?

25. : Onze trein rijdt over een dijk.

26. Jan : En zo beschermen de dijken het lage land tegen 't water!

27. Piet: Ja, het water is de oudste en sterkste vijand van Nederland.

28. Jan : Maar ook de oudste en beste vriend, niet waar?

29. Piet: Ja, dat is ook waar.

1.1 Conversation: THE LANDSCAPE

1. Pete: And what do you think of our small low country, John?

2. John: It looks very much like one of those splendid paintings from the seventeenth century.

3. Pete: Those green meadows with the grazing cows and sheep are typically Dutch, aren't they?

4. John: Yes, and so are those narrow, straight ditches and those old farms with the thatched roofs.

5. Pete: Do you see those towers on the horizon? Those are church towers.

6. : The church usually stands in the center of the village, on the square.

7. John: Aren't the villages often located along a river?

8. Pete: Yes, especially in the west. Look, there in the distance you can see four small villages.

9. John: How great is the distance between those villages?

10. Pete: The distance is quite small, perhaps nine or ten kilometers.

+++++++

11. John: Look, there are a couple of old windmills.

12. : Do they still use those to maintain water levels?

13. Pete: No, nowadays they use electric pumps for that.

14. John: Why is there a dike here so far from the sea?

15. Pete: That dike runs around the polder.

16. : The land in the polder lies below sea-level.

17. John: The land in the polder is lower than the water of the sea?

18. Pete: Yes. Not seldom such a polder is about four meters below sea-level.

19. : The Schiphol airport is almost five meters below sea-level.

20. John: Then those dikes must be strong!

21. Pete: Yes, indeed. Look, those are also dikes, over there along the river, and here along the canal.

22. : Do you see those boats? They are sailing on the Amsterdam-Rine Canal.

23. John: The water in that canal is higher than the surrounding meadows!

24. Pete: But not higher than this railway. Do you know why?

25. : Our train is riding over a dike.

26. John: And so the dikes protect the low land against the water.

27. Pete: Yes, water is the oldest and strongest enemy of the Netherlands.

28. John: But also the oldest and best friend, isn't it?

29. Pete: Yes, that's true too.

1.2 Miscellaneous Expressions

	Allerlei Uitdrukkingen
1. Wie is aan de beurt?	Whose turn is it?
2. Ben jij aan de beurt?	Is it your turn?
3. Zeg dat eens in 't Nederlands.	Say that in Dutch, will you?
4. Zeg het mij eens na!	Repeat that after me, will you?
5. Zoek het in de bibliotheek op!	Look it up in the library!
6. Jan, zoek jij dat eens op.	John, you look that up!
7. Doe 't raam eens open, Piet.	Pete, you open the window.
8. Doe jij de deur eens dicht, Kees.	You close the door, Case.
9. Wil je dat even opzoeken!	Will you look that up a minute.
10. Wil je de deur even dichtdoen.	Will you (please) close the door.
11. Schrijf deze zin op!	Write down this sentence!

1.3 Directions

1. Sla hier links af.	Turn to the left here.
2. Slaat u hier links af, meneer.	Turn to the left here, sir.
3. Sla daar rechts af.	Turn to the right there.
4. Slaat u daar rechts af mevrouw.	Turn to the right there, ma'am.

Directions (continued)

5.	U kunt daar rechts afslaan.	You can turn to the right there.
6.	U moet hier links afslaan.	You must turn to the left here.

1.4 Vragen Over het Gesprek

	Vraag	Antwoord
1.	Wat voor land is Nederland?	Nederland is een klein, laag landje.
2.	Waar lijkt het landschap veel op?	Het lijkt veel op de prachtige schilderijen uit de zeventiende eeuw.
3.	Wat is zo typisch Hollands in dit landschap?	De groene weilanden met de grazende koeien en schapen zijn typisch Hollands.
4.	Uit welke eeuw hebben we prachtige Nederlandse schilderijen?	We hebben prachtige schilderijen uit de zeventiende eeuw.
5.	Wat voor daken hebben de oude boerderijen?	De oude boerderijen hebben rieten daken.
6.	Hoe zijn de sloten in de weilanden meestal?	De sloten in de weilanden zijn meestal smal en recht.
7.	Hebben alle boerderijen rieten daken?	Alleen de oude boerderijen hebben rieten daken.
8.	Wat zie je vaak aan de horizon?	Aan de horizon zie je vaak kerktorens.
9.	Hoeveel dorpjes kunnen Jan en Piet in de verte zien?	Ze kunnen in de verte vier dorpjes zien.
10.	Hoe groot is de afstand tussen die dorpjes?	De afstand tussen die dorpjes is een kilometer of tien.
11.	Waar liggen de dorpen dikwijls?	Ze liggen dikwijls aan rivieren.
12.	Waar staat de dorpskerk meestal?	De kerk staat meestal midden in het dorp op het plein.
13.	En waar vind je het dorpsplein?	Het ligt ook midden in het dorp.
14.	Staan er nog veel molens in Nederland?	Er staan nog honderden molens in Nederland.
15.	Gebruiken ze die molens nog steeds?	Nee. Tegenwoordig gebruikt men electrische pompen.
16.	Liggen er alleen langs de zee dijken?	Nee. Er liggen ook dijken langs rivieren en kanalen en om polders.

17.	Waar is het land beneden de zeespiegel?	In de polder is het land beneden de zeespiegel.
18.	Hoeveel meter ligt het Vliegveld Schiphold beneden de zeespiegel?	Het ligt bijna vijf meter beneden de zeespiegel.
19.	Hoever liggen de polders vaak beneden de zeespiegel?	Ze liggen niet zelden een meter of vijf beneden de zeespiegel.
20.	Waarom loopt het water niet over het lage land?	De dijken beschermen het lage land tegen het water.
21.	Waar beschermen de dijken het lage land tegen?	Ze beschermen het land tegen het water.
22.	De jongens zien boten. Waar varen die boten?	Ze varen op het Amsterdam-Rijn kanaal.
23.	Is het water in het kanaal hoger of lager dan de omliggende weilanden?	Het water in het kanaal is hoger dan de omliggende weilanden.
24.	Wat is de oudste en sterkste vijand van Nederland?	Het water is de oudste en sterkste vijand van Nederland.
25.	Wat is de oudste en beste vriend van Nederland?	Het water.

2. GRAMMAR: SOUNDS AND FORMS

2.1 Sounds and Spelling

2.1a typisch Hollands /tiepies holands/

Note the pronunciation of typisch. In modern Dutch the spelling sch for s occurs only in the suffixal ending isch of words of foreign origin: technisch (technical), logisch (logical), mechanisch (mechanical) etc. Note that i here represents the ie sound.

2.1b dak - daken; koe - koeien

de rieten daken /daakE^{n}/ 10.1.4
de grazende koeien /koeje^{n}/ 10.1.3

The singular of daken /daakE^{n}/ is dak /dak/. This is one of several words which have vowel gradation between the stem form and the inflected form.

The singular form of koeien /koejen/ is koe. Note that i between vowels is pronounced j.

2.1c horizon /ĥooriezon/

This foreign word has main stress on the first syllable.

2.2 Verbs: Present Participle

de grazende koeien 10.1.14	the grazing cows
de omliggende weilanden 10.1.23	the surrounding meadows

The adjective grazende (grazing) is the inflected form of the present participle: grazend. The present participle is formed by adding d to the infinitive: grazen + d. Note also the adjective omliggende: om + liggend + e.

2.3 Separable Verbs

Wil je dat even opzoeken. 10.1.2.9	Will you just look that up.
Wil je de deur even dichtdoen. 10.1.2.10	Will you just close the door.
Zoek het in de bibliotheek op! 10.1.2.5	Look it up in the library!
Doe jij de deur eens dicht! 10.1.2.18	You close the door, will you!
Doe het raam eens open! 10.1.2.7	Open the window!
Schrijf deze zin op! 10.1.3.11	Write down this sentence!
Sla hier links af! 10.1.3.1	Turn to the left here!
Zeg het mij eens na! 10.1.2.4	Just repeat after me!

Dutch, like English, has compound verb forms which consist of a verb + a modifying word. Compare the verbs in the following English sentences:

Look at me! = look
Look me up some time! = visit, call on
Look it up in the library! = check, verify, locate

This type of verb modification occurs very regularly and frequently in the Dutch language. Contrast the following verbs:

zoeken- to seek	op + zoeken -	opzoeken	to look up
slaan - to hit	na + slaan -	naslaan	to check, look up
schrijven-to write	op + schrijven	opschrijven	to write down
doen - to do	open + doen	opendoen	to open
	dicht + doen	dichtdoen	to close
zeggen-to say	na + zeggen	nazeggen	to repeat
	voor + zeggen	voorzeggen	to prompt
gaan - to go	mee + gaan	meegaan	to go along
	weg + gaan	weggaan	to go away
	terug + gaan	teruggaan	to go back

Note that the modifying word (the associated adverb), which is stressed in Dutch, precedes the verb in the infinitive form: Wil je dat even opzoeken but Zoek het in de bibliotheek op

It is this compound form which you will find listed in the dictionary. The modifying word may retain its basic meaning in the new verb phrase (*nazeggen* - to say after, to repeat); but often the meaning of the compound verb phrase is not just the sum of its parts. For example:

opzeggen = to recite

These verb modifiers are often called separable prefixes because they can be separated from the true verb. In the examples you will find that the verb *zeggen* can be modified by the prefix *na* as well as *voor*. We could also prefix it with *op*, *opzeggen*, to get the meaning *to recite*. The possibility of such verb modification is very considerable in the Dutch language. A verb which has a *stressed* prefix is called a *separable* verb.

Observe that the associated adverb, in Dutch, is one of those sentence elements which occur at or near the end of their sentence sections: Doe jij de deur eens *dicht*!
Sla hier links *af*!

2.4 *Adverb: Same Form as Adjective*

We hebben het *erg* druk. 4.1.2	We are *very* busy.
Dat is *erg*.	That is *bad*.
U spreekt *goed* Nederlands. 5.1.14	You speak Dutch *well*.
Dat is *goed*.	That is *good* (*right*).
Wat is het *vreselijk* druk op de weg! 6.1.18	It certainly is *terribly* busy on the road!
Wat is dat *vreselijk*!	My, but that is *terrible*!
Tijdens de spitsuren is het *bijzonder* druk. 6.1.21	During the rush hours it is *especially* busy
Dat is een heel *bijzonder* boek.	That is a very *special* (unusual) book.
De treinen lopen *precies* op tijd. 9.1.9	The trains run exactly (*precisely*) on time.
Die man is wat *precies*.	That man is rather *precise* (particular).
Die groene weilanden zijn *typisch* Hollands, niet? 10.1.3	Those green meadows are *typically* Dutch, aren't they?
Ja, dat is heel *typisch*.	Yes, that is very *typical*.

Generally speaking, the Dutch adjective and adverb are not distinguished by their form. There are exceptions to generalization.

2.5 Adjective and Adverb: Comparison

Dat is veel goedkoper. 8.1.20
Het land in de polder is lager dan het water van de zee.10.1.1
Het water in dat kanaal is hoger dan de omliggende weilanden. 10.1.23
Maar niet hoger dan deze spoorweg. 10.1.24
Het water is de oudste en sterkste vijand van Nederland. 10.1.2
Maar ook de oudste en beste vriend. 10.1.28
Misschien is die beter. 9.1.15

Ga verder! 2.1.2b.4
Ik neem ook liever een taxi. 6.1.6
Wilt u misschien wat langzamer praten. 5.1.12
Ik drink liever zwarte koffie. 9.1.14

The comparative and superlative forms of the underlined adjectives and adverbs are:

goedkoop	goedkoper	goedkoopst
laag	lager	laagst
hoog	hoger	hoogst
oud	ouder	oudst
sterk	sterker	sterkst
goed	beter	best
langzaam	langzamer	langzaamst
graag	liever	liefst
ver	verder	verst

The comparative form of the adjective or adverb is made by add er to the stem form; the superlative is made by adding st to the stem. When the stem ends in r, der is added in the comparative.

The addition of this suffixal ending adds a syllable to the word and requires the usual spelling adjustments after short and long vowels (cf. Summary of Spelling Rules, 6.2.3).

Inflectional endings are added to both the comparative and superlative forms:

de oudste vijand	de sterkste vijand	de beste vriend
een oudere broer	een sterkere dijk	geen betere vriend
een ouder boek	een sterker valies	een beter boek

A number of adjectives and adverbs are irregular in their comparison:

goed	beter	best
veel	meer	meest
graag	liever	liefst

2.5 Adjective and Adverb: Comparison

Dat is veel goedkoper. 8.1.20
Het land in de polder is lager dan het water van de zee. 10.1.17
Het water in dat kanaal is hoger dan de omliggende weilanden. 10.1.23
Maar niet hoger dan deze spoorweg. 10.1.24
Het water is de oudste en sterkste vijand van Nederland. 10.1.27
Maar ook de oudste en beste vriend. 10.1.28
Misschien is die beter. 9.1.15

Ga verder! 2.1.2b.4
Ik neem ook liever een taxi. 6.1.6
Wilt u misschien wat langzamer praten. 5.1.12
Ik drink liever zwarte koffie. 9.1.14

The comparative and superlative forms of the underlined adjectives and adverbs are:

goedkoop	goedkoper	goedkoopst
laag	lager	laagst
hoog	hoger	hoogst
oud	ouder	oudst
sterk	sterker	sterkst
goed	beter	best
langzaam	langzamer	langzaamst
graag	liever	liefst
ver	verder	verst

The comparative form of the adjective or adverb is made by adding er to the stem form; the superlative is made by adding st to the stem. When the stem ends in r, der is added in the comparative.

The addition of this suffixal ending adds a syllable to the word and requires the usual spelling adjustments after short and long vowels (cf. Summary of Spelling Rules, 6.2.3).

Inflectional endings are added to both the comparative and superlative forms:

de oudste vijand	de sterkste vijand	de beste vriend
een oudere broer	een sterkere dijk	geen betere vriend
een ouder boek	een sterker valies	een beter boek

A number of adjectives and adverbs are irregular in their comparison:

goed	beter	best
veel	meer	meest
graag	liever	liefst

2.6 Dat(dit,het) zijn.

Dat zijn kerktorens. 10.1.6.	Those are church towers.
Dit zijn mijn boeken.	These are my books.
Het zijn kerktorens.	They are church towers.

Take note that neuter singular pronouns dat, dit, het are used with the plural form of the verb when a (predicate) noun follows the verb zijn.

3. SENTENCE PATTERNS

3.1 Short Answer-Question: niet?

De groene weilanden met die grazende koeien zijn typisch Hollands, niet? 10.1.3	The green meadows...are typically Dutch, aren't they?

Niet, like niet waar, hè, is used to make a short answer-question which anticipates an affirmative reply. (cf.9.3.4.)

4 WORD STUDY

4.1 Idioms

4.1a lijken op

Het lijkt op een van die schilderijen uit de zeventiende eeuw. 10.1.3	It looks like (resembles) one of these paintings from the seventeenth century.
Hij lijkt heel veel op zijn vader.	He looks very much like his father.

The verb lijken takes the preposition op and means to look like(to resemble).

4.1b een kilometer of tien

De polder ligt een meter of vier beneden de zeespiegel. 10.1.16	The polder is (about 4 meters) below sea-level.
De afstand tussen de dorpen is klein, misschien een kilometer of tien.10.1.10	The distance between the villages is small, perhaps nine or ten kilometers.

Generally, modifiers precede the noun in Dutch. Phrases like een meter of tien, een dag of vijf, een uur of drie, een week of zes, een gulden of tien, are the exception. Observe that this idiom is used to express an approximate unit of measurement: height, distance, time, price, weight, etc.

4.1c op peil houden

Gebruiken ze die molens nog steeds om het water op peil te houden? 10.1.12	Do they still use those windmills to maintain water levels.

The phrase op peil houden means to maintain a level; it does not have reference only to water;

Het onderwijs staat op een hoog peil - Education is at a high level.

Iets op hoger peil brengen - to raise the level of something.

4.2 Lexical Items

4.2a Noun Compounds: de zeespiegel, het vliegveld, de spoorweg

Note the components of these nouns:

1) de zeespiegel is a compound of de zee(the sea) + de spiegel(the mirror).
2) het vliegveld is a compound of vlieg, stem of the verb vliegen (to fly) and het veld(the field).
3) de spoorweg is a compound of het spoor(the track, spur) and de weg(the road, way). The plural of spoorweg is spoorwegen.

4.2b De polder

A polder is a tract of low land, generally reclaimed from the sea, or other body of water, and which lies wholly or partially behind an enclosure dike or dam.

5 PATTERN DRILLS

5.1 Substitution Drill

1. Die groene weilanden zijn typisch Hollands, niet waar?

those narrow straight ditchs	Die smalle rechte sloten zijn typisch Hollands, niet waar?
those old mills	Die oude molens zijn typisch Hollands, niet waar?
Polders below sea-level	Polders beneden de zeespiegel zijn typisch Hollands, niet waar?
That farm with the thatched roof	Die boerderij met het rieten dak is typisch Hollands, niet waar?
Those dikes along the rivers	Die dijken langs de rivieren zijn typisch Hollands, niet waar?
the low meadows with grazing cows	De lage weilanden met grazende koeien zijn typisch Hollands, niet waar?

2. Die groene weilanden zijn typisch Hollands, niet?

those black bicycles	Die zwarte fietsen zijn typisch Hollands, niet?
airport below sea-level	Een vliegveld beneden de zeespiegel
a dike around a polder	Een dijk om een polder is typisch Hollands, niet?
a road over a dike	Een weg over een dijk is typisch Hollands, niet?
those electric trains	Die electrische treinen zijn typisch Hollands, niet?
a dike far from the sea	Een dijk ver van de zee is typisch Hollands, niet?

3. De afstand is een kilometer of tien.

I am staying two or three weeks.	Ik blijf een week of twee.
I am coming about(around) 5 o'clock.	Ik kom om een uur of vijf.
The distance is five or six kilometers.	De afstand is een kilometer of vijf.
I must be home about ten o'clock.	Ik moet om een uur of tien thuis zijn.
He is going to stay with relatives about ten days.	Hij gaat een dag of tien bij familie logeren.

5.2 Variation Drill

Ik vind het erg mooi.

1.	Do you think it's nice?	Vind jij het mooi?
2.	I don't think it's nice.	Ik vind het niet mooi.
3.	Who thinks it's nice?	Wie vindt het mooi?
4.	The boys think it's nice.	De jongens vinden het mooi.
5.	Don't you(pol.) think it's nice?	Vindt u het niet mooi?
6.	We think it's nice too.	Wij vinden het ook mooi.

Het lijkt veel op een van die prachtige schilderijen.

1.	He looks like his father.	Hij lijkt op zijn vader.
2.	She looks very much like her mother.	Zij lijkt heel veel op haar moeder.
3.	Who does she look like?	Op wie lijkt ze?
4.	He certainly looks like his brother!	Wat lijkt hij op zijn broer!
5.	Does he look like his cousin?	Lijkt hij op zijn neef?
6.	Doesn't she look much like her sister?	Lijkt ze niet veel op haar zuster?

5.3 Transformation Drill

Restate the sentence using as your model the examples:

	De fiets is nieuw.	Het is een nieuwe fiets.
	De fietsen zijn nieuw.	Het zijn nieuwe fietsen.
	Deze fietsen zijn nieuw.	Dit zijn nieuwe fietsen.
	Die fietsen zijn nieuw.	Dat zijn nieuwe fietsen.
1.	De vraag is moeilijk.	Het is een moeilijke vraag.
	Deze vraag is moeilijk.	Dit is een moeilijke vraag.
	Deze vragen zijn moeilijk.	Dit zijn moeilijke vragen.
	De vragen zijn moeilijk.	Het zijn moeilijke vragen.
	Die vragen zijn moeilijk.	Dat zijn moeilijke vragen.
2.	De gebakjes zijn lekker.	Het zijn lekkere gebakjes.
	Deze gebakjes zijn lekker.	Dit zijn lekkere gebakjes.
	Het gebakje is lekker.	Het is een lekker gebakje.
	Dit gebakje is lekker.	Dit is een lekker gebakje.
3.	Het cadeautje is duur.	Het is een duur cadeautje.
	De cadeautjes zijn duur.	Het zijn dure cadeautjes.
	Dit cadeautje is duur.	Dit is een duur cadeautje.
	Deze cadeautjes zijn duur.	Dit zijn dure cadeautjes.
	Die cadeautjes zijn duur.	Dat zijn dure cadeautjes.
4.	Het antwoord is goed.	Het is een goed antwoord.
	Dit antwoord is goed.	Dit is een goed antwoord.
	Dat antwoord is goed.	Dat is een goed antwoord.
	De antwoorden zijn goed.	Het zijn goede antwoorden.
	Deze antwoorden zijn goed.	Dit zijn goede antwoorden.
	Die antwoorden zijn goed.	Dat zijn goede antwoorden.
5.	Deze schilderijen zijn mooi.	Dit zijn mooie schilderijen.
	Dit schilderij is mooi.	Dit is een mooi schilderij.
	Die schilderijen zijn mooi.	Dat zijn mooie schilderijen.
	Dat schilderij is mooi.	Dat is een mooi schilderij.
	De schilderijen zijn mooi.	Het zijn mooie schilderijen.
	Het schilderij is mooi.	Het is een mooi schilderij.

5.4 Transformation Drill

Restate the sentences, following the pattern of the examples:

	De vraag is niet moeilijk.	Het is geen moeilijke vraag.
	De vragen zijn niet moeilijk.	Het zijn geen moeilijke vragen.
1.	Het gebakje is niet lekker.	Het is geen lekker gebakje.
2.	De gebakjes zijn niet lekker.	Het zijn geen lekkere gebakjes.

3.	Het cadeautje is niet duur.	Het is geen duur cadeautje.
4.	De cadeautjes zijn niet duur.	Het zijn geen dure cadeautjes.
5.	De fiets is niet nieuw.	Het is geen nieuwe fiets.
6.	De fietsen zijn niet nieuw.	Het zijn geen nieuwe fietsen.
7.	Die molen is niet oud.	Dat is geen oude molen.
8.	Deze molens zijn niet oud.	Dit zijn geen oude molens.
9.	De boerderij is niet mooi.	Het is geen mooie boerderij.
10.	Die boerderijen zijn niet mooi.	Dat zijn geen mooie boerderijen.
11.	De torens zijn niet hoog.	Het zijn geen hoge torens.
12.	De toren is niet hoog.	Het is geen hoge toren.
13.	De polder is niet klein.	Het is geen kleine polder.
14.	De polders zijn niet klein.	Het zijn geen kleine polders.
15.	De afstanden zijn niet groot.	Het zijn geen grote afstanden.
16.	De afstand is niet groot.	Het is geen grote afstand.
17.	Het schilderij is niet mooi.	Het is geen mooi schilderij.
18.	De schilderijen zijn niet mooi.	Het zijn geen mooie schilderijen.
19.	De vraag is niet moeilijk.	Het is geen moeilijke vraag.
20.	De vragen zijn niet moeilijk.	Het zijn geen moeilijke vragen.
21.	Deze sloot is niet smal.	Dit is geen smalle sloot.
22.	Het vliegveld is niet groot.	Het is geen groot vliegveld.
23.	Deze dijk is niet oud.	Dit is geen oude dijk.
24.	De pomp is niet nieuw.	Het is geen nieuwe pomp.
25.	De koffers zijn niet sterk.	Het zijn geen sterke koffers.
26.	Dit horloge is niet duur.	Dit is geen duur horloge.
27.	De kleren zijn niet goedkoop.	Het zijn geen goedkope kleren.
28.	Het cadeautje is niet goedkoop.	Het is geen goedkoop cadeautje.

5.5 Transformation Drill

Combine the two sentences, using a comparative construction, like the example:

	Deze toren is hoog. Die toren is hoog.	Deze toren is hoger dan die toren.
1.	Dit huis is klein. Dat huis is klein.	Dit huis is kleiner dan dat huis.
2.	Deze les is moeilijk Die les is moeilijk.	Deze les is moeilijker dan die les.
3.	Deze grote koffer is duur. Die kleine koffer is duur.	Deze grote koffer is duurder dan die kleine koffer.

4.	De oude molen is mooi. De nieuwe molen is mooi.	De oude molen is mooier dan de nieuwe molen.
5.	Het Hollandse woordenboek is goedkoop. Het Engelse woordenboek is goedkoop.	Het Hollandse woordenboek is goedkoper dan het Engelse woordenboek.
6.	De grotere dijken zijn sterk.	De grotere dijken zijn sterker dan de kleinere dijken.
7.	Dit gebakje smaakt lekker. Dat gebakje smaakt lekker.	Dit gebakje smaakt lekkerder dan dat gebakje.
8.	Die vrachtwagen gaat hard. De auto gaat hard.	Die vrachtwagen gaat harder dan de auto.
9.	De trein loopt vaak. De bus loopt vaak.	De trein loopt vaker dan de bus.
10.	Het vliegveld ligt laag. Het weiland ligt laag.	Het vliegveld ligt lager dan het weiland.
11.	Ik zit graag in deze stoel. Ik zit graag op die bank.	Ik zit liever in deze stoel dan op die bank.
12.	Ik neem graag de taxi. Ik neem graag de tram.	Ik neem de taxi liever dan de tram.
13.	De jongen spreekt langzaam. Het meisje spreekt langzaam.	De jongen spreekt langzamer dan het meisje.
14.	De afstand tussen de steden is groot. De afstand tussen de dorpen is niet groot.	De afstand tussen de steden is groter dan de afstand tussen de dorpen.
15.	Deze fiets rijdt goed. Die fiets rijdt niet goed.	Deze fiets rijdt beter dan die fiets.

5.6 Substitution Drills

1. Zeg het mij na!

Jan	Zeg het Jan na!
hem	Zeg het hem na!
Marie	Zeg het Marie na!
haar	Zeg het haar na!
ons	Zeg het ons na!
de leraar	Zeg het de leraar na!

2. Zoek het in de bibliotheek op!

in de krant	Zoek het in de krant op.
in je boek	Zoek het in je boek op.
in 't woordenboek	Zoek het in 't woordenboek op.
in je schrift	Zoek het in je schrift op.

3. Doe de deur dicht!

het raam	Doe het raam dicht!
je boeken	Doe je boeken dicht!
het schrift	Doe het schrift dicht!
het woordenboek	Doe het woordenboek dicht!
de deuren	Doe de deuren dicht!
de ramen	Doe de ramen dicht!

4. Sla daar links af!

bij de boerderij	Sla bij de boerderij links af!
bij het vliegveld	Sla bij het vliegveld links af!
bij de spoorweg	Sla bij de spoorweg links af!
bij de toren	Sla bij de toren links af!
bij de bibliotheek	Sla bij de bibliotheek links af!

5. Sla hier rechts af!

op de hoek	Sla op de hoek rechts af!
op het plein	Sla op het plein rechts af!
voor de bibliotheek	Sla voor de bibliotheek rechts af!
voor de kerk	Sla voor de kerk rechts af!
in het dorp	Sla in het dorp rechts af!

6. Ik ben aan de beurt.

Jan	Jan is aan de beurt.
Wij	Wij zijn aan de beurt.
Wie	Wie is aan de beurt?
Jij	Jij bent aan de beurt.
zij (sing.)	Zij is aan de beurt.

5.7 Expansion Drill

The expansion drill consists of a model sentence with a number of words or word groups beneath it. The idea of this drill is to restate and expand the model sentence by successively incorporating each one of the words or word groups in it. Example:

De treinen lopen op tijd.

in ons land	De treinen lopen in ons land op tijd.
precies	De treinen lopen in ons land precies op tijd.

1. Zoek dat op!

in de bibliotheek	Zoek dat in de bibliotheek op!
jij	Zoek jij dat in de bibliotheek op!
eens	Zoek jij dat eens in de bibliotheek op!
even	Zoek jij dat eens even in de bibliotheek op!
voor mij	Zoek jij dat eens even voor mij in de bibliotheek op!

2. Doe de deur dicht.

Jan	Jan, doe de deur dicht!
jij	Jan, doe jij de deur dicht!
even	Jan, doe jij de deur even dicht!
eens	Jan, doe jij de deur eens even dicht.

3. Sla daar rechts af!

bij de boerderij	Sla daar bij de boerderij rechts af!
u	Slaat u daar bij de boerderij rechts af.

4. Sla links af!

niet	Sla niet links af!
rechts	Sla rechts, niet links af!
op de hoek	Sla op de hoek rechts, niet links af!

5. Doe de deur open!

Piet	Piet, doe de deur open.
jij	Piet, doe jij de deur open.
eens even	Piet, doe jij de deur eens even open.
voor je moeder	Piet, doe jij de deur eens even voor je moeder open.

5.8 Transformation Drills

Restate the model sentence, changing it from an imperative to a declarative sentence with a modal verb auxiliary.

Example:	Doe de deur dicht. je moet	Je moet de deur dichtdoen.

1. Zoek het in de bibliotheek op!

hij moet	Hij moet het in de bibliotheek opzoeken.
je kunt	Je kunt het in de bibliotheek opzoeken.
hij wil	Hij wil het in de bibliotheek opzoeken.
ik zal	Ik zal het in de bibliotheek opzoeken.
u mag	U mag het in de bibliotheek opzoeken.

In the next exercise(2) the possessive adjective must agree with the subject. Example:

	Zoek het in je boek op.	
	je mag	Je mag het in je boek opzoeken.
2.	Zoek het in je woordenboek op.	
	hij moet	Hij moet het in zijn woordenboek opzoeken.
	zij moeten	Zij moeten het in hun woordenboek opzoeken.
	jullie mogen	Jullie mogen het in je woordenboek opzoeken.
	ze mag	Ze mag het in haar woordenboek opzoeken.
	ik zal	Ik zal het in mijn woordenboek opzoeken.
	we zullen	We zullen het in ons woordenboek opzoeken.
	u kunt	U kunt het in uw woordenboek opzoeken.
3.	Doe het raam nu dicht!	
	je mag	Je mag het raam nu dichtdoen.
4.	Doe je boek open!	
	jullie mogen	Jullie mogen je boek opendoen.
5.	Slaat u daar links af.	
	u kunt	U kunt daar links afslaan.
6.	Sla daar rechts af	
	je kunt	Je kunt daar rechts afslaan.
7.	Zeg het mij na!	
	je moet	Je moet het mij nazeggen.

5.9 Translation Exercise

1.	Are those church towers?	Zijn dat kerktorens?
2.	How tall those towers are!	Wat zijn die torens hoog!
3.	That is not a tall tower.	Dat is geen hoge toren.
4.	These ditches are narrow.	Deze sloten zijn smal.
5.	How narrow those ditches are!	Wat zijn die sloten smal!
6.	Yes, they are narrow ditches.	Ja, het zijn smalle sloten.

7.	Those are windmills from the eighteenth century.	Dat zijn molens uit de achttiende eeuw.
8.	They don't use those windmills any longer.	Ze gebruiken die molens niet meer.
9.	These are dikes, here along the river.	Dit zijn dijken, hier langs de rivier.
10.	These dikes are low.	Deze dijken zijn laag.
11.	The dike is(lies) around the polder.	De dijk ligt om de polder.
12.	"The Low Lands by the Sea".	„De Lage Landen bij de Zee".
13.	That's the name of a good book about the Netherlands.	Zo heet een goed boek over Nederland.
14.	The meadows are green.	De weilanden zijn groen.
15.	How beautifully green those meadows are!	Wat zijn die weilanden mooi groen!
16.	Those are typically Dutch meadows, aren't they?	Dat zijn typisch Hollandse weilanden, niet?
17.	Just look at all those grazing cows and sheep!	Kijk eens naar al die grazende koeien en schapen!
18.	How great is the distance between those little villages?	Hoe groot is de afstand tussen die dorpjes?
19.	Is the Schiphol airport really below sealevel?	Ligt het vliegveld Schiphol werkelijk beneden de zeespiegel?
20.	Yes, it's about five meters below sea-level.	Ja, het ligt een meter of vijf beneden de zeespiegel.
21.	Do all farm houses have thatched roofs?	Hebben alle boerderijen rieten daken?
22.	On which canal are the boats sailing?	Op welk kanaal varen de boten?
23.	How do they maintain the water level nowadays?	Hoe houdt men het water tegenwoordig op peil?
24.	They have electric pumps for that now.	Men heeft daar nu electrische pompen voor.
25.	What do they use the windmills for?	Waar gebruikt men de molens voor?
26.	The biggest church usually stands on the square.	De grootste kerk staat meestal op het plein.
27.	This railroad runs over a dike.	Deze spoorweg loopt over een dijk.
28.	Not seldom a dike is centuries old.	Niet zelden is een dijk eeuwenoud.
29.	This splendid painting is from the sixteenth century.	Dit prachtige schilderij is uit de zestiende eeuw.
30.	The dikes protect the low lands against their strongest enemy: the water.	De dijken beschermen de lage landen tegen hun sterkste vijand: het water.

6 VOCABULARY

alleen (niet-)	not only
afslaan (links -)	to turn off, to turn to the left
beneden	below
beschermen	to protect
de beurt (aan - zijn)	the turn, (to be next in line)
de bibliotheek	the library
de boerderij	the farm house
de boot	the boat
't dak	the roof
de daken	the roofs
dat zijn	those are
dichtdoen	to close, shut
de dijk	the dike
dikwijls	frequently
dit zijn	these are
't dorp	the village
elektrisch	electric(al)
de eeuw	the century
't plein	the square
grazen	to graze
gebruiken	to use
groen	green
heel veel	very much
heen	around
hoger(hoog)	higher (high)
Hollands	Dutch, Holland
de horizon	the horizon
houden	to keep, hold, maintain
't kanaal	the canal
de kerk	the church
de kerktoren	the church tower
de kilometer	the kilometer
de koe(ien)	the cow(s)
lager (laag)	lower (low)
langs	along
liggen (de steden -)	to be situated (cities -)
lopen (om)	to run (around)
meestal	usually
de meter	the meter
men	people, they, one
midden in	in the center of
de molen	the windmill
naslaan(iets)	to check, verify (something)
nazeggen	to repeat after
nog steeds	still
om (de polder)	around (the polder)
opzoeken	to look up
opendoen	to open
oude(e)	old
't peil (het water op - houden)	the level, standard;(to maintain the water level)

't plein	the square
de polder	the polder
pompen	to pump
prachtig	splendid, beautiful
recht	straight
rieten (daken)	thatched (roofs)
de rivier	the river
't schaap	the sheep
de schilderij	the painting
Schiphol	Schiphol (name of airport)
de sloot	the ditch
smal	narrow
de spoorweg	the railroad
steeds	constantly
sterk	strong
tegen	against
tegenwoordig	nowadays, presently
toch niet (hij gaat -)	(he isn't going is he?
de toren	the tower
tussen	between
typisch	typical(ly)
varen	to sail
ver	far
verschillend (dat is -)	varied (that varies)
verschillen	to differ, vary
de verte,(in de -)	distance, in the distance
de vijand	the enemy
vinden;(hoe vind je het)	to find,,(what do you think of)
't vliegveld	the airport
vooral	especially
't water	the water
't weiland	the meadow
't westen	the west
't woordenboek	the dictionary
de zee	the sea
de zeespiegel	the sealevel
zelden	seldom
zo'n	such a

5-1246

MODERN DUTCH

A First Year College Level Audio-Lingual Course

for the Dutch Language

VOLUME
II

Dr. Walter Lagerwey
Calvin College
Grand Rapids, Michigan
1965

The research reported here was performed
pursuant to Contract No. OE-3-14-027
with the U. S. Office of Education,
Department of Health, Education, and Welfare

1. BASIC SENTENCES

1.1 Gesprek + DE NEDERLANDSE STEDEN

1. Jan : Hoe lang wonen jullie al in Utrecht?
2. Marie: Vader en moeder wonen al twintig jaar in de Marktstraat.
3. Jan : Zo lang? Amerikanen verhuizen gemiddeld om de vijf jaar.
4. Marie: Dat doet de Nederlander niet. Hij verhuist niet graag.
5. : Ook is er sinds de laatste wereldoorlog een grote woningnood.
6. Jan : O ja? Je ziet toch overal nieuwe, moderne flatwoningen!
7. Marie: En toch is er een groot tekort aan woningen.
8. Jan : Groeit de bevolking van Nederland snel?
9. Marie: Ja. 't Geboortecijfer is een van de hoogste in Europa.
10. : 't Sterftecijfer is een van de laagste in de wereld.
11. Jan : Hoeveel inwoners heeft Nederland?
12. Marie: In 1945, dus twintig jaar geleden, hadden we negen miljoen inwoners.
13. : Maar nu hebben we bijna twaalf miljoen inwoners.
14. Jan : Daarom breiden de steden zich zo snel uit.
15. Marie: Ja. De steden worden steeds groter.
16. Jan : En daarom bouwt men zo veel van de hoge flatwoningen.
17. Marie: Vroeger waren de huizen maar twee of drie verdiepingen hoog.
18. : De nieuwere flats hebben minstens zes of zeven étages.
19. Jan : De meeste gebouwen zijn van baksteen. Is hout duurder dan steen?
20. Marie: Ja. We hebben hier wel klei, maar hout moeten we invoeren.
21. Jan : Een houten huis is dus duurder dan een stenen huis!
22. Marie: Veel duurder. Ook die grijze en rode (rooie) dakpannen zijn van klei.

23. Jan : Wat wonen de mensen toch dicht op elkaar!

24. Marie: Gelukkig heeft bijna ieder huis, voor of achter, een tuintje.

25. Jan : De Nederlander houdt veel van bloemen. Je ziet ze overal.

26. Marie: Je moet eens gauw naar Amsterdam gaan.

27. : Daar zul je prachtige oude huizen met mooie gevels zien.

28. Jan : De huizen vertellen je veel over land en volk.

29. Marie: Daar heb je gelijk in. De Nederlander is trots op zijn huis.

30. : Hij woont jarenlang in dezelfde stad en zelfs in hetzelfde huis.

31. : Een oud Hollands spreekwoord zegt dan ook:

32. : Geen groter gemak dan eigen dak!

1.1 Conversation: DUTCH CITIES

1. John : How long have you been living in Utrecht already?

2. Marie: Father and mother have been living in the Market Street for twenty years already.

3. John : That long? Americans move once in five years on the average.

4. Marie: The Dutchman doesn't do that. He doesn't like to move.

5. : Besides there has been a big housing shortage since the last (world) war.

6. John : O yes? Still you see new modern apartment buildings everywhere!

7. Marie: And still there is a great shortage of dwellings.

8. John : Does the population of the Netherlands grow rapidly?

9. Marie: Yes. The birth rate is one of the highest in Europe.

10. : The death rate is one of the lowest in the world.

11. John : How many inhabitants does the Netherlands have?

12. Marie: In 1945, twenty years ago, we had nine million inhabitants.

13. : But now we have nearly twelve million inhabitants.

14. John : That's why the cities expand so rapidly.

15. Marie: Yes, the cities are getting bigger and bigger.

16. John : And that's why they build so many of those tall apartments.

17. Marie: Formerly the houses were only two or three stories high.

18. : The newer apartments have at least six or seven stories.

19. Jan : Most buildings are of brick. Is wood more expensive than brick?

20. Marie: Yes. We do have clay, but we have to import wood.

21. John : So a wooden house is more expensive than a brick house!

22. Marie: Much more expensive. Those grey and red roof tiles are also (made) of clay.

23. John : How close the people live together!

24. Marie: Fortunately, nearly every house has a small garden in front or in back.

25. John: The Dutchman is very fond of flowers. You see them everywhere.

26. Marie: You must go to Amsterdam soon.

27. : You will see splendid old houses with beautiful gables there.

28. John: (The) Houses tell you much about a country and (its) people.

29. Marie: You are right about that. The Dutchman is proud of his home.

30. : He lives for years in the same city and even in the same house.

31. : Accordingly, an old Dutch proverb says:

32. : There is no place like home. (There is no greater comfort than a roof of your own).

1.2 Classroom Expressions

1. Jan, doe jij de deur eens even dicht.	John, will you just close the door.
2. Dit moet je uit je hoofd leren.	You must learn this by heart.
3. Dat moet je van buiten kennen.	You must know that from memory.
4. Hoe zeg je dit in 't Nederlands?	How do you say this in Dutch?
5. Op welke bladzijde staat dat?	On which page is that?
6. Wat betekent dit woord in 't Engels?	What does this word mean in English?
7. Praat niet zo zacht!	Don't talk so softly!
8. Wil je alsjeblieft wat harder spreken.	Will you please speak a little louder.

1.3 Spreekwoorden — Proverbs

1. Oost west, thuis best.
2. De eersten zullen de laatsten zijn.
3. Geen groter gemak dan eigen dak.
4. Goedkoop is duurkoop.
5. Het beste brood legt men voor het venster.
6. Een goede buur is beter dan een verre vriend.
7. Nood leert bidden.

1.4 Vragen Over het Gesprek

Vraag	Antwoord
1. Hoe lang wonen meneer en mevrouw van Dam al in Utrecht?	Ze wonen al twintig jaar in Utrecht.
2. In welke straat woont de familie van Dam?	De familie van Dam woont in de Marktstraat.
3. Verhuist de Nederlander graag?	Nee, hij verhuist niet graag.
4. Hoe vaak verhuist de Amerikaan gemiddeld?	Hij verhuist gemiddeld om de de vijf jaar.
5. Verhuist de Nederlander ook vaak?	Nee, hij verhuist heel zelden.
6. Wie verhuist liever: de Amerikaan of de Nederlander?	De Amerikaan verhuist veel liever dan de Nederlander.

7.	Verhuizen alle Amerikanen om de vijf jaar?	Nee. Ze verhuizen gemiddeld om de vijf jaar.
8.	Sinds wanneer is er een grote woningnood in Nederland?	Er is sinds de laatste wereldoorlog een grote woningnood.
9.	Zie je in Nederland alleen huizen met twee of drie verdiepingen?	Nee, je ziet ook hoge, moderne flatgebouwen.
10.	Waarom is er een groot tekort aan woningen?	De bevolking groeit snel en men bouwt niet genoeg woningen.
11.	Is het geboortecijfer in Nederland hoog of laag?	Het geboortecijfer is een van de hoogste in Europa.
12.	En hoe is het sterftecijfer?	Het is 't laagste in de wereld.
13.	Hoeveel inwoners heeft Nederland nu (1965)?	Nederland heeft nu bijna 12 miljoen inwoners.
14.	Hoeveel inwoners had Nederland in 1945?	Negen miljoen.
15.	Breiden de steden zich snel uit?	Ja, ze worden steeds groter.
16.	Waarom bouwt men die hoge flatgebouwen?	Het land is klein, en er wonen veel mensen.
17.	Hoe hoog zijn de moderne flatgebouwen meestal?	Meestal hebben ze minstens zes verdiepingen.
18.	Bouwt men in Nederland veel met hout?	Nee, hout is te duur.
19.	Zijn er veel huizen van hout?	Nee, de meeste huizen zijn van baksteen.
20.	Hoe kan men in Nederland goedkoper bouwen: met hout of met baksteen?	Je kunt veel goedkoper met baksteen bouwen.
21.	Zijn de dakpannen wit, groen, zwart, rood, of grijs?	Ze zijn meestal grijs of rood.
22.	Hebben ze in Nederland genoeg hout om huizen te bouwen?	Nee, ze moeten hout invoeren.
23.	Wat is in Nederland duurder: een houten of een stenen huis?	Een houten huis is veel duurder dan een stenen huis.
24.	Waar wonen de mensen dicht op elkaar?	In de grote steden wonen de mensen dicht op elkaar.
25.	Wat heeft bijna ieder huis vóór of achter?	Bijna ieder huis heeft vóór of achter een tuintje.
26.	Waar is de Nederlander trots op?	Hij is trots op zijn huis en op zijn land.
27.	Waar houdt de Nederlander veel van?	Hij houdt veel van bloemen.
28.	Waarover vertellen huizen ons veel?	Ze vertellen ons veel over land en volk.
29.	Hoe lang woont de familie van Dam al in dezelfde stad?	De familie woont al twintig jaar in Utrecht.
30.	Hoe zeg je in 't Nederlands: "There's no place like home'?	Geen groter gemak dan eigen dak.

2. SOUNDS AND FORMS

2.1 Sounds and Spelling

2.1a Foreign Words

Observe pronunciation and spelling of the following words:

moderne /mood́ernE/ milj́oen /milj́oen/ coupé /koeṕee/
flats /flets/ étage /eet́aazjE/ perron/pEŕon/

horloge /horĺoozjE/

2.1b Unstressed Prefixes (cf. 5.2.1b)

Note the numerous words with an unstressed prefix in this lesson:

bevolking /bEv́olking/
verhuizen /vErh́uizE^{n}/
verdieping /vErd́ieping/
vertellen /vErtelE^{n}/

gemiddeld /ghEḿidElt/
geboorte /ghEb́oortE/
geleden /ghEĺeedE^{n}/
gelukkig /ghEĺukEch/
gelijk /ghEĺeik/
gemak /ghEḿak/

2.1c Compounds

tekort /tEḱort/ deźelfde /dEźelvdE/ hetzelfde /hetśelvdE/
/ EtśelvdE/

These words are compounds, which were formerly written as two words:

te kort "too short", de zelfde "the same", het zelfde "the same"

Observe that in such compounds the main stress falls on the principal word, not the modifier (preposition or article here).

2.1d goedkoop /goetḱoop/

Goedkoop is duurkoop. 11.1.e(4) /ǵoetkoop is d́uurkoop/

Normally stress is on the second syllable in goedkoop. However in this expression, where goed and duur are being contrasted (a cheap purchase is an expensive purchase), stress falls on the adjectives goed and duur.

2.1e Inflectional Endings after Unstressed er, el, en, ig

Contrast the following forms:

v́er	verre	ǵroter	grotere
śnel	snelle(r)	ẃandel	wandelen
ṕen	pennen	bet́eken	betekenen
ĺig	liggen	ṕrachtig	prachtige

Observe that the final consonant of an unstressed syllable ending in er, el, en, ig is not doubled when an inflectional ending is added. (cf. 6.2.3c)

2.1f rode /rooie/

Ook die grijze en rode (rooie) dakpannen zijn van klei. 11.1.22

Note that the speaker says both /roodE/ and /roojE/ dakpannen.

In very informal speech a medial /d/ sound, which follows a double vowel, becomes a /j/ sound, especially among speakers in the western provinces of the Netherlands.

Other examples of this sound change are:

goedemorgen - goeiemorgen /ghoejEmorghE^{n}/
goedemiddag - goeiemiddag /ghoejEmidach/

The spelling rooie, goeie is generally avoided.

2.1g houden van

Ik houd /hou/ van bloemen
Houd /hou/ je van bloemen?
Hij houdt /hout/ van bloemen.
Ze houden /houwE^{n}/ van bloemen.

Ik houd and houd je have no final consonant as the regular orthography suggests. Houden is often pronounced /houwE^{n}/ in informal Western Dutch.

2.2 Adjectives

2.2a No Inflection

Een houten huis is dus duurder dan een stenen huis. 11.1.20
de rieten daken 11.1.4
Geen groter gemak dan eigen dak. 11.1.31

Adjectives ending in -en do not take an inflectional ending.

2.2b Adjective Comparison

De steden worden steeds groter. 11.1.14	The cities are becoming larger and larger

Note the English equivalent of comparative phrases like steeds (groter). The word steeds means ever, continually. Compare:

steeds kleiner - smaller and smaller
steeds ouder - older and older
steeds goedkoper - cheaper and cheaper
steeds duurder - more and more expensive
steeds langzamer - more and more slowly

2.2c Adjectives used as Nouns

Het geboortecijfer is een van de hoogste in Europa. 11.1.9	The birth rate is one of the highest (ones) in Europe.
Het sterftecijfer is een van de laagste in de wereld. 11.1.10	The mortality rate is one of the lowest (ones) in the world.
Het geboortecijfer is het hoogste in Europa.	The birth rate is the highest (one) in Europe.
Het sterftecijfer is het laagste in de wereld.	The mortality rate is the lowest (one) in the world.
Die toren is de hoogste in Nederland	That tower is the highest one in the Netherlands.
Je mag mijn oude fiets hebben, ik heb een nieuwe.	You may have my old bicycle, I have a new one.
Dit woordenboek is te oud; ik ga een nieuw kopen.	This dictionary is too old; I'm going to buy a new one.

Adjectives which are used as nouns must agree in gender with the antecedent (or understood) noun, and have regular inflectional endings. Generally, the ending is e. There is no ending when the adjective is preceded by een or geen and refers to a het word:

een van de hoogste (cijfers)	het hoogste (cijfer)
een van de laagste (cijfers)	het laagste (cijfer)
de nieuwe (fiets)	het nieuwe (woordenboek)
een nieuwe (fiets)	een nieuw (wordenboek)

When an adjective refers to a noun mentioned earlier, it is generally followed by 'one' in English. Note that this is not the case in Dutch:

de hoogste - the highest one   een nieuwe - a new one

2.3 Verbs: Special use of present tense forms

a. Present tense + al

Hoe lang wonen jullie al in Utrecht? 11.1.1	How long have you been living in Utrecht?
Vader en moeder wonen al twintig jaar in de Marktstraat. 11.1.2	Father and mother have been living in the Market Street for twenty years already.

A present tense form of the verb + the adverb al is used to express a condition or action that has begun at some time in the past and that is still going on at the present.

b. Present tense + sinds

Sinds de laatste wereldoorlog is er een grote woningnood. 11.1.5	There has been a great housing shortage since the last war.

Similarly, a combination of the adverb sinds with a present tense form of the verb expresses a condition (or action) which has existed from some mentioned past time to the present.

3. SENTENCE PATTERNS

3.1 Coordinating Conjunctions: maar, en, want

Dat weet ik niet zeker, maar
de treinen lopen dikwijls. 6.1.9

Je ziet overal nieuwe flatwoningen.
En toch is er een groot tekort aan woningen. 11.1.7

Piet wil in de tweede klas restauratie gaan, want het is daar goedkoper. 9.5.6

The coordinating conjunctions maar, en, want act as links between clauses and sentences, but do not affect word order. If you were to delete the conjunctions in the above sentences, the word order in the clauses and sentences would remain the same.

4. WORD STUDY

4.1 Word Formation

a. Noun compounds

de Marktstraat	de markt - the market	de straat - the street
de wereldoorlog	de wereld - the world	de oorlog - the war
de woningnood	de woning - the dwelling	de nood - the emergency
de flatwoning	de flat - the apartment	de woning - the dwelling
de bladzij(de)	't blad - the leaf, sheet	de zij(de) - the side
't geboortecijfer	de geboorte - the birth	het cijfer - the rate, number
't sterftecijfer	de sterfte - the mortality	het cijfer - the figure, rate

b. jarenlang - jaren + lang

Hij woont jarenlang in dezelfde stad	He lives in the same city for years.

Note also the following compounds:

dagenlang	for days	wekenlang	for weeks
jarenlang	for years	eeuwenlang	for centuries

c. dezelfde/hetzelfde

Hij woont jarenlang in dezelfde stad en zelfs in hetzelfde huis. 11.1.29	He lives in the same city and even in the same house for years.

Ze lezen dezelfde boeken.	They are reading the same books.

Dezelfde and hetzelfde are combinations of the article de or het (the) + zelfde (same). Observe that the article must agree in number and gender with the noun modified:

de stad, dezelfde stad   het huis, hetzelfde huis
de boeken, dezelfde boeken

4.2 Material Adjectives and Material Nouns

Is hout duurder dan steen? 11.1.18
Een houten huis is duurder dan een stenen huis. 11.1.20
Die oude boerderijen met de rieten daken zijn typisch Hollands. 10.1.4.

Material adjectives are formed by adding the suffix en after the noun:

Noun	Adjective
't hout	houten
't steen	stenen
't riet	rieten

Note also that material nouns are het words.

4.3 Idioms

a. Amerikanen verhuizen gemiddeld om de vijf jaar. 11.1.3	Americans move every five years on the average.

om de + time designation indicates repeated action at regular intervals. Other examples:

om de drie woorden	every three words
om de twee uur	every two hours, every other hour
om de maand	every month
om de twee dagen	every two days, every other day
om de drie maanden	every three months
om de andere dag	every other day.

b. Dat moet je van buiten kennen.	You must know that from memory.
Dat moet je uit je hoofd leren.	You must learn this by heart.

c. Wat wonen de mensen dicht op elkaar.11.1.22	How close together the people live!

dicht op elkaar; literally means close to each other.

d. De Nederlander houdt veel van bloemen.11.1.24	The Dutchman is very fond of flowers.
Ik houd van haar en zij van mij.	I love her and she loves me.

The verb houden means to hold or to keep. Houden van means to like, to be fond of, to love.

4.4 Lexical Items

a. *men*, *je*, *ze*

Tegenwoordig heeft *men* daar electrische pompen voor. 10.1.13	Nowadays they have electric pumps for that (purpose).
Daarom bouwt *men* zoveel van die hoge flatgebouwen. 11.1.15	That's why (that is the reason) they build so many of those tall apartment buildings.
Je ziet overal nieuwe flatwoningen. 11.1.6	You see (one sees) new apartment buildings everywhere.
Gebruiken *ze* die nog steeds? 10.1.12	Do they still use those?

In making general observations, Dutch, like English, employs a number of pronouns with indefinite, impersonal meaning. Thus *je* (you) and *ze* (they) are very commonly used as the subjects of such statements. *Je* and *ze* are informal and are especially characteristic of the spoken language.

A somewhat more formal impersonal pronoun is *men*, which corresponds to English *one*. It is more common to the written than to the spoken language; it also occurs in a number of expressions like:

Men zegt...	People say, it is said...
Men doet dat niet.	One doesn't do that. That isn't done.

Men is a collective and takes a singular form of the verb. Do not confuse *men* with *man*, *mannen* (English man, men).

b. *de étage /eetaazjE/, verdieping*

De nieuwere flats hebben minstens zes of zeven *étages*. 11.1.17

Vroeger waren de huizen maar twee of drie *verdiepingen* hoog. 11.1.16

The words *étage* and *verdieping* mean story or floor (level).

De eerste étage, verdieping	the second floor
de benedenste verdieping	the ground floor
	the first floor
de bovenste verdieping	the top floor
de derde verdieping	the fourth floor

(the counting of floors begins at the second level, not the first as in English).

c. de meeste: most

De meeste gebouwen zijn van baksteen. 11.1.18	Most houses are of brick.

Unlike English most, (de, het) meeste is always preceded by an article (which agrees with the noun following).

d. zich uitbreiden: to expand

Daarom breiden de steden zich zo snel uit. 11.1.14	That is the reason the cities expand so rapidly.

uitbreiden means to spread out, or to expand. Observe that this separable verb is reflexive (takes a reflexive pronoun, here zich) in Dutch, not in English.

5. PATTERN DRILLS

5.1 Substitution Drill

1. De Nederlander is trots op zijn huis.

of his country	De Nederlander is trots op zijn land.
of his little garden	De Nederlander is trots op zijn tuintje.
of his good schools.	De Nederlander is trots op zijn goede scholen.
of his splendid, old churches.	De Nederlander is trots op zijn prachtige, oude kerken.

2. Hij houdt (veel) van bloemen.

his small country	Hij houdt van zijn kleine land.
his beautiful cities	Hij houdt van zijn mooie steden.
the splendid landscape	Hij houdt van het prachtige landschap.
the old windmills.	Hij houdt van de oude molens.
tasty pastries	Hij houdt van lekkere gebakjes.

3. Hij woont al jarenlang in hetzelfde huis.

in the same street.	Hij woont al jarenlang in dezelfde straat.
in the same city	Hij woont al jarenlang in dezelfde stad.
in the same little house	Hij woont al jarenlang in hetzelfde huisje.
in the same village.	Hij woont al jarenlang in hetzelfde dorp.
in the same dwelling	Hij woont al jarenlang in dezelfde woning.
in the same apartment	Hij woont al jarenlang in dezelfde flat.

4. Sinds de laatste wereldoorlog is er een grote woningnood.

there has been a great shortage of dwellings	Sinds de laatste wereldoorlog is er een groot tekort aan woningen.
they have been building many apartment buildings	Sinds de laatste wereldoorlog bouwt men veel flatwoningen.
the population has been growing rapidly	Sinds de laatste wereldoorlog groeit de bevolking snel.
the cities have been expanding rapidly	Sinds de laatste wereldoorlog breiden de steden zich snel uit.
the birthrate has been high	Sinds de laatste wereldoorlog is het geboortecijfer hoog.
the deathrate has been low	Sinds de laatste wereldoorlog is het sterftecijfer laag.
they have been building more and more apartment buildings	Sinds de laatste wereldoorlog bouwt men steeds meer flatwoningen.
most apartment buildings have had at least five or six floors	Sinds de laatste wereldoorlog hebben de meeste flatwoningen minstens vijf of zes verdiepingen.
the housing shortage has been great	Sinds de laatste wereldoorlog is de woningnood groot.
more and more people have (had) to live in apartments	Sinds de laatste wereldoorlog moeten steeds meer mensen in flats wonen.

5. Dat is het hoogste gebouw in de stad.

the nicest tower	Dat is de mooiste toren in de stad.
the narrowest street	Dat is de smalste straat in de stad.
the smallest house	Dat is het kleinste huisje in de stad.
the busiest square	Dat is het drukste plein in de stad.
the oldest houses	Dat zijn de oudste huizen in de stad.
the most modern apartment houses	Dat zijn de modernste flatwoningen in de stad.
the cheapest dwellings	Dat zijn de goedkoopste woningen in de stad.
the most expensive apartments	Dat zijn de duurste flats in de stad.
the tallest building	Dat is het hoogste gebouw in de stad.
the oldest facade	Dat is de oudste gevel in de stad.

5.2 Item Substitution Drill

Successively replace the underlined word by a comparative form of the words in the column.

De grotere steden breiden zich ook snel uit.

klein	De kleinere steden breiden zich ook snel uit.
oud	De oudere steden breiden zich ook snel uit.

De nieuwere flats hebben minstens zes étages.

groot	De grotere flats hebben minstens zes étages.
duur	De duurdere flats hebben minstens zes étages.
mooi	De mooiere flats hebben minstens zes étages.
oud	De oudere flats hebben minstens zes étages.
goedkoop	De goedkopere flats hebben minstens zes étages.
klein	De kleinere flats hebben minstens zes étages.
nieuw	De nieuwere flats hebben minstens zes étages.

5.3 Progressive Substitution Drill

Successively replace the underlined words, while changing adjectives to comparative forms.

De steden worden steeds groter.

de dorpen		De dorpen worden steeds groter.
	modern	De dorpen worden steeds moderner.
de huizen		De huizen worden steeds moderner.
	duur	De huizen worden steeds duurder.
Flatwoningen		Flatwoningen worden steeds duurder.
	hoog	Flatwoningen worden steeds hoger.
de torens		De torens worden steeds hoger.
	mooi	De torens worden steeds mooier.
de auto's		De auto's worden steeds mooier.
	goed	De auto's worden steeds beter.

5.4 Response Drill

Incorporate the time designation which follows the question into your answer.
Example: Hoe lang wonen jullie al in Utrecht?
twintig jaar. We wonen al twintig jaar in utrecht.

1. Hoe lang leer je al Nederlands? zes maanden	Ik leer al zes maanden Nederlands.
2. Wacht je al lang op me? een half uur	Ik wacht al een half uur op je.
3. Woont hij al lang in Amsterdam? een jaar of tien	Hij woont al een jaar of tien in Amsterdam.
4. Leest U deze krant al lang? jarenlang	Ik lees deze krant al jarenlang.
5. Wachten ze al lang op een woning? minstens drie jaar	Ze wachten al minstens drie jaar op een woning.
6. Beschermen de dijken het land al lang tegen het water? eeuwenlang	De dijken beschermen het land al eeuwenlang tegen het water.
7. Kennen ze elkaar al lang? een paar jaar	Ze kennen elkaar al een paar jaar.
8. Sta je al lang te wachten? driekwartier	Ik sta al driekwartier te wachten.
9. Hoe lang staan jullie al op de bus te wachten? twintig minuten	We staan al twintig minuten op de bus te wachten.
10. Bouwt men al lang in Nederland hoge flatwoningen? jarenlang	Men bouwt al jaren lang in Nederland hoge flatwoningen.

5.5 Transformation Drill

Rewrite the sentence, following the example, and changing the material noun to a material adjective:
Example:
Het dak is van hout. Het is een houten dak.

1. De meeste gebouwen zijn van steen.	Het zijn stenen gebouwen.
Die rode dakpannen zijn van klei.	Het zijn kleien dakpannen.
Het dak van de boerderij is van riet.	Het is een rieten dak.
Vroeger waren de huizen van hout.	Het waren houten huizen.
De grijze gevel is van /steen/.	Het is een stenen gevel.

2. Example:

De dakpannen zijn rood.	Het zijn rode dakpannen.
De dakpannen zijn grijs.	Het zijn grijze dakpannen.
De flatgebouwen zijn hoog.	Het zijn hoge flatgebouwen.
Het houten huis is duur.	Het is een duur huis.
De gevel is prachtig.	Het is een prachtige gevel.
Wat is die gevel mooi!	Wat is dat een mooie gevel!
Dat spreekwoord is al oud.	Dat is een oud spreekwoord.
Het sterftecijfer is laag.	Het is een laag sterftecijfer.
Het geboortecijfer is hoog.	Het is een hoog geboortecijfer.
De flatwoningen zijn modern.	Het zijn moderne flatwoningen.
Het tekort aan woningen is groot.	Er is een groot tekort aan woningen.
Wat zijn die bloemen mooi.	Wat zijn dat mooie bloemen!

5.6 Transformation Drill

For each pair of sentences make two comparisons, using the facts given.

Example:

Deze fiets is nieuw. Die fiets is oud.	Deze fiets is nieuwer dan die fiets. Die fiets is ouder dan deze fiets.

1.	Het geboortecijfer is hoog.	Het geboortecijfer is hoger dan het sterftecijfer.
	Het sterftecijfer is laag.	Het sterftecijfer is lager dan het geboortecijfer.
2.	De fiets is goedkoop.	De fiets is goedkoper dan de brommer.
	De brommer is duur.	De brommer is duurder dan de fiets.
3.	Jan spreekt vlug.	Jan spreekt vlugger dan Marie.
	Marie spreekt langzaam.	Marie spreekt langzamer dan Jan.
4.	De steden breiden zich snel uit.	De steden breiden zich sneller uit dan de dorpen.
	De dorpen breiden zich langzaam uit.	De dorpen breiden zich langzamer uit dan de steden.
5.	Nederland heeft 12 miljoen inwoners.	Nederland heeft meer inwoners dan België.
	België heeft 10 miljoen inwoners.	België heeft minder inwonders dan Nederland.
6.	Vroeger waren de huizen twee of drie verdiepingen hoog.	Vroeger waren de huizen lager dan nu.
	Nu zijn de huizen vijf of zes verdiepingen hoog.	Nu zijn de huizen hoger dan vroeger.

7.	Het stenen huis is duur. Het houten huis is goedkoop.	Het stenen huis is duurder dan het houten huis. Het houten huis is goedkoper dan het stenen huis.
8.	Twintig jaar geleden had Nederland negen miljoen inwoners. Nu heeft Nederland bijna twaalf miljoen inwoners.	Twintig jaar geleden had Nederland minder inwoners dan nu. Nu heeft Nederland meer inwoners dan twintig jaar geleden.
9.	De familie van Dam woont al tien jaar in Utrecht. De familie van Dijk woont pas vijf jaar in Utrecht.	De familie van Dam woont langer in Utrecht dan de familie van Dijk. De familie van Dijk woont niet zo lang in Utrecht als de familie van Dam.
10.	De Amerikaan verhuist vaak. De Nederlander verhuist niet vaak.	De Amerikaan verhuist vaker dan de Nederlander. De Nederlander verhuist niet zo vaak als de Amerikaan.
11.	De bevolking van Nederland groeit snel. De bevolking van Frankrijk groeit niet.	De bevolking van Nederland groeit sneller dan de bevolking van Frankrijk. De bevolking van Frankrijk groeit niet zo snel als de bevolking van Nederland.
12.	De oudere flats hebben maar vijf of zes étages. De nieuwere flats hebben van tien tot twaalf étages.	De oudere flats hebben minder étages dan de nieuwere flats. De nieuwere flats hebben meer étages dan de oudere flats.
13.	De mensen wonen in Nederland dicht op elkaar. De mensen wonen in België niet dicht op elkaar.	De mensen wonen in Nederland dichter op elkaar dan in België. De mensen wonen in België niet zo dicht op elkaar als in Nederland.
14.	Deze gevel is uit de zeventiende eeuw. Die gevel is uit de achttiende eeuw.	Deze gevel is ouder dan die. Die gevel is niet zo oud als deze.

5.7 Variation Drill

Amerikanen verhuizen gemiddeld om de vijf jaar.

1.	Every three years he buys a new bicycle.	Om de drie jaar koopt hij een nieuwe fiets.
2.	The express train for Amsterdam leaves every hour.	De sneltrein naar Amsterdam vertrekt om het uur.
3.	Every third day I have (to go) to Rotterdam.	Om de derde dag moet ik naar Rotterdam.
4.	There is a bus going every half hour.	Er gaat om het halve uur een bus.

5.	Every other day we have (a)Dutch lesson.	Om de andere dag hebben we Nederlandse les.
6.	I would like to go to the Netherlands every two years.	Ik zou graag om de twee jaar naar Nederland gaan.
7.	Who moves every five years on the average?	Wie verhuist gemiddeld om de vijf jaar?
8.	I go home every three months.	Ik ga om de drie maanden naar huis.

De Nederlander houdt veel van bloemen.

1.	Is the Dutchman fond of flowers?	Houdt de Nederlander van bloemen?
2.	Who is fond of flowers?	Wie houdt van bloemen?
3.	Most Dutchmen are very fond of flowers.	De meeste Nederlanders houden veel van bloemen.
4.	How very fond Dutchmen are of flowers!	Wat houdt de Nederlander veel van bloemen!
5.	What is the Dutchmen very fond of?	Waar houdt de Nederlander veel van?
6.	He is very fond of beautiful flowers.	Hij houdt veel van mooie bloemen.

Hij verhuist niet graag.

1.	Most people don't like to move.	De meeste mensen verhuizen niet graag.
2.	I don't like to move either.	Ik verhuis ook niet graag.
3.	The teacher likes to tell about the Netherlands.	De leraar vertelt graag over Nederland.
4.	Do you like to listen to him?	Luister je graag naar hem?
5.	Who would not like to listen to him?	Wie zou niet graag naar hem luisteren?

Ze wonen al twintig jaar in de Marktstraat.

1.	He has been living in the same house for years.	Hij woont al jarenlang in hetzelfde huis.
2.	She has been waiting for an answer for days.	Ze wacht al dagenlang op een antwoord.
3.	They have been learning Dutch for months.	Ze leren al maandenlang Nederlands.
4.	The dikes have been protecting the country for centuries.	De dijken beschermen het land al eeuwenlang.
5.	I have been waiting for him for hours	Ik wacht al urenlang op hem.
6.	That windmill has been standing there for centuries.	Die molen staat daar al eeuwenlang.

6. VOCABULARY

achter	rear, in the back
al	already
de baksteen	the brick
betekenen	to mean
de bevolking	the population
bidden	to pray
bijna	nearly, almost
de bladzij(de)	the page
de bloem	the flower
bouwen	to build
't brood	the bread, loaf of bread
buiten, (van - kennen)	to know by heart, from memory
de buur	the neighbor
't cijfer	the figure, number, rate
daarom	that's why, for that reason
't dak, de daken	the roof, the roofs
de dakpan	the rooftile
dan ook	accordingly
dezelfde	the same
dicht	close, shut
dichtdoen	to close, shut
dicht op elkaar	close together
dus	thus, therefore
duur	expensive
duurkoop	an expensive purchase
eens	once, just
eens even	once, just
de eersten	the first (ones)
eigen	own
elkaar	each other
de étage	the story, floor, level
Europa	Europe
even	a moment
de flat	the apartment (building)
't flatgebouw	the apartment building
de flatwoning	the apartment dwelling
gauw	soon, quickly
de geboorte	the birth
't geboortecijfer	the birth rate
't gebouw	the building
't geld	the money
geleden (jaren -)	ago, (years -)
gelukkig	fortunate(ly)
't geluid	the sound, noise
't gemak; gemiddeld	the comfort ,convenience; on the average
de gevel; goedkoop	the facade; cheap, inexpensive
grijs; groeien	grey; to grow
hadden (we)	(we) had
hard (groeien)	(to grow) fast
hard (praten)	to talk out loud, loudly
hetzelfde	the same

1.1 Conversation EVENING WALK

1. John : I'm going for a short walk.
2. : Going along, Marie?
3. Marie: Are you intending to go anywhere?
4. John : No, I'm just walking for the enjoyment of it.
5. Marie: That appeals to me.
6. : Wait a minute. I still have to put my coat on.
7. John : Yes, do that, it's not too warm outdoors.
8. : I'm putting on my coat too.

+++++++

9. : I like to go walking in the evening.
10. : It's always so pleasant.
11. Marie: And what do you find so pleasant?
12. John : All those lighted windows; they make such a warm, friendly impression.
13. Marie: Oh, do you mean that?
14. : Do they always close the drapes in America?
15. John : Usually. Here any passerby can easily look inside.
16. Marie: That is true. But we don't think that's serious at all.
17. : It used to be different here too.
18. : But nowadays people usually leave the drapes open.

+++++++

19. John : These houses certainly look nice and modern.
20. Marie: We are in one of the newer city districts here.
21. John : How nice and clean everything looks inside there!
22. : Do most Dutchmen have a home of their own?
23. Marie: No, most people live in a rented house.
24. : Still the Hollander is very fond of his house.

25. Jan : Kijk, daar zit 't hele gezin naar de televisie te kijken.
26. : En kijk daar eens. Vader en moeder zitten bij de haard de krant te lezen.
27. : De kinderen zijn zeker bezig met hun huiswerk.
28. Marie: Is dat niet gezellig, met z'n allen bij de warme haard?
29. Jan : Ja. Hebben deze nieuwe woningen geen centrale verwarming?
30. Marie: Nee. In enkele dure flatgebouwen heeft men die wel.
31. : In de meeste huizen hebben ze nog steeds een haard om de kamers te verwarmen.
32. Jan : Je kunt het hele huis toch niet met één haard verwarmen?
33. Marie: Alleen de benedenkamers: de huiskamers en misschien de keuken.
34. : De slaapkamers zijn boven; die worden dus niet verwarmd.
35. Jan : Daarom zit men 's avonds gezellig samen om de haard.
36. : Nu begrijp ik ook het Hollandse spreekwoord: eigen haard is goud waard!

+++++++

1.2 Classroom Expressions

1.	Waar zijn we de vorige keer gebleven?	Where did we stop the last time?
2.	Hoe ver zijn we gister gekomen?	How far did we get yesterday?
3.	Op welke bladzij moeten we vandaag beginnen?	On which page must we start today?
4.	Antwoord met een volledige zin!	Answer with a complete sentence.
5.	Wat is de Nederlandse uitdrukking voor: 'to know by heart'?	What's the Dutch expression for 'to know by heart'?
6.	Weet je daar een andere uitdrukking voor?	Do you know another expression for that?

1.3 Directions

1.	Waar ga je heen?	Where are you going?
2.	Waar ga je naar toe?	Where are you going to?
3.	Ik ga naar buiten.	I'm going outdoors.
4.	Ik ga nu naar binnen.	I'm going inside now.
5.	Je gaat hier naar boven.	You go upstairs here.
6.	Je gaat daar naar beneden.	You go downstairs there.

1.4 Spreekwoorden (Zoek de betekenis in een woorden boek op)

1. Gezelligheid kent geen tijd.
2. Zoals het klokje thuis tikt, tikt het nergens.
3. De morgenstond heeft goud in de mond.
4. Aan het werk kent men de werkman.
5. Eerlijk duurt het langst.
6. Als de nood het hoogst is, is de redding nabij.

++++++

Conversation (continued)

25. John : Look, there the whole family is watching T.V.

26. : And just look over there. Father and mother are sitting by the hearth reading the paper.

27. : The children must be busy with their homework.

28. Marie: Isn't that cozy, all (sitting) around together by the warm hearth.

29. John : Yes, it is. But don't these new houses have central heating?

30. Marie: No. They do have it in a few expensive apartment buildings.

31. : In most houses they still have a hearth to heat the rooms.

32. John : You can't heat a whole house with one hearth, can you?

33. Marie: Only the downstairs rooms: the living rooms and perhaps the kitchen.

34. : The bedrooms are upstairs. So they are not heated.

35. John : That's why people sit together sociably around the hearth in the evening!

36 : Now I also understand the Dutch proverb: one's own hearth is worth gold!

++++++

1.5 Vragen Over het Gesprek

	Vraag	Antwoord
1.	Wat gaat Jan doen?	Hij gaat een eindje wandelen.
2.	Wat doet Jan 's avonds graag?	Hij gaat 's avonds graag wandelen.
3.	Wandelt hij graag alleen?	Nee, hij wandelt liever met Marie.
4.	Met wie wil Jan gaan wandelen?	Hij wil met zijn nicht gaan wandelen.
5.	Wil Jan ergens heen?	Nee, hij wandelt voor zijn plezier.
6.	Waarom gaat Jan wandelen?	Hij vindt het gezellig 's avonds te wandelen.
7.	Heeft Marie zin met Jan te gaan wandelen?	Ja, daar heeft ze wel zin in.
8.	Waarom moet Jan even op Marie wachten?	Ze moet even haar mantel aandoen.
9.	Wat trekt Jan aan?	Hij trekt zijn jas aan.
10.	Waarom doet Marie haar mantel aan?	Het is buiten niet al te warm.
11.	Waar gaan Jan en Marie wandelen?	Ze gaan in een van de nieuwere stadswijken wandelen.
12.	Wat maakt een warme, vriendelijke indruk?	De verlichte vensters van de huizen.
13.	Welke indruk maken de verlichte vensters?	Ze maken een warme, vriendelijke indruk.
14.	Waarom kan iedere voorbijganger gemakkelijk naar binnen kijken?	De overgordijnen zijn open.
15.	Wie kan gemakkelijk naar binnen kijken?	Iedere voorbijganger kan gemakkelijk naar binnen kijken.
16.	Was dat vroeger ook zo?	Nee, vroeger was het anders.
17.	Hoe zien de huizen er uit?	Ze zien er mooi en modern uit.
18.	Hoe zien de kamers eruit?	Ze zien er schoon en netjes uit.
19.	Hebben de meeste Nederlanders een eigen woning?	Nee, de meesten hebben een huurwoning.
20.	Waar houdt de Nederlander veel van?	Hij houdt veel van zijn huis.
21.	Wie zitten naar de televisie te kijken?	Het hele gezin zit naar de televisie te kijken.
22.	Wat doen de vader en moeder?	Ze zitten bij de haard de krant te lezen.
23.	En wat doen de kinderen?	Ze zijn bezig met hun huiswerk.
24.	Hebben veel huizen centrale verwarming?	Nee, de meeste huizen hebben een haard.
25.	Waar heeft men wel centrale verwarming?	In enkele dure flats heeft men centrale verwarming.
26.	Welke kamers worden verwarmd?	De benedenkamers worden verwarmd.

27.	Waar zijn de slaapkamers meestal?	Ze zijn meestal boven.
28.	Worden de slaapkamers verwarmd?	Nee, die worden niet verwarmd.
29.	Waar zit het hele gezin 's avonds vaak?	Het hele gezin zit 's avonds vaak in de huiskamer.
30.	Wat zegt het spreekwoord over de eigen haard?	Eigen haard is goud waard.

++++++

2. SOUNDS AND FORMS

2.1 Sounds and Spelling

a. vind: /vint/ /vin/

Wat vind je dan zo gezellig? 11.1.11
/wat fin jE dan zoo ghEzelEch/

Vind je = /vin jE/ The final consonant of vind /vint/ is often dropped before je.

b. Take note of the spelling and pronunciation of the following words:

plezier	/plEźier/	gezellig	/ghEźellEch/
televisie	/teelEv́iezie/	gezin	/ghEźin/
z'n	/zEn/	's avonds	/śaavonts//śaavEnts/

2.2 Future: Expressions of intent, inception

Ik ga een eindje wandelen. 12.1.1	I am going for a walk.
Hij gaat hier aan de universiteit geschiedenis studeren. 4.1.22	He is going to study history at the university here.
Ik ga nu een brief schrijven.	I am going to write a letter now.
Wanneer ga je je huiswerk maken?	When are you going to do your homework?

The verb gaan + infinitive is used to denote intention, preparation to perform an action, or to indicate the beginning of an action. Observe that the infinitive occupies final position in the sentence, and contrast the Dutch verbal construction with the English one.

2.3 Adjectives Used as Personal Nouns

De meeste mensen wonen in een huurhuis.	Most people live in a rented house.
De meesten wonen in een huurhuis. 12.1.23	Most people live in a rented house.
De eersten zullen de laatsten zijn. 11.1.3(2)	The first shall be the last.
de sterke	the strong (man)
de goede	the good (man)

Adjectives used as personal nouns take e in the singular, en in the plural.

3. SENTENCE PATTERNS

3.1 Special Adverbs

De kerk staat meestal midden in het dorp. 10.1.6	The church usually stands in the middle of the village.
We spreken thuis vaak Nederlands. 5.1.15	We often speak Dutch at home.
We spreken thuis nooit Nederlands.	We never speak Dutch at home.
De dorpen liggen dikwijls aan een rivier.	The villages frequently lie (are located) on a river.
Gebruiken ze die (de molens) nog steeds? 10.1.12	Do they still use (the windmills)?
Hij gaat altijd met de tram.	He always takes the street-car.
Jij kunt nooit iets vinden. 4.1.16	You never can find a thing.
Ik ga zelden uit.	I seldom go out.

Adverbs of indefinite time or of degree generally precede the verb in English. These adverbs, like all others, follow the verb in Dutch.

3.2 Separable Verbs

Ga je mee? 12.1.2	Are you going along?
Doen ze in Amerika de overgordijnen altijd dicht? 12.1.14	Do they always close the drapes in America?
Dan loopt je horloge voor. 8.1.14	Then your watch is fast.
Zoek het in de bibliotheek op! 10.1.2(5)	Look it up in the library!

In these sentences we have forms of the separable verbs: meegaan, dichtdoen, voorlopen, opzoeken. Note that in the present tense, declarative, interrogative, or imperative, the separable verb prefix occupies final position in the sentence. (cf. 10.2.3).

3.3 er; eruitzien, er uit zien.

Deze huizen zien er wel mooi en modern uit. 12.1.19	These houses do look nice and modern.
Wat ziet het er schoon en netjes uit! 12.1.21	How clean and neat it looks!
Het ziet er schoon en netjes uit.	It looks clean and neat.
Hoe zien de huizen eruit? (er uit)	How do the houses look?
Hoe zullen de nieuwe auto's eruitzien?	How will the new cars look?

The above sentences illustrate patterns for the separable verb eruitzien (eruit zien, er uit zien). What distinguishes this verb from other separable verbs is the particle er. When there are adjectives or adverbs in mid-sentence position, er precedes and uit follows them.

4. WORD STUDY

4.1 Suffixes

4.1a lijk /lEk/

Die (verlichte vensters) maken zo'n warme, vriendelijke indruk. 12.1.12

't gemak (ease, leisure)	gemakkelijk (easy)
de vrees (fear)	vreselijk (terrible, fearful)
de natuur (nature)	natuurlijk (naturally)
de vriend (friend)	vriendelijk (friendly)
de vrouw (woman)	vrouwelijk (feminine)
de man (man)	mannelijk (masculine)
't kind (child)	kinderlijk (childlike)

Many adjectives are formed by adding the suffix lijk after a noun. The suffix means: like, resembling, having the characteristics of.

4.1b heid /heit/

Gezelligheid kent geen tijd. 12.1.4(1)

Gezelligheid means sociability, conviviality, fellowship as well as coziness, snugness. The suffix heid can be added to many adjectives to form an abstract noun. (All such nouns are de words. Note the following:

goed - good	de goedheid - goodness
waar - true	de waarheid - truth
vrij - free	de vrijheid - freedom
zacht - soft	de zachtheid - softness

4.2 's avonds

Ik ga graag 's avonds wandelen. 12.1.9
Daarom zit men 's avonds gezellig samen om de haard. 12.1.35
Hij (vader) komt vanavond laat naar huis. 3.1.9

The adverbs vanavond, vanmorgen, vanmiddag, vannacht are compounds:

van + avond, van + morgen, van + middag, van + nacht.

The nouns in these compounds are all de words. Note that the meaning of the compound is specific: vanavond - this evening, vanmorgen - this morning.

The form 's avonds /saavonts//saavEnts/, which means in the evening, evenings, is a contraction of an older genitive form: des avonds. The apostrophe indicates the omission of de in the contraction. This genitive is used to express customary or repeated action, or indefinite time (note the examples above). Other genitive constructions which are common, and which follow the pattern of 's avonds are:

's morgens /smorghEns/	in the morning, mornings
's middags /smidachs/	in the afternoon, afternoons
's nachts /snachs/	at night, nights.

4.3 Idioms

4.3a zin hebben in

Daar heb ik wel zin in. 12.I.5	That appeals to me. I would like that. That sounds good to me.
Daar heb ik geen zin in	That does not sound good to me. I don't care (to do) that. I don't care for that.

The infinitive phrase zin in iets hebben, which expresses a desire, longing, or liking for something, can be expressed several ways in English. In the negative statement geen (rather than niet) generally precedes zin.

4.3b met z'n allen

Is dat niet gezellig met z'n allen bij de warme haard? 12.1.28

The contraction z'n /zEn/ is the unemphatic form of zijn. Note the idiomatic character of this expression in Dutch and English in the following examples:

We gaan met z'n allen	We are going with all of us.
Ze gaan met z'n allen.	They are going with all of them.
Ze gaan met z'n tweeën.	They are going with the two of them.

4.3c buiten, naar buiten

Het is buiten niet al te warm. 12.1.7	It's not too warm outside.
De slaapkamers zijn boven. 12.1.34	The bedrooms are upstairs.
De huiskamer is beneden.	The living room is downstairs.
Binnen is het lekker warm.	Inside it's nice and warm.
Hier kan iedere voorbijganger gemakkelijk naar binnen kijken. 12.1.15	Every passerby can easily look inside here.
Ik ga naar buiten. 12.1.3(3)	I am going outside (outdoors).
Je gaat hier naar boven. 12.1.3(5)	You go upstairs here.
Je gaat daar naar beneden. 12.1.3(6)	You go downstairs there.

The adverbs binnen, buiten, boven, beneden signify place where. When they are preceded by naar they denote movement in the direction stated.

4.4 Lexical Items

4.4a gezellig

Is dat niet gezellig met z'n allen bij de warme haard? 12.1.28	Isn't that nice and cozy all together around the warm hearth (fire)?

Gezellig can hardly be rendered into English by a single word. It connotes many things which are essential and important to the Dutch way of life: the love of comfort and leisure, of food and drink, of conversation and friendship, generally in cozy, familiar surroundings.

4.4b mantel-jas: coat; aandoen, aantrekken: to put on (clothes)

Ik moet mijn mantel nog aandoen. 12.1.6	I still have to put my coat on.
Ik trek mijn jas ook aan. 12.1.8	I'm putting my coat on too.

Mantel is a ladies' coat, jas a men's coat.
Aandoen and aantrekken both mean to put on (clothes).
Aandoen is more commonly used today.

4.4c eruitzien (eruit zien, er uit zien): to look, appear

Deze huizen zien er wel mooi en modern uit. 12.1.19	These houses do look nice and modern.
Wat ziet het er schoon en netjes uit daarbinnen. 11.1.21	How clean and neat everything looks inside there.

The separable verb eruitzien, which means to look or to appear, must be distinguished from lijken op which means to look like, to resemble: Hij lijkt op zijn broer. (cf. 10.4.1a)

5. PATTERN DRILLS

5.1 Substitution Drill

Rewrite the sentences substituting plural forms for the underlined words. Example:

	Dit boek is duur.	Deze boeken zijn duur.
1.	Van wie is deze mantel?	Van wie zijn deze mantels?
2.	Er woont één gezin in in dit huis.	Er wonen twee gezinnen in dit huis.
3.	't Overgordijn is dicht.	De overgordijnen zijn dicht.
4.	Wat is die haard duur!	Wat zijn die haarden duur!
5.	Hoe ziet de huiskamer eruit?	Hoe zien de huiskamers eruit?
6.	Het kind maakt zijn huiswerk.	De kinderen maken hun huiswerk.
7.	Dat is een nieuwe stadswijk.	Dat zijn nieuwe stadswijken.
8.	Mijn slaapkamer is boven.	Onze slaapkamers zijn boven.
9.	Kijkt de voorbijganger naar binnen?	Kijken de voorbijgangers naar binnen?
10.	Hoe lang woon je al in Utrecht?	Hoe lang wonen jullie al in Utrecht?
11.	Een Amerikaan verhuist gemiddeld om de vijf jaar.	Amerikanen verhuizen gemiddeld om de vijf jaar.
12.	Dat doet de Nederlander niet.	Dat doen de Nederlanders niet.
13.	De stad breidt zich snel uit.	De steden breiden zich snel uit.
14.	Een houten huis is duurder dan een stenen huis.	Houten huizen zijn duurder dan stenen huizen.
15.	Deze flat heeft zes étages.	Deze flats hebben zes étages.
16.	Een dakpan is grijs of rood.	De dakpannen zijn grijs of rood.
17.	Een Nederlander houdt van bloemen.	Nederlanders houden van bloemen.
18.	Daar heb je gelijk in.	Daar hebben jullie gelijk in.
19.	Deze molen staat al eeuwenlang	Deze molens staan al eeuwenlang.
20.	Dat is een mooie gevel.	Dat zijn mooie gevels.
21.	Wat betekent dit woord?	Wat betekenen deze woorden?
22.	Dit moet ik van buiten kennen.	Dit moeten we van buiten kennen.
23.	Dit moet je uit je hoofd leren.	Dit moeten jullie uit je hoofd leren.

24.	Een goede buur is beter dan een verre vriend.	Goede buren zijn beter dan verre vrienden.
25.	Ze lezen hetzelfde boek.	Ze lezen dezelfde boeken.
26.	Wat is die jas duur!	Wat zijn die jassen duur!
27.	Doe het raam dicht!	Doe de ramen dicht!
28.	Groeit deze bloem in in Europa?	Groeien deze bloemen in Europa?
29.	Waarom bouwt men in Nederland hoge flatwoningen?	Waarom bouwen ze in Nederland hoge flatwoningen?
30.	Ons dorp wordt steeds groter.	Onze dorpen worden steeds groter.

5.2 Item Substitution Drill

1. Hij gaat altijd 's avonds wandelen.

in the morning	Hij gaat altijd 's morgens wandelen.
in the afternoon	Hij gaat altijd 's middags wandelen.
on Sunday	Hij gaat altijd 's zondags wandelen.
on Saturday	Hij gaat altijd 's zaterdags wandelen.
on Monday	Hij gaat altijd 's maandags wandelen.

2. Ze zitten met z'n allen om de tafel.

with the four of them	Ze zitten met z'n vieren om de tafel.
with the six of them	Ze zitten met z'n zessen om de tafel.
with the eight of them	Ze zitten met z'n achten om de tafel.
with the twelve of them	Ze zitten met z'n twaalven om de tafel.
with all of them	Ze zitten met z'n allen om de tafel.

3. Daar heb ik wel zin in. (Progressive Substitution)

hij			Daar heeft hij wel zin in.
we			Daar hebben we wel zin in.
	geen		Daar hebben we geen zin in.
ik	geen		Daar heb ik geen zin in.
de jongens	geen		Daar hebben de jongens geen zin in.
		wel	Daar hebben de jongens wel zin in.

5.3 Response Drill

Make appropriate responses, incorporating information on line following the question in your answer.

1.	Hoe laat gaan we eten? om zes uur	We gaan om zes uur eten.
2.	Wat ga je kopen? een nieuwe mantel	Ik ga een nieuwe mantel kopen.
3.	Wanneer gaat Jan altijd wandelen? 's avonds	Hij gaat altijd 's avonds wandelen.
4.	Waarom gaat hij wandelen? voor zijn plezier	Hij gaat voor zijn plezier wandelen.
5.	Met wie gaat hij vanavond wandelen? met Marie	Hij gaat vanavond met Marie wandelen.
6.	Aan wie ga je een brief schrijven? aan mijn vriendin	Ik ga een brief aan mijn vriendin schrijven.
7.	Waar gaan ze het flatgebouw bouwen? in de Marktstraat	Ze gaan het flatgebouw in de Marktstraat bouwen.
8.	Wat gaat hij studeren? geschiedenis	Hij gaat geschiedenis studeren.
9.	Wanneer gaan ze verhuizen? volgende maand	Ze gaan volgende maand verhuizen.
10.	Wie gaan graag 's avonds wandelen? Jan en Marie	Jan en Marie gaan graag 's avonds wandelen.
11.	Waar gaan ze vanmiddag wandelen? in een van de nieuwere stadswijken	Ze gaan vanmiddag in een van de nieuwere stadswijken wandelen.
12.	Wat gaan jullie vanavond doen? naar de televisie kijken.	We gaan vanavond naar de televisie kijken.

5.4 Transformation Drill

Restate the sentences, changing the predicate adjective to an attributive adjective. Examples:

	De fiets is duur.	Het is een dure fiets.
	Deze fiets is duur.	Dit is een dure fiets.
	Die fiets is duur.	Dat is een dure fiets.
1.	De huiskamer is gezellig.	Het is een gezellige huiskamer.
2.	Deze stadswijk is nieuw.	Dit is een nieuwe stadswijk.
3.	De jongens zijn eerlijk.	Het zijn eerlijke jongens.
4.	Het meisje is vriendelijk.	Het is een vriendelijk meisje.

5.	De dakpannen zijn grijs.	Het zijn grijze dakpannen.
6.	Dat gebouw is oud.	Dat is een oud gebouw.
7.	Het geboortecijfer is hoog.	Het is een hoog geboortecijfer.
8.	Deze woning is modern.	Dit is een moderne woning.
9.	Het sterftecijfer is laag.	Het is een laag sterftecijfer.
10.	Dit hout is duur.	Dit is duur hout.

5.5 Progressive Expansion Drill

Restate the sentence, successively incorporating each one of the following words into it.

1.	Ik ga mee.	
	graag	Ik ga graag mee.
	heel	Ik ga heel graag mee.
	met je	Ik ga heel graag met je mee.
	zal	Ik zal heel graag met je meegaan.
	vandaag	Ik zal vandaag heel graag met je meegaan.
2.	Ga je mee?	
	niet	Ga je niet mee?
	met me	Ga je niet met me mee?
	waarom	Waarom ga je niet me me mee?
	wil	Waarom wil je niet met me meegaan?
	vandaag	Waarom wil je vandaag niet met me meegaan?

5.6 Variation Drill

De slaapkamers zijn boven; je kunt hier naar boven gaan.

1.	The office is downstairs.	Het kantoor is beneden.
2.	Aren't the children inside?	Zijn de kinderen niet binnen?
3.	No, they are outside in the garden.	Nee, ze zijn buiten in de tuin.
4.	Which rooms are upstairs?	Welke kamers zijn boven?
5.	Where can I go upstairs?	Waar kan ik naar boven gaan?
6.	I'm going outside.	Ik ga naar buiten.
7.	This door goes outdoors, doesn't it?	Deze deur gaat naar buiten, niet waar?
8.	Why don't you go inside?	Waarom ga je niet naar binnen?
9.	Is the bicycle outside?	Staat de fiets buiten?
10.	No, it's inside.	Nee, hij staat binnen.
11.	You can go inside here.	Je kunt hier naar binnen gaan.
12.	You can easily look inside.	Je kunt gemakkelijk naar binnen kijken.

Doen ze de overgordijnen altijd dicht?

1.	Close the drapes!	Doe de overgordijnen dicht!
2.	I will close the drapes.	Ik zal de overgordijnen dichtdoen.
3.	Can't you close the drapes?	Kan je de overgordijnen niet dichtdoen?
4.	Mother always closes the drapes.	Moeder doet de overgordijnen altijd dicht.
5.	Father never closes the drapes?	Vader doet de overgordijnen nooit dicht.
6.	Why doesn't he close the drapes?	Waarom doet hij de overgordijnen niet dicht?
7.	Why doesn't he ever close the drapes?	Waarom doet hij de overgordijnen nooit dicht?
8.	Close the drapes, please.	Doe de overgordijnen alsjeblieft dicht!

Alles ziet er schoon en netjes uit.

1.	Does everything look neat?	Ziet alles er netjes uit?
2.	It looks very neat.	Het ziet er heel netjes uit.
3.	Does everything look clean?	Ziet alles er schoon uit?
4.	It does not look clean.	Het ziet er niet schoon uit.
5.	The living room looks neat and clean.	De huiskamer ziet er schoon en netjes uit.
6.	Do the houses look modern?	Zien de huizen er modern uit?
7.	They look very modern.	Ze zien er heel modern uit.
8.	How do the rooms look?	Hoe zien de kamers eruit?
9.	They look nice.	Ze zien er mooi uit.
10.	Why does everything look so neat and clean?	Waarom ziet alles er zo schoon en netjes uit?

Ik ga een eindje wandelen.

1.	We are going to walk all afternoon.	We gaan de hele middag wandelen.
2.	Are you going for a walk this afternoon?	Ga je vanmiddag wandelen?
3.	Do you always go for a walk in the afternoon?	Ga je altijd 's middags wandelen?
4.	John is going for a walk with Marie.	Jan gaat met Marie wandelen.
5.	They are going for a walk together.	Ze gaan samen wandelen.
6.	With whom is John going for a walk?	Met wie gaat Jan wandelen?
7.	Why is he going for a walk with her?	Waarom gaat hij met haar wandelen?

5.7 Translation Exercise

1.	When does John usually go for a walk?	Wanneer gaat Jan meestal wandelen?
2.	John likes to go for a walk in the evening.	Jan gaat graag 's avonds wandelen?
3.	He prefers not to walk alone.	Hij wandelt liever niet alleen.
4.	He wants to go for a walk with Marie.	Hij wil met Marie gaan wandelen.
5.	He likes to go for a walk with her.	Hij wandelt graag met haar.
6.	They go walking for their enjoyment.	Ze gaan voor hun plezier wandelen.
7.	Marie puts her coat on first.	Marie doet eerst haar mantel aan.
8.	John also puts his coat on.	Jan trekt ook zijn jas aan.
9.	Marie first has to put on her coat.	Marie moet eerst haar mantel aandoen.
10.	What kind of impression do the lighted windows make?	Wat voor indruk maken de verlichte vensters?
11.	They make a warm, friendly impression.	Ze maken een warme, vriendelijke indruk.
12.	Don't they ever close the drapes?	Doen ze de overgordijnen nooit dicht?
13.	Frequently one does not close them.	Dikwijls doet men ze niet dicht.
14.	Don't the passersby look inside then?	Kijken de voorbijgangers dan niet naar binnen?
15.	How do the houses look in the new city districts?	Hoe zien de huizen in de nieuwe stadswijken eruit?
16.	They look very modern.	Ze zien er heel modern uit.
17.	The living room looks neat and clean, doesn't it?	De huiskamer ziet er schoon en netjes uit, niet waar?
18.	The living room is cozy.	De huiskamer is gezellig.
19.	It is a cozy room.	Het is een gezellige kamer.
20.	It is cozy to sit by a warm hearth-fire.	Het is gezellig bij een warme haard te zitten.
21.	Often the whole family sits in the living room in the evening.	Vaak zit het hele gezin 's avonds in de huiskamer.
22.	The children do their homework there.	De kinderen maken daar hun huiswerk.
23.	They can also look at television.	Ze kunnen ook naar de televisie kijken.
24.	Father and mother are not looking at T.V.	Vader en moeder kijken niet naar de televisie.
25.	They are reading (prog. form) the paper.	Ze zitten de krant te lezen.

6. VOCABULARY

aandoen	to put on (clothes)
aantrekken	to put on
alleen	only
allen (met z'n -)	with all of them, us, you
als	when, whenever, if
altijd	always
anders	different, otherwise
antwoorden	to answer
's avonds	in the evening, evenings
de avondwandeling	the evening walk, stroll
beneden (naar - gaan)	below, downstairs, (to go -)
de benedenkamers	the rooms downstairs
bezig (zijn)	(to be) busy
binnen (naar - gaan)	inside, indoors, (to go -)
de bladzij(de)	the page
boven	above, upstairs
buiten(naar - gaan)	outside, outdoors(to -)
de centrale verwarming	central heating (furnace heating)
daarbinnen	inside there
eerlijk	honest
eerlijk duurt het langst	honesty is the best policy
eigen	own
't eindje	the short distance
enkel	only, merely
erg	bad
ergens	somewhere
eruitzien	to look, appear
gebleven	stayed
(waar zijn we gebleven)	(where did we stop)
gekomen (zijn -)	come (have -)
(hoe ver zij we gekomen)	(how far did we get)
gemakkelijk	easy, easily
gezellig	cozy, snug, sociable, convivial
de gezelligheid	conviviality, fellowship, sociability, snugness, coziness
't gezin	the family (unit)
gister	yesterday
't gordijn	the curtain
't goud; de haard	the gold; the hearth, hearth-stove
helemaal niet	not at all
heen (- gaan)	to go away
de huiskamer; 't huiswerk	the living room; the homework (school)
huren ; 't huurhuis	to rent; the rented house
ie = hij	he
iedere	every, each, any
de indruk	the impression
de jas	the coat (man's)
de kamer ; de keer	the room ; the time, turn
de keukem	the kitchen
de kinderen; 't kind	the children; the child

laten	to leave, let, allow
openlaten	to leave open
't licht	the light
maken	to make
de mantel	the coat (lady's)
meegaan	to go along
de meesten	most people
's middags	in the afternoon
de mond	the mouth
's morgens	in the morning
de morgenstond	the morning hour (literary)
's nachts	at night
nergens	nowhere
netjes	neat
nog	still
nog steeds	still (continuing)
om	around, about
openlaten	to leave open
't overgordijn	the drape(s)
't plezier	the pleasure, delight, fun
(iets voor z'n plezier doen)	(to do something for your enjoyment)
de redding	the rescue, deliverance, salvation
samen	together
schoon	clean
de slaapkamer	the bedroom
de stadswijk	the city district
tegenwoordig	nowadays
de televisie	the television set
tikken	to tick
toe, naar toe gaan	to go to
toch	still, nevertheless
de uitdrukking	the expression
't venster	the window (display)
verwarmen	to heat
de verwarming	the heating
verlicht	lighted, illumined, lit
de voorbijganger	the passer-by
voorbijgaan	to pass by
volledig	complete
vorig	previous
vriendelijk	friendly, in a friendly manner
waard (goud -)	worth (- gold)
wandelen	to walk, stroll
de wandeling	the walk, stroll
warm	warm
't werk	the work
de werkman	the worker
de zin (- hebben in)	to care for, to like, to have a mind to.
zo	so
zoals	as

1. BASIC SENTENCES

1.1 Gesprek HET ONTBIJT

1. Piet: Schiet toch op Jan!
2. : 't is bijna tijd om te eten.
3. Jan : Nee toch! Ik moet me nog wassen en aankleden.
4. Piet: Je hebt nog even de tijd.
5. : We ontbijten om acht uur.
6. Jan : Dan zal ik me toch moeten haasten.

++++++

7. Jan : Heb je soms een nieuw scheermesje voor me?
8. : Dit mesje is niet scherp meer.
9. Piet: Ik zal vader even om een mesje vragen.
10. : Hij scheert zich ook met een scheermes.
11. : Ik gebruik zelf een electrisch scheerapparaat.
12. : Daar mag je je wel mee scheren.
13. : Hij doet 't goed.
14. : En je kunt je er niet mee snij(d)en!

++++++

15. Jan : Straks moet ik wat scheermesjes gaan kopen.
16. Piet: Laat dat maar aan mij over.
17. : Na 't ontbijt moet ik toch naar de kapper.
18. : Ik breng er wel wat voor je mee.
19. Jan : Ik wou mijn haar ook laten knippen.
20. Piet: Nou, dan gaan we samen naar de kapper.
21. : Laten we nu eerst gaan eten.
22. : Ze zitten beneden al op ons te wachten.

++++++

23. Piet: Heb je zin in een kopje thee met beschuit?

24. Jan : Graag. Drinken jullie 's morgens altijd thee bij 't ontbijt?

25. Piet: Dat zijn we zo gewend.

26. : Ik begrijp niet hoe jij thee kan drinken zonder suiker en melk.

27. Jan : Zo smaakt de thee juist het lekkerst!

++++++

28. Piet: Wat wil je op de boterham, Jan?

29. : Er is van alles: kaas, vlees, jam, stroop, pindakaas.

30. Jan : Wat voor kaas is dat?

31. Piet: Dit is jonge Goudse kaas en dat is belegen kaas.

32. Jan : Laat ik die jonge kaas maar eens proberen.

33. Piet: Proef ze allebei eerst maar!

34. Jan : Ik heb toch liever een sneetje brood met jonge kaas.

35. : Die jonge kaas vind ik lekkerder.

36. Piet: Nou, eet smakelijk!

1.1 Conversation BREAKFAST

1. Pete: Hurry up, John!

2. : It's almost time to eat.

3. John: Not really! I still have to wash and dress.

4. Pete: You still have a little time.

5. : We are having breakfast at eight.

6. John: Then I will have to hurry.

++++++

7. John: Do you perhaps have a new razor blade for me?

8. : This blade isn't sharp any more.

9. Pete: I'll just ask dad for a razor blade.

10. : He also shaves with a razor.

11. Pete: I myself use an electric shaver.
12. : You may shave with it.
13. : It does a good job.
14. : And you can't cut yourself with it.

++++++

15. John: Later on I must go and buy some razor blades.
16. Pete: Just leave that to me.
17. : After breakfast I have to go to the barber anyway.
18. : I'll bring some along for you.
19. John: I also wanted to get my hair cut.
20. Pete: Well, then we'll go to the barber together.
21. : Let's first go and eat now.
22. : They're waiting for us downstairs already.

++++++

23. Pete: Do you care for a cup of tea with rusk?
24. John: Please. Do you always drink tea in the morning for breakfast?
25. Pete: That's what we are used to.
26. : I don't understand how you can drink tea without sugar and milk.
27. John: That's the way the tea tastes best!

++++++

28. Pete: What do you want on your sandwich, John?
29. : There are all kinds of things: cheese, meat, jam, syrup, peanut butter.
30. John: What kind of cheese is that?
31. Pete: This is mild Gouda cheese and that is aged cheese.
32. John: Let me just try that mild cheese once.
33. Pete: Try both of them first, why don't you!
34. John: I still prefer a slice of bread with mild cheese.
35. : I think that mild cheese is tastier.
36. Pete: Well, enjoy your food!

1.2 Vragen Over het Gesprek

	Vraag	Antwoord
1.	Waarom moet Jan opschieten?	Het is bijna tijd om te eten.
2.	Wat moet Jan nog doen?	Hij moet zich nog wassen en scheren.
3.	Hoe laat ontbijt de familie van Dam?	De familie van Dam ontbijt om acht uur.
4.	Heeft Jan nog tijd om zich te wassen en te scheren?	Ja, maar hij zal zich moeten haasten.
5.	Waarom kan Jan zich niet goed scheren?	Zijn scheermesje is niet scherp.
6.	Wat vraagt Jan aan zijn neef Piet?	Hij vraagt hem om een nieuw scheermesje.
7.	Waar vraagt hij om?	Om een scheermesje.
8.	Scheert Piet zich met een scheermes?	Nee, hij scheert zich met een electrisch scheerapparaat.
9.	Waar scheert de vader van Piet zich mee?	Hij scheert zich met een scheermes.
10.	Kan Jan zich nog met het oude mesje scheren?	Nee, daar kan hij zich niet mee scheren.
11.	Waarom kan hij zich er niet mee scheren?	Het mesje is niet scherp genoeg.
12.	Waar mag Jan zich mee scheren?	Hij mag zich met het electrische scheerapparaat van Piet scheren.
13.	Mag Jan zich met het electrisch scheerapparaat van Piet scheren?	Ja, daar mag hij zich mee scheren.
14.	Kun je je met een electrisch scheerapparaat snijden?	Nee, je kunt je er niet mee snijden.
15.	Waar gaat Piet na 't ontbijt naar toe?	Hij gaat naar de kapper.
16.	Waarom gaat hij naar de kapper?	Hij wil zijn haar laten knippen.
17.	Wat wil Piet voor Jan meebrengen?	Hij wil scheermesjes voor hem meebrengen.
18.	Waar zal hij de scheermesjes kopen?	Hij zal ze bij de kapper kopen.
19.	Gaat Piet alleen naar de kapper?	Nee, Jan en Piet gaan samen naar de kapper.
20.	Gaan ze samen naar de kapper?	Ja, ze gaan er samen heen.
21.	Waar heeft Jan wel zin in?	Hij heeft zin in een kopje thee met beschuit.
22.	Heeft Jan zin in een kopje thee met beschuit?	Ja, daar heeft hij wel zin in.
23.	Wat drinkt de Hollander meestal bij 't ontbijt?	Meestal drinkt hij thee bij 't ontbijt.

24.	Is Jan dat ook gewend?	Nee, dat is hij niet gewend.
25.	Wat is Jan dan gewend?	Hij is gewend koffie bij 't ontbijt te drinken.
26.	Hoe drinkt Jan de thee?	Hij drinkt de thee zonder suiker en melk.
27.	Wat is er om op de boterham te doen?	Er is kaas, vlees, jam, stroop, en pindakaas.
28.	Wat moet Jan eerst proeven?	Hij preft de kaas eerst.
29.	Welke kaas smaakt Jan het lekkerst?	De jonge Goudse kaas smaakt hem het lekkerst.
30.	Wat vindt Jan lekkerder: jonge of belegen kaas?	Hij vindt de jonge kaas lekkerder dan de belegen kaas.
31.	Wat eet Jan?	Hij eet een boterham met kaas.
32.	Wat heeft Jan liever: een sneetje brood met kaas of met pindakaas?	Hij heeft liever een sneetje brood met kaas.
33.	Hoe zeg je in 't Nederlands: 'Enjoy your food'?	Eet smakelijk!

1.3 Spreekwoorden en Zegswijzen -- Proverbs and Fixed Phrases.

1. Beter een half brood dan geen.
2. Honger is een scherp zwaard.
3. Geen vlees zonder benen.
4. Hij zal zich de kaas niet van het brood laten eten.
5. Die te laat komt, vindt de hond in de pot.
6. Jong gewend, oud gedaan.

1.4 Classroom Dialog (between two students at the university).

1.	Bert:	Hoe voel je je?	How are you feeling?
2.	Al :	Ik voel me nog niet erg best.	I still don't feel very well.
3.	Bert:	Wat scheelt je dan?	What's the matter then?
4.	Al :	Ik heb hoofdpijn.	I have a headache.
5.	Bert:	Nou, dat is wel jammer.	Well, that certainly is a pity.
6.	Al :	Ik heb het vreselijk druk met al die examens.	I'm terribly busy with all those exams.
7.	Bert:	Je interesseert je voor talen, niet?	You're interested in languages, aren't you?
8.	Al :	Ja, Nederlands is mijn hoofdvak, Duits is een bijvak.	Yes, Dutch is my major, German is my minor.

9.	Bert:	Op welke dagen heb je Nederlands?	On which days do you have Dutch?
10.	Al :	Op maandag, dinsdag en donderdag.	On Monday, Tuesday, and Thursday.
11.	Bert:	Volg je op woensdag en vrijdag dan geen colleges?	Don't you attend lectures (classes) on Wednesday and Friday then?
12.	Al :	Ja toch; woensdags en vrijdags volg ik colleges in de duitse letterkunde.	On Wednesday and Friday I attend lectures on German literature.
13.	Bert:	Dus je heb zaterdags vrij.	So you are off (free) on Saturdays.
14.	Al :	Ja, maar dan moet ik werken.	Yes, but then I have to work.
15.	Bert:	En op zondag ga je zeker naar de kerk! Je hebt het wel druk!	And I suppose you go to church on Sunday! You certainly are busy!
16.	:	Loop je 's morgens en 's middags college?	Do you attend lectures in the morning and afternoon?
17.	Al :	Alleen 's morgens, gelukkig.	Only in the morning, fortunately.
18.	Bert:	Spreken jullie ook veel Nederlands in de klas?	Do you speak much Dutch in the classroom?
19.	Al :	Ja, en we oefenen ons ook elke dag in het talenpracticum.	Yes, and we practice every day in the language lab(oratory).
20.	Bert:	Helpt dat bij de studie van een vreemde taal?	Does that help in the study of a foreign language?
21.	Al :	Nou en of!	And how!

2. SOUNDS AND FORMS

2.1 Sound and Spelling

2.1a Foreign Words

Take note of the pronounciation and spelling of the following words:

thee	/tee/	examen	/ekśaamE^n/
jam	/sjem/	proberen	/proob́eerE^n/
apparaat	/apEŕaat/	interesseren	/ìntErEśeerE^n/
college	/kooĺeezjE/	electrisch	/eeĺekt́ries/
practicum	/ṕraktièḱum/		

2.1b Dutch Words

1) **Unstressed Prefixes** / **Stressed Prefixes**

Unstressed Prefixes		Stressed Prefixes	
beschuit	/bEśchuit/	aankleden	/áanklee dE^n/
belegen	/bEĺeeghE^n/	opschieten	/ópschietE^n/
gewend	/ghEẃent/		
ontbijt	/ontb́eit/		
ontbijten	/ontb́eitE^n/		

Take special note of the unstressed prefix ont which occurs here for the first time.

2) **sch**

This consonant cluster is a difficult one; practice it in the words:

schieten schee ren schelen scherp beschuit

3) **sj, zj, tj Sounds**

/sj/	mesje	/mesjE/	jam	/sjem/
/zj/	college	/koleezjE/		
/tj/	sneetje	/sneetjE/		

4) **d/j variation** (cf. 1.3.2)

snijden	/sneidE^n/	/sneijE^n/
aankleden	/aankleedE^n/	/aankleejE^n/

2.2 Reflexive Verbs

1. Mag ik me voorstellen, de Leeuw.4.1.2a(14)
2. Ik moet me nog wassen en aankleden.13.1.3
3. Dan zal ik me moeten haasten. 13.1.6
4. Je kunt je er niet mee snijden. 13.1.14
5. Je interesseert je voor talen, niet? 13.1.4(7)
6. Hoe voel je je? 13.1.4(1)
7. Daar mag je je wel mee scheren. 13.1.12 /13.1.4(1
8. We oefenen ons elke dag in het talenpracticum.
9. Jullie moeten je wel haasten
10. De steden breiden zich snel uit. 11.1.14
11. Hij interesseert zich er niet voor.
12. U moet zich wel haasten.
13. U moet u wel haasten.
14. Interesseert u zich er niet voor?

In the above sentences the reflexive pronouns have been set off. Observe that there is only one reflexive form *zich* which is used for the third persons, singular and plural. The other reflexive pronouns are the same as the unemphatic object forms of the personal pronouns:

ik	me	wij	ons
jij	je	jullie	je
hij, zij, het	zich	zij	zich

Take special note of the polite pronoun *u*, which takes either *u* or *zich* as a reflexive pronoun:

Interesseert u zich daarvoor? (always *zich* after *u*)
U interessert u daarvoor?
U interesseert zich daarvoor?) either is correct

The infinitive form of the reflexive verb also takes the pronoun *zich*:

zich voorstellen	to introduce(oneself)
zich wassen	to wash (oneself)
zich scheren	to shave (oneself)
zich haasten	to hurry, hasten)
zich snijden	to cut (oneself)
zich interesseren	to be interested
zich oefenen	to practice
zich uitbreiden	to expand

The reflexive pronoun generally has a fixed position in the sentence. In subject-verb sentences (subject precedes the verb) the reflexive pronoun follows the finite verb:

Je kunt *je* er mee snijden   De steden breiden *zich* snel uit.

In verb-subject sentences (subject follows the verb), the reflexive pronoun follows the subject:

Mag ik *me* voorstellen?   Dan zal ik *me* moeten haasten.

There are exceptions to the generalization, for example:
Daar interesseert zich geen mens voor.
Hij interesseert er zich niet voor.

2.3 Reflexive Verbs: Differences between Dutch/English

Hoe voel je je?	How do you feel?
Je interesseert je voor talen, niet?	You are interested in languages, aren't you?
We oefenen ons elke dag	We practice every day.
Dan zal ik me moeten haasten.	Then I will have to hurry.
De steden breiden zich snel uit.	The cities are expanding rapidly.
Ik moet me nog wassen en scheren.	I still have to wash and shave.

There are a number of differences in the usage of reflexive verbs in the Dutch and English languages. There are quite a number of verbs which are reflexive in Dutch, (especially verbs which express a state of mind or well-being, like zich voelen), but not in English. Note how the meaning of a verb may change if you omit the reflexive pronoun:

Het mes is scherp, voel maar.	The knife is sharp, just feel (touch).
Ik voel me niet goed.	I don't feel well. (health).

In English, verbs like to wash, to dress, to shave, may or may not take a reflexive pronoun. These verbs must always be used reflexively in Dutch:

Ik moet me nog wassen en aankleden.	I still have to wash and dress.
Daar mag je je wel mee scheren.	You may shave with it.

The presence of the reflexive pronoun with verbs like to wash, to dress etc. makes them more emphatic in English. For example:

When are you going to wash yourself?	Wanneer ga je je wassen?
Don't you ever wash yourself?	Was je je nooit?

When the reflexive verb is emphatic in Dutch (especially in contrasts), the word zelf may be added to the reflexive pronoun:

Ze wast eerst de kinderen, daarna zichzelf.	She first washes the children, then herself.

2.4 Zelf: Intensive Pronoun

Ik heb zelf een retoertje. 6.1.26	I myself have a return ticket.
Ik gebruik zelf een electrisch scheerapparaat. 13.1.11	I myself use an electric razor.
Ik scheer me altijd zelf.	I always shave myself.
Dat zal je zelf moeten doen.	You will have to do that yourself.

Hij doet alles *zelf*.	He does everything *himself*.
Ze willen het *zelf* doen.	They want to do it *themselves*.

Note that English pronouns like *myself*, *yourself* have two meanings: they are either *reflexive* (I introduce myself) or *emphatic* (I do it myself). In the first meaning the personal pronouns are used in Dutch (*me*, *je*, *ons*) or the one third person reflexive form *zich*; in the second meaning *zelf*, the intensive pronoun, is used. The intensive pronoun *zelf* is not inflected in modern Dutch.

3. SENTENCE PATTERNS

3.1 Clauses Introduced by "om"

3.1a Purpose Clauses

Gebruiken ze die molens nog steeds *om* het water op peil *te houden*? 10.1.12	Do they still use those wind mills in order to maintain the water level
In de meeste huizen hebben ze een haard *om* de kamers *te verwarmen*. 12.1.31	In most houses they have a hearth stove to heat the rooms.
Ik leer Nederlands *om* Nederlandse boeken *te kunnen lezen*.	I am learning Dutch in order to be able to read Dutch books.

A purpose clause is introduced by the preposition *om* in Dutch. The purpose clause concludes with an infinitive preceded by *te*. This infinitive generally concludes the sentence, though it may be followed by a prepositional phrase, as in the following sentence:

Ik gebruik mijn tijd hier om kennis te nemen van land en volk.	I use my time here to get acquainted with the country and its people.

In English the purpose clause may be introduced by the words: *in order to*, but they are often omitted. *Om* is never omitted in the Dutch purpose clause.

3.1b Other "om" Clauses

De taal is moeilijk *om te leren*.	The languages is difficult to learn.
Het is bijna tijd *om te eten*.	It's almost time to eat.
Heb je zin *om mee te gaan*.	Do you care to go along?

In the spoken language *om* often occurs without a specific meaning. The infinitive which follows a predicate adjective often is preceded by *om*. If the infinitive is a separable verb, *te* stands between the separable prefix and the verb. Note that this kind of separation also occurred in the sentence: Hebt u niets *aan te geven*? (5.1.10)

3.2 Separable Verbs

Schiet toch op Jan!	Hurry up, John!
Je moet een beetje opschieten.	You must hurry a little.
Ik moet me nog aankleden.	I still have to dress.
Kleed je gauw aan.	Dress quickly.
Laat dat maar aan mij over.	Just leave that to me.
Wil je dat alsjeblieft aan mij overlaten.	Will you please leave that to me.
Ik breng er wel wat voor je mee.	I'll bring some along for you.
Ik zal er wel wat voor je meebrengen.	I'll bring some along for you.

Separable verbs were discussed in Unit 10.2.3. Additional examples, taken from unit 13, are given above.

3.3 Word Order: Declarative and Exclamatory Sentences.

Deze huizen	zien		er	wel mooi en modern	uit.
Wat	ziet	het	er	schoon en netjes	uit!
Daar	heb	ik		wel zin	in.
Ik	heb		er	wel zin	in.
Ik	trek			mijn jas ook	aan.
Ik	breng		er	wel wat voor je	mee.
Daar	mag	je je		wel	mee scheren.
Je	kunt	je	er	niet	mee snijden.
Ik	kan	me	er	haast niet	mee scheren.

As you can see from the above sentences, the reflexive pronoun follows either the finite verb or the subject. (cf. 13.2.2). Er generally follows all other pronouns, and precedes adverbial modifiers and objects. In final position we find the preposition of a prepositional compound, the separable verb prefix, or the infinitive. The preposition of a prepositional compound always precedes the infinitive when present.

3.4 Reflexive Verb: Imperative

Haast je toch!	Do hurry.
Scheer je gauw!	Quickly shave yourself.
Was je vanmorgen goed!	Wash yourself well this morning.

In the imperative sentence, the reflexive pronoun follows the finite verb. Observe the difference between the imperative and the interrogative patterns:

Haast je toch! Do hurry. Haast je je? Are you hurrying?

3.5 Frame Construction

We spreken thuis nog vaak Nederlands. 5.1.15	We still often talk Dutch at home.
Zo smaakt de thee juist het lekkerst. 13.1.17	Tea tastes best that way.
Loop je 's morgens en 's middags college? 13.1.4(16)	Do you attend lectures in the morning and in the afternoon?
Dat vinden we helemaal niet erg. 12.1.16	We don't consider that bad at all.
Daarom zit men 's avonds gezellig samen om de haard. 12.1.35	That is the reason people sit sociably together around the hearth in the evening.

Each of the above sentences concludes with a word or word group which is closely associated with a particular verb. In their uninflected form these verbs plus associated word (group) are infinitive phrases:

Nederlands spreken	to speak Dutch
lekker smaken	to taste delicious
college lopen	to attend lectures
iets erg vinden	to consider (something) bad
om de haard zitten	to sit around the hearth

The word or word group which is regularly or closely associated with a given verb generally occupies final position in the Dutch sentence. Note how different this is from the English word order. In the Dutch sentence the verb and its associated word or word group constitute a kind of frame within which other sentence elements, for example, direct objects, indirect objects, adverbial modifiers, can be placed. Consequently, we are calling this a frame construction.

Another type of frame construction, which we have already learned, is the auxiliary verb + infinitive (cf.5.3.1). You will recall the following examples:

Hij wil in de herfst naar Nederland komen. 3.1.25
Ik ga een eindje wandelen. 12.1.1
Laten we toch maar een taxi nemen. 6.1.5
Daar mag je je wel mee scheren. 13.1.12
U zult invoerrechten moeten betalen. 5.1.27
Ik wou mijn haar ook laten knippen. 13.1.19
Ik zou graag zo'n slagroomgebakje willen hebben. 9.1.2
Daar lopen een paar jongens te roken. 9.1.21
Daar zit 't hele gezin naar de televisie te kijken. 12.1.25

The frame construction also occurs with separable verbs and prepositional compounds:

Dan loopt je horloge voor. 8.1.14
Daar heb ik wel zin in. 12.1.5

4. WORD STUDY

4.1 Word Formation

a. ' scheermes, 't scheermesje, 't scheerapparaat

scheer is the stem of the verb scheren

't mes:	the knife	't scheermes:	the razor
't mesje:	the little knife	't scheermesje:	the razor blade
't apparaat:	the tool, equipment apparatus	't scheerapparaat:	the shaver (literally: the shaving tool)

b. pindakaas - peanut butter

Pindakaas is a compound of: de pinda - the peanut
de kaas - the cheese

c. het ontbijt; ontbijten

A productive pattern of verb formation in Dutch is noun + en. Note the following examples:

het ontbijt:	the breakfast	ontbijten:	to have breakfast
de fiets :	the bicycle	fietsen :	to cycle
tennis:	tennis	tennissen:	to play tennis
de voetbal:	the soccer ball	voetballen:	to play soccer
de winkel :	the shop	winkelen :	to shop

4.2 laten knippen - to have cut

Ik wou mijn haar ook laten knippen. 13.1.19	I also wanted to get (have) my hair cut.

The verb phrase laten knippen means to have cut. By itself the verb knippen means to cut. When the verb laten is linked with another verb, it often is a causative with the meaning to have, to cause. Other examples:

een huis laten bouwen	to have a house built
de dokter laten komen	to send for the doctor (i.e. to have the doctor come)
iets laten doen	to have something done
iets laten maken	to have something repaired, fixed

4.3 Idioms

a. zin hebben (in)

Heb je zin in een kopje thee? 13.1.23	Do you care for a cup of tea?
Daar heb ik wel zin in. 12.1.5	That sounds good (appeals) to me.
Als je zin hebt...	If you care to....

Ik heb er geen zin in.	I don't care to (do it).

The idiom zin hebben in means to care for, to have a mind to, to be minded, to feel like. The idiom zin hebben may take an object, preceded by in; when an infinitive follows it is always preceded by te, and often by om:

Als je zin hebt te wachten....	If you care to wait....
Ik heb geen zin (om) langer te wachten.	I don't care to wait any longer.
Heb je zin om mee te gaan?	Do you care to go along?

b. Iets gewend zijn; gewend zijn aan iets

Dat zijn we zo gewend. 13.1.25	We are used to it that way.
Hij is gewend(om) vroeg op te staan.	He is used to getting up early.
Ik ben het niet gewend.	I am not used to it.
Men gewent aan alles.	One gets used to everything.

The idiom iets gewend zijn, gewend zijn aan (+ object) means to be used to, to be accustomed to (something). The adjective gewend is a participial form of the verb gewennen or wennen: to become (get) used to.

Take note of the following constructions:

Ik ben koffie helemaal niet gewend.
Ik ben helemaal niet gewend aan koffie.
Ik ben helemaal niet aan koffie gewend.

4.4 Lexical Items

a. wat

Straks moet ik wat scheermesjes gaan kopen.	Later on I must go and buy some razorblades.
Ik breng er wel wat voor je mee.	I'll bring some along for you.

Wat can be used both as an adjective and indefinite pronoun with the meaning some.

b. er

Ik breng er wel wat voor je mee.	I'll bring some (of them) along for you.
Heb je nog scheermesjes?	Do you have (any) razorblades left?
Ik heb er nog drie.	I have three (of them) left.
Ik heb er geen.	I don't have any (of them).

The pronoun er may mean: of them. In this usage er refers to a part of a larger quantity mentioned earlier. Observe that in this kind of construction "of them" can be omitted in English.

c. proeven/smaken - to taste

Proef ze allebei maar eerst. 13.1.33	Why don't you try both of them first.
Zo smaakt de thee juist het lekkerst. 13.1.27	That's exactly the way tea tastes best.
Eet smakelijk. 13.1.36	Enjoy your food.

The verbs proeven and smaken both mean to taste. The connotation of proeven is generally to sample, to try for flavor or taste. Thus the noun fijnproever means connoisseur.

Smakelijk means palatable, savory, appetizing. The idiom eet smakelijk means: eat with relish, enjoy your food, meal.

d. een sneetje brood; boterham

Wat wil je op de boterham? 13.1.28	What do you want on your sandwich?
Ik heb liever een sneetje brood met kaas. 13.1.34	I prefer a slice of bread with cheese.

Het brood means both the bread and the loaf of bread. Een sneetje brood: a thin slice of bread

Sneetje: thin slice, is the diminutive of snede/snee. These words are related to the verb snijden: to cut.

Boterham is a compound of boter (butter) and ham (ham), but means sandwich.

e. Goudse kaas

This is one of several well known makes of cheese (originally) produced in the area of the city of Gouda. Other well known brands are Leidse kaas, named for the city of Leiden, and Edammer kaas, named after the town of Edam.

f. 't college

college's volgen	to attend lectures
college lopen bij een professor	to attend a professor's lectures
college houden	to conduct a lecture
college geven	to give a lecture
naar het college gaan	to go to the lecture
het college	the lecture of a university /professor
de collegekamer	the lecture room
het collegedictáat	a set of lecture notes in some /subject.

5. PATTERN DRILLS

5.1 Substitution Drill

Repeat the sentence substituting underlined words.

1. 's Woensdags volg ik colleges in de geschiedenis.

Mondays	's Maandags
Fridays	's Vrijdags
Tuesdays	's Dindags
Thursdays	's Donderdags

2. Volg je op woensdag geen colleges?

on Saturday	op zaterdag
on Friday	op vrijdag
on Thursday	op donderdag
on Tuesday	op dinsdag
on Sunday	op zondag

3. Loop je 's morgens college?

in the afternoon	's middags
in the evening	's avonds
in the morning or in the afternoon?	'smorgens of 's middags
in the morning and in the evening	's morgens en 's avonds

4. Strakjes ga ik naar de kapper.

the library	de bibliotheek
the lecture	het college
the language laboratory	het talenpracticum
the grocer	de kruidenier
the barber in the Market street	de kapper in de Marktstraat
the lecture of professor Van den Berg	het college van professor van den Berg
the office	het kantoor
the Central Station	het Centraal Station.

5. De koffie smaakt lekker

the tea	de thee
this coffee	deze koffie
this tea	deze thee
the pastry	het gebakje
this pastry	dit gebakje
the food	het eten
this food	dit eten

6. Ik vind de Goudse kaas het lekkerst.

the aged cheese	de belegen kaas
that aged cheese	die belegen kaas
the mild (young) cheese	de jonge kaas
this mild cheese	deze jonge kaas

7. Heb je zin in een kopje thee?

a cup of coffee	kopje koffie
a good cup of coffee	een lekker kopje koffie
a slice of bread	een sneetje brood
a slice of bread with cheese	een sneetje brood met kaas
een boterham met kaas	een boterham met kaas

5.2 Translation Exercise

Give Dutch equivalents for:

a cozy room	een gezellige kamer
an easy lesson	een gemakkelijke les
a modern dwelling	een moderne woning
a nice living room	een mooie huiskamer
a friendly teacher	een vriendelijke leraar
an honest student	een eerlijke student
a warm day	een warme dag
a complete sentence	een volledige zin
a light breakfast	een licht ontbijt
a sharp razor blade	een scherp scheermesje
a black coat	een zwarte mantel
a warm hearth	een warme haard
a foreign language	een vreemde taal
a young girl	een jong meisje
a free day (day off)	een vrije dag
a genuine painting	een echt schilderij
a pleasant day	een prettige dag
a modern language lab	een modern talenpracticum
a good barber	een goede kapper
an early breakfast	een vroeg ontbijt
a friendly conversation	een vriendelijk gesprek
a cute child	een leuk kind
a clean room	een schone kamer
a good impression	een goede indruk
warm weather	warm weer
mild cheese	jonge kaas
central heating	centrale verwarming
clean clothes	schone kleren
expensive clothes	dure kleren
small bedrooms	kleine kamers
foreign languages	vreemde talen
delicious bread	heerlijk brood
aged cheese	belegen kaas

5.3 Substitution Drill

1. Dan zal ik me moeten haasten.

you (fam. pl.)	Dan zullen jullie je moeten haasten.
you (fam. s.)	Dan zal je je moeten haasten.
he	Dan zal hij zich moeten haasten.
she	Dan zal zij zich moeten haasten.
they	Dan zullen ze zich moeten haasten.
we	Dan zullen we ons moeten haasten.

2. Strakjes ga ik wat scheermesjes kopen.

then	Dan ga ik wat scheermesjes kopen.
today	Vandaag
this afternoon	Vanmiddag
tomorrow	Morgen
first	Eerst
this morning	Vanmorgen

3. Dan gaan we er samen naar toe.

this afternoon	Vanmiddag gaan we er samen naar toe.
tomorrow	Morgen
pretty soon	Strakjes
in an hour	Over een uur
later	Later

4. Na 't ontbijt ga ik naar de kapper.

after dinner	Na 't eten ga ik naar de kapper.
after coffee	Na de koffie
after school	Na school
after the lesson	Na de les

5. Ik wou mijn haar laten knippen

he, his	Hij wou zijn haar laten knippen.
she, her	Zij wou haar haar laten knippen.

6. Drinken jullie 's morgens altijd thee bij 't ontbijt?

you (fam. s.)	Drink je 's morgens altijd thee bij 't ontbijt?
you (pol. s.)	Drinkt u 's morgens altijd thee bij 't ontbijt?

5.4 Transformation Drill

Restate the sentence given, making the comparisons:

Example: Dit schilderij is duur.
Dit schilderij is duurder dan dat.
Dit schilderij is het duurst.

1.	Deze flat is duur.	Deze flat is duurder dan die. Deze flat is het duurst.
2.	Deze mantel is goedkoop.	Deze mantel is goedkoper dan die. Deze mantel is het goedkoopst.
3.	Dat boek is mooi.	Dat boek is mooier dan dit. Dat boek is het mooist.
4.	Deze kamer is gezellig.	Deze kamer is gezelliger dan die. Deze kamer is het gezelligst.
5.	Deze kaas is lekker.	Deze kaas is lekkerder dan die. Deze kaas is het lekkerst.
6.	Dit scheermesje is scherp.	Dit scheermes is scherper dan dat. Dit scheermesje is het scherpst.
7.	Dit scheerapparaat is goed.	Dit scheerapparaat is beter dan dat. Dit scheerapparaat is het best.

5.5 Variation Drills

Schiet toch op Jan!

1.	Why don't you hurry up, John?	Waarom schiet je niet op Jan?
2.	Will you please hurry up, John!	Wil je alsjeblieft opschieten Jan!
3.	Please, hurry along, John.	Schiet alsjeblieft op Jan.
4.	Can't you hurry a little (bit)?	Kan je niet een beetje opschieten?
5.	Do hurry a little (bit)!	Schiet toch een beetje op!

Ik moet me nog wassen.

1.	Do I have to wash myself again?	Moet ik me (al) weer wassen?
2.	Don't you ever wash yourself!	Was je je nooit?
3.	I always wash myself in the morning	Ik was me altijd 's morgens.
4.	You must wash yourself every morning.	Je moet je elke morgen wassen.

Ik moet me nog aankleden

1.	I'm going to dress now.	Ik ga me nu aankleden.
2.	You must dress warmly.	Je moet je warm aankleden.
3.	Dress yourself quickly!	Kleed je gauw aan!
4.	Why doesn't he dress himself now?	Waarom kleedt hij zich nu niet aan?
5.	The child can't dress itself yet.	Het kind kan zich nog niet aankleden.

Dan zal ik me moeten haasten.

1.	Why do I have to hurry?	Waarom moet ik me haasten?
2.	I don't want to hurry.	Ik wil me niet haasten.
3.	Do we have to hurry?	Moeten we ons haasten?
4.	Will he have to hurry?	Zal hij zich moeten haasten?
5.	You (pl.) must hurry.	Jullie moeten je haasten.
6.	You (pl.) will have to hurry.	Jullie zullen je moeten haasten.
7.	Do hurry!	Haast je toch!

Hoe voel je je?

1.	Don't you feel well?	Voel je je niet goed?
2.	He does not feel well.	Hij voelt zich niet goed.
3.	I don't feel very well.	Ik voel me niet erg goed.
4.	Do you feel at home here?	Voel je je hier thuis?
5.	We really feel ourselves at home here.	We voelen ons hier werkelijk thuis.
6.	Why don't they feel at home in our country?	Waarom voelen ze zich niet thuis in ons land?

Dat zijn we zo gewend.

1.	Aren't you used to that?	Ben je dat niet gewend?
2.	I am not used to it.	Ik ben het niet gewend.
3.	I am used to (having) coffee.	Ik ben koffie gewend.
4.	We are used to coffee with milk and sugar.	We zijn koffie met melk en suiker gewend.
5.	We are not used to coffee with breakfast.	We zijn koffie bij het ontbijt niet gewend.
6.	What are you (pol.) used to: coffee or tea?	Wat bent u gewend: koffie of thee?
7.	Are you used to tea in the morning?	Ben je 's morgens thee gewend?
8.	Are you used to tea or coffee in the afternoon?	Ben je 's middags thee of koffie gewend?
9.	I am not at all used to coffee.	Ik ben koffie helemaal niet gewend.

Ben je aan thee gewend?

1.	I am not used to coffee.	Ik ben niet gewend aan koffie.
2.	I am not used to coffee without sugar and milk.	Ik ben niet gewend aan koffie zonder suiker en melk.
3.	I am not used to it!	Ik ben er niet aan gewend.
4.	Aren't you used to it?	Ben je er niet aan gewend?
5.	I am not used to (having) coffee with breakfast.	Ik ben niet gewend aan koffie bij het ontbijt.

Hij is gewend om elke dag een uur te fietsen.

1.	We are used to praying before the meal.	We zijn gewend om voor het eten te bidden.
2.	He is used to sleeping an hour or so in the afternoon.	Hij is gewend om 's middags een uurtje te slapen.
3.	We are used to cycling home in the evening.	We zijn gewend om 's avonds naar huis te fietsen.
4.	We are used to eating bread in the morning.	We zijn gewend om 's morgens brood te eten.
5.	He is used to walking a few hours every day.	Hij is gewend om elke dag een paar uur te wandelen.
6.	He is used to going for a walk every day.	Hij is gewend om elke dag te gaan wandelen.
7.	Are you used to drinking coffee with breakfast?	Ben je gewend om bij het ontbijt koffie te drinken?

Je interesseert je voor talen, niet?

1.	Are you interested in languages?	Interesseer je je voor talen?
2.	Is he interested in history?	Interesseert hij zich voor geschiedenis?
3.	He is also interested in German.	Hij intereseert zich ook voor Duits.
4.	Isn't she interested in French?	Interesseert ze zich niet voor Frans?
5.	Why aren't American students interested in languages?	Waarom interesseren Amerikaanse studenten zich niet voor talen?
6.	They are interested in them, aren't they?	Ze interesseren er zich wel voor, niet?

Daar mag je je wel mee scheren.

1.	You may not shave with it.	Je mag je er niet mee scheren.
2.	You may never shave with it.	Je mag je er nooit mee scheren.
3.	You may shave with it this morning.	Je mag je er vanmorgen wel mee scheren.

4.	Do you want to shave with it?	Wil je je er mee scheren?
5.	Don't you want to shave with it?	Wil je je er niet mee scheren?
6.	Do you want to shave with it this morning?	Wil je je er vanmorgen mee scheren?
7.	Can't you shave with it?	Kan je je er niet mee scheren?
8.	Can't you shave with it any more?	Kan je je er niet meer mee scheren?

Ik kan me er haast niet meer mee scheren.

1.	I can't shave with this blade.	Ik kan me met dit mesje niet scheren.
2.	I can hardly shave with this blade.	Ik kan me met dit mesje haast niet scheren.
3.	I can't shave with it.	Ik kan me er niet mee scheren.
4.	I can hardly shave with it.	Ik kan me er haast niet mee scheren.
5.	I can hardly shave with it any longer.	Ik kan me er haast niet meer mee scheren.
6.	I don't want to shave with it.	Ik wil me er niet mee scheren.
7.	You must shave with it.	Je moet je er mee scheren.
8.	You will have to shave with it.	Je zult je er mee moeten scheren.

5.6 Directed dialog

1. Say that you are going to have breakfast in a half hour.
2. Ask John if he wants to use your electric shaver.
3. Say that you always cut yourself with a razor.
4. Say that you don't have any more razor blades.
5. Say that you want to get a haircut after breakfast.
6. Ask your friend if he is going along with you.
7. Suggest that you go to the barber's together.
8. Ask your friend whether he isn't used to tea with breakfast
9. Say that you are used to a cup of coffee with breakfast.
10. Say that you like young Gouda cheese best.
11. Ask a fellow student whether he is interested in foreign languages.
12. Say that you attend lectures in the morning only.
13. Ask a stranger whether he cares for a cup of coffee.
14. Say that you have a terrible headache.
15. Ask someone how he is feeling.
16. Ask someone whether he cares for a cheese sandwich.
17. Ask someone whether he is still interested in history?
18. Say that tea tastes best without sugar and milk.
19. Tell someone that he is right about that.
20. Ask a friend whether he is busy too.

6. VOCABULARY

zich aankleden	to dress (oneself)
allebei (we..-)	both (- of us)
allerlei	all kinds of
alles (er is van -)	everything (there is something of -)
belegen kaas	aged (sharp) cheese
de beschuit	the rusk
't bijvak	the cognate (minor)subject (of study)
de boterham	the sandwich
't brood	the bread; loaf of bread
de college	the lecture
college lopen bij professor...	to attend the lectures of professor...
colleges volgen (in de geschiedenis)	to attend lectures (in history)
die (te laat komt)	who, whoever (comes too late)
doen, ('t goed -)	to do (- a good job, - well)
dinsdag	Tuesday
donderdag	Thursday
electrisch	electric, electrical
erg, (niet - best)	(not very well)
er	it, them, of it, of them
ermee	with it
gaan eten	to go and eat
gedaan	done
gewend(iets - zijn)	accustomed(to be -, to)
Goudse kaas	Gouda cheese
't haar	the hair
zich haasten	to hurry, hasten
de hoofdpijn	the headache
't hoofdvak	the major subject (of study)
de hond	the dog
zich interesseren voor	to be interested in
de jam	the jam
jammer (wat -)	pity (what a -)
jong	young
jonge kaas	mild cheese
juist	exactly
de kaas	the cheese
de kapper	the barber
de kerk	the church
knippen	to cut
laten	to have, let, allow, permit
laten knippen	to have cut
lekker smaken	to taste good, delicious
de letterkunde	literature
maandag	Monday
meebrengen	to bring, take along
't mesje	the little knife (the razor blade)

na (- 't ontbijt)	after (- breakfast)
nee toch	really? not really?
nou en of	(yes) and how, indeed
zich oefenen	to practice
't ontbijt	the breakfast
ontbijten	to have breakfast
overlaten (iets aan een ander -)	to let someone else take care of, worry about something
de pindakaas	the peanut butter
de pot	the pot, kettle
proeven	to sample, test, taste
samen	together
't scheermes	the razor
't scheermesje	the razor blade
schelen (wat scheelt je)	what's wrong (the matter) with you
scheren	to shave
zich scheren	to shave oneself
de smaak	the taste
smakelijk	tasty
eet smakelijk	enjoy your food
't sneetje	the slice
snijden	to cut
zich snijden	to cut oneself
straks	pretty soon, later on
de stroop	the syrup
de taal	the language
't talenpracticum	the language laboratory
de thee	the tea
't vak	the subject, trade
't vlees	the meat
voelen	to feel, touch
zich voelen (hoe voel je je)	to feel (health) (how do you feel)
vrij hebben	to have (a day) off
wassen	to wash
zich wassen	to wash oneself
wat	some
wat voor	what kind of
werken	to work
Woensdag	Wednesday
wou	wanted
zaterdag	Saturday
de zegswijze	fixed expression
zondag	Sunday
zonder	without
't zwaard	the sword

1. What time does the next train leave?
2. The last train to Utrecht leaves at 11:30 p.m.
3. From which platform does our train leave?
4. There is a train going to the Hague every hour.
5. I want to look at the train schedule a minute.
6. Why don't you look at the train schedule a minute?
7. The train leaves at thirteen-thirty; that's half past one.
8. It's quarter past twelve on my watch.
9. Isn't your watch running slow?
10. Let's have a cup of coffee.
11. Do we still have time for that?
12. We don't have time for that, do we?
13. I don't take sugar and milk in my tea.
14. He prefers to drink coffee without sugar.
15. I would like to have a sandwich with cheese.
16. You (pl.) must watch the time.
17. Is the train waiting already? (progressive)
18. It (the train) is standing by the second platform.
19. You (pl.) must hurry.
20. There are still some seats vacant in this compartment.
21. Just step in quickly.
22. You just sit down by the window.
23. Perhaps we can find a better place in the next compartment.
24. This compartment is for non-smokers.
25. There are a couple of boys smoking on the platform. (progressive)
26. On the sign it says: no smoking.
27. John is enjoying the beautiful landscape.
28. You must remember this.
29. Just sit down in that easy chair.
30. Just look out of the window.
31. Do you know that boy?
32. You must remain sitting here.
33. You may not look in your book.
34. Listen to the teacher!
35. John, you write the proverb on the blackboard!
36. Pete, you translate it into English!
37. What is the date today?
38. It's February twenty today.
39. Read the sentences out loud!
40. What is the student writing on?
41. To whom are the students listening?
42. Who does the boy sit next to?
43. With whom is the teacher speaking?
44. What are you waiting for?
45. Perhaps you are right about that.

REVIEW SENTENCES

1. Hoe laat vertrekt de volgende trein?
2. De laatste trein naar Utrecht vertrekt om drie en twintig uur dertig.
3. Van welk perron vertrekt onze trein?
4. Er gaat elk uur een trein naar Den Haag.
5. Ik wil even op de dienstregeling kijken.
6. Waarom kijk je niet even op de dienstregeling?
7. De trein vertrekt om dertien uur dertig; dat is half twee.
8. Het is kwart over twaalf op mijn horloge.
9. Loopt je horloge niet achter?
10. Laten we een kopje koffie drinken.
11. Hebben we daar nog tijd voor?
12. Daar hebben we toch geen tijd voor?
13. Ik gebruik geen suiker of melk in de thee.
14. Hij drinkt liever koffie zonder suiker.
15. Ik zou graag een boterham met kaas hebben.
16. Jullie moeten op de tijd letten.
17. Staat de trein al te wachten?
18. Hij staat bij het tweede perron.
19. Jullie moeten je haasten.
20. Er zijn nog enkele plaatsen vrij in deze coupé.
21. Stap maar gauw in.
22. Ga jij maar bij het raam zitten.
23. Misschien kunnen we in de volgende coupé een betere plaats vinden.
24. Deze coupé is voor niet-rokers.
25. Er staan een paar jongens op het perron te roken.
26. Op het bordje staat: niet roken.
27. Jan geniet van het mooie landschap.
28. Je moet dit onthouden.
29. Ga maar in die gemakkelijke stoel zitten!
30. Kijk eens uit het raam!
31. Ken je die jongen?
32. Je moet hier blijven zitten.
33. Je mag niet in je boek kijken.
34. Luister naar de leraar!
35. Jan, schrijf jij het spreekwoord op het bord!
36. Piet, vertaal jij het in het Engels!
37. De hoeveelste is het vandaag?
38. Het is vandaag twintig februari.
39. Lees de zinnen hardop!
40. Waar schrijft de leerling op?
41. Naar wie luisteren de leerlingen?
42. Naast wie zit de jongen?
43. Met wie spreekt de leraar?
44. Waar wacht je op?
45. Misschien heb je daar gelijk in.

46. With whom are you staying (lodging)?
47. In what is the girl reading?
48. I can hardly believe it.
49. Do you know the answer?
50. The children are very cute.
51. Those are cute children.
52. How cute those children are!
53. There are two families living in that small house.
54. It's wonderfully warm in the cozy living room.
55. How nice and (wonderfully) warm it is here!
56. Are those boys honest?
57. They are honest boys.
58. John and I are going for a walk.
59. Do you walk for the enjoyment of it?
60. I'm going to buy a new bicycle.
61. Why can't Marie go for a walk with John?
62. She still has to do her homework.
63. Do you think that modern painting is beautiful?
64. I think it's splendid.
65. Are you going along with me?
66. I'm sorry, but I can't go along with you today.
67. How do you like (find) her?
68. I think she's very friendly.
69. How does everything look?
70. The rooms look very neat and clean.
71. How cozy that room looks!
72. Any passerby can easily look inside.
73. Do they do that?
74. In the newer districts you see modern dwellings.
75. Why don't they close the drapes?
76. Are the bedrooms upstairs or downstairs?
77. Outdoors it's wet and cold, but inside it's warm and cozy.
78. Does John go for a walk in the morning or in the afternoon?
79. What kind of impression do the lighted windows make?
80. Few Dutchmen have a home of their own.
81. How nice and modern those houses look.
82. I like to read.
83. The children want to watch (look at) the television.
84. The whole family is watching the television.(progressive)
85. Even the newer dwellings usually don't have central heating.
86. Naturally, they don't heat the bedrooms.
87. Are they busy at (with) their homework?
88. What are the children busy with?
89. Such a Dutch living room is really cozy.
90. It is cozy to sit all together by the hearth.

46. Bij wie blijf je logeren?
47. Waar leest het meisje in?
48. Ik kan het haast niet geloven.
49. Weet je het antwoord?
50. De kinderen zijn erg leuk.
51. Dat zijn leuke kinderen.
52. Wat zijn die kinderen leuk!
53. Er wonen twee gezinnen in dat kleine huis.
54. Het is heerlijk warm in de gezellige huiskamer.
55. Wat is het hier heerlijk warm!
56. Zijn die jongens eerlijk?
57. Het zijn eerlijke jongens.
58. Jan en ik gaan een eindje wandelen.
59. Ga je voor je plezier wandelen?
60. Ik ga een nieuwe fiets kopen.
61. Waarom kan Marie niet met Jan gaan wandelen?
62. Ze moet haar huiswerk nog maken.
63. Vind je dat moderne schilderij mooi?
64. Ik vind het prachtig.
65. Ga je met me mee?
66. Het spijt me, maar ik kan vandaag niet met je meegaan.
67. Hoe vind je haar?
68. Ik vind haar erg vriendelijk.
69. Hoe ziet alles eruit?
70. De kamers zien er netjes en schoon uit.
71. Wat ziet die kamer er gezellig uit!
72. Iedere voorbijganger kan makkelijk naar binnen kijken.
73. Doen ze dat?
74. In de nieuwere stadswijken zie je moderne woningen.
75. Waarom doet men de overgordijnen niet dicht?
76. Zijn de slaapkamers boven of beneden?
77. Buiten is het nat en koud, maar binnen is het warm en gezellig.
78. Gaat Jan 's morgens of 's middags wandelen?
79. Wat voor indruk maken de verlichte vensters?
80. Weinig Nederlanders hebben een eigen huis.
81. Wat zien die huizen er mooi en modern uit!
82. Ik lees graag.
83. De kinderen willen naar de televisie kijken.
84. Het hele gezin zit naar de televisie te kijken.
85. Zelfs de nieuwere woningen hebben meestal geen centrale verwarming.
86. Natuurlijk verwarmt men de slaapkamers niet.
87. Zijn ze met hun huiswerk bezig?
88. Waar zijn de kinderen mee bezig?
89. Zo'n Hollandse huiskamer is echt gezellig.
90. Het is gezellig met zijn allen bij de haard te zitten.

91. John likes to go for a walk with Marie in the evening.
92. It's too cold to go outdoors, don't you think?
93. How are your neighbors downstairs?
94. Marie, put your coat on!
95. Marie puts her coat on.
96. Why doesn't Marie want to put her coat on?
97. You must repeat it after me.
98. Repeat this sentence after me!
99. Please answer with a complete sentence.
100. There's no place like home.
101. Who knows a Dutch expression for that?
102. John, tell me once: how far did we get yesterday?
103. Marie, you tell me once: where did we stop the last time?
104. She is a nice girl.
105. How long has the Van Dam family been living in the Market Street?
106. The Van Dam family has been living there for twelve years.
107. For whom are you waiting? (Who are you waiting for?)
108. I'm waiting for my friend John.
109. What are you waiting for? (progressive)
110. I'm waiting for the street-car.
111. Have you been waiting for it long? (progressive)
112. I've been waiting for it a quarter of an hour. (progressive)
113. Has he been studying Dutch long?
114. He has been studying it for years.
115. The bigger cities are expanding rapidly.
116. Have they been expanding so fast for a long time?
117. They have been expanding rapidly for about 10 years.
118. Since the last (recent) war they have been building many tall apartment buildings.
119. How often does the American move on the average?
120. Does the Dutchmen also move often?
121. How often is there an express train going to Amsterdam?
122. There is an express-train going to Amsterdam every other hour.
123. Is there a big housing shortage in the Netherlands?
124. Since the last world war the housing shortage has been great.
125. The population of the Netherlands is still growing.
126. Most apartment buildings have at least six floors.
127. Since when is there a great shortage of dwellings?
128. The Dutchman is proud of his country.
129. Where is the garden usually: in the front or back?
130. Frequently the little garden is in the back, sometimes in front.
131. What is cheaper in the Netherlands: a wooden or a brick house.
132. Brick is cheaper than wood there.
133. That's why a wooden house is more expensive than a brick house.
134. Do they still use the old windmills to maintain the water level
135. My friend has been sailing on the same ship for years.
136. The dikes have been protecting the land against the water for centuries.

91. Jan gaat graag 's avonds met Marie wandelen.
92. Het is te koud om naar buiten te gaan, vind je niet?
93. Hoe zijn jullie benedenburen?
94. Marie, doe je mantel aan!
95. Marie doet haar mantel aan.
96. Waarom wil Marie haar mantel niet aandoen?
97. Je moet het mij nazeggen.
98. Zeg mij deze zin na!
99. Antwoord alsjeblieft met een volledige zin.
100. Eigen haard is goud waard.
101. Wie weet daar een Nederlandse uitdruikking voor?
102. Jan, vertel me eens hoe ver zijn we gisteren gekomen?
103. Marie zeg mij eens: waar zijn we de vorige keer gebleven?
104. Ze is een leuk meisje.
105. Hoe lang woont de familie van Dam al in de Marktstraat?
106. De familie van Dam woont er al twaalf jaar.
107. Op wie wacht je?
108. Ik wacht op mijn vriend Jan.
109. Waar sta je op te wachten?
110. Ik wacht op de tram.
111. Sta je er al lang op te wachten?
112. Ik sta er al een kwartier op te wachten.
113. Studeert hij al lang Nederlands?
114. Hij studeert het al jarenlang.
115. De grotere steden breiden zich snel uit.
116. Breiden ze zich al lang zo snel uit?
117. Ze breiden zich al een jaar of tien snel uit.
118. Sinds de laatste oorlog bouwt men veel hoge flatgebouwen.
119. Hoe vaak verhuist de Amerikaan gemiddeld?
120. Verhuist de Nederlander ook vaak?
121. Hoe vaak gaat er een sneltrein naar Amsterdam?
122. Er gaat om het uur een sneltrein naar Amsterdam.
123. Is er een grote woningnood in Nederland?
124. Sinds de laatste wereldoorlog is de woningnood groot.
125. De bevolking van Nederland groeit nog steeds.
126. De meeste flatgebouwen hebben minstens zes étages.
127. Sinds wanneer is er een groot tekort aan woningen?
128. De Nederlander is trots op zijn land.
129. Waar is de tuin meestal: voor of achter?
130. Dijkwijls is het tuintje achter, soms voor.
131. Wat is in Nederland goedkoper: een houten- of een stenenhuis?
132. Baksteen is er goedkoper dan hout.
133. Daarom is een houten huis duurder dan een stenen huis.
134. Gebruiken ze de oude molens nog steeds om het water op peil te houden?
135. Mijn vriend vaart al jarenlang op hetzelfde schip.
136. De dijken beschermen het land al eeuwenlang tegen het water.

137. In the Netherlands the birth-rate is high, but the mortality rate is low.
138. The birth-rate is one of the highest in Europe.
139. The mortality rate is the lowest in the world.
140. Our teacher likes to tell (relate) about the Netherlands.
141. The red and grey rooftiles are (made) of clay.
142. Are Dutchmen very fond of flowers?
143. In Amsterdam one can see splendid facades.
144. In the cities the people live close together.
145. This is one of the busiest streets of Amsterdam.
146. That is the tallest tower in (of) our country.
147. An expensive bike costs less than a cheap motor-bike.
148. I would rather live in Utrecht than in the Hague.
149. Flowers are not as expensive in the Netherlands as in the United States.
150. The oldest cheese is the most expensive.
151. The most expensive cheese taste the best.
152. Those are expensive dwellings.
153. These dwellings are more expensive than those.
154. Say John, (will) you just close the door a moment!
155. What does this word mean in English? Who knows?
156. On which page does the new lesson begin?
157. You must learn this conversation by heart.
158. The boy speaks very slowly.
159. Please do not talk so fast.
160. How fast the teacher talks!
161. Have you known him for long?
162. There is no place like home.
163. What does this proverb mean?
164. Do you understand that proverb?
165. Do you understand me now?
166. Where does he want to go?
167. Oh, does he mean that?
168. John must first put his coat on.
169. Are you putting your coat on, John?
170. Is the airport really below (the) sea-level?
171. On which canal are those boats sailing?
172. Are there only dikes along the sea?
173. In the distance I see a few (several) villages.
174. John sees grazing cows and sheep in the meadow.
175. In the center of the village stands a church.
176. The one meadow is (lies) lower than the other.
177. Are there also dikes along the big rivers?
178. There is a dike running around this polder.
179. Not seldom the polders are about five meters below sealevel.
180. The strong dikes protect the land against the water.

137. In Nederland is het geboortecijfer hoog, maar het sterftecijfer is laag.
138. Het geboortecijfer is een van de hoogste in Europa.
139. Het sterftecijfer is het laagste in de wereld.
140. Onze leraar vertelt graag over Nederland.
141. De rode en grijze dakpannen zijn van klei.
142. Houden Nederlanders veel van bloemen?
143. In Amsterdam kan je prachtige gevels zien.
144. In de steden wonen de mensen dicht op elkaar.
145. Dit is een van de drukste straten van Amsterdam.
146. Dat is de hoogste toren van ons land.
147. Een dure fiets kost minder dan een goedkope brommer.
148. Ik woon liever in Utrecht dan in Den Haag.
149. Bloemen zijn in Nederland niet zo duur als in de Verenigde Staten.
150. De oudste kaas is de duurste.
151. De duurste kaas smaakt het lekkerst.
152. Dat zijn dure woningen.
153. Deze woningen zijn duurder dan die.
154. Zeg Jan, doe jij de deur eens even dicht!
155. Wat betekent dit woord in 't Engels? Wie weet het?
156. Op welke bladzijde begint de nieuwe les?
157. Je moet dit gesprek uit je hoofd leren.
158. De jongen spreekt heel langzaam.
159. Praat alsjeblieft niet zo vlug.
160. Wat praat de leraar vlug!
161. Ken je hem al lang?
162. Eigen haard is goud waard.
163. Wat betekent dit spreekwoord?
164. Begrijp je dat spreekwoord?
165. Versta je me nu?
166. Waar wil hij heen (naar toe)?
167. O, bedoelt hij dat?
168. Jan moet eerst zijn jas aandoen.
169. Doe je je jas aan, Jan?
170. Ligt het vliegveld werkelijk beneden de zeespiegel?
171. Op welk kanaal varen die boten?
172. Liggen er alleen langs de zee dijken?
173. In de verte zie ik enkele dorpen.
174. Jan ziet grazende koeien en schapen in het weiland.
175. Midden in het dorp staat een kerk.
176. Het ene weiland ligt lager dan het andere.
177. Liggen er ook dijken langs de grote rivieren?
178. Er loopt een dijk om deze polder heen.
179. Niet zelden liggen de polders een meter of vijf beneden de zeespiegel.
180. De sterke dijken beschermen het land tegen het water.

181. The water is friend and enemy of the Netherlands.
182. How far is it to the next village?
183. What is the name of the biggest airport of the Netherlands?
184. Don't they use those old mills any more nowadays?
185. Electric pumps maintain the water level.
186. Not all farms have thatched roofs.
187. How great is the distance between those little villages?
188. Are those church towers in the distance?
189. Where is the land below sea-level?
190. You must turn left after about three kilometers.
191. Please close the door.
192. Where is the traffic heavier: in the cities or in the villages?
193. What do you prefer to drink: Dutch or American coffee?
194. Turn right on the square.
195. This painting is cheaper than that one.
196. This bicycle is more expensive than that one.
197. How do you find (what do you think of) the Dutch landscape?
198. You look much like your brother.
199. That is typically Dutch.
200. Who does the child look like?
201. Green meadows with narrow ditches are typically Dutch.
202. What splendid cows those are!
203. Do you find this lesson difficult?
204. What a splendid painting!
205. Look that up in the library, John.
206. Which windmill is older: this one or that one?
207. I see windmills and towers on the horizon.
208. Will you please close the window.
209. This farm is older than that one.
210. There is a road running over the dike.
211. Do you find the Dutch language difficult to learn.
212. This windmill is (dates) from the eighteenth century.
213. This old farm belongs to my uncle.
214. This dike is five meters higher than the meadow.
215. This painting is from the sixteenth century.
216. Why are there dikes along the big rivers?
217. We use only electric pumps nowadays.
218. What do the dikes protect the land against?
219. John, you look that up in the dictionary.
220 Do you care for a cup of coffee?

181. Het water is vriend en vijand van Nederland.
182. Hoe ver is het naar het volgende dorp?
183. Hoe heet het grootste vliegveld van Nederland?
184. Gebruiken ze die oude molens tegenwoordig niet meer?
185. Electrische pompen houden het water op peil.
186. Niet alle boerderijen hebben rieten daken.
187. Hoe groot is de afstand tussen die dorpjes?
188. Zijn dat kerktorens aan de horizon?
189. Waar ligt het land beneden de zeespiegel?
190. Je moet na een kilometer of drie links afslaan.
191. Doe de deur alsjeblieft dicht.
192. Waar is het verkeer drukker: in de steden of in de dorpen?
193. Wat drink je liever: Hollandse of Amerikaanse koffie?
194. Sla op het plein rechts af.
195. Dit schilderij is goedkoper dan dat.
196. Deze fiets is duurder dan die..
197. Hoe vind je het Nederlandse landschap?
198. Je lijkt veel op je broer.
199. Dat is typisch Hollands!
200. Op wie lijkt het kind?
201. Groene weilanden met smalle sloten zijn typisch Hollands.
202. Wat zijn dat prachtige koeien!
203. Vind je deze les moeilijk?
204. Wat een prachtig schilderij!
205. Zoek dat in de bibliotheek op Jan.
206. Welke molen is ouder: deze of die?
207. Ik zie molens en torens aan de horizon.
208. Wil je het raam alsjeblieft dichtdoen.
209. Deze boerderij is ouder dan die.
210. Er loopt een weg over de dijk
211. Vind je de Nederlandse taal moeilijk om te leren?
212. Deze molen is uit de achttiende eeuw.
213. Deze oude boerderij is van mijn oom.
214. Deze dijk is vijf meter hoger dan dat weiland.
215. Dit schilderij is uit de zestiende eeuw.
216. Waarom liggen er dijken langs de grote rivieren?
217. We gebruiken tegenwoordig alleen electrische pompen.
218. Waar beschermen de dijken het land tegen?
219. Jan zoek jij dat eens even in 't woordenboek op.
220. Heb je zin in een kopje koffie?

221. Don't you care for a cup of tea?
222. Yes, I'd like that.
223. Do you care to go for a walk?
224. No, I don't care to.
225. Who would like to go for a walk?
226. Would you care to go along?
227. Yes, we would like to do that.
228. I don't care to shave this morning.
229. I don't care to go outdoors.
230. I can't shave with that knife.
231. I can't shave with it.
232. Just taste (sample) this cheese once.
233. Is he interested in history?
234. Yes, he's been interested in it for years.
235. He wanted to get his hair cut.
236. He wanted to get a shave.
237. They're going to the barber together.
238. They're going there together.
239. Let's go to the barber together.
240. Let's go there together.
241. I'll bring some razorblades along for you.
242. Please bring some razorblades along for me.
243. Bring some along for me.
244. Were you intending to go to the barber?
245. I'm going there too.
246. Must I bring razorblades along for you?
247. Must you (pl) know this by heart?
248. Why do we have to know these sentences from memory?
249. Pete has a electric razor.
250. He doesn't have any razor blades.
251. Are you (pl) used to that?
252. I am not used to that.
253. Doesn't that cheese taste good!
254. This cheese tastes better than that.
255. The aged cheese tastes the best.

221. Heb je geen zin in een kopje thee?
222. Ja, daar heb ik wel zin in.
223. Heb je zin om te gaan wandelen?
224. Nee, ik heb er geen zin in.
225. Wie heeft er zin om te gaan wandelen?
226. Heb je zin om mee te gaan ?
227. Ja, daar hebben we wel zin in.
228. Ik heb geen zin om me vanmorgen te scheren.
229. Ik heb geen zin om naar buiten te gaan.
230. Ik kan me met dat mesje niet scheren.
231. Ik kan me er niet mee scheren.
232. Proef deze kaas eens!
233. Interesseert hij zich voor geschiedenis?
234. Ja, hij interesseert zich er al jarenlang voor.
235. Hij wou zijn haar laten knippen.
236. Hij wou zich laten scheren.
237. Zij gaan samen naar de kapper.
238. Zij gaan er samen naar toe.
239. Laten we samen naar de kapper gaan.
240. Laten we er samen naar toe gaan.
241. Ik zal wat scheermesjes voor je meebrengen.
242. Breng alsjeblieft wat scheermesje voor me mee.
243. Breng er wat voor me mee.
244. Was je van plan (om) naar de kapper te gaan?
245. Ik ga er ook naar toe.
246. Moet ik scheermesjes voor je meebrengen?
247. Moeten jullie dit van buiten kennen?
248. Waarom moeten we deze zinnen van buiten kennen?
249. Piet heeft een electrisch scheerapparaat.
250. Hij heeft geen scheermesjes.
251. Zijn jullie dat zo gewend?
252. Ik ben dat niet gewend.
253. Smaakt die kaas niet lekker!
254. Deze kaas smaakt lekkerder dan die.
255. De belegen kaas smaakt het lekkerst.

1. BASIC SENTENCES

1.1 Gesprek BIJ DE KAPPER

1. Jan : Denk je dat we gauw aan de beurt zullen komen?
2. Piet: Er staan nog geen fietsen voor de kapperszaak.
3. : Dat is in elk geval een goed teken.
4. Jan : Kun je zien of er veel mensen zitten te wachten?
5. Piet: Nee, dat kunnen we pas binnen zien.
6. : Zet je fiets maar tegen het raam.
7. Jan : Zie je dat bordje daar niet staan:
8. : "Geen fietsen tegen het raam s.v.p."?
9. Piet: Dat is wel zo.
10. : Maar daar trekt niemand zich iets van aan.
11. Jan : Wat betekenen de letters "s.v.p." daar op dat bordje?
12. Piet: "s.v.p." dat wil zeggen (d.w.z.) s'il vous plaît.
13. : Weet je wat dat betekent?
14. Jan : Nee, vertel me dat eens.
15. : Ik leer elke dag wat nieuws.
16. Piet: Dat is "alstublieft" in het Frans.
17. : Daar is ook een Nederlandse afkorting voor:
18. : "A.u.b." d.i. (dat is) nl. (namelijk) alstublieft.
19. Jan : Hoe komt het dat er in jullie taal zo veel Franse woorden zijn?
20. Piet: Omdat de Franse cultuur lange tijd in ons land een belangrijke invloed had.
21. : Maar tegenwoordig gebruiken we meer Engelse woorden; vooral op het gebied van sport en techniek.
22. Jan : We hadden het zoëvem over afkortingen.
23. : Gebruikt men in het Nederlands veel afkortingen?
24. Piet: Ja. Om het Nederlands te kunnen lezen, moet je de belangrijkste afkortingen kennen.
25. : Je komt ze dikwijls tegen in tijdschriften; maar ook in de krant en vooral in de advertenties.
26. : Ik zal wel een lijstje van de meest gebruikte afkortingen voor je opstellen.

1.1 Conversation AT THE BARBER'S

1. John: Do you think that it will be our turn soon?

2. Pete: There are still no bicycles in front of the barber shop.

3. : That's a good sign in any case.

4. John: Can you see whether there are many people waiting?

5. Pete: No, we can't see that until we are inside.

6. : Just put your bicycle against the window.

7. John: Don't you see that sign there:

8. : "No bicycles against the window, s.v.p."?

9. Pete: That is true.

10. : But no one pays any attention to that.

11. John: What do the letters "s.v.p." on that sign there mean?

12. Pete: "S.v.p.", that is to say, *s'il vous plaît*.

13. : Do you know what that means?

14. : No, just tell me.

15. : I'm learning something new every day.

16. Pete: That's "please" in French.

17. : There's a Dutch abbreviation for that too:

18. : "a.u.b."; that is namely, if you please.

19. John: How is it that there are so many French words in your language?

20. Pete: Because French cultuur had an important influence in our country for a long time.

21. : But nowadays we use more English words; particularly in the areas of sports and technology.

22. John: We were just now talking about abbreviations.

23. : Do they use many abbreviations in Dutch?

24. Pete: Yes, they do. In order to be able to read Dutch, you must know the most important abbreviations.

25. : You frequently encounter them in magazines, but also in the newspaper, and especially in advertisements.

26. : I'll make up a list of the most frequently used abbreviations for you.

1.2 Vragen over het Gesprek

	Vraag	Antwoord
1.	Denk je dat Jan en Piet gauw aan de beurt zullen komen?	Ja, Ik denk dat ze gauw aan de beurt zullen komen.
2.	Waarom denk je dat?	Omdat er nog geen fietsen voor de kapperszaak staan.
3.	Kunnen de jongens zien of er veel mensen zitten te wachten?	Nee, dat kunnen ze binnen pas zien.
4.	Weet je wat de jongens binnen pas kunnen zien?	Ze kunnen binnen pas zien of er mensen zitten te wachten.
5.	Weet je waar de jongens hun fiets neerzetten?	Ze zetten hun fiets tegen het raam.
6.	Denk je dat ze hun fietsen daar mogen neer zetten?	Op het bordje staat: Geen fietsen tegen het raam.
7.	Weet je wat de afkorting s.v.p. betekent?	De afkorting s.v.p. betekent s'il vous plaît.
8.	Weet je ook hoe ze s'il vous plaît in 't Nederlands zeggen?	In het Nederlands zeg je: alstublieft.
9.	Kun je zeggen wat de afkorting voor alstublieft is?	De afkorting voor alstublieft is "a.u.b.".
10.	Weet je wat de afkorting voor s'il vous plaît is?	De afkorting voor s'il vous plaît is "s.v.p.".
11.	Waarom zijn er veel Franse woorden in de Nederlandse taal?	Omdat de Franse cultuur lange tijd in Nederland een belangrijke invloed had.
12.	Weet je wat de afkorting voor 'namelijk' is?	De afkorting voor 'namelijk' is "nl."
13.	Gebruikt men in 't Nederlands veel afkortingen?	Ik denk dat ze in het Nederlands veel afkortingen gebruiken.
14.	Weet je wat de letters "d.w.z." betekenen?	Deze letters zijn een afkorting voor "dat wil zeggen."
15.	Weet je wat de afkorting voor "dat wil zeggen" is?	De afkorting voor "dat wil zeggen" is "d.w.z.".
16.	En weet je wat b.v. betekent?	Dat is de afkorting voor "bijvoorbeeld."
17.	Kun je zeggen wat de afkorting voor "bijvoorbeeld" is?	De afkorting voor "bijvoorbeeld" is: "b.v.".
18.	En weet je wat a.u.b. betekent?	Dat is de afkorting voor alstublieft.
19.	Wat moet je kennen om het Nederlands te kunnen lezen?	Je moet de belangrijkste afkortingen kennen om het Nederlands te kunnen lezen.

20.	Waar kom je afkortingen veel tegen?	Je komt ze veel in tijdschriften en kranten tegen.
21.	Waar kom je ze vooral tegen?	Je komt ze vooral in advertenties tegen.
22.	Wat voor lijstje stelt Piet voor Jan op?	Hij stelt een lijstje op van de meest gebruikte afkortingen.
23.	Trekt Piet zich iets aan van het bordje op het raam van de kapperszaak?	Nee, daar trekt hij zich niets van aan.
24.	Weet je op welk gebied men tegenwoordig veel Engelse woorden gebruikt?	Men gebruikt tegenwoordig veel Engelse woorden op het gebied van sport en techniek.

1.3 The Dutch Alphabet

a /aa/
b /bee/
c /see/
d /dee/
e /ee/
f /ef/
g /ghee/
h /haa/
i /ie/
j /jee/
k /kaa/
l /el/
m /em/

n /en/
o /oo/
p /pee/
q /kuu/
r /er/
s /es/
t /tee/
u /uu/
v /vee/
w /wee/
x /eks/
y /ei/
z /zet/

2. SOUNDS AND FORMS

2.1 Sounds and Spelling

Observe pronunciation and spelling of the following new words:

a. Foreign:	techniek	/techńiek/
	cultuur	/kult́uur/
	advertentie	/àtfErt́entsie/ /àtfErt́ensie/
b. Dutch :	bordje	/bortjE/
	lijstje	/leistjE/ /leisjE/
	(the t in the consonant cluster stje is often not pronounced).	
	belangrijk	/bEĺangr̀eik/
	geval	/ghEv́al/
	gebied	/ghEb́iet/
	zoëven	/zooéevE^{n}/
	tegenwoordig	/t́eeghE^{n} ẃoordEch/

tegenkomen	/teeghE^{n}k̊oomE^{n}/
opstellen	/óps̀telE^{n}/
afkorting	/áfk̊orting/
kapperszaak	/ḱapErs̀aak/
gauw	/ghou/

2.2 Verb: Past Tense Forms of zijn, hebben

We hadden het zoëven over afkortingen. 15.1.22
Vroeger waren de huizen maar twee of drie verdiepingen hoog. 11.1.16
Vroeger was het hier ook anders. 12.1.17

In the past tense the Dutch verb has only two forms: the singular and the plural. Conjugation of the verbs hebben and zijn in the past tense is as follows:

ik, jij, u, hij, zij, het	had	was
wij, jullie, zij	hadden	waren

The plural inflection is -en. The verb zijn has an irregular change of the stem consonant in the plural: was - waren.

3. SENTENCE PATTERNS

3.1 Compound Infinitives

1. Nu zal je tenminste van het mooie landschap kunnen genieten. 9.1.19
2. Nu kan je tenminste van het mooie landschap genieten. 9.1.19
3. Ik wou mijn haar ook laten knippen. 13.1.19
4. Ik laat mijn haar om de twee weken knippen.
5. Dan zal ik me toch moeten haasten. 13.1.6
6. Ik moet me wel haasten.
7. Ik wil straks gaan wandelen.
8. Ik ga straks wandelen.

Note the compound infinitives in the above sentences:

kunnen genieten	to be able to enjoy
laten knippen	to have cut
zich moeten haasten	to have to hurry
gaan wandelen	to go for a walk (to go walking)

If the first verb of a compound infinitive is used as an auxiliary verb, the second verb has the infinitive form and occupies final position in the sentence.(sentences 2,4,6,8). If the compound verb is used with an other auxiliary verb, then the compound infinitive occupies final position in the sentence. (sentences 1,3,5,7).

3.2 Independent and Dependent Word Order

1.	Hoe laat vertrekt onze trein? Weet je/ hoe laat onze trein vertrekt?8.1.1	What time does our train leave? Do you know what time our train leaves?
2.	Wat betekent dat? Weet je/ wat dat betekent?	What does that mean? Do you know what that means?
3.	Zitten er veel mensen te wachten? Kun je zien/ of er veel mensen zitten te wachten? 15.1.4	Are there many people waiting? Can you see whether there are many people waiting?
4.	Zullen we gauw aan de beurt komen? Denk je/ dat we gauw aan de beurt zullen komen?	Will it be our turn soon? Do you think that it will be our turn soon?
5.	Hoe kan jij thee drinken zonder suiker en melk? Ik begrijp niet/ hoe jij thee kan drinken zonder suiker en melk. 13.1.26	How can you drink tea without milk and sugar? I don't understand how you can drink tea without sugar and milk.
6.	Het is geen man,/ die niet roken kan. 9.1.24	He is no man, who cannot smoke.

Observe carefully how the word order changes when an independent sentence becomes a dependent (subordinate) clause. The first sentence of each pair (1-5) is independent; the inflected (finite) verb occupies either second or first position in the independent sentence.

In the second sentence of each pair (1-5) the independent sentence becomes a dependent clause (section after / mark). The dependent clause may be introduced by a question word (hoe laat, wat), a subordinate conjunction (dat, of) or a relative pronoun (die, sentence 6). The verb generally stands last in the dependent clause.

If the verb of the dependent clause is made up of an auxiliary verb plus infinitive, both of these come at the end of the clause with the infinitive last (cf. sentences 4 and 5). This is not the case in sentence 6 because of the rime. Observe that sentence 5 has dependent word order though a prepositional phrase follows the verb.

In English the subordinate conjunction that is optional and may be omitted (He says (that) he is going). The subordinate conjunction dat may not be omitted in the Dutch sentence.

Other subordinate conjunctions will be introduced in following lessons.

3.3 Verb Second Sentences

Ik leer elke dag wat nieuws. 15.1.15
Dat kunnen we pas binnen zien. 15.1.5
Tegenwoordig gebruiken we meer Engelse woorden. 15.1.21
Na 't ontbijt moet ik toch naar de kapper. 13.1.17
Die jonge kaas vind ik toch lekkerder. 13.1.35
Mooi is dat!
Daar trekt niemand zich iets van aan. 15.1.10

Wat betekenen de letters s.v.p.? 15.1.11
Wat voor kaas is dat? 13.1.30
Wat ziet het er schoon en netjes uit, daarbinnen! 12.1.21

Als de nood het hoogst is, is de redding nabij. 12.1.4(6)
Om het Nederlands te kunnen lezen, moet je de belangrijkste afkortingen kennen. 15.1.24

In the verb second sentence, the inflected verb form (which agrees with the subject) may be preceded by the subject, object, an adverb (or adverbial phrase), a predicate adjective or noun, a question word (group), a dependent clause, or a purpose clause. Take special note that when a dependent clause or a purpose clause precedes, the inflected verb is the first word of the main clause.

3.4 Separable Verb: Prefix-position

Je komt ze dikwijls tegen in tijdschriften. 15.1.25
Je komt ze dikwijs in tijdschriften tegen.
Stel een lijstje op van de meest bekende afkortingen.

The separable verb prefix generally occupies final position in the sentence (or in the main clause). Sometimes, however, the separable prefix occurs earlier in the sentence. The reasons may be varied. The separable prefix often precedes a(n) (extended) prepositional phrase (cf. van de meest bekende afkortingen), especially if the preposition is regularly associated with the verb:
een lijstje opstellen van - to make a list of.

4. WORD STUDY

4.1 Abbreviations

A few of the many commonly used abbreviations occur in this lesson:

a.u.b.	:	alstublieft, als 't us blieft	please, if you please
d.i	:	dat is	that is
d.w.z.	:	dat wil zeggen	that is to say
nl.	:	namelijk	namely
s.v.p.	:	s'il vour plaît	please, if you please

4.2 wat nieuws, iets nieuws

wat nieuws, iets nieuws	something new
wat moois , iets moois	something nice

When wat is followed by an adjective it means something.

The adjective after wat or iets takes an -s.

4.3 pas

Dat kunnen we pas binnen zien. 15.1.5	We can't see (tell) that until we are inside.
Op de stationsklok is het pas tien over vier.8.1.15	On the station clock it is only ten past four.
Ik ben pas twee weken in Nederland.	I have been in the Netherlands just (only)two weeks.
Ik kom pas om elf uur terug.	I wont't be coming back until eleven.
Ik ben pas klaar.	I have just finished.

The adverb pas means: scarcely, hardly, just, only, not until, only when. It generally precedes the word(s) being negated.

4.4 Noun Compounds with Medial -s-.

de kapperszaak /kapErsaak/
de stationsklok /staasjonsklok/

De kapperszaak is a compound: de kapper - the barber + s
(de zaak) - the shop, business

In contrast with stationsklok, the medial -s is not pronounced in kapperszaak due to assimilation.

4.5 Idioms

a. aan de beurt zijn, komen

Denk je dat we gauw aan de beurt zullen komen?15.1.1	Do you think that it will be our turn soon?

Wie is aan de beurt?	Whose turn is it?
Ben jij aan de beurt?	Is it your turn?
Ik ben aan de beurt.	It is my turn.

The expression aan de beurt zijn means to have a turn; aan de beurt komen: to get a turn. A number of related idiomatic uses of the word beurt (turn) follow:

Wie krijgt vandaag een beurt?	Who gets a turn today?
Je krijgt vanmorgen geen beurt.	You do not get a turn this morning.
Hij spreekt voor zijn beurt.	He speaks out of turn.
Ze lezen om de beurt een zin.	They take turns reading a sentence.
Bij beurten moeten ze hardop lezen.	They have to read out loud by turns.

b. in elk geval

Dat is in elk geval een goed tekken. 15.1.3	That's a good sign in any case (event).
Ik kan 't vandaag in geen geval doen.	In no case (by no means) can I do it today.

The expression in elk geval means: in any case, at any rate, at all events, anyhow, anyway. Observe that elk does not mean each in this idiom. The negative form of the idiom is in geen geval: in no case. Other uses of the word geval (case):

Dat is een moeilijk geval.	That's a difficult case.
In negen van de tien gevallen.	In nine cases out of ten.
In geval van oorlog....	In case of war....
In geval van nood....	In case of an emergency....

c. zich van iets (niet) aantrekken

Daar trekt niemand zich iets van aan. 15.1.10	No one pays any attention to that.
Hij trekt er zich niet veel van aan.	He makes light of it.
Ik zal me daar niet veel van aantrekken.	I am not going to be bothered by that.
Trek u dat niet aan.	Don't worry about it.
Hij trekt het zich erg aan.	He takes it hard.

zich iets aantrekken means: to take to heart, to be concerned about, to be affected by; negatively, the meaning is: to make light of, to ignore, not to give heed, attention to.

d. het ergens over hebben

We hadden het zoëven over afkortingen. 15.1.22	We were talking about (discussing) abbreviations a moment ago.
Waar had ik het weer over?	What was I saying?
Daar hebben we het niet over.	We are not talking about that.
Nu we het er toch over hebben....	Now that we are on the subject anyway....
Iedereen heeft het er over.	Everyone is talking about it.

The idiom het ergens over hebben means to be talking about, to be discussing something, to hold forth on a subject.

e. op 't gebied van

Vooral op 't gebied van sport en techniek.15.1.21	Especially in the area of sport and technology.

The literal meaning of gebied is area, territory, domain. Thus op Frans gebied means in French territory. It is also used figuratively to refer to fields of knowledge, learning, arts, technology, etc.: het gebied van de geschiedenis - the field of history.

5. PATTERN DRILLS

5.1 Transformation Drill

Restate the sentence, making it a dependent clause introduced by weet je wat, weet je of, denk je dat, ik weet niet of, wie weet, ik denk, ik denk niet, etc.

Example: Wat betekent dat?
Weet je wat dat betekent?

1.	Wat betekenen de letters a.u.b.? weet je	Weet je wat de letters a.u.b. betekenen?
2.	Gebruikt men in 't Nederlands veel afkortingen? Weet je of	Weet je of men in 't Nederlands veel afkortingen gebruikt?
3.	Waarom hebben Jan en Piet zo'n haast? weet je	Weet je waarom Jan en Piet zo'n haast hebben?
4.	Wat betekent de afkorting s.v.p.? Wie wiet	Wie weet wat de afkorting s.v.p. betekent?

5.	Zitten er veel mensen te wachten? Denk je dat	Denk je dat er veel mensen zitten te wachten?
6.	Hoeveel mensen zitten er te wachten? Weet je	Weet je hoeveel mensen er zitten te wachten?
7.	Waarom zitten er veel mensen te wachten? Weet je	Weet je waarom er veel mensen zitten te wachten?
8.	Zullen de jongens gauw aan de beurt komen? Weten de jongens of	Weten de jongens of ze gauw aan de beurt zullen komen?
9.	(Er staan geen fietsen.) Is dat een goed teken? Ik weet niet of	Ik weet niet of dat een goed teken is.
10.	Zullen de jongens gauw aan de beurt komen? Denk je dat	Denk je dat de jongens gauw aan de beurt zullen komen?
11.	Staan er fietsen tegen het raam? Weet je of	Weet je of er fietsen tegen het raam staan?
12.	Mogen ze de fietsen tegen het raam zetten? Denk je dat	Denk je dat ze de fietsen tegen het raam mogen zetten?
13.	Zetten de jongens hun fietsen tegen het raam? Weet je of	Weet je of de jongens hun fietsen tegen het raam zetten?
14.	Op welke gebieden gebruikt men tegenwoordig veel Engelse woorden? Weet je	Weet je op welke gebieden men tegenwoordig veel Engelse woorden gebruikt?
15.	Welke cultuur had lange tijd grote invloed in Nederland? Weet je	Weet je welke cultuur lange tijd grote invloed in Nederland had?
16.	Waar hadden de jongens het zoëven over? Ik denk dat	Ik denk dat ze het zoëven over afkortingen hadden.
17.	Zullen de jongens gauw aan de beurt komen? Ik denk dat	Ik denk dat de jongens gauw aan de beurt zullen komen.
18.	Mag je je fiets tegen het raam zetten? Ik denk niet	Ik denk niet dat je je fiets tegen het raam mag zetten.
19.	(Er staan geen fietsen.) Is dat een goed teken? Ik denk niet	Ik denk niet dat dat een goed teken is.
20.	Kunnen de jongens zien of er veel mensen zitten te wachten? Denk je	Denk je dat de jongens kunnen zien of er veel mensen zitten te wachten?

5.2 Transformation Drill

Restate the sentence, putting words in column in first position.

1. Daar trekt niemand zich iets van aan.

Wie trekt	Wie trekt zich daar iets van aan?
Trekken jullie	Trekken jullie je daar iets van aan?
Trek je	Trek je je daar iets van aan?
Niemand trekt	Niemand trekt zich daar iets van aan.

2. Ik trek me er niets van aan.

Trek je	Trek je je er niets van aan?
Ik	Ik trek me er niets van aan.
Trekt hij	Trekt hij zich er niets van aan?
We	We trekken ons er niets van aan.
Trekken ze	Trekken ze zich er niets van aan?

5.3 Variation Drill

Weet je wat dat betekent?

1.	Do you know whether he is coming?	Weet je of hij komt?
2.	Do you know what time the train leaves?	Weet je hoe laat de trein vertrekt?
3.	Do you know why they are in such a hurry?	Weet je waarom ze zo'n haast hebben?
4.	Do you know what the abbreviation s.v.p. means?	Weet je wat de afkorting s.v.p. betekent?
5.	Do you know how many people there are waiting in the barbershop?	Weet je hoeveel mensen er in de kapperszaak zitten te wachten?
6.	Do you know whether they use many abbreviations in Dutch?	Weet je of ze in het Nederlands veel afkortingen gebruiken?

Denk je dat we gauw aan de beurt zullen komen?

1.	Do you know whether it will be our turn soon?	Weet je of we gauw aan de beurt zullen komen?
2.	I don't know whether it will be our turn soon.	Ik weet niet of we gauw aan de beurt zullen komen.
3.	I don't think that it will be our turn soon.	Ik denk niet dat we gauw aan de beurt zullen komen.
4.	Will it be our turn soon?	Zullen we gauw aan de beurt komen?

Er staan nog geen fietsen voor de kapperszaak.

1.	Can you see whether there are many bicycles standing in front of the barber shop?	Kun je zien of er veel fietsen voor de kapperszaak staan?
2.	Can you see how many bicycles there are in front of the barbershop?	Kun je zien hoeveel fietsen er voor de kapperszaak staan?
3.	Can't you see how many bicycles are (standing) there?	Kun je niet zien hoeveel fietsen er staan?

Dat is in elk geval een goed teken.

1.	Do you think that that is a good sign?	Denk je dat dat een goed teken is?
2.	I don't believe that is a good sign.	Ik geloof niet dat dat een goed teken is.
3.	I don't know whether it is a good sign.	Ik weet niet of het een goed teken is.
4.	Don't you think that it is a good sign in this case?	Denk je niet dat het in dit geval een goed teken is?
5.	I think that it is a good sign in this case.	Ik denk dat het in dit geval een goed teken is.

Kun je zien of er veel mensen zitten te wachten?

1.	There are no people waiting in the barbershop.	Er zitten geen mensen in de kapperszaak te wachten.
2.	Do you know how many people there are waiting?	Weet je hoeveel mensen er zitten te wachten?

Dat kunnen we pas binnen zien.

1.	Can't we see it until we are inside?	Kunnen we het pas binnen zien?
2.	We can't see the people until we are inside.	We kunnen de mensen pas binnen zien.
3.	We can't see whether there are people waiting until we are inside.	We kunnen binnen pas zien of er mensen zitten te wachten.
4.	I can't come until next week.	Ik kan pas volgende week komen.
5.	You may not read that book until later.	Je mag dat boek pas later lezen.

Zet je fiets maar tegen het raam.

1.	Don't put your bike against the window.	Zet je fiets niet tegen het raam.
2.	No bicycles against the window, please.	Geen fietsen tegen het raam a.u.b.
3.	Do you know where I can set my bike?	Weet je waar ik mijn fiets kan zetten?
4.	I would like to know where I can set my bike.	Ik zou graag weten waar ik mijn fiets kan zetten.
5.	Do you think that you may place your bicycle against the window?	Denk je dat je je fiets tegen het raam mag zetten?

Weet je wat dat betekent?

1.	Doesn't anyone know what this word means?	Weet niemand wat dit woord betekent?
2.	Does anyone know what this abbreviation means?	Weet iemand wat deze afkorting betekent?
3.	Can you tell me what this means?	Kunt u me zeggen wat dit betekent?
4.	I don't know what it means.	Ik weet ook niet wat het betekent.
5.	Who knows what this proverb means?	Wie weet wat dit spreekwoord betekent?
6.	Please tell me what this word means.	Vertel me alsjeblieft wat dit woord betekent.

Ik leer elke dag wat nieuws.

1.	I try to learn something new every day.	Ik probeer elke dag wat nieuws te leren.
2.	We have to learn something new every day.	We moeten elke dag wat nieuws leren.
3.	John says that he learns something new every day.	Jan zegt dat hij elke dag wat nieuws leert.

Dat is alstublieft in het Frans.

1.	How do you say that in German?	Hoe zeg je dat in het Duits?
2.	Do you know how you say that in English?	Weet je hoe je dat in het Engels zegt?

We hadden het zoëven over afkortingen.

1.	They are talking about a bicycle trip.	Ze hebben het over een fietstocht.
2.	What are they talking about?	Waar hebben ze het over?

3.	Do you know what they are talking about?	Weet je waar ze het over hebben?
4.	I think that they are talking about abbreviations.	Ik denk dat ze het over afkortingen hebben.
5.	Do you understand what he was talking about a moment ago?	Begrijp je waar hij het zoëven over had?

Om het Nederlands te kunnen lezen, moet je de belangrijkste afkortingen kennen.

1.	Why do we have to learn all those abbreviations?	Waarom moeten we al die afkortingen leren?
2.	Do you understand why we have to know so many abbreviations?	Begrijp je waarom we zo veel afkortingen moeten kennen?
3.	Do you think these abbreviations are really so important?	Denk je dat deze afkortingen werkelijk zo belangrijk zijn?
4.	The teacher says that we have to know those abbreviations.	De leraar zegt dat we die afkortingen moeten kennen.
5.	He says that we have to know them in order to be able to read Dutch.	Hij zegt dat we ze moeten kennen om het Nederlands te kunnen lezen.

Je komt ze dikwijls tegen in tijdschriften.

1.	You encounter them especially in advertisements.	Je komt ze vooral in advertenties tegen.
2.	Where do you frequently encounter them?	Waar kom je ze dikwijls tegen?
3.	Do you ever encounter them in magazines?	Kom je ze ooit in tijdschriften tegen?
4.	You encounter abbreviations in books, newspapers, and magazines.	Je komt afkortingen tegen in boeken, kranten, en tijdschriften.

Ik zal wel een lijstje van de belangrijkste afkortingen voor je opstellen.

1.	Pete says that he will draw up a list of important abbreviations.	Piet zegt dat hij een lijst van belangrijke afkortingen zal opstellen.
2.	Make a list of the most used abbreviations.	Stel een lijst op van de meest gebruikte afkortingen.
3.	Let's make a list of Dutch abbreviations.	Laten we een lijst van Nederlandse afkortingen opstellen.

Reading Selection+ Advertenties

Te k. ruim solide HERENHUIS, landel. gel. in gem. A'dam. Vrij uitz., 8 km. v.a. C.S. Bev. 6 kam., keuk.,keld., serre, douche, gr. zolder, gar. en werkplaats. Mogelijkh. tot uitbr. Geheel 1525 m2 eigen grond. Spoedig leeg te aanv. Ook ruilen voor iets dergel., Utrecht of omg. Tele. 12345.

Te koop. ruim, solide Herenhuis, landelijk gelegen in gemeente Amsterdam. Vrij uitzicht, 8 kilometer vanaf Centraal Station. Bevattende 6 kamers, keuken, kelder, serre, grote zolder, garage en werkplaats. Mogelijkheid tot uitbreiding. Geheel 1525 m2 eigen grond. Spoedig leeg te aanvaarden. Ook ruilen voor iets dergelijks, Utrecht of omgeving. Telefoon 12345.

Paying Guest. in riant gel. landhuis (omg. A'hem) staan bijz. fr. gr. gem. zonne. zitk. en sl.k. ter besch. m. g. v. badk. en tel. trolleyverb. met stad. incl. verw. en ontb. f450,- p. mnd. Br. ond. no. 12345, Postbus 100, A'dam.

Paying Guest. in riant gelegen landhuis (omgeving Arnhem) staan bijzonder fraai grote gemeubileerde, zonnige zitkamer en slaapkamer ter beschikking, met gebruik van badkamer en telefoon. Trolleyverbinding met stad; inclusief verwarming en ontbijt f. 450,- per maand. Brieven onder nummer 12345, Postbus 100, Amsterdam.

Huw. Dame (Den Haag) charm. versch. (wed.) alg. ontw., fin. onafh. houdt van tennis, bridge en sfeer in huis, z. k. m. zeer besch. heer, z.g. versch., i. b. v. huis en auto, 55-60 j. om eerlijk en oprecht de toek. teg. te zien. Brieven onder nr. 12345.

Huwelijk. Dame (Den Haag) charmante verschijning. (weduwe), algemeen ontwikkeld, financieel onafhankelijk, houdt van tennis, bridge en sfeer in huis, zoekt kennismaking met zeer beschaafde heer, zeer goede verschijning, in bezit van huis en auto, 55-60 jaar om eerlijk en oprecht de toekomst tegemoet te zien. Brieven onder nummer 12345.

Huw. jonge vrouw, 33.j. goede alg. ontw. hobbies o.a. kl. muziek, kinderpsychol. sl. aard. versch., 1.1.67m. jeugd. uiterl., zoekt levenspartner tussen 30-40 j. m. enige religie of humanist. belangst. Weduwnaar m. kind. onder 7 j. geen bezw. Br. ond. no. 12345. Postbus 100, A'dam.

Huwelijk. jonge vrouw, 33 jaar, goede algemene ontwikkeling, hobbies onder andere klassieke muziek, kinderpsychologie, slank, aardige verschijning, een meter zevenenzestig, jeugdig uiterlijk, zoekt levenspartner tussen 30-40 jaar, met enige religie of humanistische belangstelling. Weduwnaar met kinderen onder 7 jaar geen bezwaar. Brieven onder nummer 12345 Postbus 100, Amsterdam.

+ All references to telephone numbers and post-office boxes are fictitious. These are typical advertisements such as you can find in any Dutch newspaper. You will need a dictionary to read these interesting advertisements.

6 VOCABULARY

	zich niets aantrekken van	to	disregard, ignore, pay no attention to
de	advertentie	the	advertisement
de	afkorting	the	abbreviation
	a. u. b. (alstublieft)		please
	belangrijk		important
de	beurt (aan - komen)	the	turn (to get a -)
	(aan de - zijn)		(to have a -)
de	cultuur		culture
	d.w.z (dat wil zeggen)		that is to say
	elk(e)		each, every
't	gebied (op - van)	the	area (in - of, field of)
't	geval (in elk -)	the	case (in any -)
	hadden (we - het over)		had (we were discussing, talking about)
de	invloed	the	influence
de	kapperszaak	the	barber shop
de	letter	the	letter
't	lijstje	the	list
	nl. (namelijk)		namely
	omdat		because
	opstellen	to	draw up
	pas		not until, only when, hardly, scarcely
	s.v.p. (s'il vous plaît)		please
de	sport		sport
de	techniek		technology
	tegen		against
	tegenkomen	to	meet, encounter, run into
	tegenwoordig		nowadays
't	teken	the	sign
't	tijdschrift	the	periodical, magazine
	wat (- nieuws)		something (- new)
	zoëven	a	short while ago

1. BASIC SENTENCES

1.1 Gesprek BIJ DE KAPPER (VERVOLG)

1. Kapper: Goede morgen.. Gaan jullie maar even zitten.
2. : Daar op het tafeltje vinden jullie tijdschriften.
3. Piet : Moeten we nog lang wachten?
4. Kapper: Nee, hoor. Ik ben bijna klaar met deze jongen.
5. : Hebben jullie haast?
6. Piet : Ja. We willen vandaag nog naar Alkmaar fietsen.
7. Kapper: Dat is een hele tocht.
8. : Jullie zijn toch niet van plan in één dag heen en terug te fietsen?
9. Piet : Nee, tachtig kilometer op een dag is meer dan genoeg.
10. : We gaan in een jeugdherberg overnachten.
11. Kapper: Jullie treffen het wel, wat het weer betreft.
12. : De zon schijnt heerlijk.
13. : Het is prachtig fietsweer.

++++++

14. Kapper: Neemt U plaats.
15. : Hoe wilt U uw haar geknipt hebben?
16. Jan : Wilt u het van achteren en opzij kort knippen?
17. Kapper: Komt u soms pas uit Amerika?
18. Jan : Waaraan kunt u zien dat ik Amerikaan ben?
19. Kapper: Aan uw kort haar en aan uw kleren,
20. : b.v (bijvoorbeeld) uw witte sokken.
21. Jan : Telkens als ik witte sokken of een rood shirt aan heb, kijken ze me na.
22. Kapper: Die lichte en felle kleuren zijn wij niet gewend.
23. Jan : Ik vind dat ze hier nogal donkere kleding dragen.
24. Kapper: Over smaak valt nu eenmaal niet te twisten.
25. Jan : Daar hebt u gelijk in.

1.1 Conversation AT THE BARBER (CONTINUATION)

1. Barber: Good morning. Why don't you just sit down.
2. : Over there on the little table you will find magazines.
3. Pete : Will we have to wait long?
4. Barber: Certainly not. I'm almost finished with this boy.
5. : Are you in a hurry?
6. Pete : Yes, we are. We still want to cycle to Alkmaar today.
7. Barber: That's quite a trip.
8. : You are not intending to cycle up and back in one day?
9. Pete : No. Eighty kilometers on one day is more than enough.
10. : We're going to stay overnight at a youth hostel.
11. Barber: You're certainly fortunate, as far as the weather is concerned.
12. : The sun is shining beautifully.
13. : It's splendid weather for cycling.

++++++

14. Barber: Sit down, please.
15. : How do you want your hair cut?
16. John : Will you cut it short in back and on the sides.
17. Barber: Are you perhaps recently from America?
18. John : How can you tell that I am an American?
19. Barber: By your short hair and by your clothes,
20. : for example, your white socks.
21. John : Whenever I am wearing white socks or a red shirt people look at me.
22. Barber: We are not used to those light and bright colors.
23. John : I think that they wear rather dark clothing here.
24. Barber: You can't quarrel about taste, you know.
25. John : You are right about that.

1.2 Vragen over het Gesprek

Please note that the first eleven answers begin: Ik denk dat...

	Vraag	Antwoord
1.	Weet je waar de tijdschriften liggen?	Ik denk dat ze op het tafeltje liggen.
2.	Moeten Jan en Piet lang wachten?	Ik denk niet dat ze lang moeten wachten.
3.	Is de kapper bijna klaar met de jongen?	Ik denk dat de kapper bijna klaar is met de jongen.
4.	Weet je of Jan en Piet haast hebben?	Ik denk dat ze wel haast hebben.
5.	Waar willen Jan en Piet nog naar toe?	Ik denk dat ze nog naar Alkmaar willen fietsen.
6.	Weet je of dat ver is?	Ik denk dat het een hele tocht is.
7.	Willen ze in één dag heen en terug fietsen?	Nee, ik denk dat ze in Alkmaar willen overnachten.
8.	Weet je waar ze gaan overnachten?	Ik denk dat ze in een jeugdherberg gaan overnachten.
9.	Weet je wat Jan en Piet van plan zijn?	Ik denk dat ze van plan zijn naar Alkmaar te fietsen.
10.	Denk je dat ze van plan zijn in één dag heen en terug te fietsen?	Nee, ik denk dat ze van plan zijn in Alkmaar te overnachten.
11.	Weet je hoe ver het is van Utrecht naar Alkmaar?	Ik denk dat het tachtig kilometer is.
12.	Vind je dat de jongens het treffen, wat het weer betreft.	Ja, ik vind dat ze het wel treffen, want de zon schijnt heerlijk.
13.	Waarom vind je dat de jongens het wel treffen.	Omdat de zon heerlijk schijnt.
14.	Wie denkt dat Jan pas uit Amerika komt?	De kapper denkt dat hij pas uit Amerika komt.
15.	Waaraan kan de kapper zien dat Jan pas uit Amerika komt?	Aan zijn kort haar en witte sokken.
16.	Wat doen de mensen wanneer ze zien dat Jan een rood shirt aan heeft?	Dan kijken ze hem na.
17.	Aan welke kleuren is de Nederlander niet gewend?	Hij is niet gewend aan lichte en felle kleuren.
18.	Hoe vindt Jan de kleding in Nederland?	Hij vindt dat de mensen nogal donkere kleren dragen.
19.	Valt er over smaak te twisten?	Nee, daar valt niet over te twisten.
20.	Waar heeft de kapper gelijk in?	Dat er niet over smaak valt te twisten.

2. SOUNDS AND FORMS

2.1 Sounds and Spelling

a. Foreign (English) words

't shirt /sjeurt/

English loan words generally get a Dutch pronunciation. Very many English words have been taken over in recent (post war) years. A few other examples of clothing articles follow:

de pullover	/poeloov̄Er/	the pullover
de jersey	/d̆jurzie/	the jersey
de jekker	/jekEr/	the jacket
de shawl	/sjòl/	the shawl
de short	/sjòrt/	the shorts

b. Dutch words

terug	/tEŕuch/
van achteren	/vanáchtErE^n/
opzij	/opśei/
bijvoorbeeld	/beiv́oorb̆eelt/
jeugdherberg	/ĵeuchth́erb̆erch/, but herberg /h́erb̆erch/
donkere	/d̆onkErE/
genoeg	/ghEńoech/
overnachten	/ŏovErńachtE^n/

2.2 Subordinate Conjunctions

Telkens als ik witte sokken aan heb, kijken ze me na. 16.1.21	Whenever I am wearing white socks, they look at me.
Als de nood het hoogst is, is de redding nabij. 12.1.4(6)	When the need is greatest, deliverance is near(by).
Zoals het klokje thuis tikt, tikt het nergens. 12.1.4(2)	As the clock ticks at home, it ticks nowhere.
Omdat de Franse cultuur lange tijd in ons land een belangrijke invloed had.	Because the French culture for a long time had an important influence in our country.

The underlined words are subordinate conjunctions. A subordinate conjunction links a dependent or subordinate clause to a main clause or to another sentence (cf. the last sentence). Observe that the verb occupies final position in the subordinate clause.

3. SENTENCE PATTERNS

3.1 Dependent Clauses (cf. 2.2)

4. WORD STUDY

4.1 Lexical Items

a. hoor

Moeten we nog lang wachten? 16.1.3	Do we have to wait (much) longer?
Nee, hoor. 16.1.4	No, we don't.
Je komt, niet waar?	You are coming, aren't you?
Ja, hoor, ik kom.	Yes, I am (coming).
Is het zo naar uw zin?	Is it to your liking that way?
Ja, hoor.	Yes, it is.

The interjection hoor does not have an exact English equivalent. It is often used to affirm or confirm a previous remark in a friendly, reassuring manner. It can also be used as a friendly admonition:

Doe dat niet weer, hoor.	Don't do that again, will you.

b. de jeugdherberg; overnachten

We gaan in een jeugdherberg overnachten. 16.1.10	We are going to stay overnight at a youth hostel.
Waar overnachten ze?	Where are they staying overnight?
de jeugdherberg	the youth hostel
de jeugd	youth
de herberg	the inn, hostel

Youth hostels are very common throughout Europe. Young people who are hiking or cycling can lodge (generally overnight) at minimal costs at youth hostels, which are mostly located just outside the city, often in a beautiful setting.

overnachten: to spend, pass the night, to stay overnight. Note that over is an unstressed, inseparable prefix in overnachten.

c. van achteren

Wilt u het van achteren kort knippen? 16.1.16	Will you cut it short in back?

Van achteren means in back. The opposite of van achteren is van voren - in front.

d. plaats nemen; gaan zitten

Neemt u plaats. 16.1.14	Be seated.
Gaan jullie maar even zitten. 16.1.1	Just sit down a moment.

The expression plaats nemen is much more formal than gaan zitten.

e. fel

Die felle kleuren zijn we niet gewend. 16.1.22	We are not used to those loud colors.

The meaning of fel is fierce, sharp, keen. Felle kleuren are extremely bright, that is, loud colors.

f. bijvoorbeeld; b.v. - for example

As the abbreviation b.v. indicates, bijvoorbeeld may also be written as two words: bij voorbeeld. Het voorbeeld means - the example, the model.

't voorbeeld geven	to give (set) the example
een voorbeeld volgen	to follow an example

g. nakijken

Telkens als ik witte sokken aan heb, kijken ze me na. 16.1.21	Whenever I wear white socks people look at me.

The literal meaning of nakijken is to look after, that is, to follow with the eye; the connotation here closely resembles that of the English to gape at. Another very common meaning of nakijken is to look over, to examine, to check, or to correct:

Wil je dat even nakijken?	Will you look that over a minute.

4.2 Idioms

a. haast hebben - to be in a hurry

Hebben jullie haast? 16.1.5	Are you in a hurry?
Ik heb haast.	I am in a hurry.

b. het treffen - to be fortunate

Jullie treffen het.... 16.1.11	You are fortunate, lucky.

The verb treffen means to strike, to hit (on the mark). The idiom het treffen means to strike it right, to be fortunate.

c. wat...betreft - as concerns, as far as...is concerned

...wat het weer betreft... 16.1.11	as far sd the weather is concerned
...wat mij betreft....	as far as I am concerned.

Note that the object form of the pronoun is used with this idiom.

d. vallen....te (twisten)

Over smaak valt niet te twisten. 16.1.24	There can be no disputing taste.
Er valt weinig over te zeggen.	There is little that one can say about it.
Daar valt niet over te praten.	There can be no discussion about that.

e. aan hebben - to be wearing; dragen - to wear

Telkens als ik witte sokken aan heb....16.1.21	Whenever I am wearing white socks....
Ik vind dat ze hier nogal donkere kleding dragen. 16.1.23	I think that they wear rather dark clothes here.

Aan hebben means to wear, to have on.

Dragen also means to wear, especially in the sense of being customary or habitual.

5. PATTERN DRILLS

5.1 Transformation Drill

Change the sentences into indirect statements.
Example: Ik ben klaar.
Hij zegt dat hij klaar is.

Ben je klaar?
Hij vraagt of ik klaar ben.

1. Hebben jullie haast? De kapper vraagt	De kapper vraagt of ze haast hebben.
2. Moeten we nog lang wachten? Piet vraagt	Piet vraagt of ze nog lang moeten wachten.
3. Ik ben bijna klaar met deze jongen. De kapper zegt	De kapper zegt dat hij bijna klaar is met de jongen.

4.	We willen vandaag nog naar Alkmaar fietsen. Piet zegt	Piet zegt dat ze vandaag nog naar Alkmaar willen fietsen.
5.	Zijn jullie van plan in een dag heen en terug te fietsen? De kapper vraagt	De kapper vraagt of ze van plan zijn in een dag heen en terug te fietsen.
6.	Tachtig kilometer op een dag is meer dan genoeg. Piet zegt	Piet zegt dat tachtig kilometer op een dag meer dan genoeg is.
7.	We gaan in een jeugdherberg overnachten. Piet zegt	Piet zegt dat ze in een jeugdherberg gaan overnachten.
8.	Jullie treffen het wel wat het weer betreft. De kapper vindt	De kapper vindt dat ze het wel treffen wat het weer betreft.
9.	De zon schijnt heerlijk Wie zegt	Wie zegt dat de zon heerlijk schijnt?
10.	Het is prachtig fietsweer. De kapper vindt	De kapper vindt dat het prachtig fietsweer is.
11.	Hoe wilt u uw haar geknipt hebben? De kapper vraagt	De kapper vraagt hoe hij zijn haar geknipt wil hebben.
12.	Wilt u mijn haar van achteren kort knippen? Jan vraagt	Jan vraagt of hij zijn haar van achteren kort wil knippen.
13.	Komt u soms pas uit Amerika? De kapper vraagt	De kapper vraagt of hij soms pas uit Amerika komt.
14.	Waaraan kunt u zien dat ik Amerikaan ben? Jan vraagt	Jan vraagt waaraan de kapper zien kan (kan zien) dat hij Amerikaan is.
15.	Ik kan het aan uw kort haar en aan uw kleren zien. De kapper zegt	De kapper zegt dat hij het aan zijn kort haar en aan zijn kleren kan zien.

16.	Ze kijken me na telkens als ik een rood shirt aan heb.	
	Jan vertelt	Jan vertelt dat ze hem nakijken telkens als hij een rood shirt aan heeft.
17.	Die lichte en felle kleuren zijn we niet gewend.	
	De kapper zegt	De kapper zegt dat ze die lichte en felle kleuren niet gewend zijn.
18.	Ze dragen in Nederland nogal donkere kleren.	
	Jan vindt	Jan vindt dat ze in Nederland nogal donkere kleren dragen.
19.	Valt er over smaak te twisten?	
	De kapper heeft gelijk	De kapper heeft gelijk dat er over smaak niet valt te twisten.
20.	Daar heeft de kapper gelijk in.	
	Jan zegt	Jan zegt dat de kapper daar gelijk in heeft.

5.2 Expansion Drill

1.	Hebben jullie haast	
	zo'n	Hebben jullie zo'n haast?
	waarom	Waarom hebben jullie zo'n haast?
	Ik zou graag weten	Ik zou graag weten waarom jullie zo'n haast hebben.
2.	Ze zijn van plan te fietsen.	
	naar Alkmaar	Ze zijn van plan naar Alkmaar te fietsen.
	vandaag	Ze zijn van plan vandaag naar Alkmaar te fietsen.
	Hij zegt	Hij zegt dat ze van plan zijn vandaag naar Alkmaar te fietsen.
3.	Moeten ze wachten?	
	nog lang	Moeten ze nog lang wachten?
	Hij vraagt	Hij vraagt of ze nog lang moeten wachten?
4.	Hij is klaar.	
	bijna	Hij is bijna klaar.
	De kapper zegt	De kapper zegt dat hij bijna klaar is.
	met de jongen	De kapper zegt dat hij bijna klaar is met de jongen.

5.2 Directed Dialogue Exercise

1. Say that you would like to sit down for a moment.
2. Ask a stranger why he doesn't sit down for a moment.
3. Ask someone if he can tell you where the magazine is.
4. Say that you are not in a hurry.
5. Ask how long you still have to wait.
6. Say that you are almost finished with the magazine.
7. Ask some friends where they are cycling to.
8. Ask them whether they intend to cycle up and back in one day.
9. Ask them where they intend to stay overnight.
10. Say that it is not nice cycling weather.
11. Make an explanatory sentence about the splendid cycling weather.
12. Make an exclamatory sentence about the sun.
13. Say to a friend that he is fortunate as far as the weather is concerned.
14. Tell a stranger to please be seated.
15. Say that you are accustomed to wearing white socks.
16. Ask why people look at you whenever you are wearing red socks.
17. Ask a stranger how he can see that you are an American student?
18. Say that you do not like bright colors.
19. Tell a friend that he is right this time.
20. Tell someone the magazines are lying on the table.

6. VOCABULARY

aan hebben	to wear
achteren, van —	in back
't artikel	the article
betreft, wat	as concerns, as far as...is concerned
bij (de kapper)	at (the barber's)
bijvoorbeeld; b.v.	for example
donker	dark
dragen	to wear
eenmaal(nu —)	once (after all)
fel (felle kleuren)	fierce (loud colors)
fietsen	to cycle
't fietsweer	cycling weather
geknipt hebben	to have cut
genoeg	enough
de haast	the haste, speed
haast hebben	to be in a hurry
haastig	hastily
heen en terug	up and back, back and forth
(nee) hoor (cf. 16.4.1(a)	
de jeugdherberg	the youth hostel
de kleding	the clothing, apparel, attire
de kleren	the clothes
de kleur	the color
kort	short
licht	light
nakijken	to look after, to follow (with the eye)
nogal	rather
nu eenmaal	after all
opzij	on the sides, aside
overnachten	to stay overnight
plaats nemen	to take a seat
't plan (van plan zijn)	plan,(to intend)
rood	red
schijnen	to shine
't shirt	the shirt
de smaak	the taste
de sok	the sock
soms	perhaps
telkens als	whenever
't tijdschrift	the magazine
de tocht	the trip, excursion
treffen; 't treffen	to be fortunate, lucky
twisten	to dispute, quarrel
vallen	to fall
(over smaak valt niet te twisten)	(there is no disputing taste)
van voren ; 't vervolg	in front ; the continuation
't weer ; waaraan	the weather ; from (by) what
wit	white

1. BASIC SENTENCES

1.1 Gesprek BIJ DE KAPPER (BESLUIT)

1. Kapper: Ik zou graag weten of er ook verschil is tussen een kapperzaak in Amerika en Nederland.
2. Jan : Bij ons zit de klant haast altijd met zijn rug naar de spiegel.
3. : Hier is het juist anders om.
4. Kapper: De klant kan dus niet zien hoe de kapper z'n haar knipt.
5. Jan : Nee, maar dat is toch niet nodig.
6. : Je vertelt de kapper immers hoe je je haar geknipt wil hebben.
7. : Dan weet hij heus wel wat hij moet doen.
8. Kapper: Dat vind ik toch een beetje vreemd.
9. : Mijn klanten willen zien hoe hun haar geknipt wordt.
10. Jan : Af en toe draait de kapper de stoel om de klant z'n haar te laten zien.
11. Kapper: Hebben alle kapperzaken draaibare stoelen?
12. Jan : Jazeker. Zo kan de kapper 't vlugst en 't gemakkelijkst werken.
13. Kapper: Zelfs de kapper moet in Amerika efficient zijn.
14. : En hoe lang duurt 't haarknippen?
15. Jan : Een klein kwartiertje zou ik zeggen.
16. Kapper: Hoeveel krijgt de kapper daarvoor?
17. Jan : In de grotere steden betaal je nu twee dollar om je haar te laten knippen.
18. : In sommige kleinere plaatsen kost het iets minder.
19. Kapper: Dat is dan bijna zeven en een halve gulden!
20. : Dan zullen de kappers daar wel rijk worden!
21. Jan : Ik denk dat de meesten goed hun brood verdienen.
22. : Maar ik ken geen rijke kappers!

++++++

23. Kapper: Hoe wilt u uw haar hebben: nat of droog?

24. Jan : Doet u er maar een beetje haarcrème in.

++++++

25. Kapper: (even later) Is 't zo naar uw zin?

26. Jan : Ja. Het ziet er keurig uit, dank u.

27. : Hoeveel krijgt u van mij?

28. Kapper: Dat is twee vijf-en-twintig.

29. Jan : Ik zie dat u allerlei toiletartikelen verkoopt.

30. Kapper: U kunt hier van alles krijgen: scheerzeep, scheermesjes, tandpasta, tandenborstels, kammen, borstels, enz. (enzovoorts)

31. : Heeft u nog iets nodig?

32. Jan : Geeft u me maar een pakje van die Amerikaanse scheermesjes.

33. Kapper: Dat is dan bij elkaar vier gulden.

(Jan geeft de kapper vier losse guldens)

34. Kapper: Zo is 't precies gepast.

35. : Goeiemorgen heren en goeie reis.

1.1 Conversation AT THE BARBER'S (CONCLUSION)

1. Barber: I would like to know whether there is any difference between a barbershop in America and the Netherlands.

2. John : At home the customer almost always sits with his back to the mirror.

3. : Here it's just the other way around.

4. Barber: So the customer can't see how the barber is cutting his hair.

5. John : No, but that isn't necessary, is it?

6. : After all, you tell the barber how you want your hair cut.

7. : Then he certainly knows what he has to do.

8. Barber: I still think that's a little strange.

9. : My customers want to see how their hair is being cut.

10. John : Now and then the barber turns the chair to show the customer his hair.

11. Barber: Do all barber shops have swivel chairs?

12. John : Yes indeed. That way the barber can work fastest and easiest.

13. Barber: Even the barber has to be efficient in America!

14. : And how long does a haircut take?

15. John : A little less than a quarter of an hour, I would say.

16. Barber: How much does the barber get for that?

17. John : In the bigger cities you now pay two dollars to get your hair cut.

18. : In some smaller places it costs a little less.

19. Barber: That's nearly seven and a half guilders!

20. : Then all barbers must certainly become rich!

21. John : I think that most of them have a good living.

22. : But I don't know any rich barbers!

++++++

23. Barber: How do you want your hair, wet or dry.

24. John : Just put a little hair cream in it.

25. Barber: (a little later) Does that satisfy you?

26. John : Yes. It looks very neat, (thank you).

27. : How much do I owe you (how much do you have coming)?

28. Barber: That's f.2.25.

29. John : I see that you sell all kinds of toilet articles.

30 Barber: You can buy (get) (almost) anything here: shaving soap, razor blades, tooth paste, tooth brushes, combs, brushes, etc.

31. : Do you need anything?

32. John : Just give me a package of those American razor blades.

33. Barber: That's four guilders all together.

(John gives the barber four guilder coins)

34. : That's the exact amount.

35. : Good morning, gentlemen, and have a good trip.

1.2 Vragen over het Gesprek

	Vraag	Antwoord
1.	Hoe zit de klant meestal in een Amerikaanse kapperszaak?	Hij zit meestal met zijn rug naar de spiegel.
2.	Zit de klant in Nederland ook met zijn rug naar de spiegel?	Nee, daar is het juist anders om.
3.	Wil de Amerikaanse klant zien hoe zijn haar geknipt wordt?	Nee, dat vindt hij niet nodig.
4.	Wat vindt de Nederlandse kapper vreemd?	Hij vindt het vreemd dat in Amerika de klant met zijn rug naar de spiegel zit.
5.	Waarom kan de klant in een Amerikaanse kapperszaak niet zien hoe zijn haar geknipt wordt?	Omdat hij met zijn rug naar de spiegel zit.
6.	Wat vindt de Amerikaanse klant niet nodig?	Hij vindt het niet nodig te zien hoe zijn haar geknipt wordt.
7.	Wat vraagt elke kapper aan zijn klant?	Hij vraagt de klant hoe hij zijn haar geknipt wil hebben.
8.	Kan de Amerikaanse klant dan nooit in de spiegel kijken?	Jawel. Af en toe draait de kapper de stoel.
9.	Wanneer kan de klant in de spiegel kijken?	Hij kan in de spiegel kijken wanneer de kapper de stoel draait.
10.	Waarom draait de kapper af en toe de stoel?	De kapper draait de stoel om de klant zijn haar te laten zien.
11.	Hoe weet de klant of het naar zijn zin is?	De kapper draait de stoel om de klant in de spiegel te laten kijken.
12.	Waarom heeft de kapper een draaibare stoel?	Om vlug en gemakkelijk te kunnen knippen.
13.	Waarom moet de kapper efficient zijn?	Hij moet efficient zijn om geld te verdienen.
14.	Duurt het haarknippen in Amerika lang?	Nee, het duurt maar kort: een kwartiertje.
15.	Hoeveel kost 't haarknippen tegenwoordig?	Het kost nu twee dollar.
16.	Vindt de Hollandse kapper dat goedkoop?	Nee, hij vindt dat erg duur.
17.	Denkt hij dat de Amerikaanse kappers veel verdienen?	Hij denkt dat alle kappers rijk worden.
18.	Wie doet zijn werk vlugger, de Amerikaanse of de Nederlandse kapper?	Ik denk dat de Amerikaanse kapper zijn werk vlugger doet.

19.	Weet je wat de kapper verkoopt?	Hij verkoopt allerlei toiletartikelen.
20.	Wat voor toiletartikelen verkoopt de kapper?	Scheerzeep, scheermesjes, tandpasta, tandenborstels, haarborstels, enz.
21.	Heeft Jan ook iets nodig?	Ja, hij heeft scheermesjes nodig.
22.	Van wie koopt Jan scheermesjes?	Hij koopt ze van de kapper.
23.	Hoeveel geld geeft Jan aan de kapper?	Jan geeft de kapper vier losse guldens.
24.	Krijgt Jan geld terug?	Nee, zo is het precies gepast.
25.	Zijn alle kappers efficient?	Ik denk niet dat alle kappers efficient zijn.
26.	Verdienen alle kappers goed hun brood?	Ik weet niet of alle kappers goed hun brood verdienen.
27.	Kost het haarknippen overal even veel.	In kleinere plaatsen kost het iets minder dan in de grote steden.
28.	Weet je hoeveel het kost om je haar te laten knippen?	Het kost tegenwoordig twee dollar om je haar te laten knippen.
29.	Vindt een arme student dat goedkoop?	Ik denk dat een arme student dat duur vindt.
30.	Zijn de meeste Amerikaanse kappers efficient?	Ik denk dat de meesten wel efficient zijn.

2. SOUNDS AND FORMS

2.1 Sounds and Spelling

a. Foreign Words

effecient	/efEśjent/
toiletartikelen	/toojletart́iekElE^{n}/
tandpasta	/t́andp̀aśt́aa/
haarcrème	/h́aarc̀re:m/
	: indicates lengthening of the vowel.
precies	/p̀rEśies/

b. Dutch Words

z'n	/zEn/
goeiemorgen	/goejEḿorghE^{n}/
enz. enzovoorts	/ènz̀oov̀oorts/

3. SENTENCE PATTERNS

4. WORD STUDY

4.1 Idioms

Numerous idioms occur in this lesson:

a.	anders om	the other way around
	Hier is het juist anders om. 17.1.3	Here it is just the other way around (just the reverse).
b.	af en toe	now and then
	Af en toe draait de kapper de stoel. 17.1.10	Now and then the barber turns the chair.
c.	laten zien	to show
	...om de klanten zijn haar te laten zien. 17.1.10	...in order to show the customer his hair.
d.	goed z'n brood verdienen	to make a good living
	Ik denk dat de meesten goed hun brood verdienen. 17.1.21	I think that most of them make a good living.
e.	er keurig uitzien	to look very nice, neat.
	Het ziet er keurig uit. 17.1.26	It looks very nice.
f.	krijgen van (geld-)	to have coming (money or change)
	Hoeveel krijgt u van mij? 17.1.27	How much do you have coming? How much do I owe you?
g.	van alles	all kinds, almost anything
	U kunt hier van alles krijgen. 17.1.30	You can get all kinds of things here. You can get almost anything here.
h.	nodig hebben	need of -
	Heeft u nog iets nodig. 17.1.31	Do you need anything?
i.	bij elkaar	altogether
	Dat is dan bij elkaar vier gulden. 17.1.33	That's four guilders altogether.
j.	Is 't naar uw zin?17.1.25	Are you satisfied ?
k.	precies gepast17.1.34	the exact change

5. PATTERN DRILLS

5.1 Substitution Drill

1. Dat vind ik vreemd.

spendid	Dat vind ik prachtig.
not nice	Dat vind ik niet mooi.
very cozy	Dat vind ik erg gezellig
rather expensive	Dat vind ik nogal duur.
especially interesting	Dat vind ik bijzonder interessant.
a little strange	Dat vind ik een beetje vreemd.
not very difficult	Dat vind ik niet erg moeilijk.

2. Is het zo naar uw zin?

his	Is het zo naar zijn zin?
her	Is het zo naar haar zin?
you (fam.)	Is het zo naar je zin?

3. Het is niet naar zijn zin.

my	Het is niet naar mijn zin.
our	Het is niet naar onze zin.
their	Het is niet naar hun zin.

4. Hebt u iets nodig?

you (fam.)	Heb je iets nodig?
you (pl.)	Hebben jullie iets nodig?
he	Heeft hij iets nodig?
who	Wie heeft iets nodig?

5. Het kost hier weinig.

less	Het kost hier minder.
least	Het kost hier het minst.
more	Het kost hier meer.
most	Het kost hier het meest.

6. Ik heb niets nodig.

a tooth brush and tooth paste	Ik heb een tandenborstel en tandpasta nodig.
shaving soap and razor blades	Ik heb scheerzeep en scheermesjes nodig.
a hair brush	Ik heb een haarborstel nodig.
a comb	Ik heb een kam nodig.
all kinds of things	Ik heb van alles nodig.
money	Ik heb geld nodig.

5.2 Expansion Drill

1. De klanten zitten met hun rug naar de spiegel.

Waarom	Waarom zitten de klanten met hun rug naar de spiegel?
Weet je	Weet je waarom de klanten met hun rug naar de spiegel zitten?

2. De klant zit met zijn rug naar de spiegel.

Bij ons	Bij ons zit de klant met zijn rug naar de spiegel.
haast altijd	Bij ons zit de klant haast altijd met zijn rug naar de spiegel.

3. Is het naar uw zin?

niet	Is het niet naar uw zin?
zo	Is het zo niet naar uw zin?
waarom	Waarom is het zo niet naar uw zin?
Ik vraag	Ik vraag waarom het zo niet naar uw zin is.

4. Hebt u iets nodig?

nog	Hebt u nog iets nodig?
soms	Hebt us soms nog iets nodig?
Ik zou graag weten	Ik zou graag weten of u soms nog iets nodig hebt.

5.3 Transformation Drill

Change from direct to indirect statement.

1. "Hoe wilt u uw haar geknipt hebben?"

De kapper vraagt de klant	De kapper vraagt de klant hoe hij zijn haar geknipt wil hebben.

2. "Hoe wilt u uw haar hebben: nat of droog?"

De kapper vraagt de klant	De kapper vraagt de klant hoe hij zijn haar wil hebben: nat of droog.

3. "Is het zo naar uw zin?"

De kapper vraagt de klant	De kapper vraagt de klant of het zo naar zijn zin is.

4. "Heeft u iets nodig?"

De kapper vraagt de klant	De kapper vraagt de klant of hij iets nodig heeft.

5. "Hoeveel krijgt u van mij?"

De klant vraagt de kapper	De klant vraagt de kapper hoeveel hij van hem krijgt.

6. "Het ziet er keurig uit."

De klant zegt	De klant zegt dat het er keurig uitziet.

7. "U verkoopt allerlei toiletartikelen."

Ik zie	Ik zie dat u allerlei toiletartikelen verkoopt.

8. "Doet u er een beetje haarcreme in."

De klant vraagt de kapper	De klant vraagt de kapper er een beetje haarcreme in te doen.

9. "Dat vind ik vreemd."

Hij zegt	Hij zegt dat hij het vreemd vindt.

5.4 Completion Exercise

Af en toe draait de kapper de stoel.

in order to let the customer look in the mirror	Af en toe draait de kapper de stoel om de klant in de spiegel te laten kijken.
in order to show the customer his hair.	Af en toe draait de kapper de stoel om de klant zijn haar te laten zien.
in order to be able to work easily	Af en toe draait de kapper de stoel om gemakkelijk te kunnen werken.

5.5 Translation Exercise

Supply English equivalents for the following:

Hebben alle kapperszaken draaibare stoelen?
Is dit brood nog eetbaar?
Dat is niet denkbaar.
De spreker was goed verstaanbaar.
Het water uit deze pomp is niet drinkbaar.
De laatste woorden op de bladzijde zijn niet leesbaar.
Dit glas is onbreekbaar.
Dat is voor ons doel niet bruikbaar.
Is dat oude huis nog bewoonbaar?
Het huis is onbewoonbaar.

5.6 Variation Drill

1. Is er verschil tussen een kapperzaak in Amerika en Nederland?

The difference is great.	Het verschil is groot.
The difference is small.	Het verschil is klein.
What is the difference?	Wat is het verschil?
There is little difference.	Er is weinig verschil.
There is no difference.	Er is geen verschil.
That makes no difference.	Dat maakt geen verschil.
That makes a big difference.	Dat maakt een groot verschil.
What is the difference between the barber shops?	Wat is het verschil tussen de kapperszaken?
Do you know what the difference is?	Weet je wat het verschil is?
The difference in taste is great.	Het verschil in smaak is groot.

2. Hier is het juist anders om.

You must do it just the other way around	Je moet het juist anders om doen.
Try do do it the other way around once.	Probeer het eens anders om te doen.
I think that it has to be the other way around.	Ik denk dat het anders om moet.
Perhaps it has to be just the other way around.	Misschien moet het juist anders om.

3. Zelfs de kapper moet effecient zijn.

Even the most expensive watch sometimes runs slow.	Zelfs het duurste horloge loopt soms achter.
Even the best students sometimes find the work difficult.	Zelfs de beste studenten vinden het werk soms moeilijk.

4. Je betaalt twee dollar om je haar te laten knippen.

How much do you pay to get a haircut?	Hoeveel betaal je om je haar te laten knippen?
How often do you get a haircut?	Hoe vaaklaat je je haar knippen?
I get my hair cut every three weeks.	Ik laat mijn haar om de drie weken knippen.
He says that he gets his hair cut every two weeks.	Hij zegt dat hij zijn haar om de twee weken laat knippen.

5. Niet alle kappers worden rijk.

Few people become rich.	Weinig mensen worden rijk.
Do most people want to become rich?	Willen de meeste mensen rijk worden?
I don't think that most people want to become rich.	Ik denk niet dat de meeste mensen rijk willen worden.
Most people probably want to become rich.	De meeste mensen zullen wel rijk willen worden.

6. De meesten verdienen goed hun brood.

He makes a good living.	Hij verdient goed zijn brood.
I think that he makes a good living.	Ik denk dat hij goed zijn brood verdient.
They make a good living.	Ze verdienen goed hun brood.
I think that most of them make a good living.	Ik denk dat de meesten goed hun brood verdienen.

5.7 Translation Exercise

1. There is little difference between a barber shop in America and in the Netherlands.
2. In America the customers usually sit with their backs to the mirror.
3. Thus the customer cannot look into the mirror.
4. In the Netherlands it is usually the other way around.
5. In the Netherlands the customer wants to see how his hair is being cut.
6. Americans don't think that is necessary.
7. Do you think that is strange?
8. The barber turns the chair now and then.
9. Not all barber shops have rotating chairs.
10. Does the hair-cut take long?
11. How much do you pay to get a hair cut?
12. Most barbers earn a good living.
13. I think that few barbers become rich.
14. The barber has a rotating chair in order to be able to work easily.
15. He must be efficient in order to make a good living.
16. Two dollars is almost seven and a half guilders.
17. How fast that barber works!
18. That way I work easiest.
19. Where does a hair-cut cost the least?
20. How nice and neat it looks inside there!
21. You can get all kinds of things there.
22. That is nine guilders and twenty-five cents all together.
23. I need a comb and a hairbrush.
24. That's the right change, isn't it?

6. VOCABULARY

	af en toe	now and then, occasionally
	allerlei	all kinds of
	anders om	the other way around
't	besluit	the conclusion
de	borstel	the brush
	bij elkaar	all together
	bij ons	at home (in my country)
	breken	to break
	doen (erin -)	to put (to put in it)
de	dollar	the dollar
	draaibaar	(capable of) revolving, swiveling
	draaien	to turn
	droog	dry
	efficient	efficient(ly)
	enz. enzovoorts	etc. and so forth, etcetera
	geknipt worden	to be cut
't	geld	the money
	gepast	fitted
	gepast geld	the right change
	goeie reis	have a good trip
de	gulden	the guilder
de	haarcrème	the hair cream
't	haarknippen	the hair cut
de	haast	the haste
	haastig	hasty
	heren	gentlemen
	juist	exactly, precisely
de	kam	the comb
	keurig (er - uitzien)	neat (to look very nice (very -)
de	klant	the customer
	krijgen	to get
	(hoeveel krijgt u van mij)	(how much do you have coming, do I owe you)
't	kwartiertje	a little less than a quarter of an hour
	langzaam aan	slowly, taking it easy
	laten zien	to show
't	lijntje	the line
	los (losse guldens)	loose (guilders, coins)
de	meesten	most (of them)
	minder	less
	nat	wet
	nodig zijn	to be necessary
	nodig hebben	to need, to be in need of
't	pakje	the package
	precies	exactly, precisely
de	reis	the trip, journey

rijk	rich
de rug	the back
't scheerzeep	the shaving soap
soms	perhaps
de spiegel	the mirror
de spoed	the speed, haste
de tand	the tooth
de tandenborstel	the toothbrush
de tandpasta	the tooth paste
toiletartikelen	toilet articles
van alles	all kinds of things
de veer (veren)	the feather (feathers)
verkopen	to sell
't verschil	the difference
verdienen	to earn
worden	to become
de zeep	the soap
zin	liking, desire, appetite
(het is naar mijn zin)	(to my liking, I am satisfied).

1. BASIC SENTENCES

1.1 Gesprek

EEN FIETSTOCHT

1. Mevrouw: Goeiemorgen Jan. Zeg, wat ben jij een langslaper! 't Is al bijna middag!
2. Jan : Nee toch. Ik was van plan geweest om vroeg op te staan.
3. Mevrouw: Ik heb je om zeven uur geroepen, maar ik kreeg geen antwoord.
4. : Ben je goed uitgerust na al dat fietsen van de laatste twee dagen?
5. Jan : Ik heb heerlijk geslapen.
6. : Ik was gisteravond doodop van die lange fietstocht.
7. : We hebben gister(en) zeker honderd kilometer gefietst.
8. Mevrouw: En wat voor interessante dingen heb je gezien?
9. : Piet heeft me er niets over verteld.
10. : Diemoest vanmorgen vroeg met zijn vader mee.
11. Jan : We zijn eerst langs de Vecht in de richting van Amsterdam gefietst.
12. Mevrouw: Die tocht heb ik ook heel wat keren gemaakt.
13. : Hoe vond je die schilderachtige boerderijen en landhuizen langs de rivier?
14. Jan : Ik heb er echt van genoten.
15. : Je rijdt er heerlijk rustig langs het water.
16. : We hebben geen last van het verkeer gehad.
17. : We zijn trouwens weinig fietsers tegengekomen.
18. Mevrouw: Waar zijn jullie naar toe gegaan?
19. Jan : We hebben eerst 't Muiderslot bezocht.
20. : Wat is dat een prachtig oud kasteel!
21. Mevrouw: Ja,dat is een van de beroemdste in Nederland.
22. : Heeft Piet je er ook wat over verteld?
23. Jan : Ja ik heb heel wat geleerd van de Nederlandse geschiedenis.
24. : Wat ik het interessantst vond, is wat hij vertelde over de kunstenaars en geleerden, die daar in de zeventiende eeuw bijeenkwamen om over kunst en wetenschap te praten.

1.1 Conversation A BICYCLE TRIP

1. Mrs. Van Dam: Good morning, John. My, but you are a late sleeper! It's almost noon!
2. John : Not really. I had intended to get up early.
3. Mrs. Van Dam: I called you at seven, but got no answer.
4. : Are you (well) rested after all that cycling of the last two days?
5. John : I had a wonderful night's sleep.
6. : I was exhausted last night from that long bicycle trip.
7. : We must have cycled at least a hundred kilometers yesterday.
8. Mrs. Van Dam: And what kind of interesting things did you see?
9. : Pete didn't tell me anything about it.
10. : He had to leave early this morning with his father.
11. John : First we cycled along the Vecht (river) in the direction of Amsterdam.
12. Mrs. Van Dam: I've also made that trip quite a few times.
13. : How did you like those picturesque farms and country-houses along the river?
14. John : I really enjoyed them.
15. : It's wonderfully quiet riding along the water.
16. : We had no trouble at all with the traffic.
17. : In fact, we encountered few cyclists.
18. Mrs. Van Dam: Where did you go to?
19. John : We first visited the Muyden Castle.
20. : What a splendid old castle that is!
21. Mrs. Van Dam: Yes, that is one of the most famous ones in the Netherlands.
22. : Did Pete tell you anything about it?
23. John : Yes, I learned a good deal about Dutch history.
24. : What I found most interesting is what he told about the artists and scholars, who met there in the seventeenth century to talk about art and science.

1.2 Vragen over het Gesprek

1. Heb je goed geslapen?
2. Hoe laat heeft mevrouw Jan geroepen?
3. Kreeg zij antwoord?
4. Was Jan gisteravond niet moe van al dat fietsen?
5. Hoeveel kilometer heeft Jan gisteren gefietst?
6. Wat voor interessante dingen heeft hij gezien?
7. Waar zijn de jongens eerst langs gefietst?
8. Waarom heeft Piet niets over de fietstocht verteld?
9. Heeft Piet iets over de fietstocht verteld?
10. Wat hebben de jongens 't eerst bezocht?
11. Wie heeft die tocht ook heel wat keren gemaakt?
12. Kun je daar iets over vertellen?
13. Wat heeft Piet verteld over het Muiderslot?
14. Heeft Piet ook iets over de geschiedenis van het Muiderslot verteld?
15. Wie kwamen er in de zeventiende eeuw in het Muiderslot bijeen om over kunst en wetenschap te praten?
16. Heeft Jan nog last van het verkeer gehad?
17. Er waren toch zeker wel veel fietsers?
18. Heeft Jan van de fietstocht genoten?

2. SOUNDS AND FORMS

2.1 Sounds and Spelling

a. Foreign Words

kasteel	/kast́eel/
interessant	/intErEśant/

b. Dutch Words

geroepen	/ghEŕoepE^n/	bezocht	/bEźocht/
genoten	/ghEńootE^n/	verteld	/vErt́elt/
geslapen	/ghEślaapE^n/		
geleerd	/ghEĺeert/	uitgerust	/úitchEr̀ust/
geweest	/ghEẃeest/	tegengekomen	/t́eeghEnc̀hEḱoomE^n/
gehad	/ghEh́at/	bijeenkwamen	/beiéenk̀waamE^n/
kunstenaar	/ḱunstEǹaar/		
beroemd	/bEŕoemt/		
verkeer	/vErḱeer/		

2.2 Past Participle of Regular (weak) Verbs

We hebben gister zeker honderd kilometer gefietst. 18.1.7	We (have) cycled at least a hundred kilometers yesterday.
Die tocht heb ik ook heel wat keren gemaakt. 18.1.12	I have made that trip quite a few times too.
Ik heb heel wat geleerd. 18.1.23	I have learned a good deal.
Piet heeft me er niets over verteld. 18.1.9	Pete has not told (did not tell) me anything about it.
Ben je goed uitgerust na al dat fietsen? 18.1.4	Are you well rested after all that cycling?

The underlined words in the above sentences are past participles. In the first four sentences the past participle is used with the auxiliary verb hebben to form the present perfect tense. The participle uitgerust in the last sentence is used as an adjective.

The basic form of the past participle of a regular verb is ge + verb stem + d or t:

Infinitive	Stem	Participle
fietsen	fiets	gefietst
maken	maak	gemaakt
rusten	rust	gerust
leren	leer	geleerd

If the final stem consonant is one of the voiceless stops p t k or one of the voiceless spirants f s ch, the participle ends on -t, otherwise it is -d. If the stem already ends on a t, no t is added in the past participle (rust-gerust).

Separable and inseparable verbs form the past participle as follows:

uitrusten (separable prefix uit)	uitgerust
vertellen (inseparable prefix ver)	verteld

The stressed prefix of a separable verb is placed before the participle of the main verb:

rusten - gerust
uitrusten - uitgerust

Verbs with unstressed, inseparable prefixes (be, ge, ver, her, ont) do not have a ge prefix in the past participle:

vertellen - verteld
bestellen - besteld

+ Take special note of the following verbs:

geloven	geloof	geloofd
verhuizen	verhuis	verhuisd

The medial v and z of the infinitive become f and s in the verb stem, but the past participle takes a final d (not t).

2.3 Past Participle of Strong and Irregular Verbs

Ik heb je om zeven uur geroepen. 18.1.3	I called you at seven o'clock.
Ik heb heerlijk geslapen. 18.1.5	I slept wonderfully.
Waar zijn jullie naar toe gegaan?18.1.8	Where did you go to then?
Wat voor interessante dingen heb je gezien? 18.1.18	What kind of interesting things did you see?
We zijn weinig fietsers tegengekomen. 18.1.17	We encountered few cyclists.
Ik heb er echt van genoten. 18.1.4	I really enjoyed it.
We hebben eerst 't Muiderslot bezocht. 18.1.19	We first visited the Muyden castle.

Compare the infinitive and the past participle of the above verbs:

Infinitive	Past Participle
roepen	geroepen
slapen	geslapen
gaan	gegaan
zien	gezien
komen	gekomen
tegenkomen	tegengekomen
genieten	genoten
bezoeken	bezocht

As you can see from the first five examples, the form of the past participle may be: ge + infinitive. However, in many strong verbs the stem vowel of the past participle is different from that of the infinitive: genieten - genoten. A few verbs like bezoeken - bezocht are quite irregular.

If the verb has a stressed, separable prefix, as in tegenkomen, the prefix precedes the past participle of the main verb: komen - gekomen; tegenkomen - tegengekomen.

However, if the verb has an unstressed, inseparable prefix as in genieten, bezoeken, then the past participle lacks the ge prefix: genoten, bezocht.

2.4 Present Perfect Tense of Transitive Verbs

Ik heb heel wat geleerd.18.1.23	I learned a lot.
Die tocht heb ik ook heelwat keren gemaakt.18.1.12	I've also made that trip quite a few times.

The present perfect tense form of a transitive verb (one that can take an object) is:
a form of hebben + past participle.

2.5 Difference in Use of Perfect Tense in Dutch and English.

We hebben gister zeker honderd kilometer gefietst. 18.1.7	We cycled at least a hundred kilometers yesterday.
Ik heb je om zeven uur geroepen. 18.1.3	I called you at seven.

If you compare the tense in the English and Dutch sentences above, you will find that the Dutch has a perfect tense, English a past tense. Dutch generally uses the perfect tense to refer to a isolated event in past time. Note that in English we use the past tense form of the verb, generally with a modifier of time, to refer to something finished in the past: Yesterday we cycled...

2.6 Past Tense in narration

Wat ik het interessantst vond, is wat hij vertelde over de kunstenaars en geleerden, die daar in de zeventiende eeuw bijeenkwamen. 18.1.24	What I found most interesting is what he told about the artists and scholars who met there in the seventeenth century.
Ik heb je om zeven uur geroepen, maar kreeg geen antwoord. 18.1.3	I called you at seven, but got no answer.
Die moest met zijn vader mee. 18.1.10	He had to go along with his father.

The underlined verbs are in the past tense. The past tense is principally used in narration when one is relating a series of things that happened in the past. Further discussion of the past tense follows in the next lesson.

2.7 Hebben and Zijn: Principal Parts and Perfect Tense

Ik was van plan geweest om vroeg op te staan. 18.1.2	I had intended to get up early.
Ik ben er nooit geweest	I have never been there
We hebben geen last van het verkeer gehad. 18.1.16	We (have) had no trouble with traffic.

The verbs hebben and zijn are very irregular. Their principal parts (forms used in making the several tenses) are:

Infinitive	Past	Past Participle
hebben	had/hadden	(heb) gehad
zijn	was/waren	(is) geweest.

Compare the present perfect tense of the verbs zijn and to be:

ik	ben	geweest	I	have	been
jij, u	bent	geweest	you	have	been
hij, zij, het, u	is	geweest	he, she, it	has	been
wij, jullie, zij	zijn	geweest	we, you, they	have	been

The past participle of the verb zijn is geweest. In the perfect tense the past participle geweest always takes a form of the auxiliary verb zijn (not hebben).

3. SENTENCE PATTERNS

3.1 Present Perfect Tense

We hebben gister zeker honderd kilometer gefietst. 18.1.7	We (have) cycled at least a hundred kilometers yesterday.
Die tocht heb ik ook heel wat keren gemaakt. 18.1.12	I have made that trip quite a few times too.
We zijn trouwens weinig fietsers tegengekomen. 18.1.17	In fact, we (have) met few byclists.

Generally, the past participle occupies final position in the Dutch sentence. The auxiliary + past participle together constitute another frame construction (cf. 13.3.5)

The past participle may be followed, of course, by a purpose clause or an extended prepositional phrase:

Ik was van plan geweest om vroeg op te staan. 18.1.2	I had intended to get up early.
Ik heb heel wat geleerd van de Nederlandse geschiedenis. 18.1.23	I learned a good deal about Dutch history.

4. WORD STUDY

4.1 Idioms

a. last hebben van

We hebben geen last van 't verkeer gehad. 18.1.16	We were not troubled (bothered) by traffic.
Ik heb last van mijn rug.	My back is bothering me.

De last literally means the burden, load, weight; note the figurative meaning in the idiom: last hebben van.

b. doodop zijn

Ik was gisteravond doodop van die lange fietstocht. 18.1.6	I was dead tired (exhausted) last night from that long bicycle trip

De dood means death; de dode: the dead person. Doodop connotes extreme weariness, fatigue.

4.2 Lexical Items

a. gister(en)

The word gister, gisteren means yesterday. The shorter form is more recent, and occurs more in speaking than in writing. The compound gister(en)avond must be rendered: last evening in English.

b. 't Muiderslot

The Muyden Castle, on the outskirts of Amsterdam, is one of the oldest and most historic castles in the Netherlands. In the seventeenth century it was the meeting place for scholars and artists, known as the Muyden Circle (Muiderkring).

c. mee moeten

Die moest vanmorgen vroeg met zijn vader mee. 18.1.10	He had to go along with his father early this morning.

You will recall that the infinitive is often omitted with modal verbs (cf. 6.3.3). In this sentence only the verb gaan, not the separable prefix mee, has been omitted.

5. PATTERN DRILLS

5.1 Transformation Drill

In the following drill we shall review most of the regular verbs which you have previously learned. Change each sentence from the present tense to the present perfect tense.

Examples:

Hij leert de les.	Hij heeft de les geleerd.
Hij werkt in de tuin.	Hij heeft in de tuin gewerkt.
Hij let niet op.	Hij heeft niet opgelet.
Waar overnachten ze?	Waar hebben ze overnacht?
1. Wanneer maak je je huiswerk?	Wanneer heb je je huiswerk gemaakt?
2. We wonen in deze straat.	We hebben in deze straat gewoond.
3. Waarom let je niet op?	Waarom heb je niet opgelet?
4. De kinderen luisteren goed.	De kinderen hebben goed geluisterd.

5.	Ze leren het Nederlands thuis.	Ze hebben het Nederlands thuis geleerd.
6.	Wie dekt de tafel?	Wie heeft de tafel gedekt?
7.	Waarom geloven ze hem niet?	Waarom hebben ze hem niet geloofd?
8.	Ik logeer bij familie in Utrecht.	Ik heb bij familie in Utrecht gelogeerd.
9.	Hij studeert aan de Vrije Universiteit.	Hij heeft aan de Vrije Universiteit gestudeerd.
10.	Waarom stelt hij zijn vriendin niet voor?	Waarom heeft hij zijn vriendin niet voorgesteld?
11.	Zij wil het niet.	Zij heeft het niet gewild.
12.	Hoeveel kost deze fiets?	Hoeveel heeft deze fiets gekost?
13.	Hij telt tot twintig.	Hij heeft tot twintig geteld.
14.	Ik bestel de kaartjes zelf.	Ik heb de kaartjes zelf besteld.
15.	Wacht je al lang op me?	Heb je al lang op me gewacht?
16.	Zo bedoel ik het niet.	Zo heb ik het niet bedoeld.
17.	Jan gebruikt het scheermes van Piet.	Jan heeft het scheermes van Piet gebruikt.
18.	We haasten ons om op tijd te zijn.	We hebben ons gehaast om op tijd te zijn.
19.	Ik ken hem goed.	Ik heb hem goed gekend.
20.	Hij vertaalt het boek in 't Engels.	Hij heeft het boek in 't Engels vertaald.
21.	Ze zegt helemaal niets.	Ze heeft helemaal niets gezegd.
22.	Ze zeggen het hem precies na.	Ze hebben het hem precies nagezegd.
23.	Rookt de schoorsteen?	Heeft de schoorsteen gerookt?
24.	De stad breidt zich snel uit.	De stad heeft zich snel uitgebreid.
25.	"De Groot" verhuist ons.	"De Groot" heeft ons verhuisd.
26.	Wie zet de stoelen om de tafel?	Wie heeft de stoelen om de tafel gezet?
27.	Sinds de laatste wereldoorlog bouwt men veel flatwoningen.	Sinds de laatste wereldoorlog heeft men veel flatwoningen gebouwd.
28.	Ik huur deze auto.	Ik heb deze auto gehuurd.
29.	Wandelt zij de hele middag alleen?	Heeft zij de hele middag alleen gewandeld?
30.	De leraar vertelt ons veel over Nederland.	De leraar heeft ons veel over Nederland verteld.
31.	Leer je op school Nederlands?	Heb je op school Nederlands geleerd?
32.	De kapper knipt mijn haar te kort.	De kapper heeft mijn haar te kort geknipt.
33.	Ik voel er niets van.	Ik heb er niets van gevoeld.
34.	De lerares stelt een lijstje afkortingen op.	De lerares heeft een lijstje afkortingen opgesteld.
35.	Ik voel me de laatste tijd niet erg goed.	Ik heb me de laatste tijd niet erg goed gevoeld.
36.	Hij probeert van alles.	Hij heeft van alles geprobeerd.

37.	We fietsen elke dag twintig kilometer.	We hebben elke dag twintig kilometer gefietst.
38.	Overnachten de jongens in een jeugdherberg?	Hebben de jongens in een jeugdherberg overnacht?
39.	Wie verdient het meest?	Wie heeft het meest verdiend?
40.	De jongen luistert niet naar de leraar.	De jongen heeft niet naar de leraar geluisterd.
41.	Misschien hoort hij hem niet.	Misschien heeft hij hem niet gehoord.
42.	Het smaakt me lekker.	Het heeft me lekker gesmaakt.
43.	De kapper draait de stoel om de klant zijn haar te laten zien.	De kapper heeft de stoel gedraaid om de klant z'n haar te laten zien.
44.	Hoe lang duurt het haarknippen?	Hoe lang heeft het haarknippen geduurd?
45.	Piet vertelt Jan de geschiedenis van het Muiderslot.	Piet heeft Jan de geschiedenis van het Muiderslot verteld.
46.	Ik gebruik een electrisch scheerapparaat om me te scheren.	Ik heb een electrisch scheerapparaat gebruikt om me te scheren.
47.	Dat zeg ik niet.	Dat heb ik niet gezegd.
48.	Ze werken de hele dag in de tuin.	Ze hebben de hele dag in de tuin gewerkt.
49.	Praat je nooit met hem?	Heb je nooit met hem gepraat?
50.	Ze kleden zich vlug aan.	Ze hebben zich vlug aangekleed.
51.	Piet legt de brief op de schoorsteenmantel.	Piet heeft de brief op de schoorsteenmantel gelegd.
52.	Ik stel het me anders voor.	Ik heb het me anders voorgesteld.
53.	Ze wandelen in de stad rond.	Ze hebben in de stad rondgewandeld.

5.2 Transformation Drill

There are two groups of sentences, the first (a) in the perfect tense, the second (b) in the past tense. Change all the sentences to the present tense.

(a) Perfect Tense becomes Present Tense

1.	Ik was van plan geweest om vroeg op te staan.	Ik ben van plan om vroeg op te staan.
2.	Ik heb je om zeven uur geroepen.	Ik roep je om zeven uur.
3.	Wat voor interessante dingen heb je gezien?	Wat voor interessante dingen zie je?
4.	Hij heeft geslapen.	Hij slaapt.
5.	Hij heeft me er niets over verteld.	Hij vertelt me er niets over.
6.	We hebben vandaag honderd kilometer gefietst.	We fietsen vandaag honderd kilometer.

7.	We zijn eerst in de richting van Amsterdam gefietst.	We fietsen eerst in de richting van Amsterdam.
8.	Die tocht heb ik dikwijls gemaakt.	Die tocht maak ik ook dikwijls.
9.	Ik heb er echt van genoten.	Ik geniet er echt van.
10.	We hebben geen last van het verkeer gehad.	We hebben geen last van het verkeer.
11.	We zijn weinig fietsers tegengekomen.	We komen weinig fietsers tegen.
12.	We hebben vandaag 't Muiderslot bezocht.	We bezoeken vandaag het Muiderslot.
13.	Ik heb heel wat van de Nederlandse geschiedenis geleerd.	Ik leer heel wat van de Nederlandse geschiedenis.

(b) Past Tense becomes Present Tense

14.	Ik kreeg geen antwoord.	Ik krijg geen antwoord.
15.	Ik was doodop.	Ik ben doodop.
16.	Die moest vanmorgen met zijn vader mee.	Die moet vanmorgen met zijn vader mee.
17.	Hoe vond je die landhuizen langs de rivier?	Hoe vind je die landhuizen langs de rivier?
18.	Wat ik het interessanst vond is wat hij vertelde over de kunstenaars en geleerden die daar bijeenkwamen.	Wat ik het interessantst vind is wat hij vertelt over de kunstenaars en geleerden die daar bijeenkomen.

6. VOCABULARY

beroemd	famous
heb bezocht; bezoeken	have visited; to visit
bijeenkwamen; bijeenkomen	met, gathered; to meet
die	who (relative pronoun)
't ding	the thing
doodop	dead tired, exhausted
echt	genuine(ly), real(ly)
't fietsen	the cycling, bicycle riding
de fietser	the cyclist, bicycle rider
de fietstocht	the bicycle trip
heb gefietst;fietsen	have cycled; to bicycle
ben gegaan; gaan	have gone; to go
heb gehad; hebben	have had; to have
heb geleerd; leren	have learned; to learn
de geleerde	the scholar
heb gemaakt; maken	have made; to make
heb genoten; genieten	have enjoyed; to enjoy
heb geroepen; roepen	have called; to call
heb geslapen; slapen	have slept; to sleep
ben geweest; zijn	have been; to be
heb gezien: zien	have seen; to see
gister(en)	yesterday
gisteravond	last evening
heel wat	quite a lot
heel geen	not at all
interessant	interesting
't kasteel	the castle
de keer	the time, occasion
de kunst	art
de kunstenaar	the artist
kreeg; krijgen	received; to receive
langs	along
de langslaper	the late sleeper
't landhuis	the country home, estate
de last	the burden, trouble
de middag	the noon hour
moest; moeten	had; to have to
't Muiderslot	the Muyden Castle
opstaan	to get up, rise
de richting	the direction
rijden	to ride
rustig	peaceful(ly), undisturbed
schilderachtig	picturesque
trouwens	in fact, indeed, as a matter of fact
ben tegengekomen; tegenkomen	have encountered, met; to meet
uitgerust zijn	to be rested
de Vecht	The Vecht River
verteld; vertellen	told, related; to tell
vond; vinden	found, did find; to find
't verkeer	the traffic
de wetenschap	science, learning, branch of knowledge or learning

1. BASIC SENTENCES

1.1 Gesprek EEN FIETSTOCHT (vervolg)

1. Mevrouw: Zijn jullie vandaar naar de hoofdstad gefietst?
2. Jan : Ja, we kwamen daar tegen twaalven aan.
3. : Toen we aankwamen hadden we reuze honger.
4. : Raad eens wat we toen gegeten hebben?
5. Mevrouw: Het zal wel een broodje ham en een kopje koffie geweest zijn.
6. Jan : Nee, toch niet. Terwijl we langs een van de grachten reden, hoorden we een visboer "Hollandse nieuwe" roepen.
7. : Op een brug over de gracht zagen we het haringkarretje staan.
8. : Er stonden mensen bij het karretje haring te eten!
9. : Piet zei, dat ik ook eens een verse haring moest proberen.
10. : We gingen er naar toe,en kochten haring met uitjes.
11. Mevrouw: En die heb je zeker op straat opgegeten!
12. : Ik merk, dat je al net als een echte Hollander doet.
13. : En vond je de zoute haring lekker?
14. Jan : 't Heeft me heerlijk gesmaakt.
15. : Maar nadat we de haring gegeten hadden, hadden we dorst.
16. Mevrouw: Dat kan ik me levendig voorstellen!
17. Jan : Toen hebben we op het terras van een café een heerlijk glas bier gedronken.
18. Mevrouw: Zo. En zijn jullie nog lang in Amsterdam gebleven?
19. Jan : We hebben er een uurtje gerust; daarna hebben we een poosje in de oude binnenstad rondgewandeld.
20. Mevrouw: Wat jammer dat je niet meer van Amsterdam gezien hebt.
21. Jan : Het speet mij ook, maar we hadden geen tijd meer, want we moesten nog naar Alkmaar.
22. Mevrouw: Laten we nu eerst gaan eten, voordat je verder vertelt.
23. : Je zult heus wel honger hebben.

1.1 Conversation: A BICYCLE TRIP (Continuation)

1. Mrs. Van Dam: Did you cycle from there to the capital?
2. John: Yes, we arrived there about twelve.
3. : When we arrived we were terribly hungry.
4. : Guess what we ate then?
5. Mrs.: It probably was a ham sandwich with a cup of coffee.
6. John: No, it wasn't. While we were riding along one of the canals we heard a fish peddler shouting "New Holland"(herring).
7. : On a bridge over the canal we saw the herring cart.
8. : There were people standing by the cart eating herring!
9. : Pete said that I should try a fresh herring once.
10. : We went over (there) and bought herring and onions.
11. Mrs.: And I suppose you ate it on the street.
12. : I notice that you are acting just like a real Dutchman.
13. : And did you like the salt herring?
14. John: It tasted delicious to me.
15. : But after we had eaten the herring, we were thirsty.
16. Mrs.: I can well imagine that!
17. John: Then we drank a delicious glass of beer on the terrace of a (sidewalk) café.
18. Mrs.: Well. And did you stay in Amsterdam (very) long?
19. John: We rested there for an hour. After that we walked around in the old inner city for a little while.
20. Mrs.: What a pity that you didn't see more of Amsterdam.
21. John: I was sorry too, but we didn't have any more time, because we still had to go to Alkmaar.
22. Mrs.: Let's first go and eat now, before you continue telling (all about it).
23. : You certainly must be hungry.

1.2 Vragen over het Gesprek

1. Waar zijn ze (Jan en Piet) naar toe gegaan?
2. Hoe laat kwamen ze in Amsterdam aan?
3. Wat hebben ze gegeten?
4. Waar zagen zij het haringkarretje?
5. Wat hoorden zij de visboer roepen?
6. Wat stonden de mensen bij het haringkarretje te doen?
7. Wat kochten zij toen?
8. Waar hebben zij de verse haring gekocht?
9. Waar hebben zij de zoute haring toen gegeten?
10. Hoe smaakte die haring Jan?
11. Waarom was Jan nou dorstig?
12. Waar hebben zij een glas bier gedronken?
13. Kun jij je dat voorstellen?
14. Hebben ze daarna nog iets van Amsterdam gezien?
15. Wat vond Jan jammer?
16. Waar moesten ze op diezelfde dag nog naar toe?

2. SOUNDS AND FORMS

2.1 Sounds and Spelling

Practice the following words:

proberen	/proobeerE^n/	visboer	/visboer/
café	/kaafee/	binnenstad	/binEnstat/
terras	/tEras/	hoofdstad	/hooftstat/
poosje	/poosjE/	brug	/bruch/
broodje	/brootjE/	levendig	/leevEndEch/
uitje	/uitjE/	gebleven	/ghEbleevE^n/
uurtje	/uurtjE/	gesmaakt	/ghEsmaakt/
karretje	/karEtjE/	gegeten	/ghEgheetE^n/
terwijl	/terweil/	opgegeten	/opchEgheetE^n/
		rondgewandeld	/rontchEwandElt/

2.2 Past Tense and Principal Parts of Regular (Weak) Verbs

Terwijl we langs een van de grachten fietsten, hoorden we een visboer 'Hollandse Nieuwe' roepen. 19.1.6	While we were cycling along one of the canals we heard a fish peddler calling 'New Holland' herring.
Wat ik het interessantst vond is wat hij vertelde over....18.1.24	What I found most interesting is what he related about....

The underlined verbs are in the past tense. The past tense of the weak verb is either stem + de or stem + te (p, t, k, f, s, ch stem consonant); in the plural add -n. (cf. 18.2.2)

Compare the past tense form of the regular verb with the infinitive (stem) and past participle:

Infinitive	Stem	Past Tense	Past Participle
fietsen	fiets	fietste(n)	gefietst
horen	hoor	hoorde(n)	gehoord
vertellen	vertel	vertelde(n)	verteld

The principal parts of other regular verbs in this lesson are:

merken	merkte	gemerkt
smaken	smaakte	gesmaakt
rusten	rustte	gerust
uitrusten	rustte uit	uitgerust
voorstellen	stelde voor	voorgesteld

2.3 Past Tense and Principal Parts of Strong Verbs

Ik kreeg geen antwoord. 18.1.3	I got no answer.
Vond je de haring lekker? 19.1.13	Did you find the herring tasty?
Terwijl we langs een van de grachten reden....19.1.6	While we were riding along one of the canals....
Het speet mij ook....19.1.21	I regretted it too....

The quality of the stem vowel of a strong verb in the past tense is always different from that of the present tense (or the infinitive), and often differs from the past participle as well. The principal parts of the above verbs are:

krijgen	kreeg	gekregen
vinden	vond	gevonden
rijden	reed	gereden
spijten	speet	gespeten

Principal parts of other strong verbs in lessons 17 and 18:

blijven	bleef	gebleven
drinken	dronk	gedronken
slapen	sliep	geslapen
raden	ried	geraden
genieten	genoot	genoten

The principal parts of strong verbs should be memorized. Hereafter the principal parts of each strong verb will be included in the vocabulary listing.

2.4 Past Tense and Principle Parts of Irregular Verbs

Er stonden mensen haring te eten. 19.1.8	People stood eating herring.
We gingen er naar toe en kochten haring. 19.1.10	We went over and bought herring
Piet zei dat ik een haring moest proberen. 19.1.9	Pete said that I should try a herring.
Op een brug zagen we het haringkarretje staan.19.1.7	On a bridge we saw the herring cart (standing).
We kwamen tegen twaalven aan. 19.1.2	We arrived about twelve.
Raad eens wat we toen gegeten hebben. 19.1.6	Guess what we ate then!
We hebben eerst 't Muiderslot bezocht. 18.1.19	We first visited the Muyden Castle.

Observe the irregularities in the principal parts of these underlined verbs:

staan	stond	gestaan
gaan	ging	gegaan
kopen	kocht	gekocht
zeggen	zei/den	gezegd
moeten	moest	gemoeten
zien	zag/zagen	gezien
aankomen	kwam/kwamen aan	aangekomen
eten	at/aten	gegeten
bezoeken	bezocht	bezocht

Take special note of the singular and plural forms of:

zei		zeiden	
kwam	/kwam/	kwamen	/kwaamE^n/
zag	/zach/	zagen	/zaaghE^n/

All verbs which in the past tense singular have a short a /a/ take a long a /aa/ in the past tense plural forms.

2.5 Verbs Which Take the Auxiliary zijn in the Perfect Tense

Waar zijn jullie naar toe gegaan. 18.1.18	Where did you go to?
Zijn jullie lang in Amsterdam gebleven? 19.1.18	Did you stay in Amsterdam long?
We zijn weinig fietsers tegengekomen. 18.1.17	We met (encountered) few cyclists.
Ik was van plan geweest.... 18.1.2	I had intended....
Wat is er van hem geworden?	What has become of him?

The underlined verbs always take the auxiliary zijn in the perfect tenses. Principal parts of these verbs are:

zijn	was	is geweest
gaan	ging	is gegaan
blijven	bleef	is gebleven
worden	werd	is geworden
komen	kwam/kwamen	is gekomen
tegenkomen	kwam tegen	is tegengekomen

Observe that compounds of these verbs (komen, tegenkomen) also take the auxiliary zijn.

2.6 zijn and hebben: Auxiliaries with Verbs of Locomotion in Perfect Tenses

We zijn eerst langs de Vecht in de richting van Amsterdam gefietst. 18.1.11	We first cycled along the Vecht in the direction of Amsterdam.
Zijn jullie van daar naar de hoofdstad gefietst?19.1.19	Did you cycle from there to the capital?
We hebben gister zeker honderd kilometer gefietst. 18.1.7	We cycled at least a hundred kilometers yesterday.
Daarna hebben we een poosje in de oude binnenstad rondgewandeld. 19.1.19	After that we walked around for a while in the old inner city.

As the above examples show, verbs of locomotion like fietsen, wandelen, rondwandelen may take either zijn or hebben as an auxiliary verb in the perfect tenses.

When a verb of locomotion is used to express movement in a direction, that is, from one place to another (generally with the aid of an adverbial modifier), the auxiliary zijn is used in the perfect tenses.

Observe that in the last two sentences the verbs fietsen and rondwandelen express movement, but in no specific direction. If the verb of locomotion merely expresses movement at a place, the auxiliary verb hebben is required in the perfect tenses.

2.7 Past Perfect Tense

Hadden jullie na zes uur nog niets gegeten?19.1.4	Hadn't you eaten a thing since six o'clock.
Nadat we de haring gegeten hadden, hadden we dorst. 19.1.15	After we had eaten the herrin we were thirsty.
Ik was van plan geweest om vroeg op te staan.18.1.2	I had intended to get up early.

The past perfect tense is a compound form consisting of: past tense auxiliary hebben or zijn + past participle. Usage of the past perfect tense poses no special problems. Both languages use the past perfect to refer to some event completed prior to a past time mentioned or implied.

3. SENTENCE PATTERNS

3.1 Dependent Clause Word Order with Subordinate Conjunction

Terwijl we langs een van de grachten reden....19.1.6	While we were riding along one of the canals....
Nadat we de haring gegeten hadden, hadden we dorst. 19.1.15	After we had eaten the herring, we were thirsty.
Laten we nou eerst gaan eten, voordat je verder vertelt. 19.1.22	Let's first go and eat, before you continue telling (all about it).
Toen we aankwamen hadden we reuze honger. 19.1.3	When we arrived, we were terribly hungry.

In a dependent clause introduced by a subordinate conjunction, the verb is last. The subordinate conjunction toen means when, and is always used to refer to an event in past time.

Do not confuse the conjunctions toen and als:

Toen we aankwamen....	When we arrived....
Als de nood het hoogst is....	When (whenever) the need is greatest....

Be sure you also distinguish the conjunction toen from the adverb toen. You can always distinguish them by word order:

Toen we aankwamen....19.1.3	When we arrived....
Toen hebben we een glas bier gedronken.19.1.17	Then we drank a glass of beer.

3.2 Separable Verbs in Main and Dependent Clauses

Zoek het in de bibliotheek op. 10.1.2(5)
Ga je mee? 12.1.2
Dan loopt je horloge voor. 8.1.14
We kwamen daar tegen twaalven aan. 19.1.2

You will recall that the stressed prefix of a separable verb occupies final position in the sentence in the present tense. (cf. 10.2.3; 12.3.2). This is also true in the past tense (cf. sentence 4 above).

Now note the word order when the separable verb occurs in a dependent clause in the present or past tense:

Toen we aankwamen, hadden we honger.
...de kunstenaars en geleerden, die daar bijeenkwamen....
Hij zegt dat de trein om twaalf uur aankomt.
Ik denk dat je horloge voorloopt.

In a dependent clause the verb and its stressed prefix are not separated; they remain together and occupy final (or near final position in the clause.)

4. WORD STUDY

4.1 Idioms

a. tegen twaalven

We kwamen daar tegen twaalven aan. 19.1.2	We arrived about twelve.

Note that in this idiom the cardinal number (twaalf) is in the plural: tegen tienen - about ten o'clock.

b. Wat jammer! 19.1.20	what a pity.

Related idiomatic expressions:

Hoe jammer!	What a pity!
Het is erg jammer.	It is a great pity
't Is jammer van het geld.	It is a pity that the money should be thus wasted.
't Is jammer van het mooie boek.	What a pity, such a nice book.
Jammer genoeg....	Sad to say....

The verb jammeren means to lament, wail.

c. Het speet mij ook. 19.1.21	I was sorry too.
Het spijt ons.	We are sorry.

Take note of the object form of the pronoun after the verb.

d. dorst hebben; reuze honger hebben

Nadat we de haring gegeten hadden, hadden we dorst. 19.1.15	After we had eaten the herring we were thirsty.
We hadden reuze honger.	We were tremendously hungry.

Note that the Dutch idiom has the verb hebben, English has to be

The adverb reuze which means tremendously is derived from the noun reus meaning giant.

e. verder vertellen

Laten we nu eerst gaan eten, voordat je verder vertelt. 19.1.22	Let's first go and eat, before you continue with the story.

verder + vertellen - to go on with, to continue (telling)
verder rijden - to drive on

4.2 Lexical Items

a. Word Compounds

de hoofdstad	the capital
het hoofd - the head	
de stad - the city	

de visboer	the fish peddler, hawker
de vis - the fish	
de boer - the farmer	

The word boer in the compound visboer now only means peddler, hawker, seller.

b. verse haring; 'Hollandse nieuwe'

Verse haring is fresh, newly caught herring. The departure of the herring fleet in the spring is a national event. Within a week the ships have returned with the new catch: 'Hollandse Nieuwe', new Holland herring. The fresh herring can be bought and eaten fresh (cleaned, of course) with sliced onions from fish vendors who are generally permanently stationed with their carts at busy points in the city. Later in the season the herring must, of course, be salted to keep it. For those who can eat it, herring is at its best: fresh, unsalted! 'Nieuwe Hollandse'!

c. het terras van een café

The side-walk cafe is common in Europe, and also in Holland. Weather permitting, guests enjoy light refreshments outside, and take their meals inside.

d. doen net als	to act just like
Ik merk dat je al net als een echte Hollander doet. 19.1.12	I note that you are acting just like a real Dutchman.

e. zich voorstellen

Dat kan ik me levendig voorstellen. 19.1.16	I can well imagine that.
Mag ik me voorstellen, de Leeuw. 4.1.2a(14)	May I introduce myself, Mr. De Leeuw.

zich voorstellen means both: to introduce oneself, and to imagine. Observe that in the latter meaning (to imagine) we have another instance of a verb which is reflexive in Dutch, not in English.

The word levendig literally means lively.

Dat kan ik me levendig voorstellen really means: I can imagine that quite vividly. More idiomatically we say; I can really imagine that.

f. het fietsen

Ben je goed uitgerust na
al dat fietsen van de laatste twee dagen? 18.1.4

When infinitives are used as nouns they are het words.

5. PATTERN DRILLS

5.1 Transformation Drill

This exercise consists in changing the tense of the verb from present perfect or past tense to present tense. When you have finished the exercise reverse the order and practice going from the present tense to the orignal tense.

Past becomes Present

1. Ze kwamen tegen twaalven aan.	Ze komen tegen twaalven aan.

2.	We hadden reuze honger.	We hebben reuze honger.
3.	We reden langs een gracht.	We rijden langs een gracht.
4.	Ik hoorde een visboer roepen.	Ik hoor een visboer roepen.
5.	Op de brug zagen we het haringkarretje.	Op de brug zien we het haringkarretje.
6.	Er stonden mensen haring te eten.	Er staan mensen haring te eten.
7.	Piet zei dat ik een verse haring moest proberen.	Piet zegt dat ik een verse haring moet proberen.
8.	Ze gingen er naar toe.	Ze gaan er naar toe.
9.	Ze kochten haring met uitjes.	Ze kopen haring met uitjes.
10.	Ik had dorst.	Ik heb dorst.
11.	Het speet mij ook	Het spijt mij ook.

Perfect becomes Present.

12.	Zijn jullie naar de hoofdstad gefietst?	Fietsen jullie naar de hoofdstad?
13.	Raad eens wat we gegeten hebben.	Raad eens wat we eten.
14.	Het zal wel een broodje met ham geweest zijn.	Het zal wel een broodje met ham zijn.
15.	Die heb je zeker op straat opgegeten!	Die eet je zeker op straat op!
16.	't Heeft me heerlijk gesmaakt.	't Smaakt me heerlijk.
17.	Ze hebben de haring gegeten.	Ze eten de haring.
18.	Ze hebben een glas bier gedronken.	Ze drinken een glas bier.
19.	We hebben er een uurtje gerust.	Ze rusten er een uurtje.
20.	Ze hebben een poosje in de oude binnenstad rondgewandeld.	Ze wandelen een poosje in de oude binnenstad rond.
21.	Wat heb je gezien?	Wat zie je?

5.2 Transformation Drill

Change the "direct quotation" to an indirect statement.

1.	"We moeten nog naar Alkmaar." Hij zei	Hij zei dat ze nog naar Alkmaar moesten.
2.	"We hebben geen tijd meer." Hij zei	Hij zei dat ze geen tijd meer hadden.
3.	Dat spijt mij ook. Hij zei	Hij zei dat het hem ook speet.

4. "Het smaakt me heerlijk." Hij zei	Hij zei dat het hem heerlijk smaakte.
5. "Ik vind de haring lekker." Hij zei	Hij zei dat hij de haring lekker vond.
6. "Het haringkarretje staat op de brug." Hij zei	Hij zei dat hij het haringkarretje op de brug stond.
7. "Ik zie het haringkarretje. Hij zei	Hij zei dat hij het haringkarretje zag.
8. "Er staan mensen haring te eten". Hij zei	Hij zei dat er mensen haring stonden te eten.
9. "Dat kan ik me levendig voorstellen. Hij zei	Hij zei dat hij zich dat levendig kon voorstellen.
10. "Ze komen om twaalf uur aan." Hij zei	Hij zei dat ze om twaalf uur aankwamen.
11. "Ik heb reuze honger." Hij zei	Hij zei dat hij reuze honger had.
12. "Je doet al net als een echte Nederlander." Hij zei	Hij zei dat ik al net als een echte Hollander deed.
13. "Wij gaan er niet naar toe." Hij zei	Hij zei dat ze er niet naar toe gingen.
14. "Ik drink geen bier. Hij zei	Hij zei dat hij geen bier dronk.
15. "Ik eet nooit verse haring." Hij zei	Hij zei dat hij nooit verse haring at.
16. "Ik koop om de twee jaar een nieuwe auto." Hij zei	Hij zei dat hij om de twee jaar een nieuwe auto kocht.

5.3. Transformation Drill

Change the sentences to the perfect tense using either the auxiliary hebben or zijn.

1. Jan wandelt met Marie. Ze wandelen naar de stad.	Jan heeft met Marie gewandeld. Ze zijn naar de stad gewandeld.
2. Ze fietsen de hele dag. Ze fietsen in de richting van Amsterdam.	Ze hebben de hele dag gefietst. Ze zijn in de richting van Amsterdam gefietst.

3.	Zij rijden in dezelfde coupé.	Ze hebben in dezelfde coupé gereden.
	Zij rijden met een taxi naar huis.	Ze zijn met een taxi naar huis gereden.
4.	Hij loopt hard.	Hij heeft hard gelopen.
	Hij loopt naar het station.	Hij is naar het station gelopen.
5.	Zij reist veel.	Zij heeft veel gereisd.
	Zij reist dit jaar naar Amerika.	Zij is dit jaar naar Amerika gereisd.
6.	De Groot verhuist ons.	De Groot heeft ons verhuisd.
	We verhuizen naar de hoofdstad.	We zijn naar de hoofdstad verhuisd.
7.	Ik vaar altijd graag met de Holland-Amerika lijn.	Ik heb altijd graag met de Holland-Amerika lijn gevaren.
	Hij vaart met de "Nieuwe Rotterdam" naar Nederland.	Hij is met de "Nieuwe Rotterdam" naar Nederland gevaren.
8.	Ze wandelen in de oude binnenstad rond.	Ze hebben in de oude binnenstad rondgewandeld.
	Ze wandelen met z'n tweeën terug.	Ze zijn met z'n tweeën teruggewandeld.
9.	Hij rijdt een poosje in de stad rond.	Hij heeft een poosje in de stad rondgereden.
	Hij rijdt op zijn nieuwe fiets weg.	Hij is op zijn nieuwe fiets weggereden.

5.4 Transformation Drill

Change the sentences to the Perfect Tense using the auxiliary zijn

1.	Waar gaan jullie naar toe?	Waar zijn jullie naar toe gegaan?
2.	Word je niet moe van al dat fietsen?	Ben je niet moe geworden van al dat fietsen?
3.	Vader is de hele dag op kantoor.	Vader is de hele dag op kantoor geweest.
4.	Wanneer komt hij thuis?	Wanneer is hij thuis gekomen?
5.	Hoe lang blijven jullie in Amsterdam?	Hoe lang zijn jullie in Amsterdam gebleven?
6.	De trein vertrekt om drie uur.	De trein is om drie uur vertrokken.
7.	Wat blijft hij lang weg!	Wat is hij lang weggebleven!
8.	Gaat ze met jullie mee?	Is ze met jullie meegegaan?
9.	Hoe laat kom je terug?	Hoe laat ben je teruggekomen?

5.5 Transformation Drill

Join the sentences by means of the conjunction terwijl, using past tense forms in both clauses.

Example: Terwijl we langs een van de grachten reden, hoorden we een visboer 'Hollandse Nieuwe' roepen.

1.	Hij rijdt langs het kanaal. Hij geniet van het schilderachtige landschap.	Terwijl hij langs het kanaal reed, genoot hij van het schilderachtige landschap.
2.	Hij eet. Hij vertelt over de fietstocht.	Terwijl hij at, vertelde hij over de fietstocht.
3.	Ze rijden op de dijk. Ze komen weinig fietsers tegen.	Terwijl ze op de dijk reden, kwamen ze weinig fietsers tegen.
4.	We drinken een glas bier. We praten over allerlei dingen.	Terwijl we een glas bier dronken, praatten we over allerlei dingen.
5.	We fietsen langs een van de grachten. We zien het haringkarettje op de brug.	Terwijl we langs een van de grachten fietsen, zagen we het haringkarettje op de brug.

5.6 Transformation Drill

Join the sentences by means of the conjunction toen, using past tense forms in both clauses.

Example: Toen we aankwamen, hadden we reuze honger.

1.	Ik roep. Ik krijg geen antwoord.	Toen ik riep kreeg ik geen antwoord.
2.	Ik zie hem. Hij staat bij het haringkarretje.	Toen ik hem zag stond hij bij het haringkarretje.
3.	We gaan naar Amsterdam. Het is mooi weer.	Toen we naar Amsterdam gingen was het mooi weer.
4.	We komen tegen tienen aan. Ik ben doodop.	Toen we tegen tienen aankwamen, was ik doodop.
5.	Ik heb witte sokken aan. De mensen kijken me na.	Toen ik witte sokken aan had, keken de mensen me na.

5.7 Transformation Drill

Join the sentences by means of the conjunction nadat. Use a past perfect tense in the dependent clause, a past tense in the main clause.

Example: Nadat we de haring gegeten hadden, hadden we dorst.

1.	We fietsen een paar uur. We komen in de hoofdstad aan.	Nadat we een paar uur gefietst hadden kwamen we in de hoofdstad aan.

2.	Ze drinken een glas bier; Ze gaan een eindje wandelen.	Nadat ze een glas bier gedronken hadden, gingen ze een eindje wandelen.
3.	Ze wandelen in de stad rond. Ze gaan verder.	Nadat ze in de stad rondgewandeld hadden, gingen ze verder.
4.	Hij eet. Hij vertelt verder.	Nadat hij gegeten had, vertelde hij verder.
5.	Ze fietsen naar de hoofdstad. Zij zijn doodop.	Nadat ze naar de hoofdstad gefietst waren, waren ze doodop.
6.	Hij koopt de kaartjes. Hij loopt naar het tweede perron.	Nadat hij de kaartjes gekocht had, liep hij naar het tweede perron.
7.	We komen in Amsterdam aan. We gaan eerst eten.	Nadat we in Amsterdam aangekomen waren, gingen we eerst eten.
8.	Ze bezoeken het kasteel Ze rijden verder in de richting van Amsterdam.	Nadat ze het kasteel bezocht hadden, reden ze verder in de richting van Amsterdam.
9.	Ik eet de haring op. Ik krijg dorst.	Nadat ik de haring opgegeten had, kreeg ik dorst.
10.	We rusten een poosje. We moeten verder.	Nadat we een poosje gerust hadden, moesten we verder.
11.	Ik slaap goed. Ik ben helemaal uitgerust.	Nadat ik goed geslapen had was ik helemaal uitgerust.

5.8 Transformation Drill

This exercise consists in changing the tense of the verb from present perfect or past tense to present tense. When you have finished the exercise reverse the order and practice going from the present tense to the original.

Perfect becomes Present

1.	Zijn jullie naar de hoofdstad gefietst?	Fietsen jullie naar de hoofdstad?
2.	Raad eens wat we gegeten hebben.	Raad eens wat we eten.
3.	Het zal wel een broodje met ham geweest zijn.	Het zal wel een broodje met ham zijn.
4.	Die heb je zeker op straat opgegeten!	Die eet je zeker op straat op!
5.	't Heeft me heerlijk gesmaakt.	't Smaakt me heerlijk.
6.	Ze hebben de haring gegeten.	Ze eten de haring.
7.	Ze hebben een glas bier gedronken.	Ze drinken een glas bier.
8.	Ze hebben er een uurtje gerust.	Ze rusten er een uurtje.

9.	Ze hebben een poosje in de oude binnenstad rondgewandeld.	Ze wandelen een poosje in de oude binnenstad rond.
10.	Wat heb je gezien?	Wat zie je?

Past becomes present

1.	Ze kwamen tegen twaalven aan.	Ze komen tegen twaalven aan.
2.	We hadden reuze honger.	We hebben reuze honger.
3.	We reden langs een gracht.	We rijden langs een gracht.
4.	Ik hoorde een visboer roepen.	Ik hoor een visboer roepen.
5.	Op de brug zagen we het haringkarretje.	Op de brug zien we het haringkarretje.
6.	Er stonden mensen haring te eten.	Er staan mensen haring te eten.
7.	Piet zei dat ik een verse haring moest proberen.	Piet zegt dat ik een verse haring moet proberen.
8.	Ze gingen er naar toe.	Ze gaan er naar toe.
9.	Ze kochten haring met uitjes.	Ze kopen haring met uitjes.
10.	Ik had dorst.	Ik heb dorst.
11.	Het speet mij ook.	Het spijt mij ook.

5.9 Translation Exercise

1.	What time did you (fam.pl.) arrive?	Hoe laat zijn jullie aangekomen?
2.	I have not eaten a thing the whole day.	Ik heb de hele dag niets gegeten.
3.	You can guess who I saw in Amsterdam.	Je kunt niet raden wie ik in Amsterdam gezien heb.
4.	Why didn't you eat your sandwich?	Waarom heb je je boterham niet opgegeten?
5.	Did it taste good to you?	Heeft het je lekker gesmaakt?
6.	I drank a cup of coffee.	Ik heb een kopje koffie gedronken.
7.	We bought herring and onions from the fish peddler.	We hebben haring en uitjes van de visboer gekocht.
8.	He rested all afternoon.	Hij heeft de hele middag gerust.
9.	I walked around a while in the new neighborhood.	Ik heb een poosje in de nieuwe stadswijkrondgewandeld.
10.	Did you see the city hall of Amsterdam?	Heb je het stadhuis van Amsterdam gezien?
11.	Why didn't you stay longer?	Waarom ben je niet langer gebleven?
12.	Did you ever try that?	Heb je dat ooit geprobeerd?

13.	Where did you (fam.pl.) cycle to?	Waar zijn jullie naar toe gefietst?
14.	Did you (fam.s.)notice it?	Heb je het gemerkt?
15.	We went over there.	We zijn er naar toe gegaan.
16.	I imagined it differently.	Ik heb het me anders voorgesteld.
17.	We rode to Amsterdam with the car.	We zijn met de auto naar Amsterdam gereden.
18.	In which direction did they cycle?	In welke richting zijn ze gefietst?
19.	I never was so thirsty.	Ik heb nog nooit zo'n dorst gehad.
20.	I have never been there.	Ik ben er nooit geweest.
21.	Did you ever visit that castle?	Heb je ooit dat kasteel bezocht?
22.	Did you find the cafe?	Heb je 't café gevonden?
23.	I have never done that.	Dat heb ik nog nooit gedaan.
24.	Did you (pol.) call me?	Hebt u me geroepen?
25.	I have not received an answer yet.	Ik heb nog geen antwoord gekregen.
26.	He told me all about it.	Hij heeft me er alles van verteld.

6. VOCABULARY

aankwamen (toen we -);	arrived (when we -);
aankomen	to arrive
't bier	the beer
de binnenstad	down town, the inner city
een broodje met ham	a bun with ham
de brug	the bridge
de café	the café
daarna	after that, thereafter
die	it
doen(je doet als)	to do(you act, behave like)
de dorst	the thirst
ben gebleven; blijven	has stayed; to stay
heb gedronken; drinken	have drunk; to drink
heb gegeten; eten	have eaten; to eat
heb gekocht; kopen	have bought; to buy
heb gerust; rusten	have rested; to rest
heb gesmaakt; smaken	have tasted; to taste
heb gezien; zien	have seen; to see
ging; gaan	went; to go
't glas	the glass
de gracht	the canal
de ham	the ham
de haring	the herring
't haringkarretje	the herring cart
Hollandse Nieuwe	New Holland Herring
de Hollander	the Hollander
de hoofdstad	the capital
hoorde; horen	heard; to hear
jammer, wat jammer	what a pity
't karretje	the little wagon, cart
kwamen aan (we);	arrived (we);
aankomen	to arrive
kocht; kopen	bought; to buy
levendig;	lively;
(zich iets - kunnen voorstellen)	(to be able to easily, vividly imagine)
merken	to notice, observe
nadat	after (that)
net als	just like
heb opgegeten; opeten	have eaten; to eat up
't poosje	the little while
reuze	enormous(ly), tremendous(ly)
raden	to guess
reed; rijden	rode; to ride

heb	rondgewandeld; rondwandelen	have	walked about; to walk about
	speet (het - me)		I regretted it; I was sorry
	stond; staan		stood; to stand
	tegen (twaalven)		about, close to twelve
't	terras	the	terrace
	terwijl		while
	toen		then (adverb)
't	uitje	the	little onion
	verder vertellen	to	go on relating, telling
de	visboer	the	fish peddler
	voordat		before (conjunction)
zich	voorstellen	to	imagine
	weer		again
	zag/zagen; zien		saw; to see
	zei; zeggen		said; to say
't	zout	the	salt

1. BASIC SENTENCES

1.1 Gesprek EEN FIETSTOCHT (besluit)

HET BEZOEK AAN ALKMAAR

1. Mevrouw: Dus het bezoek aan Alkmaar was het eigenlijke doel van de fietstocht?
2. Jan : Ja, daar zijn ook interessante dingen te zien.
3. Mevrouw: Vooral de binnenstad heeft veel van 't oude bewaard.
4. Jan : De binnenstad met haar grachten, stadhuis, waaggebouw en grote kerk heeft een heel eigen karakter.
5. Mevrouw: Heeft Piet nog iets gezegd over 't beleg van de stad door de Spanjaarden tijdens de tachtigjarige oorlog?
6. Jan : Ja, daar wist hij allerlei bijzonderheden over te vertellen.
7. : Ik heb me geen ogenblik verveeld.
8. Mevrouw: Piet heeft altijd veel belangstelling voor geschiedenis gehad.
9. : En waar hebben jullie vannacht geslapen?
10. Jan : We hebben in een jeugdherberg overnacht.
11. : Daar kwamen we veel "trekkers" uit andere landen tegen.
12. Mevrouw: Kon je daar wel mee praten?
13. Jan : Ja, gelukkig konden de meesten ook Engels spreken.
14. : We hebben tot diep in de nacht gepraat.
15. : Ik heb ook kennisgemaakt met een student uit Denemarken.
16. : Hij heeft me uitgenodigd om in de vakantie bij hem te komen logeren.
17. Mevrouw: Hebben jullie de kaasmarkt ook bezocht?
18. Jan : Ja! Zoiets interessants heb ik nog nooit gezien.
19. : Er waren veel buitenlanders.
20. Mevrouw: Zijn jullie daarna weer naar huis teruggekeerd?
21. Jan : Ja, we zijn laat in de middag uit Alkmaar vertrokken.
22. Mevrouw: En hoe lang heb je over de terugreis gedaan?
23. Jan : Een uur of vier.
24. Mevrouw: Dan heb je flink gefietst. 't Is geen wonder dat je gisteravond zo moe was.
25. Jan : Ik was doodop. Maar het is echt de moeite waard geweest

1.1 Conversation: A BICYCLE TRIP (CONCLUSION)

THE TRIP TO ALKMAAR

1. Mrs Van Dam: So the visit to Alkmaar was the real purpose of the trip.
2. John: Yes, there are many interesting things to see there.
3. Mrs.: Especially the inner city has preserved much of the old.
4. John: The inner city with its canals, city hall, weigh-house and "great" church has a character all its own.
5. Mrs.: Did Pete tell you anything about the seige of the city by the Spaniards during the Eighty Years War?
6. John: (Yes) he was able to tell all kinds of interesting things about that.
7. : I wasn't bored for a minute.
8. Mrs.: Pete has always had an interest in history.
9. : And where did you sleep last night?
10. John: We stayed overnight at a youth hostel.
11. : We met many "trekkers" from other countries there.
12. Mrs.: Could you talk with them?
13. John: Yes, fortunately most of them could (also) speak English.
14. : We talked until late into the night.
15. : I also became acquainted with a student from Denmark.
16. : He invited me to stay with him in the vacation.
17. Mrs.: Did you also visit the cheese market?
18. John: Yes! I've never seen anything so interesting!
19. : There were many foreigners.
20. Mrs.: Did you return home again after that?
21. John: Yes, we left Alkmaar late in the afternoon.
22. Mrs.: And how long did the return trip take?
23. John: About four hours.
24. Mrs.: Then you cycled hard. It's no wonder that you were so tired last evening.
25. John: I was dead tired. But it was really worth while.

1.2 Vragen over het Gesprek

1. Wat was het eigenlijke doel van de fietstocht?
2. Is er in Alkmaar veel te zien?
3. Kun je iets vertellen over de binnenstad van Alkmaar?
4. Waar wist Piet allerlei interessante dingen over te vertellen?
5. Waar heeft Jan veel belangstelling voor?
6. Waar hebben de jongens die nacht geslapen?
7. Kwamen zij daar andere mensen tegen?
8. Konden ze daar wel mee praten?
9. Hebben zij lang gepraat?
10. Met wie heeft Jan kennisgemaakt?
11. Hoe vonden de jongens de kaasmarkt?
12. Waren er veel buitenlanders?
13. Wanneer zijn de jongens naar huis teruggekeerd?
14. Hebben zij lang over de terugreis gedaan?
15. Waarom was Jan 'savonds doodop?
16. Wat vond Jan de moeite waard?

2. SOUNDS AND FORMS

2.1 Sounds and Spelling

a. Foreign Words

karakter	/kaŕaktEr/	vakantie	/vEḱansie/
logeren	/looźjeerE^{n}/		/vaḱansie/

b. Dutch Words

besluit	/bEśluit/	bewaard	/bEẃaart/
beleg	/bEĺech/	belangstelling	/bEĺangs̀teling/
bezoek	/bEźoek/	bijzonderheden	/bieźondErĥeedE^{n}/
ogenblik	/óghEnB́lik/	buitenlander	/b́uitEnĺandEr/
allerlei	/álErĺei/	Denemarken	/d́eenEm̀arkE^{n}/
overnacht	/oovErńacht/	vannacht	/ vańacht/

de moeite waard /dE ḿoejtE ẃaart/
iets interessants /iets intErEśants/
de tachtigjarige oorlog /dE t́achtEchĵaarEghE óorloch/

uitgenodigd /úitchEńoodEcht/
teruggekeerd /'tEŕuchghEḱeert/
terugreis /'tEŕuchŕeis/

't waaggebouw /Et waachghEb́ou/
't stadhuis /Et stath́uis/

2.2 Verbs

Several new verbs are introduced in this lesson; their principal parts are:

a. Regular Verbs

praten	praatte	gepraat
overńachten	overńachtte	overńacht
beẃaren	beẃaarde	beẃaard
zich erv́elen	verv́eelde zich	zich verv́eeld
terugkeren	keerde terug	is teruggekeerd
kennismaken	maakte kennis	kennisgemaakt
uitnodigen	nodigde uit	uitgenodigd

Conventional orthography requires doubling of d or t in the past tense of regular verbs even when the stem ends in d or t: praat-praatte; overnacht-overnachtte antwoord-antwoordde.

Compare the present and past tense forms of praten, antwoorden:

ik praat	/praat/	ik praatte	/praatE/
we praten	/praatE^n/	we praatten	/praatE^n/
ik antwoord	/antwoort/	ik antwoordde	/antwoordE/
we antwoorden	/antwoordE^n/	we antwoordden	/antwoordE^n/

The present and past tense plural forms of regular verbs which have a double stem vowel (aa, ee, oo, uu, ie, oe) or diphthong (ei, ui, ou) and a final d or t stem consonant are distinguishable by their spelling, not by their pronunciation.

b. Strong and Irregular Verbs (memorize these forms)

doen	deed	gedaan
weten	wist	geweten
vertrekken	vertrok	vertrokken

c. Modal Verbs

kunnen	kon/konden	gekund
zullen	zou/zouden	----
willen	wou	
willen	wilde/wilden	gewild
moeten	moest	gemoeten
mogen	mocht	gemocht

2.3 Diminutive Suffixes (cf. 4.4.1(a)

When the diminutive suffix was introduced in 4.4.1(a) we noted that the diminutives were all het words, and that the suffix may be spelled either: je, tje, etje, or pje.

a. je

't pak	't pakje	/pakjE/
't gebak	't gebakje	/ghEbakjE/
't mes	't mesje	/mesjE/
't glas	't glaasje	/ghlaasjE/

Note: When the s precedes je, the final syllable is pronounced /sjE/.

In a few instances the stem vowel changes from a to aa before the diminutive suffix: glas - glaasje.

't brood	't broodje	/brootjE/
de kaart	't kaartje	/kaartjE/

If a word ends on d or t, the diminutive suffix is spelled je, but pronounced /tjE/.

b. tje

de stoel	't stoeltje	/stoeltjE/
de tuin	't tuintje	/tuintjE/
't uur	't uurtje	/uurtjE/
de retour	't retourtje	/rEtoertjE/
de tafel	't tafeltje	/taafEltjE/
de toren	't torentje	/toorEntjE/
de zuster	't zustertje	/zustErtjE/
't cadeau	't cadeautje	/kadootjE/
de ui	't uitje	/uitjE/
de snee	't sneetje	/sneetjE/
de auto	't autootje	/ootootjE/ /outootjE/
de vrouw	't vrouwtje	/vroutjE/

The tje /tjE/ suffix occurs after l, n, r when:

1) they follow a double vowel or diphthong: stoeltje, tuintje

2) they appear in final unstressed syllable: tafeltje torentje

The suffix tje /tjE/ also occurs after vowels, diphthongs, and vowel-like sounds in final position: sneetje, uitje, vrouwtje.

c. etje

de kar	't karretje	/karEtjE/
de pen	't pennetje	/penEtjE/
de som	't sommetje	/somEtjE/
de nul	't nulletje	/nulEtjE/

When one of the consonants l, n, r, or m follows a short vowel, the consonant is doubled before the suffix etje is added: kar-karretje.

d. pje

de bloem	't bloempje	/bloempjE/
't raam	't raampje	/raampjE/

When final m is preceded by a double vowel or diphthong, the diminutive suffix is pje: bloem-bloempje.

2.4 het words

Certain classes of words always take the article het; these include:

a. the diminutives: het pakje, retourtje, karretje, bloempje

b. names of languages: het Nederlands, Frans, Engels, Duits

c. two syllable words beginning with the prefixes: be, ge, ver:

het beleg, bezoek, besluit
het gebouw, gebak, gebied
het verschil, vervolg.

d. verbs (and other parts of speech) used as nouns: het fietsen

e. names of metals: het goud, zilver

3. SENTENCE PATTERNS (cf. pp. 354 & 355)

3.1 Word Order: Sentences with Verbs in the Perfect Tense

3.2 Main and Dependent Clauses

3. SENTENCE PATTERNS

3.1 Word Order: Sentences with Verbs in the Perfect Tense

Subject +	Verb	Pronouns	Adverbs and objects	Prepositional compound	participle
Ik	heb		heerlijk		geslapen.
We	hebben		geen last van het verkeer		gehad .
We	hebben		zeker honderd kilometer		gefietst.
We	zijn		eerst in de richting Amsterdam		gefietst.
We	zijn		trouwens weinig fietsers		tegengekomen.
Ik	heb	je	om zeven uur		geroepen.
We	hebben	er	een uurtje		gerust.
Het	heeft	me	lekker		gesmaakt.
Ik	heb	er	echt	van	genoten
Piet	heeft	me er	niets	over	verteld.
Het	zal		wel een broodje met ham		geweest zijn.
Object/Adverb		Subject			
Die tocht	heb	ik	ook heel wat heren		gemaakt
Die	heb	je	zeker op straat		opgegeten.
Toen	hebben	we	op het terras van een cafe een glas bier		gedronken.
Daarna	hebben	we	een poosje in de binnenstad		rondgewandeld.
	Zijn	jullie	van daar naar de hoofdstad		gefietst?

3.2 Main and Dependent Clauses

Laten we nu eerst gaan eten voordat je verder vertelt.

Piet zei dat ik ook eens een verse haring moest proberen.

Raad eens wat we toen gegeten hebben.

Wat jammer dat je niet meer gezien hebt.

Terwijl we langs een van de grachten reden, hoorden we een visboer Hollandse Nieuwe roepen.

Toen we aankwamen, hadden we reuze honger.

Nadat we de haring gegeten hadden, hadden we dorst.

Dependent clauses are underlined.

4. WORD STUDY

4.1 Word Formation

a. -er suffix

1)

Er waren veel buitenlanders. 20.1.19	There were many foreigners.

The noun 't buitenland means abroad, outside the country.

Hij woont al jaren in 't buitenland.	He has been living abroad for years.

When we add -er to the noun, the word means one who resides abroad (a foreigner). Similarly, -er after the name of a city identifies one as an inhabitant of the city:

De Amsterdammer	resident of Amsterdam.
De Rotterdammer	resident of Rotterdam.

2)

Wij zijn weinig fietsers tegengekomen. 18.1.17	We met few bicyclists.
Daar kwamen we veel trekkers uit andere landen tegen. 20.1.11	There we met many 'travelers' from other countries.

Many agent nouns are formed by adding the suffix -er to the stem of a verb:

fietsen - to cycle	fietser - cyclist
trekken - to travel	trekker - 'traveler'

A trekker is generally a person who is making an extended trip, in stages, on foot or by bicycle.

b. -heid suffix

Daar wist hij allerlei bijzonderheden over te vertellen. 20.1.6	He could tell all kinds of details about that.

A bijzonderheid is a particular, detail, fact. This noun is a compound of bijzonder, meaning special, and the suffix heid. Generally, abstract nouns are formed with the suffix heid: goed - good, de goedheid - goodness. Nouns with the heid suffix are de words and take the plural heden: bijzonderheid-bijzonderheden.

4.2 Verbs

a. zich vervelen; vervelen

Ik heb me geen ogenblik verveeld. 20.1.7	I was not bored for a minute.
Kinderen vervelen zich thuis dikwijls.	Children are often bored at home.
De spreker verveelt zijn luisteraars.	The speaker bores his listeners.
Dat zal je gauw vervelen.	That will bore you soon.

The verb vervelen, which means to bore, is also used reflexively in Dutch. This reflexive form, so different from the English, will require much practice:

vervelen	to bore
zich vervelen	to be bored

b. kennismaken

Ik heb ook kennisgemaakt met een student uit Denemarken. 20.1.15	I also became (got) acquainted with a student from Denmark.

The verb kennismaken is a compound of: kennis + maken. Literally, the meaning is: to make the acquaintance of.

c. terugkeren

Zijn jullie daarna weer naar huis teruggekeerd? 20.1.20	Did you turn homeward after that.?

The verb keren means to turn; terugkeren to turn back, to return. A related verb omkeren means to turn around.

4.3 Idioms

a.	Daar ziin ook interessante dingen te zien. 20.1.2	One can also see interesting things there. (There are also interesting things to see there).
	Dat is wel te doen.	That can be done.

Zijn + te + infinitive (in end position) often expresses possibility.

b.	Daar wist hij allerlei interessante dingen van te vertellen. 20.1.6	He could (was able to) tell all kinds of interestings things about that.
	Hij weet te geven en te nemen.	He can give and take.
	Hij wist te ontkomen.	He succeeded in escaping.

Weten + te + infinitive (in end position) means to be able, to be capable, or to succeed in.

4.4 Lexical Items

a. *de Tachtigjarige Oorlog* The Eighty Years War

The Dutch war of independence against Spain was fought between 1568 and 1648.

b. *vannacht*

En waar hebben jullie *vannacht* geslapen? 20.1.9

Vannacht means *last night*; contrast this compound with others like: vandaag - today
vanmorgen - this morning
vanmiddag - this afternoon

c. *flink*

Dan heb je *flink* gefietst. 20.1.24	Then you *really* cycled.

Flink is a very common word and much used, but it is difficult to give an English equivalent. One meaning, used in the above sentence is: *hard*, *vigorous*, *energetic*.

Hij doet *flink* zijn best	He is working (studying) hard.

d. *er over doen*

Hoe lang heb je over de terugreis gedaan?	How long did the return trip take you?
Hoe lang doe je er over?	How long does it take you.

Note the idiomatic meaning of *er over doen*: *to take time*.

5. PATTERN DRILLS

5.1 Transformation Drill

Change from the *present* to the *past* and *present perfect* tenses.

1. Wat zegt hij?	Wat zei hij? Wat heeft hij gezegd?
2. Ze bewaart van alles.	Ze bewaarde van alles. Ze heeft van alles bewaard.
3. Wat is het doel van de fietstocht?	Wat was het doel van de fietstocht? Wat is het doel van de fietstocht geweest?

4.	Ik weet het al lang.	Ik wist het al lang. Ik heb het al lang geweten.
5.	Hij vertelt het hun.	Hij vertelde het hun. Hij heeft het hun verteld.
6.	Hij vertelt er allerlei bijzonderheden over.	Hij vertelde er allerlei bijzonderheden over. Hij heeft er allerlei bijzonderheden over verteld.
7.	Ik verveel me geen ogenblik.	Ik verveelde me geen ogenblik. Ik heb me geen ogenblik verveeld.
8.	Slaapt ze rustig?	Sliep ze rustig? Heeft ze rustig geslapen?
9.	Ze overnachten in een jeugdherberg.	Ze overnachtten in een jeugdherberg. Ze hebben in een jeugdherberg overnacht.
10.	Ze komen er trekkers uit andere landen tegen.	Ze kwamen er trekkers uit andere landen tegen. Ze zijn er trekkers uit andere landen tegengekomen.
11.	Ze praten met hen.	Ze praatten met hen. Ze hebben met hen gepraat.
12.	De meesten spreken Engels.	De meesten spraken Engels. De meesten hebben Engels gesproken.
13.	Hij maakt overal kennissen.	Hij maakte overal kennissen. Hij heeft overal kennissen gemaakt.
14.	Ik logeer bij kennissen.	Ik logeerde bij kennissen. Ik heb bij kennissen gelogeerd.
15.	Hij nodigt ons uit in de vakantie te komen logeren.	Hij nodigde ons uit in de vakantie te komen logeren. Hij heeft ons uitgenodigd in de vakantie te komen logeren.
16.	Veel buitenlanders bezoeken de kaasmarkt in Alkmaar.	Veel buitenlanders bezochten de kaasmarkt in Alkmaar. Veel buitenlanders hebben de kaasmarkt in Alkmaar bezocht.
17.	Ik zie iets interessants.	Ik zag iets interessants. Ik heb iets interessants gezien.
18.	Er zijn veel vreemdelingen (foreigners)	Er waren veel vreemdelingen. Er zijn veel vreemdelingen geweest.
19.	De rust keert langzaam terug.	De rust keerde langzaam terug. De rust is langzaam teruggekeerd.
20.	We vertrekken om zes uur.	We vertrokken om zes uur. We zijn om zes uur vertrokken.

21.	Hoe lang doe je(meestal) over de reis?	Hoe lang deed je(meestal) over de reis? Hoe lang heb je over de reis gedaan?
22.	Een (Het) bezoek aan Alkmaar is echt de moeite waard.	Het bezoek aan Alkmaar was echt de moeite waard. Het bezoek aan Alkmaar is echt de moeite waard geweest.
23.	De binnenstad heeft (altijd) een heel eigen karakter.	De binnenstad had een heel eigen karakter. De binnenstad heeft altijd een heel eigen karakter gehad.

5.2 Transformation Drill

Change the sentences from present to past tense only.

1.	Kun je met hem praten?	Kon je met hem praten?
2.	Gelukkig kunnen de meesten Engels praten.	Gelukkig konden de meesten Engels praten.
3.	Ze moeten nog tachtig kilometer fietsen.	Ze moesten nog tachtig kilometer fietsen.
4.	Hij wil graag mee.	Hij wilde (wou) graag mee.
5.	Hij mag niet mee.	Hij mocht niet mee.
6.	Daar zijn ook interessante dingen te zien.	Daar waren ook interessante dingen te zien.
7.	Daar weet hij allerlei interessante bijzonderheden over te vertellen.	Daar wist hij allerlei interessante bijzonderheden over te vertellen.

5.3 Substitution Drill

Restate the sentence substituting a prepositional compound for the underlined words.

Example:	Heeft hij iets gezegd over 't beleg van de stad?	Heeft hij er iets over gezegd?
1.	Hij wist allerlei bijzonderheden over 't beleg te vertellen.	Hij wist er allerlei bijzonderheden over te vertellen.
2.	Hij heeft altijd belangstelling voor geschiedenis gehad.	Hij heeft er altijd belangstelling voor gehad.
3.	Heb je veel van de oude binnenstad gezien?	Heb je er veel van gezien?
4.	Hoe lang heb je over de terugreis gedaan?	Hoe lang heb je er over gedaan?
5.	De oude binnenstad heeft veel van 't oude bewaard.	De oude binnenstad heeft er veel van bewaard.
6.	Wat jammer dat je niet meer van Amsterdam gezien hebt.	Wat jammer dat je er niet meer van gezien hebt.

7.	Ik was doodop van die lange fietstocht.	Ik was er doodop van.
8.	Ik heb echt genoten van het schilderachtige landschap.	Ik heb er echt van genoten.
9.	We hebben geen last van het verkeer gehad.	We hebben er geen last van gehad.
10.	Hij heeft zich altijd heel erg voor de geschiedenis geïnteresseerd.	Hij heeft er zich altijd heel erg voor geïnteresseerd.
11.	Kon je wel met die trekkers praten?	Kon je wel met hen praten? Kon je er wel mee praten?

5.4 Translation Exercise

1.	In the older cities you often see the old beside the new.	In de oudere steden zie je vaak het oude naast het nieuwe.
2.	They try to preserve (keep) much of the old in the inner city.	Men probeert veel van het oude in de binnenstad te bewaren.
3.	Many old cities have a character all their own.	Veel oude steden hebben een heel eigen karakter.
4.	He didn't say a thing the entire evening. (perfect tense).	Hij heeft de hele avond niets gezegd.
5.	Did she really say that? (perfect tense).	Heeft ze dat werkelijk gezegd?
6.	They didn't say a thing about it. (perfect tense)	Ze hebben er niets over gezegd.
7.	Children are sometimes bored at school.	Kinderen vervelen zich soms op school.
8.	We were not bored for a moment. (perfect tense)	We hebben ons geen ogenblik verveeld.
9.	I have never been so bored.	Ik heb me nog nooit zo verveeld.
10.	That will soon bore you.	Dat zal je gauw vervelen.
11.	I think that it will soon bore you.	Ik denk dat het je gauw zal vervelen.
12.	I have always had (an) interest in foreign languages.	Ik heb altijd belanstelling gehad voor vreemde talen.
13.	I have always been interested in it too.	Ik heb er ook altijd belangstelling voor gehad.
14.	Do you think that he is interested in that?	Denk je dat hij daar belangstelling voor heeft?
15.	I slept eight hours last night. (perfect tense).	Ik heb vannacht acht uur geslapen.
16.	She has been sleeping for three hours already. (present tense + al)	Ze slaapt al drie uur.

17.	Did you (fam. pl.) sleep in the youth hostel?	Hebben jullie in een jeugdherberg geslapen?
18.	Where did you (fam. sing.) stay overnight? (perfect tense)	Waar heb je overnacht?
19.	Where are you (fam. sing.) planning to stay overnight?	Waar ben je van plan te overnachten?
20.	You can stay overnight very cheaply there.	Je kunt er heel goedkoop overnachten.
21.	We stayed overnight there too. (perfect tense)	Wij hebben er ook overnacht.
22.	We talked about it the entire afternoon. (perfect tense).	We hebben er de hele middag over gepraat.
23.	What did you (fam. pl.) talk about? (perfect tense)	Waar hebben jullie over gepraat?
24.	I would like to know what you talked about. (perfect tense)(you-fam.pl.)	Ik zou graag weten waar jullie over gepraat hebben.
25.	Have you gotten acquainted with him already?(fam.s.)	Heb je al met hem kennisgemaakt?
26.	In a youth hostel you get acquainted with students from many lands.	In een jeugdherberg maak je kennis met studenten uit vele landen.
27.	I would like to make her acquaintance.	Ik zou graag kennis met haar maken.
28.	With whom did you get acquainted?(perfect tense) (fam.s.)	Met wie heb je kennisgemaakt?
29.	Just guess with whom I got acquainted.(perfect tense)	Raad eens met wie ik heb kennisgemaakt?
30.	Are you (fam. sing.) inviting only friends?	Nodig je alleen vrienden uit?
31.	Who did you (fam. sing.) invite? (perfect tense.)	Wie heb je uitgenodigd?
32.	He has invited us to make a bicycle trip.	Hij heeft ons uitgenodigd om een fietstocht te maken.
33.	Invite them too!	Nodig hen ook uit!
34.	How long did the return trip take you? (fam.s)	Hoe lang heb je over de terugreis gedaan?
35.	Did the return trip take you long? (perfect tense)	Heb je lang over de terugreis gedaan?
36.	Tell me once how long the trip takes you.	Vertel me eens hoe lang je over de reis doet.
37.	He left this morning with the express train. (perfect tense)	Hij is vanmorgen met de sneltrein vertrokken.
38.	We left from Alkmaar about three o'clock. (perfect tense).	We zijn om drie uur uit Alkmaar vertrokken.

39.	A visit to the cheese market is worth while, isn't it.	Een bezoek aan de kaasmarkt is de moeite waard, niet waar?
40.	He says that the trip has been worth while.	Hij zegt dat de reis de moeite waard is geweest. (geweest is)
41.	He didn't know whether it would be worth while.	Hij wist niet of het de moeite waard zou zijn.
42.	After our visit to the city hall we returned home. (perfect)	Na ons bezoek aan het stadhuis zijn we naar huis teruggekeerd.
43.	I want (to) know what time they returned.	Ik wil weten hoe laat ze teruggekeerd zijn.
44.	Did you go to the cheese market? (perfect tense) (fam. pl.)	Zijn jullie naar de kaasmarkt gegaan?
45.	Why didn't you(fam.sing.) visit the weighing station?	Waarom heb je het waaggebouw niet bezocht?
46.	In which direction did they cycle? (Perfect tense)	In welke richting zijn ze gefietst?
47.	Do you know in which direction they cycled? (perfect tense)	Weet je in welke richting ze gefietst zijn?
48.	How far did you (fam. sing.) cycle yesterday? (perfect tense)	Hoe ver heb je gisteren gefietst?
49.	You must be hungry.	Je zult wel honger hebben.
50.	No doubt you talked until late in the night.	Je zult wel tot diep in de nacht gepraat hebben.

6. VOCABULARY

de belangstelling	the interest
't beleg	the seige
heb bewaard; bewaren	have preserved, kept; to keep
't bezoek	the visit
de bijzonderheid	the detail, particular
de buitenlander	the foreigner
diep (tot - in de nacht)	deep(until late in the night)
't doel	the goal, purpose
eigenlijk	real, actual
flink	hard, with a will, at a brisk pace
(flink fietsen)	(to cycle at a steady, brisk pace)
heb gedaan; doen	have done; to do
heb gepraat; praten	have talked; to talk
heb gezegd; zeggen	have said; to say
de kaasmarkt	the cheese market
't karakter	the character
heb kennisgemaakt (met)	have become acquainted with, have made the acquaintance of
de moeite;	the trouble, effort;
(de moeite waard)	(worth while)
't ogenblik	the moment
't oude	the old, ancient
heb overnacht; overnachten	have stayed overnight; to stay overnight
de Spanjaarden	the Spaniards
de Tachtigjarige Oorlog	The Eighty Years War
ben terruggekeerd; terugkeren	have returned; to return
de terugreis	the return trip, journey
tijdens	during
tot	until
de trekker	the trekker
heb uitgenodigd; uitnodigen	have invited; to invite
de vakantie	the vacation
is vertrokken; vertrekken	has departed; to depart
heb (me) verveeld; zich vervelen	have been bored; to be bored
't waaggebouw	the weighing station
't wonder	the wonder
wist(- te vertellen)	knew (could tell; was able to tell)
zien, is te zien	can be seen
zoiets	something like that

1.1 Review Lesson

Please note that all the Dutch sentences are in the present perfect tense.

1. Have you done your homework already? (fam.s.)
2. I have lived in Utrecht for ten years.
3. Why didn't they pay attention?
4. The students listened carefully today.
5. I have learned much from him.
6. We stayed with relatives in Amsterdam.
7. He has studied at the university for five years.
8. Why didn't you introduce your girl friend? (fam.s.)
9. How much did that bicycle cost?
10. How many automobiles have you counted? (fam.s.)
11. Haven't you ordered the tickets yet? (fam.s.)
12. The boys have stepped in the train already.
13. How long have you waited for me? (fam.pl.)
14. John used his father's shaver.
15. I hurried in order to be on time.
16. Did you know him? (fam.s.)
17. I have not smoked in two months.
18. Who translated that book into English?
19. She said hardly a thing.
20. Who built the city hall of Amsterdam?
21. How that boy has grown!
22. The city of Amsterdam expanded rapidly in the seventeenth century.
23. The Van Dam family has moved to Amsterdam.
24. I have rented this automobile for one week.
25. We walked around in the inner city all afternoon.
26. They walked to the city early this morning.
27. Why haven't you dressed yet? (fam.s.)
28. It tasted delicious to me.
29. They quarreled about it for hours.
30. Did you feel anything (of it)? (fam.s.)
31. I have never felt so well.
32. I imagined it quite differently.
33. The teacher has made up a list of foreign words for us.
34. Have you tried that cheese? (fam.s.)
35. Have you tried to write a letter in Dutch already? (fam.s.)
36. How short the barber has cut your hair! (fam.s.)
37. We cycled a hundred kilometers today.
38. Where did you cycle to? (fam.pl.)
39. We stayed overnight in a beautiful youth hostel.
40. How much did you pay for that painting? (fam.s.)
41. How much did you pay for it? (fam.s.)
42. I have earned hardly anything today.
43. Have you ever heard anything like that? (fam.s.)
44. I have never heard of that.
45. They walked around a couple of hours in the inner city.
46. Then we rested a while in a cafe.
47. Where have you kept the papers? (fam.s.)
48. We were not bored for a minute.
49. Have you gotten acquainted with the new teacher already?(fam.s
50. Whom did you invite? (fam.s.)

1. Heb je je huiswerk al gemaakt?
2. Ik heb tien jaar in Utrecht gewoond.
3. Waarom hebben ze niet opgelet?
4. De leerlingen hebben vandaag goed geluisterd.
5. Ik heb veel van hem geleerd.
6. We hebben bij familie in Amsterdam gelogeerd.
7. Hij heeft vijf jaar aan de universiteit gestudeerd.
8. Waarom heb je je vriendin niet voorgesteld?
9. Hoeveel heeft die fiets gekost?
10. Hoeveel auto's heb je geteld?
11. Heb je de kaartjesnog niet besteld?
12. De jongens zijn de trein al ingestapt.
13. Hoe lang hebben jullie op me gewacht?
14. Jan heeft het scheerapparaat van zijn vader gebruikt.
15. Ik heb me gehaast om op tijd te zijn.
16. Heb je hem gekend?
17. Ik heb in twee maanden niet gerookt.
18. Wie heeft dat boek in 't Engels vertaald?
19. Ze heeft haast niets gezegd.
20. Wie heeft het stadhuis van Amsterdam gebouwd?
21. Wat is die jongen gegroeid!
22. De stad Amsterdam heeft zich in de zeventiende eeuw snel uitgebreid.
23. De familie van Dam is naar Amsterdam verhuisd.
24. Ik heb deze auto voor één week gehuurd.
25. We hebben de hele middag in de binnenstad rondgewandeld.
26. Ze zijn vanmorgen vroeg naar de stad gewandeld.
27. Waarom heb je je nog niet aangekleed?
28. Het heeft me heerlijk gesmaakt.
29. Ze hebben er urenlang over getwist.
30. Heb je er iets van gevoeld?
31. Ik heb me nog nooit zo goed gevoeld.
32. Ik heb het me heel anders voorgesteld.
33. De leraar heeft een lijstje vreemde woorden voor ons opgesteld.
34. Heb je die kaas geprobeerd?
35. Heb je al geprobeerd om een brief in 't Nederlands te schrijven?
36. Wat heeft de kapper je haar kort geknipt!
37. We hebben vandaag honderd kilometer gefietst.
38. Waar zijn jullie naar toe gefietst?
39. We hebben in een prachtige jeugdherberg overnacht.
40. Hoeveel heb je voor dat schilderij betaald?
41. Hoeveel heb je er voor betaald?
42. Ik heb vandaag haast niets verdiend.
43. Heb je ooit zo iets gehoord?
44. Daar heb ik nooit van gehoord.
45. Ze hebben een paar uur in de binnenstad rondgewandeld.
46. Toen hebben we een poosje in een café gerust.
47. Waar heb je de papieren bewaard?
48. We hebben ons geen ogenblik verveeld.
49. Heb je al kennisgemaakt met de nieuwe leraar?
50. Wie heb je uitgenodigd?

1.2 Review Lesson

All the Dutch sentences are in the present perfect tense.

1. Did you come by bus? (fam.s.)
2. I haven't read that book yet.
3. John went to the office with his father early this morning
4. Have you stood here long? (fam.s.)
5. I beg your pardon, I haven't understood you (very) well.(
6. John gave a present to his girl-friend.
7. Did he declare the camera (at) the customs?
8. I didn't know that before (eerder).
9. Have you seen the "Night Watch" of Rembrant already? (fam
10. I left all my books at home.
11. Who walked farthest today?
12. The children walked to school this morning.
13. My watch has been running slow for a few days.
14. I have left the writing of the letter up to John.
15. After all those years he remembered our names.
16. He has sailed on Dutch ships for years.
17. The "New Amsterdam" sailed for the U.S. last week.
18. He has never looked so bad yet.
19. Has the street car passed by already?
20. He has kept (his) word.
21. I ran into your cousin in the city. (fam.s.)
22. How old did he become?
23. Finally the weather has become a little better.
24. With which boat did the Jansen family arrive?
25. To whom have you written a letter? (fam.s.)
26. Have you understood the lesson? (fam.s.)
27. I (have) regretted it very much.
28. He wrote down their names.
29. Why didn't you cut the bread, Marie? (fam.s.)
30. I cut myself with that razor-blade.
31. They were looking at him because he had red socks on.
32. Have you looked outdoors already? (fam.s.)
33. I have already called that late-sleeper three times.
34. Where have you stayed so long? (fam.s.)
35. We rode in the train for three hours.
36. We rode from Rotterdam to Utrecht in an express train.
37. I really enjoyed the lovely landscape.
38. We have not gotten much farther since yesterday.
39. Have you found your passport? (fam.s.)
40. He has not drunk his coffee yet.
41. They left very early.
42. Who put on the wrong coat? (lady's coat)
43. We have certainly struck it.
44. I spoke to him yesterday in the library.
45. How long did you sit here? (fam.s.)
46. The newspaper has been lying in the chair all the while.
47. I took the nine o'clock train.
48. The child did not wash itself.
49. When did he do that?
50. They turned left at the corner.

1.2 Herhaling Les

1. Ben je met de bus gekomen?
2. Ik heb dat boek nog niet gelezen.
3. Jan is vanmorgen vroeg met zijn vader naar 't kantoor gegaan.
4. Heb je hier lang gestaan?
5. Pardon, ik heb u niet goed verstaan.
6. Jan heeft een cadeautje aan zijn vriendin gegeven.
7. Heeft hij de camera bij de douane aangegeven?
8. Dat heb ik niet eerder geweten.
9. Heb je "de Nachtwacht" van Rembrandt al gezien?
10. Ik heb al mijn boeken thuis gelaten.
11. Wie heeft vandaag het verst gelopen?
12. De kinderen zijn vanmorgen naar school gelopen.
13. Mijn horloge heeft al een paar dagen achtergelopen.
14. Ik heb het schrijven van de brief aan Jan overgelaten.
15. Na al die jaren heeft hij onze namen onthouden.
16. Hij heeft jarenlang op Hollandse schepen gevaren.
17. "De Nieuwe Amsterdam" is verleden week naar de Verenigde Staten gevaren.
18. Hij heeft er nog nooit zo slecht uitgezien.
19. Is de tram al voorbijgegaan?
20. Hij heeft (zijn) woord gehouden.
21. Ik ben je neef in de stad tegengekomen.
22. Hoe oud is hij geworden?
23. Eindelijk is het weer een beetje beter geworden.
24. Met welke boot is de familie Jansen aangekomen?
25. Aan wie heb je een brief geschreven?
26. Heb je de les begrepen?
27. Het heeft me heel erg gespeten.
28. Hij heeft hun namen opgeschreven.
29. Waarom heb je het brood niet gesneden, Marie?
30. Ik heb me met dat scheermesje gesneden.
31. Ze hebben hem nagekeken omdat hij rode sokken aanhad.
32. Heb je al naar buiten gekeken?
33. Ik heb die langslaper al driemaal geroepen!
34. Waar ben je zo lang gebleven?
35. We hebben drie uur in de trein gereden.
36. Wij zijn in een sneltrein van Rotterdam naar Utrecht gereden.
37. Ik heb echt van het prachtige landschap genoten.
38. We zijn niet veel opgeschoten sinds gisteren.
39. Heb je je paspoort gevonden?
40. Hij heeft zijn koffie nog niet gedronken.
41. Ze zijn heel vroeg vertrokken.
42. Wie heeft de verkeerde mantel aangetrokken?
43. We hebben het wel getroffen.
44. Ik heb hem gisteren in de bibliotheek gesproken.
45. Hoe lang heb je hier gezeten?
46. De krant heeft de hele tijd daar in de stoel gelegen.
47. Ik heb de trein van negen uur genomen.
48. Het kind heeft zich niet gewassen.
49. Wanneer heeft hij dat gedaan?
50. Ze zijn op de hoek links afgeslagen.

51. We didn't visit any museums.
52. What did you enjoy most. (fam.s.)
53. Sunday I went to church in the morning.
54. Where did you meet John? (fam.s.)
55. Haven't you (pol.) eaten yet?
56. We drank a cup of coffee.
57. Did you buy the herring in a fish shop? (fam.s.)
58. When did you get that letter? (fam.s.)
59. We rode to the station in the tram.
60. Did Marie find her comb?
61. The last train left at eleven thirty.
62. How many glasses of beer did you have (drink)? (fam.s.)
63. Why didn't you put your coat on? (fam.s.) (men's coat)
64. You (fam. pl.) hit it right with the weather.
65. I ate a roll with cheese.
66. John did not finish (eat) the fresh herring.
67. Did you sit in a smoking compartment? (fam.s.)
68. How long has my pencil been lying here?
69. I have not yet spoken to John's girl-friend.
70. Which train did you take? (fam.s.)
71. Didn't you shave this morning?
72. My brother became a teacher.
73. Did you stay in Amsterdam all day? (fam.s.)
74. When did you start? (fam.s.)
75. When did you start with it? (fam.s.)

51. We hebben geen museums bezocht.
52. Waar heb je het meest van genoten?
53. Zondag ben ik 's morgens naar de kerk gegaan.
54. Waar ben je Jan tegengekomen?
55. Hebt u nog niet gegeten?
56. We hebben een kopje koffie gedronken.
57. Heb je de haring in een viswinkel gekocht?
58. Wanneer heb je die brief gekregen?
59. We zijn met de tram naar het station gereden.
60. Heeft Marie haar kam gevonden?
61. De laatste trein is om half twaalf vertrokken.
62. Hoeveel glazen bier heb je gedronken?
63. Waarom heb je je jas niet aangetrokken?
64. Jullie hebben het wel getroffen met het weer.
65. Ik heb een broodje met kaas gegeten.
66. Jan heeft de verse haring niet opgegeten.
67. Heb je in een rookcoupé gezeten?
68. Hoe lang heeft mijn potlood hier gelegen?
69. Ik heb nog niet met de vriendin van Jan gesproken.
70. Welke trein heb je genomen?
71. Heb je je vanmorgen niet geschoren?
72. Mijn broer is leraar geworden.
73. Ben je de hele dag in Amsterdam gebleven?
74. Wanneer ben je begonnen?
75. Wanneer ben je er mee begonnen?

2.1 Regular Verbs: Principal Parts

maken	maakte	gemaakt
luisteren	luisterde	geluisterd
wonen	woonde	gewoond
leren	leerde	geleerd
praten	praatte	gepraat
willen	wilde	gewild
dekken	dekte	gedekt
zetten	zette	gezet
logeren	logeerde	gelogeerd
studeren	studeerde	gestudeerd
kosten	kostte	gekost
tellen	telde	geteld
wachten	wachtte	gewacht
kennen	kende	gekend
roken	rookte	gerookt
grazen	graasde	gegraasd
bouwen	bouwde	gebouwd
groeien	groeide	gegroeid
kennen	kende	gekend
leggen	legde	gelegd
antwoorden	antwoordde	geantwoord
huren	huurde	gehuurd
maken	maakte	gemaakt
tikken	tikte	getikt
wandelen	wandelde	gewandeld
volgen	volgde	gevolgd
wennen	wende	gewend
zich haasten	haastte zich	zich gehaast
interesseren	interesseerde	geïnteresseerd
knippen	knipte	geknipt
smaken	smaakte	gesmaakt
zich oefenen	oefende zich	zich geoefend
proeven	proefde	geproefd
schelen	scheelde	gescheeld
voelen	voelde	gevoeld
werken	werkte	gewerkt
fietsen	fietste	gefietst
twisten	twistte	getwist
draaien	draaide	gedraaid
passen	paste	gepast
leren	leerde	geleerd
horen	hoorde	gehoord
rusten	rustte	gerust
smaken	smaakte	gesmaakt
merken	merkte	gemerkt
proberen	probeerde	geprobeerd

Regular Verbs with Inseparable Prefixes

bestellen	bestelde	besteld
bedoelen	bedoelde	bedoeld
vertalen	vertaalde	vertaald
beschermen	beschermde	beschermd
verschillen	verschilde	verschild
gebruiken	gebruikte	gebruikt
betekenen	betekende	betekend
vertellen	vertelde	verteld
verhuizen	verhuisde	verhuisd
verwarmen	verwarmde	verwarmd
overnachten	overnachtte	overnacht
verdienen	verdiende	verdiend
bewaren	bewaarde	bewaard
ontmoeten	ontmoette	ontmoet

Separable Prefixes

voorstellen	stelde voor	voorgesteld
instappen	stapte in	(is) ingestapt
opletten	lette op	opgelet
invoeren	voerde in	ingevoerd
zich uitbreiden	breidde zich uit	zich uitgebreid
zich aankleden	kleedde zich aan	zich aangekleed
opstellen	stelde op	opgesteld
uitrusten	rustte uit	uitgerust
rondwandelen	wandelde rond	rondgewandeld
kennismaken	maakte kennis	kennisgemaakt
terugkeren	keerde terug	teruggekeerd
uitnodigen	nodigde uit	uitgenodigd

2.2 Principal Parts of Strong and Irregular Verbs

The strong verbs (and some irregular ones) can be divided into several classes according to vowel gradation. Many verbs, for example, have the same stem vowel in the infinitive and in the past participle. The past tense forms of these verbs do vary considerably, however. Below is a list of such verbs which have occured in earlier lessons. The principal parts of these verbs should be memorized.

gaan	ging	is gegaan
meegaan	ging mee	is mee gegaan
voorbijgaan	ging voorbij	is voorbijgegaan
komen	kwam/kwamen	is gekomen
aankomen	kwam/kwamen aan	is aangekomen
bijeenkomen	kwam/kwamen bijeen	is bijeengekomen
tegenkomen	kwam/kwamen tegen	is tegengekomen
lezen	las/lazen	gelezen
geven	gaf/gaven	gegeven
aangeven	gaf/gaven aan	aangegeven

vergeten	vergat	vergeten
zien	zag/zagen	gezien
eruitzien	zag/zagen eruit	eruitgezien
lopen	liep	gelopen
achterlopen	liep achter	achtergelopen
voorlopen	liep voor	voorgelopen
laten	liet	gelaten
overlaten	liet over	overgelaten
slapen	sliep	geslapen
vallen	viel	gevallen
roepen	riep	geroepen
varen	voer	gevaren
dragen	droeg	gedragen
houden	hield	gehouden
onthouden	onthield	onthouden
staan	stond	gestaan
verstaan	verstond	verstaan

2.3 Strong Verbs

Many strong verbs have a consistent vowel gradation in the three principal parts. The following should be memorized:

/ei/	/ee/	/ee/
kijken	keek	gekeken
nakijken	keek na	nagekeken
schrijven	schreef	geschreven
opschrijven	schreef op	opgeschreven
begrijpen	begreep	begrepen
spijten	speet	gespeten
blijven	bleef/bleven	gebleven
ontbijten	ontbeet	ontbeten
snijden	sneed	gesneden
krijgen	kreeg	gekregen
rijden	reed	gereden
spijten	speet	gespeten
schijnen	scheen	geschenen

/ie/	/oo/	/oo/
genieten	genoot	genoten
opschieten	schoot op	opgeschoten
verliezen	verloor	verloren

/i/	/o/	/o/
vinden	vond	gevonden
drinken	dronk	gedronken
beginnen	begon	is begonnen

/e/	/o/	/o/
trekken	trok	getrokken
aantrekken	trok aan	aangetrokken
vertrekken	vertrok	vertrokken
treffen	trof	getroffen

/ee/	/a/ /aa/	/ee/
nemen	nam/namen	genomen
spreken	sprak/spraken	gesproken

/ee/	/a/ /aa/	/ee/
geven	gaf/gaven	gegeven
breken	brak/braken	gebroken
eten	at/aten	gegeten

/i/	/a/ /aa/	/ee/
liggen	lag/lagen	gelegen
zitten	zat/zaten	gezeten
bidden	bad/baden	gebeden

2.4 Irregular Verbs (Strong)

doen	deed	gedaan
aandoen	deed aan	aangedaan
dichtdoen	deed dicht	dichtgedaan
opendoen	deed open	opengedaan
sterven	stierf/stierven	is gestorven
slaan	sloeg	geslagen
afslaan	sloeg af	afgeslagen
naslaan	sloeg na	nageslagen
zoeken	zocht	gezocht
opzoeken	zocht op	opgezocht
denken	dacht	gedacht
bezoeken	bezocht	bezocht
brengen	bracht	gebracht
meebrengen	bracht mee	meegebracht
kopen	kocht	gekocht
verkopen	verkocht	verkocht
heten	heette	geheten
wassen	waste	gewassen
zeggen	zei/zeiden	gezegd
nazeggen	zei/zeiden na	nagezegd

modals

mogen	mocht	gemoogd
kunnen	kon/konden	gekund
moeten	moest	gemoeten
willen	wou(wilde)	gewild
zullen	zou/zouden	

5.1 Leesstuk

Uit de Geschiedenis van Nederland

Piet:	Je zei gisteren dat je wel meer van de Nederlandse geschiedenis wilde weten. Al reizend heb je er al heel wat van gehoord.	while traveling
Jan :	Dat is zo. Maar vertel eens, hebben jullie tachtig jaar oorlog met Spanje gehad?	
Piet:	Nou ja - er werd niet elke dag gevochten hoor! Twaalf jaar lang zelfs helemaal niet. Maar het duurde toch tachtig jaar tot Spanje Nederland losliet.	there was fighting let go
Jan :	Maar hoe konden jullie dat houden? Zo'n klein land. En Spanje was toen toch een wereldmacht.	could hold out
Piet:	't Is ook wel wonderlijk. Maar vergeet twee dingen niet. Nederland had vroeger nog veel meer water dan nu en de Spanjaarden hielden daar niet van. Ook hebben ze nooit onze handel onmogelijk kunnen maken. Zo bleef er altijd geld voor de oorlog.	remarkable; forget /things trade; impossible
Jan :	Spanje was immers katholiek?	catholic
Piet:	Ja, dat was een van de oorzaken van de oorlog. De Spaanse koning Philips de Tweede vervolgde de protestanten in in Nederland fel. Vele Nederlanders waren in de zestiende eeuw protestant geworden.	causes king persecuted; protestants; fiercely
Jan :	Maar er zijn toch nog veel katholieken in Nederland?	
Piet:	O ja, ruim een derde van de Nederlandse bevolking is katholiek. De provincies Noord-Brabant en Limburg zijn bijna helemaal rooms. Maar ook in de rest van Nederland wonen vele katholieken.	at least provinces Roman (Catholic)
Jan :	En jullie koningshuis?	
Piet:	Dat is protestants. Tenminste - je hebt wel gehoord van prinses Irene, denk ik. Dat is de tweede van de vier prinsessen.	at least princess
Jan :	Is die niet katholiek geworden?	
Piet:	Ja, en ze is met een Spaanse prins getrouwd.	prince married
Jan :	Komt daar geen nieuwe tachtigjarige oorlog van?	
Piet:	Ik hoop het niet. Er is wel veel over te doen geweest. Vele protestantse Nederlanders konden het maar moeilijk verwerken.	digest

Jan :	Ik heb ook wel eens wat van koningin	queen
	Wilhelmina gehoord.	
Piet:	Ja, dat was de moeder van koningin	
	Juliana. Ze heeft heel lang	ruled
	geregeerd. Haar verjaardag op	birthday
	31 augustus was tientallen jaren	decades
	een nationale feestdag.	national holida
	Enkele jaren geleden is ze	a few
	gestorven. Prinses Beatrix is	died
	nu kroonprinses. Vele Neder-	crown princess
	zijn erg op het koningshuis	
	gesteld.	are fond of

1. BASIC SENTENCES

1.1 Gesprek DIALECTEN EN DIJKEN

1. Jan : Ik ben gisteren voor het eerst in Friesland geweest.
2. Piet: O ja?
3. Jan : Ik heb daar een verre oom wonen.
4. : Ik had hem nooit eerder ontmoet.
5. Piet: Kon je hem wel verstaan?
6. Jan : Als hij zijn dialect spreekt niet.
7. Piet: Laat hij het maar niet horen!
8. : De Friezen hebben een eigen taal, het Fries, waar ze erg trots op zijn.
9. : Ze willen niet dat het Fries een dialect genoemd wordt.
10. Jan : Maar het zijn toch Nederlanders?
11. Piet: Dat wel, maar het Fries staat niet op één lijn met de Nederlandse dialecten.
12. : Het is eigenlijk een aparte taal met een eigen literatuur.
13. Jan : Merk je nog veel van die dialecten?
14. Piet: Het ligt er aan waar je bent.
15. : In Groningen en Limburg bijvoorbeeld heel wat; in het westen minder.
16. Jan : Heet dat niet de "randstad Holland"?
17. Piet: Ja, de steden liggen daar dicht bij elkaar.
18. : Het grootste deel van de Nederlandse bevolking woont in de westelijke provincies: Noord- en Zuid Holland, en Utrecht.
19. Jan : Gevaarlijk lijkt me dat. Veel van dat land ligt toch beneden de zeespiegel?
20. Piet: Ja, dat is zo, maar vergeet de duinen en zware zeedijken niet.
21. Jan : Toch hoorde ik veel over de overstromingen van 1953.
22. Piet: Ja, in Zeeland verloren toen bijna tweeduizend mensen het leven.
23. : De waterkering is niet overal even goed.
24. : Door de diepe zeegaten kan de zee ver in het land komen.

25. Piet: Maar er wordt hard aan gewerkt om dit tegen te gaan.

26. Jan : Je bedoelt het Deltaplan?

27. Piet: Ja, als die sluiting van de zeegaten klaar is, heeft de zee veel minder kans.

28. : Je moet zeker naar de Deltawerken gaan kijken.

1.1 Conversation DIALECTS AND DIKES

1. Jan : Yesterday I was in Friesland for the first time.

2. Pete: Oh really?

3. Jan : I have a distant uncle living there.

4. Jan : I had never met him before.

5. Pete: Could you understand him all right?

6. Jan : Not when he speaks his dialect.

7. Pete: Don't let him hear (you say) it!

8. : The Frisians have (their) own language, Frisian, of which they are very proud.

9. : They don't want Frisian to be called a dialect.

10. Jan : But they are Dutchmen, aren't they?

11. Pete: That's true, but Frisian is not on a par with the Dutch dialects.

12. : It is really a separate language with its own literature.

13. Jan : Do you still notice much of those dialects?

14. Pete: It all depends where you are.

15. : In Groningen and Limburg, for example, a good deal; less in the West.

16. Jan : Isn't that called the "rim city Holland"?

17. Pete: Yes, the cities lie close together there.

18. : The greater share of the Dutch population lives in the western provinces: North and South Holland, and Utrecht.

19. Jan : That seems dangerous to me. Much of that land lies below sealevel, doesn't it?

20. Pete: Yes, that's so; but don't forget the dunes and the heavy sea dikes.

21. Jan : Still I heard much about the floods of 1953.

22. Pete: Yes, in Zeeland nearly two thousand people lost their lives.

23. : The water defences are not equally good everywhere.

24. : Because of the deep channels the sea can come far inland.

25. : But they are working hard to stop that.

26. Jan : Do you mean the Delta Plan?

27. Pete: Yes. When the closing of the sea arms is completed, the sea will have much less chance.

28. : You must certainly go to see the Delta works.

++++++

1.2 Vragen over het Gesprek

1. Weet je waar de provincie Friesland ligt?
2. Hoe heten de westelijke provincies van Nederland?
3. Kun je zeggen of het Fries een taal of een dialect is?
4. Weet je waarom het Fries een taal genoemd wordt?
5. Weet je waar de Friezen trots op zijn?
6. Kun je nog veel van de dialecten merken?
7. Merk je in het Westen veel van de dialecten?
8. Hoe wordt het Westen van Nederland ook wel genoemd?
9. Waarom wordt dat deel van Nederland zo genoemd?
10. Waar woont het grootste deel van de Nederlandse bevolking?
11. Hoe wordt het lage land in het westelijk deel van Nederland beschermd?
12. Is het gevaarlijk wonen in het westelijk deel van Nederland?
13. Wat doet men om de zee tegen te houden?
14. Wat gebeurde er in 1953 in de provincies Zeeland en Zuid-Holland?
15. Weet je hoeveel mensen toen het leven verloren?
16. Waar wordt sinds 1953 hard aan gewerkt?
17. Weet je ook wat de bedoeling is van de deltawerken?

De provincies van Nederland:

Groningen, Friesland, Drenthe, Overijssel, Gelderland, Utrecht, Brabant, Limburg, Zeeland, Zuid-Holland, Noord-Holland, Noord-Oost Polder.

2. SOUNDS AND FORMS

2.1 Sounds and Spelling

a. Foreign Words

dialect	/dieäĺekt/	literatuur	/ĺietEraťuur/
apart	/aṕart/	provincie	/proov́insie/

b. Dutch Words

ontmoeten	/ontḿoetE^{n}/	overstroming	/ovErśtrooming/

c. The Hyphen: Noord- en Zuid Holland

One common use of the hyphen in Dutch is to form a compound which is a contraction of two words which have a common second element. Thus Noord- en Zuid Holland is a contraction of: Noord Holland en Zuid Holland.

Other examples:

de in- en uitvoer	the import and export
't binnen- en buitenland	at home and abroad
de buiten- en binnenkant	the outside and inside
't voor- en nadeel	the advantage and disadvantage
de taal- en letterkunde	language and literature

2.2 Irregular Comparison

Je merkt er hier weinig van	You notice little of it here.
....in het westen minder.	....less in the West.
In de grote steden merk je ze het minst.	In the big cities one notices them least.

The comparative forms of weing are: weinig minder het minst.

2.3 Verbs: Principal Parts of

noemen	noemde	genoemd
ontmoeten	ontmoette	ontmoet
lijken	leek	geleken
verliezen	verloor	verloren

The verbs ontḿoeten and verĺiezen have unstressed, inseparable prefixes.

2.4 Passive Constructions

a. Present Tense

Die (kamers) worden niet verwarmd. 12.1.34	Those (rooms) are not heated.
Wordt het Fries een dialect genoemd?	Is Frisian called a dialect?

In these sentences we have passive constructions. In the present tense the passive verb is a compound of the verb worden + past participle:

worden verwarmd	are heated
wordt genoemd	is called

b. Past Tense

Vroeger werden de slaapkamers nooit verwarmd.	Formerly the bedrooms were never heated.
Hij werd in de stad gezien.	He was seen in the city.

In the past tense of the passive a past form of the auxiliary worden is used with the past participle.

werden verwarmd	were heated
werd gezien	was seen

c. Transformation of an Active Sentence into a Passive Sentence

Jan schrijft de brief.	John is writing the letter.
De brief wordt door Jan geschreven.	The letter is being written by John.
Jan schreef de brief.	John wrote the letter.
De brief werd door Jan geschreven.	The letter was written by John.

The object of the active sentence (de brief) becomes the subject of the passive sentence. The subject of the active sentence (Jan) generally becomes the agent, (door Jan) in the passive sentence. Note that the agent is introduced by door in the Dutch passive sentence.

d. Compound Verb: (Modal + active infinitive) (Modal + passive infinitive)

Ze kunnen de slaapkamers niet verwarmen.	They cannot heat the bedrooms.
De slaapkamers kunnen niet verwarmd worden.	The bedrooms cannot be heated.
Je mag het Fries geen dialect noemen.	You may not call Frisian a dialect.
Het Fries mag geen dialect genoemd worden.	Frisian may not be called a dialect.

Just as we have compound tenses of modal + active infinitive, we have compound forms of modal + passive infinitive. Compare the forms:

Active		Passive	
(kunnen)	verwarmen	(kunnen)	verwarmd worden
(can)	heat	(can)	be heated
(mogen)	noemen	(mogen)	genoemd worden
(may)	call	(may)	be called

e. Impersonal Passive Constructions

Er wordt hard aan gewerkt om dat tegen te gaan.22.1.15	They are working hard to stop that.
Er wordt hier te veel gepraat.	There is too much talking going on here.
Er wordt hier niet gerookt.	There is no smoking here.
Er wordt dagelijks tussen Amsterdam en New York gevlogen.	There are daily flights between Amsterdam and New York.

The impersonal passive construction which is introduced by er (there is no subject), is generally idiomatic.

3. SENTENCE PATTERNS

3.1 Passive Construction in Main Clause or Sentence

Die kamers worden niet verwarmd. 12.1.34	Those rooms are not heated.
Die kamers kunnen niet verwarmd worden.	Those rooms cannot be heated.
Wordt het Fries een dialect genoemd?	Is Frisian called a dialect?
Het Fries moet geen dialect genoemd worden.	
Het Fries moet geen dialect worden genoemd.	

The past participle of the passive verb (verwarmd, genoemd) takes end position in the sentence. The passive infinitive (genoemd worden, verwarmd worden), or in reverse order:(worden genoemd, worden verwarmd) occupies final position in the sentence.

3.2 Passive Construction in Dependent Clause

Ze willen niet dat die kamers verwarmd worden.	They don't want those rooms to be heated.
Ze willen niet dat het Fries een dialect genoemd wordt. 22.1.18	They don't want Frisian to be called a dialect.
Mijn klanten willen zien hoe hun haar geknipt wordt. 17.1.9	My customers want to see how their hair is being cut.
Mijn klanten willen zien hoe hun haar wordt geknipt.	

In the dependent clause the entire verb is last. The past participle generally precedes worden (genoemd wordt, geknipt wordt), but the reverse order is possible (wordt genoemd, wordt geknipt).

4. WORD STUDY

4.1 Idioms

4.1a op een lijn staan net	to equate with
Het Fries staat niet op een lijn met de Nederlandse dialecten. 22.1.11	Frisian cannot be equated with the Dutch dialects.
4.1b het ligt er aan	it (all) depends
Het ligt er aan waar je bent. 22.1.14	It all depends where you are.

4.2 Lexical Items

a. de randstand	the "rim city"

The term randstad has been coined to refer to the conglomeration of towns and villages in the western provinces of North Holland and South Holland which have nearly grown into one giant metropolis due to the population explosion in past decades.

b. Het Deltaplan, de Deltawerken

Following the disastrous flood of 1953, Dutch engineers prepared plans, which are presently being carried out, for the enclosure of the major sea arms in the provinces of South Holland and Zeeland which carry the water of the Rhine and Meuse Rivers to the sea. The plan is the Deltaplan, the works project De Deltawerken.

c. toch, toch niet

Hij ligt toch op de schoorsteenmantel. 4.1.14	It's lying on the mantlepiece, isn't it?
Maar het zijn toch Nederlanders? 22.1.10	But they are Dutchmen, aren't they?
Veel van dat land ligt toch beneden de zeespiegel. 22.1.19	Much of that land lies below sea-level, doesn't it?
Jullie zijn toch niet van plan in een dag heen en terug te fietsen? 16.1.8	You are not intending to cycle up and back in one day, are you?

The adverb toch (niet) often has the same function as the short answer question in English. (cf. 8.3.1)

6. VOCABULARY

apart	apart, separate
't deel	the part
't Deltaplan	The Delta Plan (Plan for closing sea arms in the province of Zeeland)
't dialect	the dialect
de/het duin	the dune
duizend	thousand
eerder	before
't Fries	the Frisian language
de Friezen	the Frisians
Friesland	Friesland, (province of the Netherlands)
gevaarlijk	dangerous
Groningen	Groningen (province of the Netherlands)
't leven	life
liggen (het ligt er aan...)	(...it all depends)
de lijn (op een - staan met)	the line (to be on a par with)
Limburg	Limburg (province of the Netherlands)
merken	to notice, observe
't minst	the least
noemen	to name, call, mention
Noord- en Zuid Holland	North and South Holland (provinces of the Netherlands)
ontmoeten	to meet
de oom (de verre -)	the uncle (the distant -)
overal	everywhere
de overstroming	the flood, innundation
de provincie	the province
de randstad	the "rim city"
de sluiting	the closure
tegengaan	to oppose
vergeten (vergat-vergeten)	to forget
verliezen; (verloor-verloren)	to lose
voor het eerst	for the first time
de waterkering	the water defenses
weinig	little, few
westelijk	western
't westen	the West
de zeedijk	the sea dike
't zeegat	the sea arm
Zeeland	Zeeland (province of the Netherlands)

1.1 AMSTERDAM

1. Jan : Ik verbaas me er steeds weer over hoeveel mooie torens Holland heeft.
2. Marie: Er staan hier in Amsterdam ook enkele beroemde.
3. : Weet je bijvoorbeeld hoe het torentje heet dat daar op de hoek staat?
4. : Het heeft een naam, die heel eigenaardig is.
5. Jan : Daar wil ik meer van weten.
6. : Je hebt me erg nieuwsgierig gemaakt.
7. Marie: Dat torentje heet dé "Schreierstoren", en staat op de "Schreiershoek".
8. : Van dat punt vertrokken een paar eeuwen geleden de schepen naar het verre Oosten.
9. Jan : Gingen er ook schepen naar het Westen, naar Amerika?
10. Marie: Ja natuurlijk. Herinner je je de naam van de ontdekker Henry Hudson?
11. Jan : Dat was de Engelsman, die de Hudson Rivier ontdekte.
12. Marie: Hij is hier van de Schreierstoren naar Amerika vertrokken.
13. : Herinner je je de naam van het schip waarmee hij naar het westen voer?
14. Jan : Nee, die herinner ik me niet.
15. Marie: Het schip heette "De Halve Maan".
16. Jan : Kun je me ook vertellen hoe die toren zijn naam kreeg?
17. Marie: Hetkomt van het ouderwetse woord 'schreien', dat ongeveer hetzelfde betekent als wenen en huilen.
18. : De matrozen namen hier namelijk afscheid van hun vrouwen.
19. : Men zegt dat de namen "Schreierstoren" en "Schreiershoek" zo zijn ontstaan.
20. Jan : Het is wel te begrijpen dat er bij zo'n afscheid heel wat tranen vielen.
21. : In die tijd duurden de zeereizen soms jarenlang.
22. Marie: Ja, en 't varen was toen ook veel gevaarlijker dan tegenwoordig.
23. : Toch heeft de zee altijd een bijzondere aantrekkingskracht gehad voor duizenden jonge Nederlanders.
24. Jan : Dat is hier in Amsterdam nog wel te zien!

1.1 Conversation

AMSTERDAM

1. John : I am amazed again and again how many lovely towers Holland has.
2. Marie: There are also several famous ones here in Amsterdam.
3. : Do you know, for example, what the name is of the little tower, that stands there on the corner?
4. : It has a name which is very peculiar.
5. John: I'd like to know more about that.
6. : You have made me very curious.
7. Marie: That little tower is called the "Weepers Tower" and stands on the "Weepers Corner".
8. : From that point ships left for the Far East a few centuries ago.
9. John : Did ships also go to the West, to America?
10. Marie: Yes, of course. Do you remember the name of the discoverer Henry Hudson?
11. John : That was the Englishman, who discovered the Hudson River.
12. Marie: He left for America from the "Weepers Tower" here.
13. : Do you remember the name of the ship in which he sailed to the West?
14. John : No, I don't remember it.
15. Marie: The ship was called "The Half Moon".
16. John : Can you also tell me how that tower got it's name?
17. Marie: It comes from the old fashioned word 'schreien', which means about the same as to weep, or to cry.
18. : The sailors took leave of their wives here, you see.
19. : It is said that the names 'Weepers Tower' and 'Weepers Corner' originated in that way.
20. John : It's understandable that many tears fell at such a farewell.
21. : In that time the sea journeys sometimes lasted for years.
22. Marie: Yes, and sailing was much more dangerous than nowadays.
23. : Still the sea has always had a special attraction for thousands of young Dutchmen.
24. John : One can certainly still see that here in Amsterdam!

1.2 Vragen over het Gesprek

1. Waar verbaast Jan zich steeds weer over?
2. Waar is Jan nieuwsgierig naar?
3. Herinner je je nog de naam van één van de beroemde torens in Amsterdam?
4. Weet je ook nog hoe die toren zijn naam kreeg?
5. Weet je waar de 'Schreierstoren' staat?
6. Weet je wat het ouderwetse woord 'Schreien' betekent?
7. Waar gingen de schepen naar toe, die van de 'Schreierstoren' vertrokken?
8. Weet je of die zeereizen lang duurden?
9. Is het varen tegenwoordig net zo gevaarlijk als vroeger?
10. Weet je van waar de schepen naar 't Oosten vertrokken?
11. Van wie namen de matrozen afscheid?
12. Kun je vertellen wat er bij zo'n afscheid gebeurde?
13. Herinner je je de naam van de man, die de Hudson Rivier ontdekte?
14. Weet je ook hoe het schip heette waarmee hij uit Amsterdam vertrok?
15. Denk je dat de zee in die tijd veel invloed had op jonge Nederlanders?
16. Waaraan kun je dat nog altijd zien?

1.3 Spreekworden

1. De beste stuurlui staan aan wal.
2. Men moet roeien met de riemen die men heeft.
3. Tegen de stroom is 't moeilijk roeien.
4. Men moet geen haring roepen, voor dat hij in het net is.
5. Men kan in geen twee sloten tegelijk vissen.
6. Stille waters hebben diepe gronden.
7. Men moet de zon in 't water kunnen zien schijnen.

2. SOUNDS AND FORMS

2.1 Sounds and Spelling

nieuwsgierig	/niewśchierEch/	bijzonder	/bieźondEr/
eigenaardig	/eighEnáardEch/	afscheid	/áfscheit/
matrozen	/matroozE^n/	aantrekkingskracht	/áantrekingsḱracht/
ontdekte	/ontd́ektE/		
ontstaan	/ontśtaan/	gevaarlijk	/ghEv́aarlEk/
tegenwoordig	/teeghE^{n}ẃoordEch/		
ouderwets	/oudErẃets/		

2.2 Comma Usage

Weet je bijvoorbeeld hoe het torentje heet dat daar op de hoek staat? 23.1.3	Do you know, for example, what the name is of the tower, which is standing on the corner.
Dat was de Engelsman die de Hudson Rivier ontdekte. 23.1.11	That was the Englishman, who discovered the Hudson River.
Het heeft een naam die heel eigenaardig is.	It has a name, which is very peculiar.
Het heeft een naam,↑ die heel eigenaardig is.23.1.4	

In general, comma usage in Dutch is less rigidly grammatical than in English. In Dutch the comma is used primarily to signal a pause after a rising or falling intonation. Note the contrast brought about by the comma in the last two sentences.

2.3 Relative Pronouns:

2.3a Die and Dat

't Is geen man die niet roken kan. 9.1.24	He is no man, who can not smoke.
...wat hij vertelde over de kunstenaars en geleerden,| die daar bijeenkwamen.... 18.1.24	...what he told about the artists and scholars, who met there....
Dat was de Engelsman die de Hudson Rivier ontdekte. 23.1.11	That was the man,who discovered the Hudson River.
Het heeft een naam die heel eigenaardig is. 23.1.4	It has a name, which is very peculiar.
Weet je hoe het torentje heet dat daar op de hoek staat? 23.1.3	Do you know the name of the tower which is on the corner?
Het komt van het ouderwetse woord 'schreien', dat ongeveer hetzelfde betekent als wenen en huilen. 23.1.17	It comes from the old-fashioned word 'schreien', which means about the same as to weep and to cry.

The underlined words die and dat in the preceding sentences are relative pronouns. They function as links to introduce clauses which give additional information about someone or something (the antecedent) mentioned in a preceding clause.

If the antecedent is a de word, singular or plural, the relative pronoun is die:

geen man	die	not a man who
de Engelsman	die	the Englishman who
de kunstenaars	die	the artists who
de geleerden	die	the scholars who
een naam	die	a name which

Observe that the relative pronoun die may refer to both persons and things as long as the antecedent is a de word.

If the antecedent is a het word singular, the relative pronoun is dat:

het torentje	dat	the tower which
het woord	dat	the word which

In the relative clause the verb generally is last:

de Engelsman	die de Hudson Rivier ontdekte
eeb naam	die heel eigenaardig is

2.3b Waar Compounds

De Friezen hebben een eigen taal waar ze erg trots op zijn. 22.1.8	The Frisians have a language of which they are very proud.
Herinner je je de naam van het schip waarmee hij naar het westen voer? 23.1.13	Do you remember the name of the ship with which he sailed to the West?
De flat waarin ze wonen is nieuw.	The apartment in which they are living is new.

Observe the use of waar compounds as relative pronouns in the above sentences:

waar..op	of which
waarmee	with which
waarin	in which

The relative pronouns die and dat do not occur after a preposition. Instead a prepositional compound with waar is used whenever the antecedent is an inanimate object.

2.3c Preposition + wie

De Engelsman met wie ik sprak....	The Englishman with whom I was talking....
De jongen op wie ik wachtte....	The boy for whom I was waiting....

The relative pronoun wie is used after a preposition when reference is made to persons.

The waar compound can also be used in referring to persons, but it is less common:

De Engelsman waar ik mee sprak...

2.4 Plural of Cardinal Numbers: -en

Toch heeft de zee grote aantrekkingskracht gehad voor duizenden jonge Nederlanders. 23.1.23	... for thousands of young Dutchmen.

The plural ending of cardinal numbers is -en:

honderden mensen	hundreds of people
miljoenen mensen	millions of people

2.5 Nouns: het Words

The points of the compass are het words and are not capitalized:

't oosten, westen, noorden, zuiden.

2.6 Verbs: unstressed, inseparable prefix: ont, her

ontd́ekken	ontd́ekte	ontd́ekt
ontśtaan	ontśtond	ontśtaan
herínneren	herínnerde	herínnerd

3. SENTENCE PATTERNS

3.1 Comparison: Independent and Dependent Word-order

Het heeft een naam die heel eigenaardig is.
Die is heel eigenaardig.

Kun je me vertellen hoe die toren zijn naam kreeg?
Hoe kreeg die toren zijn naam?

Herinner je je de naam van het schip,
waarmee hij naar het westen voer?
Waarmee voer hij naar het westen?

Het verbaast me steeds weer
hoeveel mooie torens Nederland heeft.
Hoeveel mooie torens heeft Nederland?

Ze hebben een eigen taal, het Fries,
waar ze erg trots op zijn.
Daar zijn ze erg trots op.

We hoorden een visboer roepen,
terwijl we langs een van de grachten reden.
We reden langs een van de grachten.

The word order of the dependent clause differs from that of a main clause or sentence only in the position of the verb. In the dependent clause the verb is last.

4. WORD STUDY

4.1 Die: Substitute for Personal Pronouns

Herinner je je de naam van het schip?	Do you remember the name of the ship?
Die herinner ik me niet. 23.1.14	I don't remember it.
We kochten haring met uitjes. 19.1.10	We bought herring and onions.
En die heb je zeker op straat opgegeten. 19.1.11	And I suppose you ate them (it) in the street.
Piet heeft me er niets over verteld. 18.1.10	Pete did not tell me anything about it.
Die moest vanmorgen vroeg met zijn vader mee. 18.1.11	He had to go along with his father early this morning.

At the beginning of a sentence the demonstrative pronoun die is regularly substituted for the personal pronoun. Note the English equivalents of die in the above sentences:

die: it, them, he

4.2 Idioms

a. Het is te begrijpen	It is understandable
Het is te begrijpen dat er bij zo'n afscheid veel tranen vielen. 23.1.20	It is understandable that many tears fell at such a farewell.
b. Dat....is te zien	That can be seen
Dat is hier in Amsterdam nog te zien.	That can still be seen here in Amsterdam.

c.	men zegt	it is said, they say
	Men zegt dat de namen zo zijn ontstaan. 23.1.19	It is said that the names developed in that way.
d.	steeds weer	again and again, over and over
	Ik verbaas me er steeds weer over....23.1.1	I am amazed over and over again....
e.	afscheid nemen	to take leave
	De matrozen namen hier namelijk afscheid van hun vrouwen. 23.1.18	The sailors took leave of their wives here, you see.

Het afscheid means the farewell; the infinitive phrase afscheid nemen: to take leave.

f.	namelijk	you see, after all, for
	Het komt van het ouderwetse woord 'schreien'. 23.1.17	It comes from the old-fashioned word 'schreien'.
	De matrozen namen hier namelijk afscheid van hun vrouwen. 23.1.18	The sailors took leave of their wives here, you see.

6. VOCABULARY

de	aantrekkingskracht	the	power of attraction, the appeal
	afscheid nemen; (nam genomen)	to	take leave
	beroemd		famous
	bijzonder		special
	eigenaardig		peculiar
	enkele		several, some, a few
	gaan (ging -gegaan)		
de	grond	the	ground, soil, bottom
	heten;(heette-geheten)	to	be called
zich	herinneren	to	remember, recall
	herinneren	to	remind
de	hoek	the	corner
	krijgen;(kreeg-gekregen)	to	receive
de	matroos(matrozen)	the	sailor(sailors)
	men zegt		it is said
de	naam	the	name
't	net	the	net
	nieuwsgierig (-maken)		curious (to arouse curiosity)
	ongeveer		approximately, about
	ontdekken	to	discover
	ontstaan;(ontstond-ontstaan)	to	come into existence
het	oosten(het verre -)	the	East; (the Far -)
	ouderwets		old-fashioned
't	punt	the	point (of departure)
de	riem	the	oar
	roeien	to	row
de	schepen ('t schip)	the	ships (the ship)
	schijnen	to	seem
	schreien	to	weep
de	Schreierstoren	the	Weepers Tower
	steeds weer		again and again
	stil		still, quiet
de	stuurlui	the	helmsmen
de	stuurman	the	helmsman
de	stroom	the	stream, current
	tegelijk		at the same time, simultaneously
	tegenwoordig		nowadays
de	traan	the	tear
't	varen		sailing
zich	verbazen	to	be amazed
	vertrekken;(vertrok-vertrokken)	to	depart
	vissen	to	fish
	varen; (voer-gevaren)	to	sail
	waarmee; wenen	with	which; to weep
't	westen	the	West
de	zeereis; de zon	the	sea journey; the sun

1. BASIC SENTENCES

1.1 Gesprek

AMSTERDAM (VERVOLG)

1. Jan : Vertel me eens, is 't waar, dat Amsterdam op palen gebouwd is?

2. Marie: Dat is heus waar. Elk schoolkind weet dat er 13,659 palen onder 't stadhuis van Amsterdam staan.

3. Jan : Ik begrijp niet goed waar al die palen voor nodig zijn.

4. Marie: De grond waarop ze hier moeten bouwen is veel te zacht.

5. : Als een gebouw niet op palen stond, zou het al gauw in elkaar zakken.

6. Jan : Maar kun je me ook uitleggen hoe die palen een gebouw kunnen dragen?

7. : Dat vergat ik je nog te vertellen.

8. : De palen worden in de grond geslagen tot ze op een zandlaag staan.

9. Jan : Zit die zandlaag hier ver onder de grond?

10. Marie: Dat is op elke plaats verschillend.

11. : Het is soms wel een meter of tien.

12. : Vroeger gebruikten ze er houten palen voor, maar tegenwoordig maken ze ze van beton.

13. Jan : Ik begrijp niet waarom men hier op deze plaats een stad bouwde.

14. : Dat moet kapitalen gekost hebben.

15. Marie: Vergeet niet dat de ligging van het oude stadje heel gunstig was voor de handel en visserij.

16. : Alleen lag 't groeiende stadje aan de Amstel (rivier) temidden van moerassen en plassen.

17. : Bij grote stormen stroomde 't water van de zee naar binnen.

18. : Het sloeg grote stukken van 't kostbare land weg.

19. : Daarom heeft men toen een dam door de Amstel gelegd om 't zeewater tegen te houden.

20. : Zo kwam er tegelijkertijd een veilige haven voor de schepen.

21. Jan : Is 't dan juist om te zeggen dat Amsterdam om die dam heen gegroeid is?

22. Marie: Ja. Daar dankt de stad haar naam aan: de dam in de Amstel rivier: Amsterdam.

23. John: Hebben de andere 'dam' steden zich ook op die wijze ontwikkeld?

24. Marie: Ja. Vandaar de namen Rotterdam, Leerdam, Zaandam, Edam enz.

1.1 Conversation AMSTERDAM (CONTINUATION)

1. John : Do tell me, is it true that Amsterdam is built on poles (piles)?

2. Marie: It's really true. Every school child knows that there are 13,659 poles under the city hall of Amsterdam.

3. John : I don't quite understand what all those poles are needed for.

4. Marie: The ground on which they have to build here is much too soft.

5. Marie: If a building did not stand on poles, it would soon collapse.

6. John : But can you explain to me how those poles can support a building?

7. Marie: I'd forgotten to tell you that.

8. : The poles are pounded into the ground until they reach (stand on) a layer of sand.

9. John : Is that layer of sand far beneath the surface?(here)

10. Marie: That is different at every place.

11. : Sometimes it's as much as nine or ten meters.

12. : In the past they used wooden poles (for that) but nowadays they make them of concrete.

13. John : I don't understand why they built a city at this place.

14. : That must have cost a fortune.

15. Marie: Don't forget that the location of the little city was very favorable for trade and shipping.

16. : Only the growing city on the Amstel (River) lay in the midst of marshes and ponds.

17. : In big storms the sea-water poured in.

18. : It washed away big chunks of the precious land.

19. : For that reason they built (layed) a dam through the Amstel (River) in order to hold back the sea.

20. : Thus (at the same time) a safe harbor for ships developed. (came into existence).

21. John : Is it correct to say that Amsterdam grew around that dam?

22. Marie: Yes. The city owes it's name to that: the dam in the Amstel River: Amsterdam.

23. John : Did the other 'dam' cities develop in the same way?

24. Marie: Yes. Consequently (we have) the names: Rotterdam, Leerdam, Zaandam, Edam, etc.

.2 Vragen over het Gesprek

1. Weet je wat er zou gebeuren als Amsterdam niet op palen gebouwd was?
2. Kun je ook uitleggen waar al die palen voor nodig zijn?
3. Kun je vertellen hoe die palen een gebouw kunnen dragen?
4. Denk je dat die palen diep in de grond worden geslagen?
5. Kun je ook zeggen of die palen van hout of van beton zijn?
6. Begrijp je nu waarom het bouwen van huizen in Amsterdam zo kostbaar is?
7. Maar waarom bouwden ze de stad dan juist op deze plaats?
8. Weet je ook waarom dat stadje aan de Amstelrivier zo snel groeide?
9. Denk je dat Amsterdam in het begin beschermd was tegen het water van de zee?
10. Weet je ook hoe de Amsterdammers zich beschermden tegen het zeewater?
11. Kun je vertellen wat die dam door de Amstel betekende voor de schepen?
12. Kun je dan ook uitleggen hoe Amsterdam aan zijn naam is gekomen?
13. Kun je ook vertellen waaraan de stad Rotterdam haar naam te danken heeft?
14. Kun je nog andere steden noemen, die op dezelfde wijze zijn ontstaan?
15. Denk je dat er veel van zulke steden in Nederland zijn?

2. SOUNDS AND FORMS

2.1 Sounds and Spelling

kapitaal	/kapietaal/	tegelijkertijd	/tEghEleikErteit/
beton	/bEton/	visserij	/visErei/
moeras	/moeras/	ontwikkeld	/ontwikElt/
temidden	/tEmidEn/		

2.2 Subordinate Conjunctions

a. __tot__ or __totdat__ until

De palen worden in de grond geslagen __tot__ (__totdat__) ze op een zandlaag staan. 23.1.8	The poles are pounded into the ground __until__ they stand on a layer of sand.

The conjunction __tot__ (__totdat__) introduces a dependent clause.

b. als: in Conditional Statements

Als een gebouw niet op palen stond, (dan) zou het al gauw in elkaar zakken. 24.1.5	If a building did not stand on poles, then it would soon collapse.
Het gebouw zou al gauw in elkaar zakken, als het niet op palen stond.	The building would soon collapse if it did not stand on poles.
Als een gebouw op palen staat, dan zal het niet in elkaar zakken.	If a building stands on poles, it will not collapse.

The principal difference between the Dutch and English conditional sentences is word-order.

2.3 Compound Verb: Modal + Perfect Infinitive

Dat moet kapitalen gekost hebben. 23.1.14	That must have cost a fortune.
Hij zegt dat het kapitalen gekost moet hebben.	He says that it must have cost a fortune.
Hoe wil je je haar geknipt hebben.	How do you want your hair cut?
Je vertelt de kappers immers hoe je je haar geknipt wil hebben. 17.1.6	After all, you tell the barber how you want to have your hair cut.

Observe how the word order of the verbal phrase changes in the dependent clause:

Main Clause	Dependent clause
moet gekost hebben	gekost moet hebben
wil geknipt hebben	geknipt wil hebben

3. SENTENCE PATTERNS

3.1 Word Order: Main and Dependent Clause

Ik begrijp niet waar al die palen voor nodig zijn. 24.1.3
Waar zijn al die palen voor nodig?

Note again that in the dependent clause the only difference in word order is the position of the verb.

4. WORD STUDY

4.1 Idioms

a. nodig zijn	to be needed, required, necessary
Ik begrijp niet waar al die palen voor nodig zijn. 24.1.3	I don't know what all those poles are needed for.

b. danken aan	to thank, owe to
Daar dankt de stad haar naam aan. 24.1.22	The city owes (thanks) its name to that.

4.2 Lexical Items

a. de dam, de dijk	the dam, the dike
Daarom heeft men een dam door de Amstel gelegd om het zeewater tegen te houden. 24.1.19	That is why they built a dam through the Amstel to hold the water back.
Die dijk loopt om de polder heen. 10.1.15	That dike runs around the polder.
Dat zijn ook dijken, daar langs de rivier, en hier langs het kanaal. 10.1.21	Those are also dikes, there along the river, and here along the canal.

A dike is a retaining wall built along or around a body of water or low land, whereas a dam runs from land to land through a body of water. Technically, the Afsluitdijk, Holland's great enclosure dam, which runs twenty miles through the North Sea from the province of Friesland to Noord-Holland, should have been called a dam rather than dijk.

b. tegelijkertijd	at the same time, simultaneously
Zo kwam er tegelijk(ertijd) een veilige haven voor de schepen. 24.1.20	Thus at the same time there came a safe harbor for ships.

Tegelijkertijd and tegelijk both mean at the same time, simultaneously.

c. in elkaar zakken	to collapse
Als een gebouw niet op palen stond, zou het gauw in elkaar zakken. 24.1.5	If a building did not stand on poles, it would soon collapse.

Zakken means to sink, fall, sag; in elkaar zakken means to collapse.

d. groeien — to grow

Is Amsterdam om die dam heen gegroeid? 24.1.21	Has Amsterdam grown around that dam?

Groeien takes the auxiliary zijn in the perfect tenses.

5. PATTERNS DRILLS

6. VOCABULARY

	alleen		only
de	Amstel (rivier)	the	Amstel River
't	beton	the	concrete, cement
de	dam	the	dam
	danken aan	to	thank, owe
	dragen;(droeg-gedragen)	to	bear, support
	geslagen worden; (slaan-sloeg)		to be struck;
	gunstig		favorable
de	handel		trade
't	kapitaal	the	capital (money), fortune
	kostbaar		precious, expensive
de	laag	the	layer
de	ligging	the	location
't	moeras	the	marsh
	nodig zijn	to	be necessary, needed
zich	ontwikkelen	to	develop
de	paal	the	pole, pile
de	plas	the	pond
	wegslaan; (sloeg weg-weggeslagen)	to	knock (wash) away
	staan;(stond-gestaan)	to	stand
de	storm	the	storm
't	stuk	the	piece, chunk
	stromen	to	stream, pour
	tegelijkertijd	at the	same time, simultaneously
	tegenhouden; (hield tegen-tegengehouden)	to	hold back
	temidden	in the	midst of
	uitleggen	to	explain
	vandaar		hence, that's why
	veilig		safe
	vergeten;(vergat-vergeten)		to forget
de	visserij; waarop	the	fishing (industry); on which
	waar...voor	for	what
de	wijze; zacht	the	way, manner; soft
	zakken (in elkaar -)	to	sink (to collapse)
't	zand zandlaag	the	sand, the layer of sand

1. BASIC SENTENCES

1.1 Gesprek DE HOOFDSTAD VAN NEDERLAND

1. Jan : Je hebt daar straks gezegd dat Amsterdam de hoofdstad was.
2 : Ik dacht dat het land vanuit Den Haag geregeerd werd.
3. Marie: Dat is wel zo; toch wordt Amsterdam altijd de hoofdstad genoemd.
4. Jan : Wil je me dat eens uitleggen.
5. : Daar kan ik niet wijs uit worden.
6. Marie: Den Haag is wat we de zetel van de regering noemen.
7. : Daar houden de Staten-Generaal, dat is ons parlement, hun zittingen.
8. : Je vindt er dus de regeringsgebouwen, de bureaus van de verschillende departementen.
9. Jan : Hoe kan Amsterdam dan de hoofdstad genoemd worden?
10. Marie: Je moet even geduld hebben, want het is nogal ingewikkeld.
11. : Zoals je weet, werd ons land in 1813 een koninkrijk.
12. : In de grondwet van 1814 wordt Amsterdam de hoofdstad genoemd.
13. : Onze koningen worden altijd in de Nieuwe Kerk in Amsterdam gekroond.
14. Jan : Waarom juist daar?
15. Marie: Al eeuwenlang vonden alle vorstelijke plechtigheden in deze kerk plaats.
16. : De kerk staat op de "Dam", het plein, dat in 't centrum van de hoofdstad ligt.
17. : Schuin tegenover de kerk staat het koninklijk paleis.
18. Jan : Gebruiken jullie 't woord hoofdstad dan voor de plaats waar de koninklijke familie woont?
19. Marie: Ja en nee. De koninklijke familie woont er maar één week van het hele jaar.
20. Jan : En waar woont ze de overige eenenvijftig weken dan?
21. Marie: Koningin Juliana en Prins Bernhard hebben sinds hun huwelijk in 't prachtige paleis te Soestdijk gewoond.
22. : Er staat ook nog een paleis bij Apeldoorn.

23. Marie: Daar heeft onze vorige koningin, Wilhelmina, na haar troonsafstand jarenlang gewoond.

24. John : Staat er geen paleis in Den Haag?

25. Marie: Er is er wel een, maar dat is al jaren niet meer als paleis gebruikt.

1.1 Conversation THE CAPITAL OF THE NETHERLANDS

1. John : You said a while ago that Amsterdam was the capital.

2. : I thought that the country was ruled from the Hague.

3. Marie: That is true; still Amsterdam is always called the capital.

4. John : Will you explain that to me once.

5. : I can't make head or tails of that.

6. Marie: The Hague is what we call the seat of government.

7. : That's where the States General, that's our parliament, holds its sessions.

8. : So you will find the govenment buildings, the offices of various departments there.

9. John : How can Amsterdam be called the capital then?

10. Marie: You must have a little patience, for it's rather complicated.

11. : As you know, our country became a kingdom in 1813.

12. : In the constitution of 1814 Amsterdam is called the capital.

13. : Our kings are always crowned in the New Church in Amsterdam.

14. John : Why precisely there?

15. Marie: For centuries all royal ceremonies took place in this church.

16. : The church stands on the "Dam", the square, which lies in the center of the capital.

17. : Diagonally across from the church stands the royal palace.

18. : Do you use the word capital then for the place where the royal family lives?

19. Marie: Yes and No. The royal family live there only one week in the whole year.

20. John: And where does it live the (remaining) fifty-one weeks then?

21. Marie: Queen Juliana and Prince Bernhard have lived in the splendid palace in Soestdijk since their marriage.

22. : There's also a palace at Apeldoorn.

23. : Our previous queen, Wilhelmina, lived there for many years after she abdicated the throne.

24. John: Isn't there a palace in the Hague?

25. Marie: There is one, but it has not been used as a palace in years.

2. SOUNDS AND FORMS

2.1 Sounds and Spelling

a. Foreign Words

parlement	/parlEḿent/	Wilhelmina	/wilhelḿienaa/
departement	/deepartEḿent/	Generaal	/gheenEŕaal/
bureau	/buuŕoo/		
paleis	/paĺeis/	centrum	/śentrum/

b. Dutch Words

Soestdijk	/soestd́eik/	koning	/kooning/
geduld	/ghEd́ult/	koningin	/kooningín/
ingewikkeld	/ínghEẃikElt/	koninkrijk	/ḱooningkreik/
		koninklijk	/kooningklEk/

The ng in koning is a single sound as in English sing
The sound /ng/ is spelled n in conventional orthography when a k follow this sound:

koning	koninklijk	/kooningklEk/
koning	koninkrijk	/kooningkreik/
bang	bank	/bangk/

3. SENTENCE PATTERNS

4. WORD STUDY

4.1 Word Formation

a. de plechtigheid the ceremony

The adjective plechtig means solemn; the noun plechtigheid refers to a solemn occasion, a ceremony.

b.	vorstelijk	royal

The adjective vorstelijk is formed by adding the suffix lijk to vorst, which means ruler or prince.

c.	de grondwet	the constitution

Grondwet is a compound of:
de grond - the ground
+ de wet - the law.

d. de koning, koningin, koninklijk

Compare form and meaning:

de koning	the king
de koningin	the queen
koninklijk	royal

4.2 The Royal Family

Koningin Juliana - Prins Bernhard

Queen Juliana and Prince Bernhard were married in the Hague in 1937. They have four daughters, the princesses: Beatrix, Irene, Margriet, and Christine. A short English illustrated introduction to the history and the Dutch royal family may be found in: The Royal Family, Text by Suzanne Cornelisse, Captions by H. Schaafsma. Amsterdam, De Bezige Bij, n.d. This booklet is distributed by the Netherlands Information Service.

4.3 Idioms

a.	geduld hebben	to be patient, to have patience
	Je moet even geduld hebben. 25.1.10	You must be patient for a bit;(you must have a little patience).
b.	ergens (niet) wijs uit worden	
	Daar kan ik niet wijs uit worden. 25.1.5	I can't make head or tails of that. (I can't figure that out).

Er niet wijs uit worden means inability to comprehend a matter.

4.4 Lexical Items

a.	plaats vinden	to take place, to occur, to hold
	Al eeuwenlang vonden vorstelijke plechtigheden in deze kerk plaats.25.1.15	For centuries royal ceremonies have been taking place in this church.
b.	schuin tegenover	diagonally across
	Schuin tegenover de kerk staat het koninklijk paleis. 25.1.17	Diagonally across from the church is the royal palace.

The word schuin means on a slant, slanting; tegenover means opposite, across from; schuin tegenover is diagonally across from.

5. PATTERN DRILLS

6. VOCABULARY

't bureau	the office, department
't centrum	the center (down town)
't departement	the department (governmental)
't geduld	the patience
de grondwet	the constitution
't huwelijk	the wedding, marriage
ingewikkeld	complicated
de koning	the king
de koningin	the queen
't koninkrijk	the kingdom
kronen; gekroond worden	to crown; to be crowned
de kroon	the crown
de overige(n)	the remaining, other ones
't paleis	the palace
't parlement	the parliament
plaats vinden	to take place
de plechtigheid	the ceremony, solemnity
de prins	the prince
regeren; geregeerd worden	to rule; to be ruled
de regering	the government
schuin(- tegenover)	slanting, on a diagonal (diagonally across)
de Staten Generaal	the States General
tegenover	opposite, across from
de troonsafstand	the abdication of the throne
vanuit	from
de vorige(n)	the previous one(s)
vorstelijk	royal, princely
wijs (er niet - uit worden)	(to make no sense of)
de zetel(- der regering)	the seat (the seat of government)
de zitting	the session
zittingen houden	to hold sessions
zoals	as

1 BASIC SENTENCES

1.1 Gesprek

HET WEER

1. Jan : Zeg, heb je al naar buiten gekeken vanmorgen?
2. Piet: Nee. Ik heb de gordijnen van mijn slaapkamer nog niet opengedaan.
3. Jan : Het heeft vannacht flink gesneeuwd.
4. Piet: Gesneeuwd? Dat gebeurt niet vaak voor Kerstmis.
5. : Het zal wel niet lang blijven liggen.
6. Jan : Hebben jullie in Holland dan geen witte Kerst?
7. Piet: Nee, de winters zijn meestal zacht en regenachtig.
8. : Na Nieuwjaar is er wat meer kans op sneeuw en ijs.
9. Jan : Ik dacht altijd dat Hollanders veel schaatsten.
10. Piet: Zodra het gevroren heeft, is iedereen aan het schaatsen.
11. : Helaas dooit het vaak al weer na een paar dagen.
12. Jan : Je kunt dus nooit op het weer rekenen?
13. Piet: Dat is waar; af en toe hebben we wel eens een strenge winter of een hete, droge zomer.
14. : Maar dat is een uitzondering.
15. : We hebben hier een echt zeeklimaat.
16. Jan : Bedoel je dat de zee het weer en 't klimaat beïnvloedt?
17. Piet: Ja. De wind komt meestal uit het westen en brengt de natte zeelucht mee.
18. : De oostenwind brengt koud weer in de winter en warm weer in de zomer.
19. Jan : Ik herinner me dat het dit najaar heel wat gestormd en geonweerd heeft.
20. : Waait het altijd zo in de herfst?
21. Piet: Dit najaar was er meer wind en regen dan gewoonlijk.
22. : Gelukkig hebben we een mooi voorjaar gehad.
23. Jan : Is de lente hier 't mooiste seizoen van het jaar?
24. Piet: Ik vind van wel. Dat is de tijd van zon en bloemen.
25. : De bloeiende bollenvelden en de witte wolken aan de blauwe hemel schijnen alles zo fleurig te maken.
26. Jan : Wat zou ik dat graag eens willen zien!
27. : Jammer genoeg moet ik vóór die tijd al weer vertrekken.
28. Piet: Kun je je vertrek nog niet een paar maanden uitstellen?
29. : Er is nog zo veel te zien!

1.1 Conversation THE WEATHER

1. John: Say, did you look outdoors already this morning?
2. Pete: No, I didn't. I haven't opened the curtains of my bedroom yet.
3. John: It really snowed hard last night.
4. Pete: Snowed? That doesn't happen very often before Christmas.
5. : It probably won't stay (on the ground) long.
6. John: Don't you have a white Christmas in Holland then?
7. Pete: No, the winters are usually mild and rainy here.
8. : After New Year there is more chance of snow and ice.
9. John: I always thought that Dutchmen skated a lot.
10. Pete: As soon as it has frozen, everyone is skating.
11. : Unfortunately, it often thaws again after a few days.
12. John: So you can never count on the weather?
13. Pete: That's true; now and then we do have a severe winter or a hot, dry summer.
14. : But that is an exception.
15. : We have a real sea-climate here.
16. John: Do you mean that the sea influences the weather and the climate?
17. Pete: Yes. The wind usually comes from the west and brings along the moist sea air.
18. : The east wind brings cold weather in the winter and warm weather in the summer.
19. John: I recall that this fall we had quite a lot of storms and thunder.
20. : Does (the wind) always blow like that in the fall?
21. Pete: This fall there was more wind and rain than usual.
22. : Fortunately, we had a nice spring.
23. John: Is spring the nicest season of the year here?
24. Pete: I think so. That's the time of sun and flowers.
25. : The blossoming bulb (flower) fields and the white clouds in the blue sky seem to make everything gay and colorful.
26. John: How I would like to see that!
27. : It's just too bad that I have to leave again before that time.
28. Pete: Can't you postpone your departure a few months more.
29. : There is still so much to be seen!

1.2 Spreekwoorden

1. Maart roert zijn staart.
2. April doet wat hij wil.
3. Na regen komt zonneschijn.
4. Men moet zaaien, wil men oogsten.
5. De mensen maken de almanak, God het weer.
6. Die in 't voorjaar niet zaait, zal in 't najaar niet maaien.
7. Men gaat niet over één nacht ijs.
8. Wie wind zaait, zal storm oogsten.
9. Avondrood, water in de sloot.
10. Hoge bomen vangen veel wind.

1.3 Vragen over het Gesprek

1. Weet je ook of het in Nederland vaak sneeuwt vóór Kerstmis?
2. Kun je dan ook zeggen of Holland vaak een witte Kerst heeft?
3. Denk je dat de sneeuw lang blijft liggen?
4. Weet je ook of de winters in Nederland streng zijn?
5. Denk je dat er in Holland veel geschaatst wordt?
6. Wanneer kan men pas gaan schaatsen?
7. Waaraan kun je zien, dat Nederland een echt zeeklimaat heeft?
8. Waarom wordt dit klimaat een zeeklimaat genoemd?
9. Kun je op het weer rekenen?
10. Is een koude, natte zomer een uitzondering?
11. Kun je zeggen wat dan wel een uitzondering is?
12. Weet je wat het mooiste seizoen van het jaar is?
13. Weet je waarom de lente zo mooi is?
14. Kun je vertellen wat alles zo fleurig maakt in Nederland?
15. Weet je hoe de tijd van zon en bloemen wordt genoemd?
16. Hoe is het weer meestal na Nieuw Jaar?
17. In welk seizoen zou je het liefst in Nederland zijn?
18. Kun je uitleggen wat het verschil is tussen Oosten- en Westenwind?
19. Weet je waar de wind in Nederland meestal vandaan komt?
20. Kun je zeggen of het in Nederland veel sneeuwt?
21. Weet je wanneer het veel regent?

2. SOUNDS AND FORMS

2.1 Sounds and Spelling

beïnvloeden	/bEínvloedE^{n}/
gewoonlijk	/ghEẃoonlEk/
geönweerd	/ghEónweert/
voorjaar	/v́oorjaar/
najaar	/ńaajaar/

Foreign Words

seizoen	/seiźoen/
klimaat	/klieḿaat/

2.2 Impersonal Constructions

het sneeuwt	it is snowing
het dooit	thawing
het regent	raining
het onweert	thundering
het waait	blowing
het vriest	freezing
het stormt	there is a storm
het heeft gesneeuwd	it has snowed (been snowing)
het heeft gedooid	thawed
het heeft geregend	rained
het heeft geonweerd	thundered
het heeft gewaaid	it has been blowing (the wind....)
het heeft gevroren	frozen
het heeft gestormd	there has been a storm

The Dutch impersonal construction is like the English. Note the exception: het stormt - there is a storm.

3. SENTENCE PATTERNS

3.1 Progressive Construction

Zodra het gevroeren heeft, is iedereen aan het schaatsen. 26.1.10	As soon as it has frozen, everyone is skating.
De trein staat al te wachten. 9.1.8	The train is waiting already.

The progressive construction in the second sentence was discussed in 9.2.2. Another progressive construction takes the form: aan het (schaatsen) zijn - to be (skating). Other examples of this construction are:

Hij is aan het werken.	He is working.
Ze zijn aan het lezen.	They are reading.
Ze is een brief aan het schrijven.	She is writing a letter.
Hij was boven aan het slapen.	He was sleeping upstairs.
Ze waren beneden aan het eten.	They were eating downstairs.

4. WORD STUDY

4.1 Lexical Items

a. **Seasons**

de zomer	de herfst	de lente
de winter	't najaar	't voorjaar

The words herfst and lente are more literary than najaar and voorjaar.

b. **de bollenvelden**

Compound: bollen - bulbs + velden - fields
The growing and export of (flower) bulbs is a major Netherlands industry. The fields in which flowers are grown for their bulbs are appropiately entitled: bollenvelden. The sight of the blossoming field of flowers is magnificent and unforgettable, and draws hundreds of thousands of tourists to the Netherlands each spring.

c.

af en toe	now and then
Af en toe hebben we wel een strenge winter. 26.1.13.	Now and then we do have a hard (severe) winter.

d.

beïnvloeden	to influence
de invloed	the influence
beïnvloeden	to influence

The ¨ indicates syllable division.

e.

zodra	as soon as
Zodra het gevroren heeft 26.1.10	As soon as it has frozen....

5. PATTERN DRILLS

6. VOCABULARY (WOORDENLIJST)

af en toe	now and then
alweer	again
beïnvloeden	to influence
blauw	blue
de bol	the bulb
de bollenvelden	the fields of flowers (bulbs)
dooien	to thaw
droog	dry
fleurig	gay and colorful
gewoonlijk	usual(ly), customarily
heet	hot
zich herinneren	to remember, recall
iedereen	everyone
't ijs	the ice
jammer genoeg	regrettably
de Kerstmis	the Christmas
't klimaat; 't zeeklimaat	the climate; ocean climate
de lente	the spring
de lucht; de zeelucht	the air; the sea air
't najaar	the fall, autumn
nat	wet
onweren	to thunder
de oostenwind	the East wind
de regen	the rain
regenachtig	rainy
rekenen op	to count, depend on
schaatsen; (aan het - zijn)	to skate; to be skating
schijnen(scheen-geschenen)	to seem
't seizoen	the season
de sneeuw	the snow
sneeuwen	to snow
de storm	the storm
't stormt	there is a storm
streng	severe
uitstellen	to postpone
de uitzondering	the exception
't vertrek	the departure
't westen	the West
de wind	the wind
de winter	the winter
de wolk	the cloud
't voorjaar	the spring
vriezen(vroor-gevroren)	to freeze
waaien; 't waait	to blow; the wind is blowing
zacht; (een - winter)	mild (a - winter)
de zomer	the summer
de zon	the sun

1 BASIC SENTENCES

1.1 Gesprek HET VERKEER

1. Piet: Daar zijn we dan eindelijk op weg.
2. Jan : Het leek wel alsof we nooit weg zouden komen.
3. Piet: Moeder maakt zich ook altijd overal zorgen over.
4. : Na dat ongeluk van vorig jaar laat ze me niet zonder waarschuwingen de deur uit gaan.
5. Jan : Ik wist niet dat je een autoöngeluk gehad hebt.
6. : Hoe kwam dat? Was het jouw schuld?
7. Piet: Nee, gelukkig niet.
8. : Anders had ik ook nog een bekeuring gekregen.
9. Jan : Vertel me eens hoe het gebeurde.
10. Piet: Het was op een vrijdagmiddag tijdens het spitsuur.
11. : Ik bracht mijn getrouwde zuster naar het station;
12. : ik moest dus door het centrum van de stad rijden.
13. Jan : Dat is een naar stuk om te rijden met al die verkeerslichten en verkeersborden.
14. Piet: Ik was juist de Oude Gracht overgestoken en wilde een straat met eenrichtingsverkeer inslaan.
15. Jan : Was je van plan links- of rechts af te slaan?
16. Piet: Linksaf. Ik moest dus eerst voor tegenliggers en voetgangers wachten.
17. Jan : Als het zo druk is sla ik liever niet linksaf.
18. : Maar vertel verder...

++++++

19. Piet: Nauwelijks stond ik stil of er reed iemand met volle vaart tegen me aan.
20. Jan : Had de bestuurder van die wagen dan je achterlichten niet gezien?
21. Piet: Nee, het was een vrouw; en dames letten overal op behalve het verkeer.
22. Jan : Had je je voet nog op de rem?
23. Piet: Nee, maar gelukkig had ik mijn stuur nog niet gedraaid;
24. : anders was ik op het aankomende verkeer ingereden.
25. Jan : Je hebt wel geluk gehad.

26. Jan : Schoot je ver naar voren?

27. Piet: Een meter of twee en ik raakte een fietser.

28. Jan : Was er nog iemand gewond of is alles goed afgelopen?

29. Piet: Er hoefde geen ziekenauto te komen, maar mijn zuster had wel haar hoofd een beetje bezeerd.

30. Jan : Hadden de auto's veel schade opgelopen?

31. Piet: Ja nogal. De dame moest haar auto voor reparaties naar een garage laten wegslepen.

32. : Wij hebben de wagen in een stille zijstraat geparkeerd en zijn verder met de bus gegaan.

33. Jan : Zeg, met al dat gepraat zijn we de verkeerde richting ingeslagen.

34. Piet: We zullen moeten keren om op de snelweg te kunnen komen.

35. Jan : Laten we dan meteen naar een benzinestation gaan, want we hebben bijna geen benzine meer.

1.1 Conversation THE TRAFFIC

1. Pete: There, finally we are on the way.

2. John: It looked as if we would never get under way.

3. Pete: Mother always gets worried about everything.

4. : After that accident (of) last year, she doesn't let me go (out the door) without warnings.

5. John: I didn't know that you had an auto accident.

6. : How did it happen? Was it your fault?

7. Pete: No, fortunately not.

8. : Otherwise I would have gotten a ticket besides.

9. John: Tell me how it happened.

10. Pete: It was on a Friday afternoon during the rush hour.

11. : I was taking my married sister to the station;

12. : so I had to drive through the center of town.

13. John: That's a miserable stretch to drive with all those traffic lights and traffic signs.

14. Pete: I had just crossed the "Oude Gracht" (Old Canal) and wanted to turn into a one way street.

15. John: Were you intending to turn to the left or to the right?

16. Pete: To the left. So I first had to wait for cars from the other direction and for pedestrians.

17. John: When it's so busy I prefer not to make a left hand turn.

18. : But go on (telling).

19. Pete: Scarcely had I stopped when some one ran into me full speed.

20. John: Hadn't the driver of that car seen your tail lights?

21. Pete: No, it was a woman, and women pay attention to everything but the traffic.

22. John: Did you still have your foot on the brake?

23. Pete: No, but fortunately I had not turned the steering wheel yet;

24. : otherwise I would have driven into the oncoming traffic.

25. John: You were certainly fortunate.

26. : Did you move (shoot) ahead very far?

27. Pete: About two meters and I hit a bicyclist.

28. John: Was anyone hurt or did everything turn out all right?

29. Pete: No ambulance had to come, but my sister had injured her head a little.

30. John: Were the cars damaged very much?

31. Pete: Rather. The lady had to have her car towed to a garage for repairs.

32. : We parked the car in a quiet side street and went farther by bus.

33. John: Say, with all that talking we turned into the wrong direction.

34. Pete: We will have to turn in order to be able to get on the high way.

35. John: Let's go to a gasoline station at the same time, because we have hardly any gasoline left.

2. SOUNDS AND FORMS

2.1 Sounds and Spelling

a. Foreign Words

garage	/ghaŕaazjE/	parkeren	/parḱeerE^n/
benzine	/benźienE/	geparkeerd	/ghEṕarkeert/

b. Dutch Words

ongeluk	/ónghEluk/	meteen	/mEt́een/
		bekeuring	/bEḱeuring/
gelukkig	/ghEĺukEch/	bestuurder	/bEśtuurdEr/

2.2 Passive Verb Forms: the Perfect Tenses

Was er nog iemand gewond? 27.1.28	And had any one been injured?
Is er iemand gewond?	Has anyone been injured?

The auxiliary zijn is used in the perfect tenses of the passive construction. (cf. discussion of the Passive Construction in 22.2.4)

3. SENTENCE PATTERNS

3.1 dus

dus	so, thus, therefore
Ik bracht mijn gegrouwde zuster naar het station. 27.1.11	I was taking my married sister to the station.
Ik moest dus door het centrum van de stad rijden. 27.1.12	So I had to drive through the center of town.
Dus moest ik door he het centrum van de stad rijden.	
Dus ik moest door het centrum van de stad rijden.	

Dus, which introduces a conclusion, may begin the sentence (with or without affecting word order) or may follow the verb. The latter position is very common in the spoken language.

4. WORD STUDY

4.1 Word Formation

a. getrouwd

mijn getrouwde zuster 27.1.11	my married sister

The adjective getrouwd is the past participle of the verb trouwen - to marry.

b. gepraat

Met al dat gepraat zijn we de verkeerde richting ingeslagen. 27.1.33	With all that talking we turned in the wrong direction.

The noun gepraat, which means talking, is a combination of ge + stem of the verb praten. Other examples of this kind of noun formation:

't geloop	the walking
't gehuil	the crying, howling, lamenting
't geween	the weeping
't gehaast	the hurrying
't gejammer	the wailing
't geroep	the calling

Nouns formed in this manner connote continued, persistent or repeated action. All two syllable words which begin with ge, are het words. (cf. 20.2.4c)

c. Compounds

het verkeerslicht = het verkeer(traffic) + het licht(light)
het verkeersbord = het verkeer + het bord(sign)
eenrichtingsverkeer = een richting(direction)het verkeer
de snelweg = snel (fast, swift) + de weg(road)

d. on prefix: óngeluk

The prefix on has a negative connotation:

geluk	-	good fortune	ongeluk	-	misfortuen, accident
gelukkig	-	fortunate	ongelukkig	-	unfortunate
eer	-	honor	oneer	-	dishonor
eerlijk	-	honest	oneerlijk	-	dishonest
diep	-	deep	ondiep	-	shallow
gekamd	-	combed	ongekamd	-	uncombed
geduld	-	patience	ongeduld	-	impatience
geduldig	-	patient	ongeduldig	-	impatient

4.2 Lexical Items

a. nauwelijks...of

Nauwelijks stond ik stil of er reed iemand met volle vaart tegen me aan. 27.1.19	Scarcely had I stopped, when some one ran into me full speed.

The English equivalent of nauwelijks...of is scarcely... when.

b. inslaan, afslaan

Ik sla liever niet links af. 27.1.17	I prefer not to turn left.
Was je van plan rechts of links af te slaan? 27.1.15	Were you intending to turn to the right or to the left?
Ik wilde een straat met eenrichtingsverkeer inslaan. 27.1.14	I wanted to turn into a street with one way traffic.
Met al dat gepraat zijn we de verkeerde richting ingeslagen. 27.1.33	With all that talking we turned into the wrong direction.

The verb inslaan means to turn into; afslaan means to turn off (into another direction). The verbs inslaan and afslaan are verbs of motion which express direction and consequently take the auxiliary zijn in the perfect tense.

The verb phrase van plan zijn takes te + infinitive (in end position). When the infinitive is a separable verb, te stands between the separable prefix and the verb:

Was je van plan te gaan?
Was je van plan rechts af te slaan? (cf. 13.3.1b)

c. de straat oversteken — to cross the street

Ik was juist de Oude Gracht overgestoken. 27.1.14	I had just crossed the "Oude Gracht".

The verb oversteken (to cross) is a verb of motion, expressing direction, and takes the auxiliary zijn.

4.3 Idioms

a.	**zich zorgen maken over**	to worry about
	Moeder maakt zich ook altijd overal zorgen over. 27.1.3	Mother always worries about everything.
b.	**hoe komt (kwam) het**	how does (did) it happen
	Hoe kwam dat? 27.1.6	How did it happen?
c.	**goed aflopen**	to end, turn out well
	Is alles goed afgelopen? 27.1.28	Did everything turn out all right?
	Hoe is het afgelopen?	How did it turn out?

The verb aflopen takes the auxiliary zijn. The opposite of goed aflopen - to turn out well, is slecht aflopen - to turn out, to end badly.

d.	**schade oplopen**	to be damaged, to suffer damage
	Hadden de auto's veel schade opgelopen? 27.1.30	Were the cars damaged very much?

6. WOORDENLIJST

aanrijden; (reed aan-aangereden)	to have a collision, to bump into, to collide with
't achterlicht	the tail light
aflopen	to end, turn out
afslaan	to turn off (direction)
alsof	as if
anders	otherwise
de bekeuring	the traffic ticket, summons
behalve	except
de bestuurder	the driver
zich bezeren; bezeerd	to hurt oneself; hurt, injured
de dame	the lady
draaien	to turn
't eenrichtingsverkeer	the one way traffic
eindelijk	finally
de garage	the garage
't geluk	the good luck, fortune, break
getrouwd(trouwen)	married (to marry)
gewond	wounded
hoeven	to have
inrijden op	to run, ride into
inslaan	to turn into
komen; hoe kwam het	to come; how did it happen
lijken (leek-geleken)	to appear, look like
linksaf	to the left
naar	miserable
nauwelijks...of	scarcely...when
't ongeluk	the accident
oplopen (schade -)	(to suffer damage)
oversteken	to cross (a street)
parkeren	to park
raken	to hit, touch
de rem	the brake
de reparatie	the repairs
de schade	the damage
schieten (naar voren -)	to shoot (- ahead)
de schuld	the blame, fault, guilt
't spitsuur	the rush hour
stilstaan	to come to a stop
't stuk	the stretch
't stuur	the steering wheel
de tegenligger	the driver coming from the opposite direction
tijdens	during
de vaart (met volle -)	the speed (full speed)
't verkeer 't;verkeersbord	the traffic; the traffic sign
't verkeerslicht	the traffic light
de voet; de voetganger	the foot; the pedestrian
vorig (- jaar)	previous (last year)
de waarschuwing	the warning
de wagen; wegslepen	the car; to tow (drag away)
wist;(weten-geweten)	knew
de ziekenauto; de zijstraat	the ambulance; the side street
de zorg(zich -en maken over)	the worry, care(to worry about)

1 BASIC SENTENCES

1.1 Gesprek

IN HET RESTAURANT

1. Kelner: Goedenavond, meneer, mevrouw.
2. Jan : Goedenavond.
3. Kelner: Wilt u nog even wachten meneer of kan ik uw bestelling al opnemen.
4. Jan : Graag; wat voor soep heeft u?
5. Kelner: We hebben kippe-, groente- en tomatensoep, meneer.
6. : De kippesoep kan ik u aanbevelen, meneer.
7. : Dat is nl.(namelijk) onze specialiteit.
8. Jan : Goed, laten we maar kippesoep nemen.
9. Kelner: Tot uw dienst, meneer.
10. Jan : En verder wilden we graag biefstuk met doperwtjes; gebakken aardappelen voor haar en gewone, gekookte voor mij.
11. Kelner: Alstublieft, meneer.
12. Jan : En als dessert willen we graag vanillevla met slagroom.
13. Kelner: 't Komt in orde, meneer.
14. : Wilt u ook iets drinken bij de maaltijd?
15. Jan : O, ja, dat zouden we bijna vergeten!
16. : Twee glazen bier, alstublieft.
17. Kelner: Is er nog iets anders van uw dienst, meneer, mevrouw?
18. Jan : Neen, dank u wel.

IN DE SIGARENWINKEL

1. Jan : Kunt u de tas even vasthouden, dan koop ik hier wat sigaretten.
2. Mevrouw: Natuurlijk. Dan kijk ik ondertussen wat in deze dameszaak rond.
3. Jan : Ik zou graag twee pakjes Lexington willen hebben. En een doosje Ritmeester sigaren.
4. Bediende: Dat is drie gulden vijf en zeventig meneer.
5. Jan : Hoe kunt u dat zo gauw uit uw hoofd uitrekenen?
6. Bediende: Dat gaat vanzelf meneer, als je het maar vaak genoeg doet.
7. Jan : Heeft u van een briefje van vijfentwintig terug?
8. Bediende: Dat zal wel gaan meneer.

1.1 Conversation

IN THE RESTAURANT

1. Waiter: Good evening (sir, ma'am).
2. John : Good evening.
3. Waiter: Do you want to wait a moment (sir) or can I take your order?
4. John : Please (do). What kind of soup do you have?
5. Waiter: We have chicken soup, vegetable soup, and tomato soup (sir).
6. : I can recommend the chicken soup to you (sir).
7. : That's our specialty, you see.
8. John : Fine, let's take the chicken soup then.
9. Waiter: At your service, sir.
10. John : And besides we would like (beef) steak with peas; fried potatoes for her and plain boiled (potatoes) for me.
11. Waiter: If you please, sir.
12. John : And for dessert we would like vanilla pudding with whipped cream.
13. Waiter: I'll take care of it, sir.
14. : Do you want anything to drink with your meal?
15. John : Oh yes, we would almost have forgotten that.
16. : Two glasses of beer, please.
17. Waiter: Anything else you would like (sir, ma'am)?
18. John : No, thank you.

IN THE CIGAR STORE

1. John : Can you hold the satchel a moment, then I'll buy some cigarettes here.
2. Mrs. : Of course. Then I'll look around a little in this lady's shop, meanwhile.
3. John : I would like to have two packages of Lexington (cigarettes) and a box of Ritmeester cigars.
4. Clerk : That's three guilders and seventy-five (cents),(sir).
5. John : How can you figure that out so fast in your head?
6. Clerk : That's nothing at all (sir), if you only do it often enough.
7. John : Can you change a twenty-five guilder bill?
8. Clerk : I'm sure we can, (sir).

2. SOUNDS AND FORMS

2.1 Sounds and Spelling

a. Foreign Words

restaurant	/restooŕang/	tomaten	/tooḿaatE^{n}/
specialiteit	/s̀peesieaaliet́eit/	biefstuk	/b́iefs̀tuk/
dessert	/dEśert/	sigaar	/sieǵhaar/
vanille	/vańieljE/	sigaret	/sieghaŕet/

b. Dutch Words

aanbevelen	/áanbEv̀eelE^{n}/
doperwtjes	/d́opèrtjEs/
ondertussen	/ondErt́ussEn/

3. SENTENCE PATTERNS

4. WORD STUDY

4.1 Word Compounds

ǵroentes̀oep groente + soep
de groente - the vegetable
de soep - the soup

ḱippes̀oep kippe + soep
de kip - the chicken de kippen - the chickens

The n of kippen is now dropped in the compound kippesoep, making the spelling analagous to that of groentesoep.

toḿatens̀oep tomaten + soep
tomaten - tomatoes

In the compound tomatensoep the n is not dropped, because tomaten is a foreign word.

4.2 gebakken / gekookte aardappelen :Adjectival use of the Past Participle

Gebakken is the past participle of the irregular verb bakken (bakte-gebakken). Gekookte is the inflected past participle of the regular verb koken (kookte-gekookt). Gebakken is not inflected because it ends on -en. (cf. 11.4.2 211).

4.3 Idioms

a. van uw dienst, tot uw dienst

Is er nog iets anders van uw dienst? 28.1.17	Is there anything else I can do for you?
Wat is er van uw dienst? 30.1.1	What can I do for you?
Tot uw dienst. 31.1.21	You are welcome.

The word dienst means service; the verb is dienen - to serve. The question: Is er iets van uw dienst, Wat is er van uw dienst literally ask: Can I be of service to you, how can I be of service to you. Tot uw dienst literally means glad to be of service to you.

b. in orde komen, in orde zijn

't Komt in orde, meneer. 28.1.13	I'll take care of it, sir.
't Zal wel in orde komen.	Things will take care of themselves.
Alles is in orde.	Everything is O.K.
Er is iets niet in orde.	There is something wrong.

c. uit 't hoofd rekenen

uit 't hoofd rekenen	to do mental arithmetic
Hoe kunt U dat zo gauw uit us hoofd (uit) rekenen?	How can you figure that out so fast (without pencil and paper)?

d. vanzelf

vanzelf	of itself, of its own accord automatically
Dat gaat vanzelf. 28.1.6	There is nothing to it. That's simple; that's easy.
't Gebeurde maar zo vanzelf.	It just happened by itself.

e. een briefje van (tien); terug hebben van

Heeft u van een briefje van vijfentwintig terug? 28.1.7	Can you change a twenty-five guilder bill?
Heeft u terug van een briefje van honderd?	Can you change a hundred guilder bill?
een briefje van tien	a ten guilder bill
een briefje van honderd	a hundred guilder bill
terug hebben van	to have change for
terug krijgen van	to have change coming

5. PATTERN DRILLS

6. WOORDENLIJST

aanbevelen	to recommend
de aardappel	the potato
de bestelling	the order
de biefstuk	the beef steak
't briefje (van tien)	the (ten guilder) bill
de dameszaak	the lady's shop
't dessert	the dessert
de dienst; tot uw dienst	the service; you are welcome (at your service)
de doperwt; doperwtjes	the pea; peas
gebakken(bakken-bakte-gebakken)	baked
gekookt	boiled
gewoon	ordinary
de glazen; 't glas	the glasses; the glass
de groentesoep	the vegetable soup
de kippesoep	the chicken soup
de maaltijd	the meal
ondertussen	meanwhile
opnemen;(een bestelling -)	to take; (to take an order)
de orde('t komt in orde)	the order (it will be taken care of)
('t is in orde)	(it's o.k.(all taken care of)
't restaurant	the restaurant
de sigaar	the cigar
de sigarenwinkel	the tobacconist
de sigaret	the cigareete
de soep	the soup
de specialiteit	the specialty
de tomatensoep	the tomato soup
uitrekenen	to figure out, to calculate, compute
de vanillevla	the vanilla pudding
vanzelf;	of its own accord, automatically, by itself
't gaat vanzelf	it goes by itself

1. BASIC SENTENCES

1.1 Gesprek HET POSTKANTOOR

1. Piet: Wat is het hier toch altijd enorm druk!

2. : En aan dat wachten heb ik toch al zo'n hekel.

3. Jan : Waarom zijn hier dan zoveel mensen?

4. : Ik zie zoveel loketten met verschillende bordjes.

5. : Is het postkantoor dan niet alleen bestemd voor 't kopen van postzegels en het versturen van pakjes?

6. Piet: Nee, je kunt hier ook per post geld sturen en ontvangen.

7. : Bij dit loket hier kun je per postrekening betalen.

8. : Zie je die rij mensen aan dat loket daar?

9. : Die komen hun "A.O.W." halen.

10. Jan : Wat betekent dat "A.O.W."?

11. Piet: Dat betekent letterlijk "Algemene Ouderdoms Wet".

12. Piet: Dat is een wet, die het pensioengeld voor je regelt.

13. Jan : Dus je kunt niet alleen per bank, maar ook per postkantoor je geldzaken regelen.

14. Piet: Precies! Je kunt hier b.v(bijvoorbeeld) ook je geld op de spaarbank zetten.

15. : Dat kun je doen bij dat loket daar, waar die dame staat.

16. : Je kunt hier ook nog telefoneren of een telegram verzenden.

17. Jan : Het is erg efficiënt om dit alles in één gebouw onder te brengen.

18. Piet: Nu zul je zeker ook wel begrijpen, waarom het hier zo ontzettend druk is.

19. Jan : Ja, en ook, waarom je zolang moet wachten.

1.1 Conversation AT THE POSTOFFICE

1. Pete: It's always tremendously busy here!
2. : And I hate all that waiting so.
3. John: Why are there so many people here?
4. : I see so many windows with different signs.
5. : Isn't the postoffice intended only for buying stamps and sending packages?
6. Pete: No, you can also send and receive money by mail, here.
7. : At this window, here, you can pay by postal account.
8. : Do you see that row of people at that window?
9. : They are coming for their "A.O.W.".
10. John: What does that mean: "A.O.W.".
11. Pete: That literally means: "General Old Age Law."
12. : That's a law which regulates pensions (pension money for you).
13. John: So you can take care of money matters not only at the bank, but also at the postoffice.
14. Pete: Exactly. You can, for example, also deposit money at the Savings Bank here.
15. : You can do that over there, at that window where the lady is standing.
16. : You can also make telephone calls here or send telegrams (a telegram).
17. John: It's very efficient to have all this under one roof (in one building).
18. Pete: Now you will surely understand why it is so terribly busy here.
19. John: Yes, and also why you have to wait so long!

2.1 Sounds and Spelling

a. Foreign Words

enorm	/eeńorm/	efficient	/efEśjent/
pensioen	/penśjoen/	telegram	/ŧeelEǵhram/
precies	/prEśies/	loket	/lo[illegible]ket/
telefoneren	/teelEfoońeerE^{n}/	bank	/bangk/

b. Dutch Words

ontzettend	/ontśetEnt/	letterlijk	/ĺetErlEk/
postzegel	/posts̀eeghEl/	postkantoor	/ṕostkantoor/
geldzaken	/ǵhelts̀aakE^{n}/	regelen	/ŕeeghElE^{n}/
ontvangen	/ontfangE^{n}/	algemene	/alghEḿeenE/
ontzettend	/ontśetEnt/		
hekel	/h́eekEl/	rekening	/ŕeekEning/

3. SENTENCE PATTERNS

4. WORD STUDY

4.1 Idiom

a. een hekel hebben aan	to dislike (intensely), to hate
Aan dat wachten heb ik zo'n hekel. 29.1.2	I hate waiting so.

5. PATTERN DRILLS

6. VOCABULARY

A. O. W. Algemene Ouderdomswet	General Old Age (pension) Law
de bank	the bank
bestemd zijn voor	to be intended for
enorm	enormous(ly)
geldzaken	money matters
hekel, (een - hebben aan)	to strongly dislike
't kopen	the buying, purchase
't loket	the window (where stamps, tickets are sold)
onderbrengen; (in een gebouw -)	(to bring together under one roof)
ontvangen; (ontving-ontvangen)	to receive
ontzettend	terrible
't pensioengeld	the pension money
't pensioen	the pension
per	per
't postkantoor	the post office
de postzegel	the stamp (for letters)
regelen	to regulate
de rij	the row, line
de spaarbank	the savings bank
sturen; (geld -)	to send, remit money
telefonéren	to make a telephone call, to phone
de telefoon	the telephone
't telegram	the telegram
verzenden	to dispatch, remit, forward

1. BASIC SENTENCES

1.1 Gesprek

WINKELEN

1. Jan : Weet U ook of er hier een herenzaak in de buurt is?
2. Mevrouw: De dichtsbijzijnde is een minuut of tien hier vandaan.
3. : Maar wat heb je nodig, als ik vragen mag?
4. Jan : Mijn sokken hebben zulke gaten, dat ik ze niet meer durf te dragen.
5. Mevrouw: Waarom heb je ze mij niet gegeven?
6. : Ik had ze best even kunnen stoppen.
7. Jan : Het is niet meer de moeite waard.
8. : Bovendien, u hebt het veel te druk met uw huishouden.
9. Mevrouw: O, dat valt wel mee.
10. : Maar als je zin hebt kun je wel met mij meegaan.
11. : Ik was vanmorgen toch van plan boodschappen te doen.
12. Jan : Fijn, zeg; Met z'n tweeën is 't veel gezelliger.
13. Jan : Dan kan ik u helpen de pakjes te dragen.
14. Mevrouw: Dat is heel vriendelijk van je.
15. : Ik hoef alleen maar even naar de slager.
16. : Al de anderen komen aan de deur.
17. Jan : Wat een gemak! Ik zag de bakker en de melkboer vanmorgen vroeg al voorbijkomen.
18. Mevrouw: De groenteboer komt meestal 's middags en de kruidenier komt eens per week.
19. Jan : Is dat de man die altijd zo hard belt?
20. Mevrouw: Nee, dat is een vriendje van onze jongste.
21. : De kruidenier zet de boodschappen gewoon bij de deur zonder te bellen.

BIJ DE SLAGER

1. Slager : Wat is er van uw dienst mevrouw?
2. Mevrouw: Anderhalf pond carbondade en een pond gehakt alstublieft slager.
3. Slager : We hebben vandaag ook een bijzondere aanbieding mevrouw: een ons rookvlees voor vijfenveertig cent.
4. Mevrouw: Goed. Laat ik maar een onsje nemen.
5. : We hebben het al in geen tijden meer gegeten.
6. Slager : Heeft u nog iets anders nodig mevrouw.
7. Mevrouw: Ja, nu ik hier toch ben, geeft u me ook maar twee ons gesneden boterhamworst.
8. Slager : Dat is dan bij elkaar zeven gulden en negenentwintig cent.
9. : Heeft u soms vier losse centen, dan krijgt u van drie rijksdaalders een kwartje terug.

1.1 Gesprek SHOPPING

1. John: Do you know whether there is a men's clothing shop nearby?

2. Mrs.: The nearest is about ten minutes from here.

3. : But what do you need, if I may ask?

4. John: My socks have such (big) holes, that I don't dare wear them any longer.

5. Mrs.: Why didn't you give them to me?

6. : I could have easily darned them (for you).

7. John: It's not worth while any more.

8. : Besides, you are far too busy with your housekeeping.

9. Mrs.: Oh, that isn't so bad.

10. : If you wish, you can go along with me.

11. : I was intending to go shopping this morning anyway.

12. John: Fine. With the two of us it's much nicer.

13. : Then I can help carry the packages.

14. Mrs.: That's very kind (friendly) of you.

15. : I only have to go to the butcher's.

16. : All the others (merchants) come to the door.

17. John: How convenient! I saw the baker and the milkman coming by early this morning (already).

18. Mrs.: The vegetable man usually comes in the afternoon and the grocery man comes once a week.

19. John: Is that the man who always rings the bell so loudly?

20. Mrs.: No, that is a friend of our youngest (child).

21. : The grocer simply sets the groceries (goods) at the door without ringing the bell.

AT THE BUTCHER'S

1. Butcher: Is there anything I can do for you, ma'am?
2. Mrs. : One and a half pounds of pork chops and one pound of hamburg please (butcher).
3. Butcher: We also have a special offer today, ma'am. One ounce of smoked meat for forty-five cents.
4. Mrs. : Very well. I think I'll take an ounce.
5. : We haven't (eaten) had it in a long time.
6. Butcher: Do you need anything else, ma'am?
7. Mrs. : Yes, now that I am here anyway, give me two ounces of sliced sandwich meat.
8. Butcher: That's seven guilders and twenty-nine cents altogether.
9. : Do you perhaps have four loose pennies, then you get a quarter back from three rixdollars. (a rixdollar is worth f.2.50)

2. SOUNDS AND FORMS

2.1 Sounds and Spelling

melkboer	/ḿelkb́oer/	rijksdaalder	/reiksd́aaldEr/
groenteboer	/ǵhroentEb́oer/	slager	/śIaaghEr/
boodschappen	/b́ootśchapE^n/	bakker	/b́akEr/
winkelen	/ẃinkElE^n/	nodig	/ńoodEch/
dichtsbijzijnde	/d́ichtstbeiźeindE/	gat	/ghat/
met z'n tweeën	/met zEn t́weejEn/	gaten	/ǵhaatE^n/
carbonade	/karboońaadE/	gewoon	/ghEẃoon/
bovendien	/boovEnd́ien/		
voorbijkomen	/voorb́eiḱoomE^n/	gemak	/ghEḿak/

2.2 Perfect Tenses: Double Infinitive Construction

Ik had het best gekund.	I could easily have (done) it.
Ik had ze best kunnen stoppen. 30.1.6	I could easily have darned them.
Hij heeft het niet gewild.	He has not wanted it.
Hij heeft het niet willen doen.	He has not wanted to do it.
Heb je hem ooit gehoord?	Have you ever heard him?
Heb je hem ooit horen spreken?	Have you ever heard him speak?
Ik heb het gezien.	I have seen it.
Ik heb het zien vallen.	I have seen it fall.

Compare the tenses and verb forms in the above sentences. Each pair of sentences is in the same tense; the first pair is in the past perfect tense, the other three pairs are in the present perfect tense.

Nevertheless, the past participles (the underlined words) in each pair of sentences have different forms. In the perfect tenses the past participle takes the form of the infinitive when another infinitive follows. This double infinitive construction in the perfect tenses occurs especially with the modal verbs and the verbs: laten, zien, horen.

3. SENTENCE PATTERNS

3.1 Double Infinitive in Perfect Tense

Ik had ze best even kunnen stoppen.	I could easily have darned them.

In the perfect tenses the double infinitive occupies end position in the sentence.

3.2 Zonder + te + Infinitive

De kruidenier zet de boodschappen gewoon bij de deur zonder te bellen.30.1.21	The grocer just sets the groceries at the door without ringing.

The infinitive which is associated with the preposition zonder must be preceded by te. Compare the Dutch and English constructions:

zonder	te bellen	without ringing
zonder iets	te zeggen	without saying a thing
zonder iets	te kopen	without buying a thing

4. WORD STUDY

4.1 Idioms

a. nodig hebben	to need, require
Wat heb je nodig?30.1.3	What do you need?
b. met z'n tweeën	with the two of us
Met z'n tweeën is 't veel gezelliger.30.1.12	It's much nicer with the two of us.
Ze gaan met z'n drieën.	They are going with the three of them.
c. meevallen	to exceed one's expectations
Dat valt wel mee.30.1.9	That isn't so bad.
Dat zal je meevallen.	You will be agreeably surprised.
't Valt nog mee.	It might have been worse.
Dat valt niet mee.	That takes some doing.
't Zal u niet meevallen.	It is more difficult than you suppose.
d. in geen tijden	
We hebben het al in geen tijden meer gegeten.	We haven't (eaten) had it in a long time.

4.2 Lexical Items

a. **bellen**	to ring the door bell
Is dat de man die altijd zo hard belt?	Is that the man who always rings the bell so loudly?

b. **boodschappen, boodschappen doen**	
Ik was vanmorgen toch van plan boodschappen te doen. 30.1.11	I was intending to do some shopping this morning anyway.
De kruidenier zet de boodschappen bij de deur. 30.1.21	The grocer sets things (the merchandise bought) at the door.

Boodschappen doen means to go shopping, to run errands. De boodschappen are the items purchased or the purchase.

c. **hoeven**	to have to
Ik hoef alleen maar even naar de slager. 30.1.15	I only have to go to the butcher.
Dat moet je wel doen.	You must do that.
Dat hoef je niet te doen.	You don't have to do that.
Ik hoef niet te gaan.	I don't have to go.
Je hoeft hem nooit iets te zeggen.	You never have to tell him a thing.
Je hoeft hem alleen maar aan te kijken....	You only have to look at him....

The verb hoeven (or behoeven) expresses necessity, but is only used in negative statements.

d. **het gat, de gaten**	
Mijn sokken hebben zulke gaten dat ik ze niet meer durf te dragen. 30.1.4	My socks have such holes, that I don't dare wear them any longer.

Gaten /ghaatE^{n}/ is the plural of gat /ghat/.

e. **een onsje**	
Laat ik maar een onsje nemen.	I think that I will take an ounce.

The metric system is used in Holland:

een pond = 500 grams
een ons = 100 grams (1/5 of a pound)

f. **anderhalf**	one and a half
Anderhalf pond carbonade....	One and a half pounds of pork /chops/

Anderhalf is an irregular form; the other half numbers are regular: twee en een half, drie en een half etc.

5. PATTERN DRILLS

6. VOCABULARY

de aanbieding	the offer
anderhalf	one and a half
de bakker	the baker
bellen	to ring the doorbell
de boodschappen	the merchandise (purchased)
boodschappen doen	to go shopping
bovendien	moreover
de buurt	the neighborhood
bij elkaar	together
de boterhamworst	sandwich meat
de carbonade	the pork chop
de cent	the cent, penny
dichtstbijzijnde	closest, nearest
dienst; (wat is er van uw -)	service (what can I do for you) (what would you like)
durven	to dare
't gat; pl. de gaten	the whole; wholes
't gehakt	the hamburg
't gemak (wat een -)	the comfort (what -, leisure)
gesneden; (snijden-sneed)	cut, sliced
de groenteboer	the vegetable man
de herenzaak	the men's store, haberdasher
't huishouden	the housekeeping
iets anders	something else, different
't kwartje	the quarter (money)
meevallen	to exceed one's expectations
de melkboer	the milk man
nodig hebben	to need, be in need of
't ons, onsje	the ounce (weight)
't pakje	the package, parcel
't pond	the pound (500 grams)
de rijksdaalder	the rixdollar: f.2,50
't rookvlees	the dry beef
de slager	the butcher
stoppen	to darn
tweeën, (met z'n -)	with the two of us
winkelen	to go shopping

1. BASIC SENTENCES

1.1 Gesprek IN DE HERENZAAK

1. Bediende: Wordt u al geholpen meneer?

2. Jan: Nee, nog niet. Ik wilde graag die donkerbruine sokken eens zien, die in de etalage liggen.

3. Bediende: Bedoelt u die met het groene patroontje of de sokken die helemaal achterin liggen?

4. Jan: Laat u ze allebei maar zien.

5. : Ik heb toch twee paar nodig.

6. Bediende: Normaal zijn ze drie gulden vijftig, maar het is uitverkoop.

7. : U krijgt er nu twintig procent korting op.

8. Jan: Dat tref ik wel. Ik wist niet dat het uitverkoop was.

9. Bediende: Ja meneer. Al het ondergoed, de pakken, regenjassen, en overhemden zijn in prijs verlaagd.

10. Jan: Ik wou dat ik meer geld bij me had.

11. Bediende: Als u ons uw adres geeft, kunnen we u de rekening later wel sturen.

12. Jan: Nou, dat is wel gemakkelijk.

13. : Ik geloof dat ik beide paar sokken maar neem.

14. : Hoeveel krijgt u van mij?

15. Bediende: Dat is f.5,60 bij elkaar, meneer.

16. Jan: Hebt u terug van een briefje van tien?

17. Bediende: Jazeker.

18. Jan: En kunt u mij ook wat kleingeld geven?

19. Bediende: Zal ik u dan drie guldens, vier kwartjes, drie dubbeltjes en twee stuivers geven?

20. Jan: Uitstekend. Dank u wel.

21. Bediende: Tot uw dienst meneer. Goedenavond.

IN THE MEN'S SHOP

1. Clerk: Are you waited on already, sir?
2. John : No, not yet. I would like to see those dark brown socks, that are lying in the window.
3. Clerk: Do you mean those with the green pattern or the socks which are lying way in the back?
4. John : Just show me both of them.
5. : I need two pairs anyway.
6. Clerk: Normally, they are three guilders and fifty cents, but we are having a sale.
7. : You get a twenty percent discount on them now.
8. John : That's a break for me. I didn't know that there was a sale.
9. Clerk; Yes sir. Prices have been dropped on all underwear, suits, raincoats, and shirts.
10. John : I wish that I had more money with me.
11. Clerk; If you give us your address, we can send you the bill later.
12. John : Well, that is certainly easy.
13. : I believe that I will take both pairs of socks.
14. : How much do you have coming?
15. Clerk: That's five guilders and sixty cents all together, sir.
16. John : Do you have change for a ten guilder bill?
17. Clerk: Oh yes.
18. John : And can you also give me some small change?
19. Clerk: Shall I give you three guilders, four quarters, three dimes, and two nickels?
20. John : Excellent. Thank you very much.
21. Clerk: You are welcome, sir. Good evening.

2. SOUNDS AND FORMS

2.1 Sounds and Spelling

a. Foreign Words

etalage	/eetaĺaazjE/	procent	/proośent/
patroontje	/pat́roontjE/		
normaal	/norḿaal/	adres	/ad́res/

b. Dutch Words

achterin	/achtErín/	uitstekend	/uitśteekent/
allebei	/alEb́ei/	uitverkoop	/úitfErḱoop/

3. SENTENCE PATTERNS

4. WORD STUDY

4.1 Idioms

geholpen worden	to be waited on
Wordt u al geholpen meneer? 31.1.1	Are you waited on yet, sir?

4.2 Units of Money

f. 5,60 - vijf gulden zestig five guilders and sixty cents

The guilder (gulden) is the basic money unit.

Other money units are:

de cent	the penny
de stuiver	the nickle
't dubbeltje	the dime
't kwartje	the quarter
de rijksdaalder	the rixdollar (f. 2,50)
't briefje van tien	the ten guilder bill
't briefje van honderd	the hundred guilder bill

5. PATTERN DRILLS

6. WOORDENLIJST

achterin	in the back
't adres	the address
allebei	both (of them)
beide	both
dienst, (tot uw -)	you are welcome (lit. at your service)
't dubbeltje	the dime
de étalage	the display window, case
geholpen worden; (helpen-hielp-geholpen)	to be waited on
groen	green
de herenzaak	the men's shop
de korting	the discount
't kleingeld	the change,(coins)
't kwartje	the quarter (coin)
normaal	normal(ly)
't ondergoed	the underwear
't overhemd	the dress shirt
't pak	the men's suit
't patroontje	the pattern, design
de prijs	the price
't procent	the percentage
de regenjas	the raincoat (men's)
de rekening	the bill, check, account
de stuiver	the nickle (coin)
uitstekend	excellent
de uitverkoop	the sale
verlagen	to lower
winkelen	to shop, go shopping

1.1 LEESSTUK De Tweede Wereldoorlog

Jan :	Is Nederland na de tachtigjarige oorlog altijd een vrij land geweest?	
Piet:	Ja, al hebben we nog wel eens in het nauw gezeten. In de tijd van Napoleon hadden we hier jarenlang de Fransen en tijdens de tweede wereldoorlog de Duitsers. Het laatste was het ergste.	were hard pressed French Germans
Jan :	Maar er is niet lang gevochten immers, in 1940?	there was fighting
Piet:	Nee, dat niet, maar de vijf lange bezettingsjaren waren erg. Het werd al gauw duidelijk dat Hitler Nederland voor zijn oorlogvoering wilde gebruiken. En daar waren de Nederlanders niet van gediend!	years of occupation war effort would have none of
Jan :	Maar wat konden jullie beginnen?	
Piet:	Nou, ons op allerlei manier verzetten, meest zonder wapengeweld. Wie bijvoorbeeld in de Duitse fabrieken moest gaan werken, verdween, "dook onder", zoals dat heette. Bij vele mensen, vooral bij boeren, zaten een of meer onderduikers. Ze werkten meestal voor de kost en verstopten zich als het nodig was.	resist force of arms factories disappeared, went underground farmers board hid away
Jan :	Verstoppen?	
Piet:	Ja, want af en toe hielden de Duitsers drijfjachten, waarbij mensen als wild werden opgejaagd.	round-ups were chased (hunted) as wild animals
Jan :	Is er ook honger geleden?	suffered
Piet:	Ja, vooral in de laatste oorlogsjaren. En vooral in de grote steden van het westen. De stedelingen maakten "hongertochten" naar het platteland. Je kunt je niet voorstellen hoe primitief toen het leven was.	city-dwellers country primitive, life
Jan :	Wat bedoel je?	
Piet:	Dat er gebrek kwam aan alles, niet alleen aan eten, maar ook aan schoenen, kleren, brandstoffen, aardewerk, fietsbanden, en noem maar op. Zelfs aan gas en electriciteit.	shortage shoes fuel, pottery tires

Jan :	Werkte de radio nog?	
Piet:	Daar zeg je wat! Om te voor-	
	komen dat de Nederlanders naar	prevent
	buitenlandse zenders zouden	broadcasting stations
	luisteren, namen de Nazi's de	seized
	radiotoestellen in beslag. Maar	radio sets
	vele mensen leverden hun toe-	turned in
	stellen niet in en luisterden	
	in het geheim. Goed nieuws	secret
	over de oorlogvoering ging dan	war-effort
	van mond tot mond en zo bleef	mouth
	de moed erin.	courage
Jan :	Vijf jaar - daar was ook wel	
	moed voor nodig!	
Piet:	Ja, maar gelukkig wist toen	
	niemand dat het zo lang zou	
	duren. In 1944, toen de	
	geallieerden het zuiden van	Allies
	het land bevrijdden en de Slag	liberated, battle
	bij Arnhem werd geleverd, dacht	was waged
	iedereen in het noorden dat de	
	bevrijding gekomen was. Maar er	liberation
	kwam nog een lange oorlogs-	
	winter, de ergste. Er vielen	
	veel slachtoffers. Haast alle	victims
	verkeer lag stil. Stel je voor,	
	er reden haast geen fietsen meer.	
Jan :	En dat zegt wat in jullie fiet-	
	send land.	
Piet:	Die werden namelijk ook in be-	were
	slag genomen. Van alles en nog	seized
	wat namen de Duitsers in beslag,	
	voedselvoorraden, vee, auto's	food supplies, cattle
	fietsen, bont, klokken, en nog	fur
	veel meer.	
Jan :	Wat wilden ze met die klokken?	bells
Piet:	Omsmelten voor hun oorlogs-	melt down
	industrie. Gelukkig zijn veel	
	oude klokken achtergehouden.	
Jan :	En hoe staan jullie nu tegen-	feel toward
	over de Duitsers?	
Piet:	Er is veel veranderd. In Duits-	changed
	land en ook hier groeit een	
	generatie op die de oorlog niet,	generation
	of niet bewust, heeft meegemaakt.	consciously, experienced
	Bij vele ouderen zijn de wonden	
	moeilijk te genezen. Maar er is	to heal
	weer contact. De handel tussen	
	Duitsland en Nederland is erg	
	omvangrijk. Heel veel Duitsers	extensive
	brengen hun vakantie aan de Neder-	spend
	landse kust door. De tijd moet nog	
	veel doen, maar de relatiestussen	relations
	Nederland en Duitsland worden ge-	
	lukkig steeds beter.	

1.2 LEESSTUK Bezoek aan Rotterdam

Jan :	Wat een enorme drukte hier op het water!	bustle, activity
Oom :	Wist je niet dat Rotterdam de drukste haven in de wereld is?	
Jan :	Nee, ik verbaas me er over dat Holland zo'n grote handel heeft.	I am amazed
Oom :	Vergeet niet dat Rotterdam de haven van midden Europa is. Van hier worden de goederen over de rivieren naar Duitsland en Zwitserland vervoerd.	forget goods transported
Jan :	O, daarom lossen die grote kranen de vracht meteen in kleinere schepen.	unload cranes
Oom :	Je ziet hier zeeschepen uit practisch alle landen, hoewel de meeste uit West-Europa en Amerika komen.	although
Jan :	Wat zijn die vreemde torens daar aan weerskanten van de rivier?	both sides
Oom :	Bedoel je ten noorden van het passagier-schip dat net binnen komt varen?	passenger
Jan :	Nee, het is dichterbij. Het is tegenover die fabrieksschoorsteen.	across from, opposite
Oom :	O, dat zijn de torens van de Maastunnel. Dat is de tunnel waar we strakjes door zijn gereden.	tunnel under the Meuse River a little while ago
Jan :	Hoe komt het dat de meeste havengebouwen er nieuw uitzien?	
Oom :	De haven en de binnenstad zijn in de oorlog erg verwoest. Toen de oorlog voorbij was, moest alles weer van de grond af opgebouwd worden. Het was haast onbegonnen werk; het heeft jaren geduurd voordat het klaarkwam. De haven van Rotterdam werd steeds groter en drukker en overtreft nu zelfs New York	destroyed an impossible job was completed exceeds
Jan :	Ik kon mijn ogen haast niet geloven toen ik Rotterdam voor het eerst zag, zo'n moderne stad.	
Oom :	Ja, de Nederlander wil met zijn tijd mee. De meeste buitenlanders hebben een verkeerde indruk van ons land; ze hebben geen	wrong impression

	idee dat Nederland een modern	idea
	land is geworden met vele	
	fabrieken en industrieën.	industries
Jan :	Al is het klein, toch kan de	although
	Nederlander trots op zijn	
	land zijn.	

1.3 LEESSTUK Nederland en Amerika

Piet:	Als je terug bent in de Ver-	
	enigde Staten, zal je heel wat	
	over Nederland kunnen vertellen!	
Jan :	Denk je dat? Wat betekenen zo'n	
	paar maanden? Ik heb nog lang	
	niet genoeg gezien.	
Piet:	Ach kom! Zeker meer dan genoeg	Oh, come on
	om allerlei misverstand uit de	misunderstanding
	wereld te helpen. Ik heb wel	
	eens gehoord dat dat in Amerika	
	niet overbodig is.	superfluous
Jan :	't Is treurig maar waar. Als	sad
	Nederland, of liever: Holland	
	genoemd wordt, denken de mensen	
	bij ons meestal aan dijken, tulpen	
	en molens.	
Piet:	En klompen toch zeker?	wooden shoes
Jan :	Ja, aan klompen natuurlijk ook,	
	en aan klederdrachten. Het lijkt	costumes
	soms of er van Nederland niet	
	meer te vertellen valt.	
Piet:	Hoe komen jullie aan die	
	eenzijdige kijk?	one-sided
Jan :	Tja, vooral de reclame werkt	advertising, encourages
	die in de hand. Tulpen,	
	klompen, molens enz. zijn	
	beproefde blikvangers bij reclame-	proven, eye catchers
	campagnes. De concurrentie is	campaigns, competition
	sterk en men loopt niet on-	
	nodig risico.	risk, hazard
Piet:	Maar op school horen de Ameri-	
	kaanse kinderen toch wel dat	
	Nederland meer is dan een open-	open air
	luchtmuseum?	museum
Jan :	Ja natuurlijk. Maar in de	
	aardrijkskunde les wordt er	geography
	uiteraard betrekkelijk weinig	naturally, relatively
	tijd besteed aan een klein land	devoted to
	als Nederland. Er is immers	
	zo veel te leren. Bovendien	
	krijgt men ook dikwijls een ver-	
	keerd beeld door de krant.	image

Piet:	Door de krant zeg je?	
Jan :	Afgezien van bijzondere gebeurtenissen staat er weinig over Nederland in de krant te lezen. Aan de voorlichting over Nederland ontbreekt veel. Er wordt overigens wel wat gedaan om dat te veranderen, door jullie ambassade in Washington, door inlichtingenbureaus, tentoonstellingen enz.	apart from events information is lacking, for the rest to change, embassy information centers exhibits
Piet:	De uitwisseling van leraren, scholieren enz. zal een beter begrip ook wel ten goede komen.	exchange students understanding assist, aid
Jan :	Stellig, misschien meer dan de meeste toeristische reizen. De Amerikaan ziet Europa meer als een geheel en bezoekt, als hij de Atlantische Oceaan oversteekt, liefst een aantal Europese landen tegelijk. Als hij dan een paar dagen voor Nederland uittrekt, ziet hij er niet zoveel van. Misschien alleen dat, waarop het reisbureau hem wijst.	definitely tourist whole Atlantic Ocean crosses at the same time takes out travel-bureau shows
Piet:	Heb je ooit gehoord van de Willem-deZwijger prijs?	prize
Jan :	Nee, vertel me eens wat dat is.	
Piet:	Een journalist die een goed artikel over Nederland schrijft kan in aanmerking komen voor de Willem-de-Zwijgerprijs van 2500 dollar plus een gouden medaille.	may be eligible for medal
Jan :	Wat jammer dat ik geen journalist ben!	
Piet:	Toch denk ik dat je in Amerika nuttig werk voor Nederland zult kunnen doen. Als ze zo weinig van het echte Nederland weten!	useful
Jan :	Kijk niet te erg op mijn landgenoten neer! Draai de zaak eens om. Wat zal de gemiddelde Nederlander van het reusachtige Amerika afweten? Voor hoeveel Nederlanders is het het land van wolkenkrabbers, Indianen, gouddelver, coboys enz.?	country-men, the matter enormous sky-scrapers, Indians gold-diggers

Piet:	Je zult wel gelijk hebben.	
	Daarom lijkt het me uitstekend	excellent
	dat ik jou in Amerika ook eens	
	op kom zoeken.	
Jan :	Daar ben ik het volkomen mee eens	I agree completely
	Je bent steeds welkom. Hoe eer-	the sooner
	der je komt, hoe liever het me	the better
	is.	

INDEX

GRAMMAR: SOUNDS AND FORMS	Section	Page
Abbreviations	15.4.1	283
Alphabet	15.1.3	279
Articles: een, de, het	2.2.3	38, 39
Assimilation: principle	3.2.1	55
Summary of Rules	7.2.1	150
Adjective:		
demonstrative (pointing words)	6.2.6	126
possessive	9.2.1	170
as noun	11.2.2	209
as noun	12.2.3	228
Inflection: -e-	9.2.1	169
after possessive	9.2.1c	170
after unstressed er,el,ig	11.2.2	207
comparison	10.2.5	189
comparison	11.2.2	208
irregular comparison	22.2.2	379
ons/onze	9.2.1	170
No Inflection	9.2.1	170
	11.4.2	211
Participles as:	10.2.2	187
	28.4.2	423
Adverb, same form as adjective	10.2.4	188
comparison	10.2.5	189
	22.2.2	379
be: unstressed prefix	5.2.1	102
Cardinal Numbers	5.2.1c	102
plural of	23.2.4	390
Comma Usage	23.2.2	388
Consonants, summary of	1.3.3	25, 26
Coordinating Conjunctions:		
maar, en, want	11.3.1	210
Daar compounds	8.2.3a	156
Demonstrative Pronouns:		
dat,dit,deze,die	6.2.6	126
Dat, Dit zijn	10.2.6	190
De Words	2.2.3c	39
	4.2.6	80
Dezelfde, hetzelfde	11.2.1c	207
Diminutive: je	6.4.2	130
je,tje,etje,pje	20.2.3	352
Diphthongs: ou,ei,ui	1.2.1	13
End Words	8.2.1	155
-er suffix	20.4.1	356
Foreign Words	5.2.1a	102
Frame Construction	5.3.1	104
	13.3.5	251

Future Tense:		
zullen + infinitive	6.2.4b	125
gaan + infinitive	12.2.2	227
ge- Unstressed Prefix	5.2.1	102
-heid suffix	12.4.1	229
her: unstressed prefix	23.2.6	390
het words	2.2.3c	38
	4.2.6b	80
diminutives	4.4.1a	81
summary of het words	20.2.4	353
points of Compass	23.2.5	390
Hyphen	22.2.1	379
Impersonal Constructions		
het regent	26.2.2	408
passive	22.2.4	381
Intonation Patterns	6.2.2	122
je - diminutive suffix (cf. Diminutive)		
laten + Infinitive	6.3.4	128
	13.4.2	252
-lijk: suffix	12.4.1	229
Modal Verbs: Present Tense	6.2.4a	124
principal parts	20.2.2	351
double infinitive in perfect tenses	30.3.1	432
modal + perfect infinitive	24.2.3	397
Months (spelling)	8.4.1	158
Nouns: grammatical gender	2.2.3c	39
	4.2.6b	80
het words	20.2.4	353
	23.2.5	390
plural: -en	4.2.3	77
-s	5.2.2	103
none	6.2.5	125
compounds	5.4.1	105
	10.4.2a	191
	15.4.4	283
	27.4.1	416
	28.4.1	422
Om (+te+infinitive)	13.3.1	249
ont: unstressed prefix	23.2.6	390
Ordinal Numbers	8.2.4	157
Participle: present	10.2.2	187
past	18.2.2	320
Passive Verb Construction		
present and past tense	22.2.4	380
perfect tenses	27.2.2	415
Past Tense:		
zijn, hebben	15.2.2	280
Usage	18.2.6	322
regular verbs	19.2.2	332
strong verbs	19.2.3	332
irregular verbs	19.2.4	333

Past Perfect Tense	19.2.7	335
double infinitive	30.2.2	431
Prefix:		
unstressed inseparable	5.2.1b	102
	11.2.1b	207
stressed separable	8.2.2	155
Prepositions	8.4.2	159
Prepositional compounds	8.2.3	156
	23.2.3b	389
Present Tense:		
zijn-hebben	2.2.4	39
stem-infinitive	3.2.3	57
conjugation present tense	3.2.4	58
	4.2.4	78
Modals: conjugation	6.2.4	124
Separable Verbs	8.2.2	155
	13.3.2	250
Present Tense + al	11.2.3	209
+ sinds	11.2.3	209
Principal Parts of Verbs:		
zijn-hebben	18.2.7	322
regular verbs	19.2.2	332
strong verbs	19.2.3	332
irregular verbs	19.2.4	333
modal verbs	20.2.2	351
regular verbs summary	21.2.1	370
strong and irregular verbs summary	21.2.2	371
strong	21.2.3	372
Progressive Constructions		
same form for indicative, emphatic, progressive	6.2.4d	125
staat ... te (wachten)	9.2.2	171
is aan het (lezen)	26.3.1	409
Pronouns:		
emphatic-unemphatic	4.2.5	79
hij, zij, ze (persons)	4.2.6a	79
(objects)	4.2.6	79
plural	4.2.6	80
summary: subject/object forms	7.2.2	151
demonstrative	6.2.6	126
dit, dat, het zijn	10.2.6	190
prepositional compounds:		
daar compound	8.2.3a	156
waar compound	8.2.3b	156
preposition + wie	8.2.3c	157
reflexive pronouns	13.2.2	247
relative pronouns:		
die, dat	23.2.3a	388
waar compound	23.2.3b	389
met wie	23.2.3c	390
intensive pronoun: zelf	13.2.4	248

Reflexive Verbs	13.2.2	247
differences Dutch-English	13.2.3	248
imperative	13.3.4	250
word order	13.3.3	250
Relative Pronouns (cf.Pronouns)		
Separable Verbs		
stressed, separable prefix	8.2.2	155
infinitive form	10.2.3	187
word order	12.3.2	228
word order(dependent clause)	19.3.2	336
Spelling: Summary of Rules	6.2.3	123
Subordinate Conjunctions	16.2.2	296
	24.2.2	396
Syllable Division Mark	5.2.1d	103
ver- unstressed, inseparable prefix	5.2.1b	102
Verbs, listed under the headings: future, impersonal constructions, laten + infinitive, modal verbs, participles, passive verb construction, past tense, past perfect tense, present tense, perfect tenses, present + al, present + sinds, principal parts of verbs, progressive constructions, verbs of locomotion.		
Vowels and Diphthongs		4-17
Vowel and Diphthong Summary		17
Waar compounds: interrogative	8.2.3b	156
relative	23.2.3b	389
Word Stress: general	2.2.1	36
proper names	2.2.1	36
foreign words	5.2.1a	102
unstressed prefix	5.2.1b	102
stressed prefix	8.2.2	155
stressed suffix -in	4.4.3	82
Zelf (intensive pronoun)	13.2.4	248
Zijn: auxiliary perfect tense	19.2.5	334
Zijn + Hebben: auxiliary verbs	19.2.6	334
Zonder + te + infinitive	30.3.2	432
Zou + infinitive	6.2.4c	125

GRAMMAR: SENTENCE PATTERNS	Section	Page
Adverb Position	6.3.6	129
	12.3.1	228
Coordinate Clauses	11.3.1	210
Declarative Word Order	2.3.1	39
	6.3.1	127
	13.3.3	250
Dependent (Subordinate) Word Order	15.3.2	281
	16.3.1	297
	19.3.1	335
	20.3.2	355
	23.3.1	390
	24.3.1	397
Compound Verbs (cf. Frame Construction)		
Conditional Sentences	24.2.2b	397
Dus	27.3.1	415
End Words	8.2.1	155
	8.2.2	155
Er, Sentence Opener	3.3.2	59
Exclamatory Sentence	6.3.2	127
	13.3.3	250
Frame Construction		
modal + infinitive	5.3.1	104
prepositional compound	8.2.1	155
separable verb prefix	8.2.2	155
progressive	9.3.2	172
auxiliary + double infinitive	9.3.3	172
summary frame constructions	13.3.5	251
separable verb prefix	15.3.4	282
perfect tenses (participle)	18.3.1	323
diagram word order	20.3.1	354
Imperative Sentences	3.3.3	59
	4.3.1	80
	13.3.4	250
Impersonal Constructions		
passive	22.2.4	381
het (regent)	26.2.2	409
Independent and Dependent Word Order	15.3.2	281
	20.3.2	355
	23.3.1	390
	24.3.1	397
Interrogative Sentences	2.3.2	40
Negation	3.3.1	59
	5.3.2	105
	6.3.5	128

Om + te + Infinitive	13.3.1	249
Purpose Clauses	13.3.1	249
Passive Verb Constructions	22.2.4	380
present and past tense	22.3.1, 22.3.2	381, 382
perfect tenses	27.2.2	415
Perfect Tenses	18.3.1	323
	20.3.1	354
	30.3.1	432
Prepositional Compound Word Order	9.3.1	171
Progressive Constructions	6.2.4d	125
	9.3.2	172
	26.3.1	409
Reflexive Verb Pattern	13.2.2	247
	13.3.4	250
Separable Verb Pattern	8.2.2	155
	10.2.3	187
	12.3.2	228
	13.3.3	229
	13.3.2	250
	15.3.4	282
	19.3.2	336
Short Answer	9.3.4	172
Short Answer Question	8.3.1	157
	9.3.4	172
	10.3.1	190
Verb First Sentences	6.3.4	128
(interrogative sentence)	2.3.2	40
Verb Second Sentences	15.3.3	282
Zonder + te + Infinitive	30.3.2	432

INDEX

WORD STUDY	Section	Page
aan hebben	16.4.2	299
aantrekken, (zich van iets –)	15.4.5	284
af en toe	17.4.1, 26.4.1	309, 410
aflopen (goed –; slecht –)	27.4.3	418
afscheid nemen	23.4.2	392
afslaan, inslaan	27.4.2	417
allen (met z'n –)	12.4.3	230
als	16.2.2	296
anderhalf	30.4.2	433
anders om	17.4.1	309
's avonds	12.4.2	230
begrijpen	5.4.5	107
(het is te begrijpen)	23.4.2	391
beïnvloeden	26.1.4	410
bellen	30.4.2	433
beurt (aan de – zijn, komen)	15.4.5	283
bijvoorbeeld (b.v.)	16.4.1	298
bollenvelden	26.4.1	410
boodschappen doen	30.4.2	433
briefje (een – van(tien)	28.4.3	423
buiten (naar –);	12.4.3	231
(van – kennen)	11.4.3	211
't Centraal Station	9.4.2	174
college lopen	13.4.4	254
dag	2.4.2	41
't dak; de daken	10.2.1	186
de dam	24.4.2	398
danken aan	24.4.1	398
't Deltaplan	22.4.2	382
dicht op elkaar	11.4.3	211
die	23.4.1	391
dienst (tot uw –); (van dienst zijn)	28.4.3	423
de dienstregeling	8.4.3	159
de dijk	24.4.2	398
doen (er over –)	20.4.4	358
doodop zijn	18.4.1	323
dorst hebben	19.4.1	337
dragen	16.4.2	299
driekwartier	6.2.1	122
't druk hebben	4.4.3	83
dus	27.3.1	415
eens	9.4.2	173
elkaar (bij –)	17.4.1	309
er	13.4.4	253
-er	20.4.1	356
ergens (het – over hebben)	15.4.5	285

	eruitzien	12.3.3, 12.4.4	229, 231
	er keurig uitzien	17.4.1	309
de	étage (verdieping)	11.4.4	212
	Expressions of Time	8.4.1	158
de	familie	2.4.4	41
	fel	16.4.1	298
	flink	20.4.4	358
het	gat; de gaten	30.4.2	433
	gebied (op 't - van)	15.4.5	285
	geduld hebben	25.4.3	403
	geen	5.4.5	108
	geholpen worden	31.4.1	437
	geld krijgen van	17.4.1	309
	geluk; ongeluk	27.4.1	416
	gelijk hebben	9.4.1	173
't	gepraat	27.4.1	416
	getrouwd(e)	27.4.1	416
	geval (in elk -)	15.4.5	284
	gewend (iets - zijn)	13.4.3	253
	gezellig	12.4.4	231
	gister(en)	18.4.2	324
	goed	3.4.3	60
	Goudse kaas	13.4.4	254
	graag	6.4.3	131
de	grondwet	25.4.1	403
	haast niet	4.4.1	81
	haast hebben	16.4.2	298
	hè	6.2.1	122
	hekel (een - hebben aan)	29.4.1	427
	heten	4.4.3	83
	hoeveel	5.4.5	107
	hoeven	30.4.2	433
	Holland, Hollands	2.4.3	41
	honger hebben	4.4.3	83
	hoofd (uit je - leren);	11.4.3	211
	(uit je - rekenen)	28.4.3	423
de	hoofdstad	19.4.2	337
de	horizon	9.2.1	187
	houden van	11.4.3	211
	iets; niets	4.4.1	81
	immers	6.4.1	129
	inslaan; afslaan	27.4.2	417
	is ... te (zien)	23.4.2	391
	is van	5.4.2	105
	jaar (om de vijf -)	11.4.3	211
	jammer (wat -)	19.4.1	337
de	jas	12.4.4	231
de	jeugdherberg	16.4.1	297
	juffrouw	3.4.2	60
de	haring (de verse -)	19.4.2	337
	hoor	16.4.1	297
	kennen (van buiten -)	9.4.2, 11.4.3	174, 211

kennismaken	20.4.2	357
kijk eens	6.2.1	122
kilometer (een - of tien)	10.4.1	190
de koe; de koeien	9.2.1	186
komt (hoe - het)	27.4.3	418
koning; koningin; koninklijk	25.4.1	403
kantoor (op -)	3.4.5	61
't Koninklijk Huis(Royal Family)	25.4.2	403
't kopje koffie	5.4.4	107
kwalijk. (neem me niet -)	3.4.1	60
laten (- knippen);	13.4.2	252
(- zien)	17.4.1	309
last hebben van	18.4.1	323
de leerling	3.4.6	61
liever	9.4.1	172
liggen (staan, zitten)	4.4.2	82
ligt (het - er aan)	22.4.1	382
lijken op	10.4.1	190
de mantel	12.4.4	231
men (ze, je)	11.4.4	212
't ons	30.4.2	433
-lijk	12.4.1	229
lijn (op een - staan)	22.4.1	382
mee moeten	18.4.2	324
meneer	3.4.2	60
mevrouw	3.4.2	60
't Muiderslot	18.4.2	324
nakijken	16.4.1	298
de meeste	11.4.4	213
meevallen	30.4.1	432
men zegt	23.4.2	392
namelijk	23.4.2	392
nauwelijks of	26.4.2	417
Nederland, Nederlands;	2.4.3	41
(in 't Nederlands)	4.4.3	83
nodig hebben	17.4.1, 30.4.1	309, 432
nodig zijn	24.4.1	398
om de vijf jaar	11.4.3	211
omdat	16.2.2	296
ongeluk; geluk	27.4.1	416
ontbijt; ontbijten	13.4.1	252
ook (ik -)	9.4.1	173
orde (in orde zijn)	28.4.3	423
over een uur	4.4.3	83
overnachten	16.4.1	297
oversteken	26.4.2	417
paar	5.4.5	108
pardon	3.4.1	60
pas	15.4.3	283
peil (op - houden)	10.4.1	191
de pindakaas	13.4.1	252
plaatsnemen	16.4.1	298

	plaatsvinden	25.4.4	404
	plan (van - zijn)	5.4.4	106
de	plechtigheid	25.4.1	402
de	polder	10.4.2	191
	proeven (smaken)	13.4.4	254
	precies gepast	17.4.1	309
	provincies	22.1.3	378
de	randstad	22.4.2	382
	rekenen (uit het hoofd -)	28.4.3	423
de	restauratie	8.4.3	159
	schade oplopen	27.4.3	418
't	scheermes(je)	13.4.1	252
	school (op -)	3.4.5	61
	schuin tegenover	25.4.4	404
	seizoenen	26.4.1	410
	smaken (proeven)	13.4.4	254
	sneetje brood	13.4.4	254
	spijten ('t spijt me)	5.4.4	106
	speet ('t speet me)	19.4.1	337
	staan (liggen, zitten)	4.4.2	82
	steeds weer	23.4.2	392
de	student (leerling)	3.4.6	61
	suiker en melk gebruiken	9.4.1	173
de	Tachtigjarige Oorlog	20.4.4	358
	tegelijkertijd	24.4.2	398
	tegen twaalven	19.4.1	337
	tekort	11.2.1	207
	telkens als	16.2.2	296
	terugkeren	20.4.2	357
	thuis (naar huis)	3.4.4	60
	tijd (in geen tijden)	30.4.1	432
	toch; toch niet	22.4.2	383
	treffen (het -)	16.4.2	298
	tweeën (met z'n -)	30.4.1	432
	typisch Hollands	10.2.1	185
	uit	2.4.5	42
	uitbreiden (zich -)	11.4.4	213
	uur, (over een -)	4.4.3	83
	valt (- te twisten)	16.4.2	299
	van achteren	16.4.1	297
	van alles	17.4.1	309
	vandaan	2.4.6	42
	vannacht	20.4.4	358
	vanzelf	28.4.3	423
	verdienen (goed z'n brood -)	17.4.1	309
	verder vertellen	19.4.1	337
de	verdieping	11.4.4	212
	verstaan	5.4.5	107
	vervelen (zich -)	20.4.2	357
	vinden	5.4.5	107
de	visboer	19.4.2	337
	vorstelijk	25.4.1	403

wat 13.4.4 253
wat betreft 16.4.2 299
weten 9.4.2 174
wat nieuws 15.4.2 283
wel 5.4.3 106
wijs (er - uit worden 25.4.3 403
wist...te (vertellen) 20.4.3 357
zakken (in elkaar -) 24.4.2 398
zeker 9.4.2 174
zijn ... te (zien) 20.4.3 357
zin (naar zijn -); 17.4.1 309
(- hebben in) 12.4.3, 13.4.3 230,252
zitten 4.4.2, 5.4.5 82,108
zoals 16.2.2 296
zodra 26.4.1 410
zorgen (zich - maken) 27.4.3 418
zou graag 9.4.1 172

Key to Tests

Test 1.

tien	let	heel	boek	ie	e	ee	oe
toen	lid	hel	beek	oe	i	e	ee
teen	leed	hiel	bek	ee	ee	ie	e
toon	lied	hol	bok	oo	ie	o	o
ton	loot			o	oo		
tin	lot			i	o		

Test 2.

vies	bod	zin	piet	voor	ie	o	i	ie	oo
vos	bed	zoen	pit	voer	o	e	oe	i	oe
vis	bid	zoon	poot	ver	i	i	oo	oo	e
	beet	zon	pet	vier		ee	o	e	ie
			peet					ee	

Test 3.

Repeat of tests 1 and 2

Test 4.

buur	dun	ruk	teut	reus	uu	u	u	eu	eu
beur	deun	reuk	tuut	rus	eu	eu	eu	uu	u
buk	guur	zuur	tut	ruus	u	uu	uu	u	uu
beuk	geur	zeur	dun		eu	eu	eu	u	
			deun					eu	

Test 5.

buk	rus	ruk	zeur	buur	u	u	u	eu	uu
beuk	reus	reuk	zuur	beur	eu	eu	eu	uu	eu
buur	deun	tut	guur	buur	uu	eu	u	uu	uu
beur	dun	teut	geur		eu	u	eu	eu	
		tuut					uu		

Test 6.

biet	beek	muur	pik	ie	ee	uu	i
bid	boek	moer	puk	i	oe	oe	u
bed	bok	moor	pok	e	o	oo	o
boot	buk	meer	pek	oo	u	ee	e
buut	beuk	mier	peuk	uu	eu	ie	eu

Test 7.

bad	kaas	daad	var	baar	a	aa	aa	a	aa
baat	kas	dat	vaar	bar	aa	a	a	aa	a
naar	hak	dan	tak	man	aa	a	a	a	a
nar	haak	daan	taak	maan	a	aa	aa	aa	aa

Key to Tests

Test 8.

daur	kas	boef	fuut	lied	eu	a	oe	uu	ie
duur	kaas	bef	fut	leed	uu	aa	e	u	ee
wieg	kus	bof	dos	lid	ie	u	o	o	i
weg	keus	raad	doos	voor	e	eu	aa	oo	oo
weeg		rad	dis	voer	ee		a	i	oe

Test 9.

mus	vis	dof	bed	zon	u	i	o	e	o
mes	vies	doof	beet	zoon	e	ie	oo	ee	oo
nar	bul	guur	lid	beek	æ	u	uu	i	ee
naar	beul	geur	lied	boek	aa	eu	eu	ie	oe
	man	vuur				æ	uu		
	maan	voer				aa			

Test 10.

huil	pijn	wijf	ui	ij	ij
heil	puin	wuif	ei	ui	ui
lijm	thuis		ij	ui	
luim	tijs		ui	ij	

Test 11.

huid	duit	zout	ui	ui	ou
hout	dauwt	zuid	ou	au	ui
goud	suis		ou	ui	
guit	saus		ui	au	

Test 12.

buit	lijm	thuis	huid	ui	ij	ui	ui
boud	luim	tijs	hout	ou	ui	ij	ou
huil	goud	zeil	saus	ui	ou	ei	au
heil	guit	zuil	suis	ei	ui	ui	ui
		zuid	muil			ui	ui
		zout	nijl			ou	ij

Test 13.

Repeat exercises 10, 11, and 12.

Test 14.

bek	beuk	buur	gaat	e	eu	uu	aa
boek	buik	bier	goud	oe	ui	ie	ou
bok	bijt	bid	guit	o	ij	i	ui
bak	bout	bed	geit	a	ou	e	ei
buk	boot	beet	goot	u	oo	ee	oo

Test 15.

puin	peuk	pot	hiel	ui	eu	o	ie
pijn	puk	put	heel	ij	u	u	ee
dal	duit	wig	duur	a	ui	i	uu
daal	dauwt	weg	deur	aa	au	e	eu
kok	goed			o	oe		
kook	goud			oo	ou		

Test 16.

Repetition of test 14 and 15.

Test 17.

vier	wind	waar	fluit	vis	v	w	w	f	v
vuur	vind	vaar	fout	wis	v	v	v	f	v
fel	vat	vuil	feit	veem	f	v	v	f	v
wel	wat	vul	wijd	faam	w	w	v	w	f